
3 1761 07355915 5

Jana Ladislawa Pyrkera

Perly poswátné.

Přeložil

Karel Winařický.

W Praze, 1840.

W knjžecj arcibiskupské knihtiskárně, u Wáclawa Špinky.

Čtenáři.

Perlami králowské diadémy a wjnky se lesknau,
Perlami panny čelo skwostně si ozdobugj.
Na hlubinu pro ně odwážný paňstj se potápěč,
A štěstjm gásá, když gedinau ulowj.
Skwostněgšj, drahocenněgšj ale zráwaly perly
Kristalowých we wodách dáwnowěkosti swaté.
Z těch duchem oswjcen proroků patriarcha welebný
Jan Ladislaw wjnek poswěcený ten uwil.
Djlo geho spanilé zde w českém rámci uhlédáš :
Poswátných wěčnau krásu perel zamilug!

K. W.

Na harfu.

Tys-li to, harfo swatá, zase we zlatolesku wečernjm
Zalkala na stěně tam, že celé se mi zachwělo srdce?
Kdo z tebe zwuk ten w žádaucj klidu době wylaudil?
Ach s ljcj mi tekau slzy! hrůzau gat se po tobě
Ohljžjm, poslauchage, co zgewugj mi ty šepty podiwné.
Zdažby nade mnau dobrotiwý smilowal se nebešťan,
A z bohopusté dneška noci sprowodil mne na cestu
Dáwnowěkosti k luhům spanilým a s mé duše segmul
Tjseň a tauhy bolest? Gak sotwa že we žlutolistém
Hági zawál sewerů bauřjcjch dech, zima časná
Přichwátá, sněhem obléká se rolj a umjrá
Wšecko žiwé po celém okolj: tak náhle i za dnů
Poslednjch, neblahoslawených, sestárnulo lidstwo.
Hrůzy plný wěku, tys pominul! lepšjho potomstwa
Čáka zablesknula; než gako někdy na obloze nočnj
Wyblesknuw se požár se dolů řjtj a nagednau
Mizne, zaniknula zas. Dlauho proti božstwu hrdá se
Zpauzj bezbožnost; štěstj pych a doWěru zlostnau,
Ztráta metá strach a zaufánj w duše lidstwa malátné.
Od nebe lid smysl odwracuge k zemi; láska k lichému
Zisku a soběctwj njzké geho ňádrami wládne.
Ó kdyby muž gak otec Abrahám bohobogný,
Ó kdyby sám weleslawný národu wéwoda Moses,
Neb Samuel a s njm Eliáš, s těmi rowněž Elisa,
Wšickni pro sláwu božj a pro lidstwa spásu planaucc,

S wýše nebes na plamenné sem sestaupili wozbě
Rozněcowat lidi nowě pro Bůh a ctnost! Kdyby matka
Makkabeowna se gim zgewila, plna sjly nebeské
A w čele sedmi hrdin rozených gim wěštila hrozbu:
Snad by užásli a služby liché se odřeknuli nawždy,
A k Bohu pohlednauce žiwot započjnali wésti
Proměněný; citem obžiweným, wůlj by ochotnau
Horlili a z nowu ctnosti zaljbili šlechtu a krásu! —
Wás-li blahoslawených má wzýwala ústa? I rozkoš
Mne proniká, bych Wám wěnowal tuto pjseň, užáslé
Lidstwo aby, k Bohu obrátiwši se, kráčelo cestau
Gjm zgewenau! Gasnozwučná tedy se stěny harfo!
Poswěcenau pjseň zwuky ljbeznými prowázeg
W útěchu každému, spasenj komu mjlo ge wěčné.

ABRAHÁM.

Zasljbenj.

U stanu režného, wětrným gegž Mamrowa háge
Stjn dechem ochlazowal, ač parné pálilo půldne,
Dlel Abrahám w rowinu hledě, odkud práwě se wrátil;
Hogné tam se gemu brawy pásly na pastwině tučné.
Djka slzj gasné mu zaléwala oči a ljce,
A prawici k nebi pozdwihnuw bohu tichmo se modlil.
W tom se pak obrátiw a do dálky podjwage uzřel
S kopce tři neznámé a podiwné kráčeti mužské,
Auzce rukau spogené; podoben druhu druh i třetjmu
W postawě, wýšce a twáři, gako kdyby gen gediný z nich
Obraženým ztrognásobněn byl we skle pableskem.
Zdáli u wětru se nést, neb mjgela za wznesenými
Zpět široká rowina, gako lehký we wěgi bauře
Oblakowý záwog. Ale tak, gako w záři wečernj
Wětrem hnán sem a tam hned we zlatě leskne se oblak
A hned hasne čirých we tmách, od obau těch, u Páně
Genž boku se zgewili co čeleď gemu posluhugjcj,
Miznula pak wýsosti twář a gedin zachowal ten
Prostřednj podobu wznešenau a na ljci welebnost.
Kwapně wstal Abrahám; neb zdálo se gak by minauce
Stan, pospjchali dále někam. Proti nim tedy kráčel
Důstogný pastýřů knjže, k němužto se mládež
I kmetstwo w Kanaan s welikau bljžjwalo úctau.
Osněžené zawitj, tkáno z wlny na stromu rostlé,
Starci owjgelo čelo a teyl; oko zjralo gasně

Přjwětiwé; prsa fausy zakrýwaly do snědа černé
Wlniwokadeřawé, a dolů s ramen až k patě wolně
W rozšiřených ohybech mu domácj splýwalo raucho.
Teď poklonil se bljžjcjm hluboce k zemi hostům,
A s twářj prositebně smutnau takto počjnal:
‚Ay když pautnjků stanu mého newjtaly dwéře
Wljdným hostinstwjm: a wy geg pominauti hodláte
Bez posily w tom horku na den? nuže pogďte a tamto
Pod stinným se zotawte dubem! nalitá do měděnce
Hned wám střjbrotoká woda občerstwj nohy ušlé;
Než pak odegdete, skýwa chleba spolu wás tu posilnj,
A wše to rádo se wám udělj; neb dnes byla, Páni,
S hůry propůgčena ta mně milost, že bljže obydlj
Swého sluhy gste zamjřili krok; to se tak mělo státi!‘
Skončil. Prostřednj z hostů na to odwece: »Wljdně
Nás ty k sobě zoweš: pozwánj přigmeme rádi.
Stále tě i twůg dům nebe za twau dobrotu žehney!«
Tak řekl host, a hned se s průwodějmi obrátil
Ke stanu. Pod šumiwý tam dub do chládku zasedli.
Do stanu rychle wešed Abrahám choti Sáře ohlásil:
‚Wezmi, drahá, neybělšj mauky tři mjry a chutně
Gi zaděley a napec chleba pod popelem; neboť eyhle
Hosti poslal nám Pán; wždy tu býwá mjle uwjtán
Nám pautnjk každý; tu mu poctu prokázati dlužno.
Ku brawu gá sám pospjšjm; ze stáda celého
Neylepšj, neytučnègšj tele wybrati hodlám,
A sluhowi zkušenému ge dám, aby připrawil oběd.
Ať we doljku oheň udělá a do něg kusy dobře
Rozsekané a mezi placaté kamenj hrudě přednj
A plece rozpoložj, aby obložené maso wlastnj
Peklo se tak párau a pokrm dalo srdci pochútný.
K nápogi pak hogného se ať nám dostane mléka!‘
Domluwil, a spěl ke stádům a telátko běžjcj
W ohradu, genž zadnj stanu částku zawjrala, přihnal.
Zde sluha wýborný, bedliwá zde panička domácj
U prostřed čeledi služné wykonáwali wšecko,
Což gim pán poručil. On sám pak gjdla donášel,

Sýr a chléb w koši ozdobně pleteném a pečénku
Předkládal hostům; odešed se wrátil a w čjši
Dřewěnné sladké i usedlé mléko podáwal,
Tjm by se ochladili, swé hosti ochotně pobjzel:
‚Kéž by se ljbilo mým pánům, aby přigali za wděk
Obsluhy swého služebnjka, w chladu odpočinauce
Pod stinným stromem, až hodiny dne by přešly horaucj,
A z wečera chládek by zawál, a garau z nowu sjlu
Pautnjkům wdechnul ku přjspěchu pauti powinné.‘
Tak prawiw u dwéřj stanu před utichlými zasednul.
Gak mile gjdlem chuť a pitjm se ukogila žjzeň,
Prostřednj z těch obau k Abrahámu se tjm slowem ozwal:
»Wýborněs, dobrý muži, uctil nás na samotné
Paušti! wygew ale nám slawný, z gakowého pocházjš,
Swůg staw a rod; gak dlauho také zde pohostinu bydljš?
Parno na den; my we chládku libém tady gestě prodljme.«
Odwece pak Abrahám: ‚Rád oznámjm, gakowý gest
Můg staw a rod, též odkud host gá přistěhowal se;
Tauť oslawjm zpráwau slitowánj Páně a lásku.
Geště nenj stara země posud; my hledjme k gegjho
Dnům stwořenj, ač nám ta nutj slzu w oči památka.
Giž prwnj dwa lidé swau snésti nemohli nebeskau
W rági blahoslawenost; lichomluwný wrah ge ponaukal
K pýše; poslechli ho; nešťastnj se dopustili hřjchu!
Za trest hřjchu ale s přjštjmi potomky upadli
Smrti kruté za kořist. Běda člowěku, Pán kdyby byl mu
Sám nezasljbil spasitele! Krew cezena bratrem
Tekla giž Abelowa; na zemi zrada, pýcha i wražda
Páchaly hrůzu swau, až pak pro počet neprawostj
Nesmjrný potopau zahynauti celé mělo lidstwo.
Eyhle i ačkoli Pán oblauk duhy sedmibarewné
Rozpial nowě na báni nebes, a památku ukázal
Saudů swých wěčnau: brzy k obnowenj winy pýcha
Zas ge zawedla giná; sahagjcj až k nebi zpupnj
Stawěti hodlali wěž: zmateni wšak a po swětě různo
Rozplašeni neblahých otců se rozešli potomci.
Syn Adamůw ale byl též Seth; z geho pak narodil se

Kmene Noah, lidu zachowatel we korabu potopnjm.
Sem geho byl splozenec; z rodu Semowa pûwod i Thare
Mûg měl otec. Se mnau spolu bratřj Náchor a Háran
W Chaldegských rowinách spanilé to spatřili slunce.
Bûh mi požehnáwal, možný sem w té zemi bydlil,
Hospodin až mi welel: »Z domu otcowa nedli wygjti,
A twých bydlo opusť přjbuzných: gá za dědictwj
Dám zemi tobě blahoslawenau; učinjm tebe otcem
Wywoleného lidu, wšeho na wěky tobě požehnám,
A z tebe přegdi požehnánj to na národy země.«
Poslechnuw tedy Pána se Sárau gá stěhowal se
Manželkau, s čeledj a s Lotem, genž Hárana bratra
Syn gest, sem w Kanaan; Bohu k úctě u daubrawy dřjwe
Sichemské a potom w Bétel gsem postawil oltář.‘

‚Ondy se hlad ale rozšjřil w zemi té; my pak odtud
Wyšli a w nauzi pomoc hledali gsme cizinci w Egyptě.
Ze strany otcowy gsem manželku za sestru wydáwal
Tam w té wlasti cizj; ale když pak o Sářině kráse
Došla k ušjm Faraóna powěst: on ke dworu kázal
Hned gi přiwésti a zasnaubil manželku gi sobě.
Když ale Hospodin úžasné proto tresty dopustil
Na hlawu králowu, on neprodléwage dal mi gi nazpět;
Gá pak s nj po tom i s čeledj w Kananegsko se wrátil,
Byw zlatem i střjbrem podařen a stády požehnán.
Pro množstwj Lotowým ani mým nezbýwalo dosti
Pastwy; pročež my se rozdělili; swlažené si obljbil
On břehy Jordanské k pomezjm až dále Sodomským;
Mně krag pustěgšj za podjl dostal se u háge
Mamrowa až po Hebron: ale Pán mi štědře požehnal.
Wálka wypukla zatjm w zemi. Knjžata zlaupila tehdáž
Město Sodom a Gomorru, a giž Lota wedli w hanebné
I s rodinau zagetj. Gá ozbrogených čeledjnû
Tři sta sebral, w noci mrákotné gsem geště se pustil
Za wrahy, a ztopené dohoniw ge w táboře we snách
Překwapil a zmatené porazil, a radostné gim odňal
Wšecku kořist, Lota oswobodiw i čeládku domácj.
Tu král Sálemský a kněz gediného prawého

Hospodina mne uwjtal Melchisedech, nesa mi wstřjc
Wjno a chléb, toto hlásage: »Neywyššj tebe žehney
Pán gediný! Wšemohaucj ten nebe twůrce i země.
Abrame, wjtězstwj na nepřjteli tobě propůgčil;
Neskonalému budiž za to na wěky chwála i sláwa!«
Gá trna s úcty plnau báznj w oko starci pohljžel;
Zdálo se mi gakobych dnů přjštjch byl widěl obraz
Wýznamný, čjm lid padlý zase nagde milosti.
Gá tedy dal ze kořisti wšj gemu částku desátau.'
,Mjgela léta, a gá diwných widěnj sem uhlédal.
Hluk dennj zponenáhla minul: ticho nastalo nočnj.
Sen pautal kraginu: gá sám genom u stanu geště
Bděl sedě a smutný zrak o hwězdowitau sem opjral
Oblohu; často se mi hluboký wzdech z ňáder ozýwal;
Wlas sešediwělť můg a posud dědiců mi nedáno.
Náhle slyšjm hlas Hospodinůw w té mrákotě nočnj:
»Gen se nebog! mocnau prawicj mau stále ochráněn
Žjti budeš w pokogi, wětšj buda geště milosti
Aučasten; neb gá oblažjm w tobě národy země!«
,Hospodine!' s truchliwým srdcem na to odpowěděl gsem,
,Což by na mého žitj náklonku mi útěchu dáti
Mohlo milau, an bezdětný sám odsud odegdu?
Po mně dědit bude gen Eliéser, slúha mi wěrný!
Gasněgi Hospodinůw hlas ke mně se opět ozýwal:
»Ten nikoli; blaudjš: dědicem wlastnj bude syn twůg.
K obloze hwězdowité pozdwihni očj: nepočetných
Pláti widjš tam hwězd: nepočetné tak bude množstwj
Wywoleného lidu, genž ze twých wykwete ledwj;
A w bohaté tuto dám zemi na wěky tobě dědictwj.«
,Hospodine', řku, ,gaké znamenj mi slib ten ugistj?'
,Eyhle nynj nenadále na západě powstala bauře
Nesmjrná, a rudé křjžem rozrážely blesky
Lůno mraků sinawých; po celém běhu bystrotokého
Praudu gegich se obrážela zář, a strašliwo temně
Hrom zahučel na bljzku i dále po obloze černé.
W tom mi welel Pán, skopce abych třj lét a galůwku
Třjročnj a takauž kozu na znamenj geho smlauwy

Na dwě roztjnal, položiw pak djly na cestu
K nim připogil hrdličku celau a holaubka celého:
Gak se podobný při smlauwách obyčeg zachowáwá,
Kdež cestau se chodj mezi zwjřaty rozdělenými,
Přjsahy by zrušitel trestu stegnému se poddal.
Tak učiniw sednul gsem a ptáků pilně zaháněl
Heyna drawých, pobitým se chtjcjch pásti dobytkem.
W tom, gak u wytrženj, k zemi náhle poklesnu; we hrůznau
Noc proměnil se wečer; s nebes oblohy sršely blesky;
Hrom wůkol rachotil; pogala mne hrůza i auzkost.
Z powětrných oblaků hlas Hospodinůw na to zazněl:
»Eyhle na Nilu budau wnukowé twogi bydliti hosté
Lét čtyřikráte sto: zakusj tam wazby otrocké;
Králi krutému budau i pronárodu slaužiti zlému!
Gá ale sám oslawjm se w nich, s dary až bohatými
Wen se powystěhugj wýborným wedeni wůdcem.
We wěku pak neypozdněgšjm hrobu w té zemi dogdeš
Slibowané, giž dám gá tobě i twému potomstwu.«
Ledwa dokončil tak, kauřjcj dým se wyřjtil
Gak z peci roztopené a blesku plamen nenadále
Žertwy progel. Probudiw se widěl gsem dým ten i plápol
Na znamenj nesmjrné Páně milosti a lásky.‘
‚Choť moge Sára posud plodu neměla. Z tauhy po djtkách
Žádala sobě sama, aby Hágar, služka Egyptská
Plodněgšj dala mi syna Pánem slibowaného.
Tať mi pak Ismaele zrodila, když utekši nedáwno
Swé welitelkyni rozhněwané se nawrátila opět
Z paušti domů, gak gj radil anděl wljdně ochotný,
A spolu oznámil, že onen bude ljtě bogowný,
A z geho rowně beder že bogowné národy wygdau.
Poznowu Hospodinůw se ozýwage hlas to mi kázal,
Bych každého muže w domu swém obřezal, sebe dřjwe
S Ismaelem, i wšecky swobodné, otroký staršj
I mladšj rowněž, na památku to nezrušitelnau
Smlauwy, gakau se mnau učinil gest na wěky wěčné.
Poslechl gá hlasu Páně, a on proměnil moge gméno
Pak w *Abrahám*; neb dřjwe genom mne nazýwali Abram!

Sté ble tak uplynulo wěku přeblaženého mi léto.‘
S oběma teď powstaw Pán průwodějma se tázal:
»Kdež twoge choť gest Sára?« Onen: ‚Tam we stanu mešká!‘
»Slyš tedy«, Pán zase dále počal, »až w úběhu léta
K tobě se nawrátjm pacholátko milostiwě tobě
Slibowané porodj manželka ti Sára k radosti!«
Za stanowau oponau zaslechnauc to slowo Sára
S ljbým usmánjm si pomyslila w srdci pochybném:
‚Manželi gá sešlému rodiť bych teď měla sešlá?‘
Wšak gi pokárage host wážný k této straně hlásal:
»Sára se usmjwá? proč domnjwá se, že wěc ta
Možna nenj, an gj giž dewět a dewadesátý,
Tobě minul rok stý? Ale což Bohu gesti nemožno?
Poznowu gá tedy dokládám: než we běhu rychlém
Uplyne rok gediný, ona dá syna dědice tobě.«
Děl to a wážně kynul swým průwodcům. Oba mlčky
Se sklonili; cestau k ohradám zaměřiwše Sodomským
Chwátali dále krokem. Abrahám ale do stanu staupiw
A wzaw plášť přehodil geg přes plece, bedra přepásal,
A swau hůl uchopiw wznešeného cizince prowázel,
Gak to swatý obyčeg hostinstwa welel. Oba dřjwe
Kráčeli z wolna, po pjsčinatém ale rychlegi kopci,
Genžto se nad spanilým okoljm Jordána wypjná.
Než na kopec byli došli, zatjm se uchýlilo slunce
K wečera bráně zlaté a na odchodě geště se gednau
Ljcem ohlédnulo hasnaucjm a za končiny zašlo.
Čerwenawý se zalesknul opar, i odrážely krásnau
Střjbrotoké wody Jordanské tuto růžowozáři.
Z hauštin háge, s rolj zasetých i od oblohy gasné
Rozčilených plesawé se ozýwaly prozpěwy ptáků.
Nesmjrný prachu slaup se zdwihal k obloze wzhůru
Od rowin, a z daleké pospjchala stáda bečjcj
Pastwy domů; bugarých psů zawzněl o poštěkowánj,
A w to se mjsily pjsně pasáků a zwúky pjšťal.
Sednuli teď oba a spočjwali chwjli. Nagednau
Zdwihna se Pán do očj Abrahámowi bystře pohlédnul.
Náhle newýslowná toho obgala hrůza a úžas,

Wyskočiw on chtěl wykřjknaut, ale darmo, i padnuw
Na kolena skloněné čelo ku prachu země ponjžil;
Poznalť Pána po twáři plné gasnosti nebeské.
»Wstaň, Abraháme, a slyš;« takowý w uši bohomilému
Hlas Wěčného zněl; co před sebe bráti zamýšljm,
Zney; neb nechci tagit ničeho Abrahámowi, otci
Nesmjrného lidu, w němž weškery národy země
Ctjti praotce budau *Toho*, genž lid někdy wykaupj.
Daufámť, swému potomstwu že on wštjpj, by se bálo
Hospodina a prawý geho na wěky šetřilo zákon,
By slowo záslibné bylo nad njm pak wyplnjno.
Wstaň, Abraháme, a wiz,« tkliwěgšjm geště počjnal
Dále hlasem, »gak tamto se hradby Sodomo-Ğomorské
Wzhůru pnau, oswjceny leskem záře wečernj;
Gak spanile kwětné to a úrodné okolj se
Usmjwá, gakoby shynulá w něm ráge se krása
Obnowila! Wšak zegtra obau měst záhuba dogde,
Sauzena gim pokutau; to celé okolj se obrátj
W pustinu hrůzyplnau, přjštjmu na wýstrahu lidstwu.
Hřjchy gegich wolaly k nebesům, a wstaupily wzhůru:
I gdu nynj, bych pomstu wylil na ty rauhače wilné!«
Strach Abraháma pogal; hrůzau geho žasnulo srdce
Nad welikau pokutau, gakowá byla sauzena městům.
Autrpnost ale ráda obýwá w srdci pobožném:
Tau naplněn též on přjsnému k saudci se bljžil,
Sbledlý auzkostj s prositebnau žádage twářj:
‚S hřjšnjkemli, Pane, chceš bezwinného potřjti?
Snad padesáte bezauhonných we Sodomě se nagde:
Ó, zdali bys pro ně neprominul trest městu celému?
Ay toho neučinjš, slitowánj půwode! rownau
S bezbožnými nedáš dobrým podstaupiti zkázu,
Ležtoby řekli: Žigem-li neprawě či prawě, že to wše
Gedno; ty tak nebudeš, Pane, zákonný swěta saudce,
Sauditi we hněwu swém: tak netrestáš milosrdný!‘
Mjrně mu Hospodin odpowěděl: »Padesáte-li nagdu
Tam dobrých, odpustjm městu pro těch padesáte!«
Na spěch přistaupiw Abrahám k němu bljže se ozwal:

‚Gestliže prach a popel gá směl rozmlauwati dřjwe
Před swým Hospodinem: s gednau k němu geště se prosbau
Přibližugi. K padesáti-li geště nedostane pět se
Dobrých, podwrátjš-li pro těch pěti ugmu to město?‘
»Zahlazeno nebudiž,« dj Pán, »pyšné toto město
Bez pěti-liž padesát bohabogných w něm se wynagde!«
‚Což kdyby gich čtyřidcet bylo?‘ nesměle ozwe se Abram.
»Zkáza nedogde pro těch čtyřidcet!« slowo zawznělo Páně.
Auzkostj trna odwracowal Abrahám ode Pána
Twář a chwěl se celý. Zdali poznowu o smilowánj
Žádati měl, ač giž každá k tomu naděge hasla?
Pán ale wljdně mluwil — tedy poznowu geště počjnal
Pokloněný: ‚Ať můg se nehoršj Pán, že se ptáti
Odwažugi! Snad třidcet i aspoň dwadceti nagdeš
Tamto lidj dobrých: zachowáš-li pro dwadceti město?‘
Po skrowném prodlenj: »Zachowám,« dj Pán milosrdný,
»Nagdu-li dwadceti gich, odpustjm městu celému!«
Stál Abrahám pomaten. Mluwiti chtěl a poznowu zdwihnul
Swau prawici, ale marně, suchý wšelikých odepjral
Slow mu gazyk: ale předce wolal pak umjrage hrůzau:
‚Což kdyby gen deset?‘ »I pro deset prominu!« zněla Páně
Řeč. Abrahám teď mysli tratiw, gako we mdlobě klesnul
Na trawnjk a plakal, oči sobě zakrýwage dlaňmi,
Až se gemu přes ljce slzj prowylévaly praudy.
Powstaw pak wůkol se ohljžel a bedliwě pátral: —
Stál samoten; ušel od něho Pán w podsaumraku nočnjm.
Než čjm dálo se pak, že božj wykonal se na městech
Giž ten saud, an ledwa nowé zaswjtalo gitro?
Průwodčj oni Páně, obadwa to posli nebeštj,
We twáři člowěčj wčera geště při záři wečernj
Dostihli bran Sodomy; tam Lot, Abrahámowa bratra
Syn, se starci seděl; on též w tom městě obýwal.
I hned přjwětiwě zwal obadwa k sobě na nocleh,
A sprowodil k domowu. Spustlj wšak a nemrawopášnj
Města obywatelé, hostů geho krásu uzřewše,
Zaplanuli k nim žádostj a zamýšleli nectu.
A když s wýhrůžkau luza w dům se dobýwala bugná,

Horliwě Lot bogowal, aby ljté od činu zlého
Rauhače odwrátil. I potrestali posli nebeštj
Zbognjků slepotau, že kolem hmatagjce nemohli
Wjce nagjti dweřj, a domů se nawrátili sotně.
Teď Lota Pánowi průwodčj napomjnali snažně,
S manželkau aby a s deerami, zde nemeškage, rychle
Pospjšil ku horám a ušel tak záhubě náhlé.
A když prodléwal, wzal pod ruku geg geden, a druh
Choť a geho deery wen ze weřegné brány prowázel
Kwapným přes luh a hág kročegem na stezku pahornj.
Než tam došli, geden toto k nim pak promluwil anděl:
‚Lote utec, miluges-li žiwot, zachowať-li ho žádáš
Swé manželce a rowně deerám: nikoliw nepohlédey
Zpět na domow, w rowinách tady nedli, utec na pahorky!‘
»Ach, Pane,« odwece Lot, »nech nás gen gjti do města
Neybližšjho Zoar, a tam odwrať záhubu od nás!«
‚Spěg tedy tam,‘ prawil on, ‚dokawáde nedogdete cjle,
Prodljm na prokletá ona mjsta wyléwati pomstu.‘
To hněwiw ohlásil a před očima dál spěchagjcjch
Pautnjků zmizel, a s njm druh. Té wýstrahy dobře
Pamětliwi stezkau pospjchali dále a dále.
Kde wčera před Pánem Abrahám swé prosby wyléwal,
Tam zase ráno seděl, na šeré hledě s hůry palauky.
Ljbě zawál rannj wětřjk; s nebe neyspanilegšj
Spadnulo gitro nowé, by na posledy uzřelo geště
Ragskau krásu luhů, gež města owjgela wůkol.
Ach brzy nesmjrným měly být nawštjweny smutkem!
Giž se mladý od wýchodu den, gasný, rudoljcj,
Pozdwihowal. Gako djtě na matčině kljně milostným
Ljbánjm zbuzené, weselýma se očima djwá
W úsměchu roztomilém: tak u wýchodu den powyhlédal
Růžemi wěncowaný. Swětleg' a swětlegi nad njm
Zardjwal se oblak. Nenadále pak od krage země
Wyšlehnul paprsek, a po něm wystaupilo slunce
S nádhernau welebau a na obloze počalo plauti.
Pozdrawowal ho s rolj, s šumiwého lesjka i s modré
Oblohy ples ptáků záwodným prozpěwowánjm.

Háğ, woňawé kwjtj, ano každý trávy lupjnek,
Perlami pokropený bohatau rozkládage krásu
Wjtali ho, w gemném dechu wětru klanjce se před njm.
Než běda, od gihu sem nenadále se ozwala bauře
Hrůzoplným hučenjm; w letu prudkém bljže přiháněl
Černá mračna chomol, a ta blankytnau zahaliwše
Báni nebes, luh i města nocj obkljčila wůkol.
I hned w létě gako krupobitný když se protrhne
Mrak, a hubj bohaté osenj giž ke žni zragjcj,
Blesk po blesku a po hromu hrom na ně ljtě se řjtil
Nepřestáwage, až dokona zkažené obě lehly
W rum i s lidem, co přebýwal w nich. K tomu geště ze země
Rozpuklé, wyniklý z podzemnj smůly a sjry
Náhle wybuchnuw oheň, wlniwým se přes pole praudem
Rozléwal, až gednu kolem bylo záhubu zřjti.
Opřen o dub stoge sám Abrahám w duchu žasnul a blednul
Auzkostj; hrůzau každá gemu žjla se třásla.
Ač ruce pozdwihowal k nebesům, chtěge o smilowánj
Geště wolať — darmo, slowo mu hned umjralo na rtech.
Když na spaušť pohleděl, o sbledlé giž se mu ljce
Odrážel modrawý zábřesk plamenů se wlnjcjch;
Dech gemu sewřel dým, plozený ode sjry planaucj;
Oči slzau se mu zasmutily; neb staupila před ně
Lotowa smrt a milých přátel; o gegich zachowánj
Neweda, myslilť on, že ge požřela tůně horaucj.
Giž pak oněměla bauře; přecházela mračna; utichnul
Hrom; s modrawé zase oblohy slunce pohljželo leskem
Zářjcjm: ale ach! hořeplodnau odkrylo wůkol
Spaušť. Nebyloť po luzjch stopy wjce Sodomo-Ğomorských.
Tam kde se gindy zlatý w mjrném dechu wětru kolébal
Klas na poljch; kde se půwabné sady lesknuly, ragským
Oštěpené stromowjm; wonné kde rozléwalo kwjtj
Zápachy; nesmjrná kde na pastwě se ljzala stáda
K rozkoši wlastnjkům, genž we zděch obýwali městských:
Tam černé gezero krylo půdu nynj, břehy tamže
Popleněné, pusté a holé se wypjnaly wůkol.
Nikdy garých tlupa ryb giž wjce neweslugе mrtwým

Tjmto kalem, — mrtwým ho mořem dosawáde nazýwá
Lid, — kde posud s podiwem pautnjk stopy trestu božjho
Spatřuge. U krage mělkého čnj hradby a slaupy
Měst propadlých, oděné korau pryskyřicosolnau.
Na břehu wyprahlém owoce s dřewa zakrnělého
Utržené w ruce náhle puká, w prach a pýř se obrátje,
A w pustém tichu tam panugjcjm nikdo nemešká;
Člowěku neznámá swjrá prsy hrůza i auzkost,
Když mu wina hrozná a božj tane pomsta na paměť.
K náwratu giž chystal se kmet, když w tom nenadále
W průwodu dwau kwětoljcjch děw šediwého starečka
Naproti sobě widěl po skalné kráčeti cestě.
‚Gak?' tázal sebe sám, a mnul oči dlaňmi, by lépe
Těch, kdo přicházeli, bljže widěl: ‚To-li Lot? a ty djwky
Dcery geho? zachowal-li ge Pán? wděk a sláwa mu wěčná!'
Tak prawil a teteliw se radostj do prachu sednul;
Wyčkati gich a ge tamže přiwjtati laskawě mjnil.
Powlowným pak přistaupiwše krokem oni před něg
Sedli také. Na to Lot uchwácen srdce bolestj,
Sypage na hlawu prach, zaplakal; průwodkyně rowněž
Zaplakaly, zdwiženým zahaliwše twáře si rauchem.
Po dlauhém mlčenj Abrahám k nim takto se ozwal:
‚Smrtedlnjka trnjm tady pokryta pauť; hoře, bjda
Často ho potkáwá: blaze gestli trpj winy prázden!
Nábožnau ale předce bolest má mjrniti myslj,
Tať gemu útěchu dá, a božj gemu zálibu zjská.
Bydlitelů těch měst bohaprázdných pomsta zasáhla
Náramná: my ale k zemi snjženi klaňme se saudům
Páně nepostihlým a warugme se nawždy podobných
Auhon a win, aby nám se také tak rowně nedálo.
Rámě božj tebe chránilo se dcerama: kdež ale twá
Zůstala choť? Se zeti snad pozděgi přigde za wámi?'
Smutně mlčel dřjw Lot, s pláčem potom a s kyselostj
Rostaucj Abrahamowi ohlašowal, co se dálo,
Než ta zkáza krutá zastihnula města podolnj.
Gak pautnjky cizj, gichž anděly Páně pak uznal,
We swém prostranném on domě ochotně uwjtal;

Dále newýslownau gak lid s nimi páchati nectu
Wyhrožowal; gak gich w noci bránil, a gak oslepiwše
Zbognjků tito geg powybjdnuli rychle ugjti
Záhubě s manželkau, s dcerama, spolu s oběma zeťma,
A když smáli se gim zeti, wýstraze té newěřjce,
Gak geg s manželkau, s dcerama spolu pod ruku wzawše,
Rychle prowázeli wen a naposledy zmizeli náhle.
»A když opauštěli nás,« něco prodlew dále powjdal,
»Pohnutliwým dwakráte hlasem napomjnali geště
Nás, abychom nazpět k ohradám nepohlédali wjce:
Neb na ně Pán pro neřesti hanebné obrati pomstu,
Ge spolu s bydliteli hřjšnými wywrátiť uzawřel.
Pospěšným kročegem my se časně na půdu Zoarskau
Dostali bezpečnj: ale tam si zpomněla mých dcer
Matka na nešťastné zetě, a wnadného bohactwj
Ztráty želje w komorách, kroky nazpět obrátila k městu.
W tom nenadále wypuknula bauře; na obloze hrozné
Nastalo hromobitj a horaucj ze hrudi země
Sjry se praudila žjř; pěniwý soli kal se přimjsil;
Země kolem wůkol pukala; běda! pohroma náhlá
Mau zastihlatě choť; w takowau ona rokli poklesla
Bezdušná; tu gi solný kal kolem okolo korau
Pryskyřnau obalil, čnjcjmu že slaupu podobna
U krage tam na odiw posawád se spatřiti dáwá.«
Skončil, a pláč a lkánj zawzně́lo před Abrahámem.
Ten ale dj: ‚Staň Páně se wůle!‘ a powstana wzhůru
To tré nešťastných přjbuzných laskawě wyzwal,
By k domowu w hostinský geg doprowázeli stánek.
Přjtelowa hlasu oslyšeli. Nehodau na luzjch těch
Dolnjch zastrašeni chtěli giž gen obýwati někde
W geskyni po skalných wyšinách we tichosti samotné,
Ach netušjce, že tam z objmánj nepočestných
Ammonské wygdau a Moabské národy na swět!
We smutném mlčenj Abrahám pak ke stanu kráčel.

Giž uplynul tomu rok, co slibu wznešeného zaslechnul
Wýpowědi: hle gaký ale dnes po šerých stanu kautech
Rozléhá se šumot? chasa čerstwě se hýbe domácj

Ku posluhám; sem a tam běhagj pacholjci a djwky
W obleku swátečnjm; wybrané u studnice čistj
Nádoby a k ohništi nosj; k hodu potřebu každau
Přistrogugj; zde gazyk mluwný, oka ginde zas úsměch
Zářjcj weselau něgakau w gewo přjhodu dáwá.
Ustaralý pastýřů knjže zatjm ale wenku na njzké
Láwce we chládku sedj, swátečně oděn, mage záda
Opřena o kmen rozložitého dubu; zrak opjrá
Chwjli o zem, myšlenjm paután; za chwjli geg opět
Powznese, a w klidném se twář geho úsměchu gemně
Zardjwá; blahodatný cit proniká geho srdce,
A k nebi pohledna wděky Twůrci dobrému wysjlá,
A z oka náhle na ljce tlačj se mu slza radostná.
Ay, což tak gjm hýbe a wšechněmi po stanč hlučném?
Neywyššj to blahoslawených rodičů bylo štěstj!
Neb posawad bezdětným dnes narodil se synáček.
I gmenowal ho Isákem a pomněw na slowo Páně
Osmý den obřezal geg, což znamenjm bylo smlauwy,
Giž uzawřel s Pánem mezi žertwami rozsekanými,
A stkwostné učinil hody djtěti odstawenému.
Než pacholjk mezi tjm garobugně wyrůstal a krásně
Rozkwjtal. Gednau ale hrage před očima matky,
Gežto se naň plna slasti u wrat stanu djwala, náhle
Zaplesage holubičku chytil, ana práwě luňákem
Ukrutným raněná w letu přjmo dolů k zemi padla.
Zkrwawenau spatřiw litowal gi žalostiwě a spěl
Do stanu, kdež wědomá byla ukryta zásoba mléka,
Klekna do tráwy počal gj rychle wymýwati ránu.
Eyhle w tom s powykem diwokým geho z háge wyběhnul
Zasmušilý bratr Ismael, a když Isákowu péči
A šetrnost o milé zwjřátko widěl, drze gemu se wysmál,
A přitočiw se a dupna nohau holubičku zašlápl.
Sotwa Isák pomyslil před njm gi ochrániti: darmo,
Giž ležela w prachu pošlapaná. Tu Isák přežalostným
Dal se do pláče hlasem, že ulekmuta máti milowná
Přiskočila, a zatjm pastorkowu swéwoli spatřje
Rozhněwaná k Abrahámowi bljzjejmu se řekla:

»Ó gá pošetilá, žeť gsem sama sobě žalosti
Připrawila, žádostiwa gen tobě dědice dáti!
Gen se podjwey, gak rušitel ten pokłidu mého
Temným wůkol okem tam zewluge, dle sněda twáře
Označený syn Egypčančin; teď tutlage w srdci
Zlost přede mnau zarmautil gemnocité moge djtě.
W prawdě nedáš-li kluka s děwkau brzy od sebe, gak to
Otci a manželu tobě slušj: tedy wěz, že mi pukne
Srdce; žalost a hoře mne i mého rozence utrápj.«
Gjzliw bol ňádra kmetu důstognému rozerwal,
Když to wyřeknula choť. Na gegj řeč Ağařina synka
I s matkau měl sám teď otec z domu wyhnati nawždy;
A wšak i on gako rowněž Isák mu byl ondy zaslјben;
Byltě drahý geho syn, darowán gemu Páně milostj.
Mlče tedy k wečerau šel do stanu rozwinutého,
By samoten si poodpočinul w čas mrákoty nočnj.
Tamť ale tanto řečj gemu Hospodin útěchu wléwal:
»Srdce nabuď, Abraháme, co žádá Sára, powol gj
Bez prodlenj; neb gakže gegj syn bezpočetného
Bude otec lidu: tak se také wnuci Ismaelowštj
Šjřiti welmi budau a na honbě a wogně slynauti.«
To w duchu zaslechnuw, naložil hned z gitra šerého
Hağaře chléb, spolu gj zawěsil čerstwé wody láhew.
Ač se synem plakala, s pokogem z domu on gi propustil,
Pod ochranau by nebes do swé se wrátila wlasti.
Tak odešedše, na Bersebské zablaudili paušti.
Láhew giž byla prázdna wody; šumiwého na paušti
Nikde potůčka slyšet, studeného ňi zřjti praménka;
Stjnu a chládku neposkytowal strom nikde. Na pjsku
Omdléwal pacholjk; bědugjcj zalkala matka,
Zaufalstwjm pogatá odtrhla se od něho řkauci:
»Nelze mi ach na kruté se tu milowaného zrozence
Djwati zahynutj. Gak šjp daleko z luku létá
Wystřelený, poodegdu a klesnauc do prachu wyčkám,
Až sama zemru hladem, gelikož mi giž určena ta smrt!«
S wýše nebes ale k nj takowýto hlas anděla zawzněl:
»Hağaro, co smýšljš? Powstaň, slzy djtěte twého

Spočteny gsau w nebi; ugmi rukau ho a weď proti paušti
Fáranské a wywol posléz, až w oběhu rychlém
Léta gemu přibudau podlé zwyku zawedeného,
Kdež ti ukáže milost mateřská, choť gemu wěrnau.
On slawný bude slauti lowec, bude nesèjslného
Národu rowněž otec a na šjré paušti panownjk.«
Sotwa že hlas doznèl, s podiwem zahlédla radostným
Hağar preyštjcj se pramen: diw Páně to widný,
Dán gj k ochlazenj! pospěšně napágela djtě.
Láhwici naplnila a na pauti žitj měniwého
Kráčela dále, Božj prawicj ochráněna mocnau.
Wšecko se wyplnilo, co a gak gj zwěstowal anděl.
Eyhle nynj Abrahámu se bljžil den, když u wjře
Hospodinem zkaušen w rodě swém měl ukázati obraz,
Gak přjštj spasitel wadné člowěčenstwo wykaupj.
‚Slyš, Abraháme!' prawil gemu Pán: a pokorně onen mu
Odpowěděl: »Teď gsem, Pane, kaž; twůg slúha poslauchá!«
‚Slyš tedy!' dj Wěčný, ‚Syna wezmi nynj gediného,
Gegž miluges, a w zápalnau obětug mi ho w oběť;
W Morjanských planinách obětug mi na hůře Isáka.'
Stál Abrahám w duchu zachwácen; geho zachwěla audy
Hrůza newýslowná; z ponenáhla němá geho se wšak
Poddala srdce bolest; s dowěrau wrhnul se pobožnau
Na kolena, w tichu se klaně wůli a přjkazu Páně.
Snu prázdnau noc přečkaw, Isáka za gitra šerého
Opatrně probudil, by to nečila máti milowná;
Mezka osedlati dal dwěma wěrným sobě pacholkům
Na spěch, a rozsekané naložil naň k oběti dřjwj.
Wzaw syna pak a služebnjky dwa s sebau ku poljm se
Morjanským mlče bral, kde kynul gemu cjl geho pauti.
Po pracném třj dnů snaženj k patě té hory došli.
Tam sluhy swé Abrahám zanechal s mezkem se pasaucjm,
A hned rozsekané naložil synu na plece dřjwj;
Sám se chopil nádob; lewicj oheň a prawicj wzal
Meč; se synem kráčel pak dále na wýšinu hory,
A slowa nepromluwil. Mjrný ale a bohabogný
Mládec upachtěn pod břemenem se w postupu ozwal:

‚Otče!' a ten: »Co chceš, synu můg?« ‚Dřewa owšem i rowněž
Máme oheň,' dj syn: ‚kdež gest ale k zápalu oběť?'
Stisknuw otec prawicj sewřená prsa, takto zašeptal:
»Nemluw o tom, synu můg; sám Hospodin oběť opatřj.«
Došli zatjm na wrchol poswátný hory Morjanské.
Ze dřew tam Abrahám oltář udělal; ale praudem
Tekly mu slzy z očj, až Isák w oku otcowě půwod
Čjtage slz, welenj wyrozuměl Swrchowaného:
Než krotký a tichý, wedený co k žertwě beránek
Páně se wůli odewzdal a dal ruce wázati sobě,
A swázán na dřewě ležel co k zápalu oběť.
Wjtr newál, gako sám by trnul; i zakrýwalo mračno
Blankytný wznešených nebes oblauk; žasnuly hrůzau
Luhy němé; w tichu poswátném dlely hwozdy a háge,
K obětowánj když se welebná bljžila chwjle.
Dýky chopil se nynj Abrahám, ruku k ráně napřáhl;
W tom ale hlas duši aužjcj k němu z oblaku zawzněl:
»Zpátky ocel zadržiž; buď ukončena zkauška, pokorným
Poddánjm twoge pewna se do mne ukázala wjra.
Z lásky ty ke mně neodpustils gedinému rozenci.
Cesty božj temná zraku člowěka záclona skrýwá:
Sám gedinému neodpustj synu někdy, a ten gen
Před saudem Boha gednoho, neskonalého, prawého
Nesmjrnau winu setře a hřjšné lidstwo wykaupj.
Wěz tedy, nesčetnj, gako pjsek po břehu morském,
Gakž kolugj třpytiwé bez počtu na obloze hwězdy:
Tak rozkwjtati twé bude sjmě a sláwy se dočká;
W tom gediném ale národowé nabudau požehnánj.«
Pán domluwil. Abrahám se skláněge ku prachu modlil,
A spatřiw tu skopce za roh we křowj chyceného,
Obětowal ho na wystawené obětnici Pánu;
Synka ugal za ruku, a domů s njm ke stanu chwátal.
W Arbě potom, Kananegském městě, dokončila Sára
Cjl žiwota. Abrahám odešel tam a do prachu sednuw
Nad nj kwjle plakal sedm dnj w zármutku bolestném.
Mrtwau sobě drahau pochowal pak u Hebronu skalné
W geskyni Machpelské, giž byl za střjbro Chetegským

Odkaupil na hrob gj, sobě a swému potomstwu.
Sám též pocitowal wěku tjži sešlého a sjlu
Wjce a wjce ubýwati swau; i wzpomněl Isáku
Wybrati newěstu spanilau; i tu péče a maudrost
Otcowská geho wyhledala. Blažený ten oprawdu
Sňatek, když w rozkwjtagecj, gako růže, mladosti
Mládec wýborný srdcem puzený milugjcjm
Swau sobě béře milau, giž krása a newina šlechtj.
Šťastně se gim takowé manželstwo a nawždy dařjwá.
Sám wywolil mu za choť Rebeku, wlastnjho-to bratra
Náchora wnučku milau z Chaldegské otčiny hogné;
Giž pacholjk milowal gi Isák. Eliésera tehdy,
Genž řjdil gemu dům, powolaw, to mu tagně poraučel:
‚Slyš, wěrný! k bohatým rowinám teď rychle se wypraw
Chaldegským do Charan, kde přjbuznj mogi bydlj.
Z Nachorowy rodiny odtamtud mému rozenci
Žádaucj newěstu wyber, gak slušno a čestno.
Dřjw ale mi u Boha přisahey gediného, prawého,
K nečestj že mi nepřiwedeš ze dcer Kananegských
Ni z krwe modlárské nigakau: ale že přiwedeš mi
Gen Rebeku!‘ Když přjsahu důwěrnjk se wymodlil,
Málo se rozmysliw, to podotknul: »Což kdyby panna
Sem se na cestu neodhodlala: zdali twého zrozence
Mám pak wzjti s sebau k šťastněgšj námluwě panny?«
‚Nic,‘ wywolal Abrahám; ‚z Kanaan on wjce newygde;
Takto welj Pán, genž mi a mému potomstwu dědičnau
Sám tuto zasljbil zemi na wždy a na wěky přjštj.
Anděla swého také před tebau on wyšle a cestu
Twau požehná; čekanau přiwedeš synu mému newěstu.‘
Tak doložiw, wěrnému s sebau dary na zlatě, střjbře
Dal bohaté, gež dřjwe i se wšjm, cožkoli k cestě
Tak daleké potřebj, na deset nakládati kázal
Welblaudů, a požehnage geg s pacholky propustil.
Když opodále zdj městečka Charan Eliéser
Studnici zahlédnul při milém čerwánku wečernjm,
Swého si cjle wědom i s komonstwem státi tam ostal;
Neb spanilá ode bran městečka přicházela djwka

Naproti nim, a nesauci wědérce na rameni přjmo
Chwátala sem wodu čerpat w ně a domů gi přinésti.
I hned očj a dlanj k nebi pozdwihnul Eliéser,
Prosbu wysjlage k Pánu mezi rtoma ticho zašeptal:
‚Teď, Pane, o napitj poprosjm děwu, sem co se bljžj:
Dá-li mi pjti a mých-li wlahau libě ochlazugjcj
Welblaudů napogj; hle to za znamenj mi poslaužj,
Žeť ona gesti, kteraužto hledám a nalézti si žádám!‘
Skončil a panny lepé podiwil se spůsobilosti.
Kaštanowé byly wlasy gegj; auhledně se pautec
Wýše pnul do wěnce pleten; a dolů kadeře dwě
Splýwaly po sněžných ňádrách a po půwabu hogné
Šjgi, co wlny gezernj, an gimi hýbe wětérek.
Čelo gegj wysoké, a žiwým oči swjtily ohněm,
Krotnaucjm, tmawomodrým gsauce ozářeny gasnem.
Něžně spůsobilý byl nos; i zahanbila růži
Ústa gegj; kulatá brada wyznamenáwala mjrnost.
Spěšně chwátala sem; z lesklého kmentu owjgel
Audy nadobné šat; sebrané a powolně plynaucj
Záheby přjslušné spanilosti dodáwaly panně.
Gak mile ku pramenům po kamenných sstaupila stupnjch,
A prawicj z wody wen nalité to wědérko wytáhši,
K zábradlj u studny wynesla, wolal Eliéser:
‚Žjznjcjmu podey pautnjkówi nápoge, panno!‘
»Pj, pane můg,« ona ljbeznými se ozwala ústy,
»Pj dle libosti, potom welblaudům geště nawážjm
Unaweným a wlahau ge také napogjm,« a ochotně
Nádobu mu podala. Když práhnaucj ale žjzně
Tauhu onen ukogil, a s djkem nádobu wrátil:
Sběhlatě častěgi ku pramenům a přicházela opět,
A do koryt dubowých ze wědérce wyléwala nápog,
Až welblaudi také swau dosti uhasili žjzeň.
Wěrného sluhy srdce radost se zmocnila, a wšak
Z opatrnosti hleděl teprwé wyskaumati prawdu:
Gestli ta panna, kteraužto Isák manželku si žádá?
Stkwostné teď náramnice a k těm prsteny wyndaw
Ryzozlaté: ‚Wezmi,‘ promluwil, ‚tyto klénoty wzácné

Přjwětiwau za tu službu, kteraus' mi prokázala hosti.
Ó blaze nám, kdy se nás ugmau duše dobrosrdečné
Na zdegšjch měniwých žiwota stezkách a ochotné
Nám podagj ruky a w potřebách nám lásku prokážj!
Zač tebe žehneytež nebesa! Mnedle ale řekni:
Čj gsi rozenka, a gestliže mjsta u wás, w noci náhlé
Bych si poodpočinul tam a se mnau mé to komonstwo?'
I přigala wzácné dary djwka, radostně se zardje,
A swé pozdwihnuwši wědérce obrácena k městu:
»Gsem dcera« dj: »Betuélowa; Náchor děd se nazýwal,
Milka mi bába byla; prostranné dosti ge bydlo
Mých rodičů pro tebe, pro komonstwo i potrawy hogné.
Pogď za mnau, gá swým dám zpráwu o tobě radostnau.
Wěrného sluhy oči slzau se zaléwaly wděčnau,
Když odcházeti gi spatřil. Na to modliti gal se:
‚Sláwa ti, Neskonalý! Abrahámowi ctiteli swému
Ty gsi nowau tohoto dne milost proukázal a přjzeň,
An gsi mě doprowodil k obytům geho bratra milého.‘
Skončil a k wyklenuté se swým se komonstwem ubjral
Bráně. Laban, Rebeky staršj bratr giž mu wycházel
Naproti a wywolal: »Wjtey nám, hoste, gehožto
Dobrotiwý nám poslal Pán! Nuže wegdi do bydla
Nachorowa; swětnička tichá tě čeká a komonstwu
Twému otewřena sjň široká: i podobně se nagde
Čerstwá welblaudům twým sláma i potrawa hogná!«
‚Pán žehney Wás‘ dj pak onen, ‚za wšecku tu lásku
Přjwětiwau; a to hostinstwj wám Hospodin odměň!‘
S tjmto požehnánjm do domu wstupowal, ze kterého
Měl wolenau odwésti newěstu k radosti budaucj
Swému to pánu i ku spáse přjštjmu potomstwu;
Neb Spasitel swěta měl z Abrahámowa lůna wygjti.
Wšecko bylo hned opatřeno, též wykonáno ochotně:
Hosta potom k wečeři zwali: on ale nechtěl užiti
Dřjw ničeho, dokawadž newyřjdil swého to pána
Wzkázánj. I pohjdnuli geg, aby wyprawil, a hned
Wšickni kolem něho sedli; a on wěhlasně počjnal:
Gakž od rowin Kananegských geg Abrahám, geho možný

Pán a knjže, gemuž Bůh na wšem hogně požehnal,
Sem poslal pro Isáka syna, zplozeného se Sárau
Manželkau we stářj giž wysokém, by za choť teď
Dceru gegich Rebeku, přjbuznau gemu, požádal;
Gakže také Abrahámowa dle slowa anděla před njm
Sám wyslal Bůh neskonalý, by šťastně došel sem
Až do Charan; po gakém znamenj u studnice práwě
Pannu poznal; že totiž občerstwila geg i komonstwo
Chladným napogenjm a posléze na nocleh uwedla
Přjwětiwě, kde tolik mu propůgčeno lásky a přjzně.
‚Nuže‘, wřelým doložil pak srdcem, ‚ohlašte mi wěrně
Geště dnes, kwětnau-li mu dáte či upřete pannu,
Se smutným domů bych nawrátil se poselstwjm?«
»Hle,« zkušený wywolal tu Laban, staršj bratr panny,
Wztáhna ruce wzhůru k nebesům tak we chwatu hlásal:
»Tak to usaudil Bůh; proti wůli mu gednati nelze!
Což by také bylo gj lepšjho usauzeno dále?
Zdeť Rebeka, moge sestra; počestný muži, gi wezmi,
Neb dobrého smrt nám ondyno odňala otce;
Ljbě porozkwětlau doprowoď ku blahému gi cjli,
Ať gi za choť tedy pogme Isák, an ljbo to Pánu!«
Řekl, a gi wzaw za prawici, k němu přjmo uwáděl.
Ona počestně se poklonila; gako růže pučjcj
Zarděla se bratrowau za řečj, wtělená-to newinnost,
A sklopila k zemi ljce; z očj slzy praudily hogné.
Lásky plná dceru obgjmá teď máti a ljbá
Šjgi a rámě gegj, a s okem Eliésera wlhkým
Snažně prosj, aby gj powolil mezi swými pobyti
Gešté do třidceti dnů, a potom že wydá gi na cestu.
Pospěch onen ale předstjrá: odhodlaně ptána
Řekla posléz Rebeka: »Půgdu s njm na slowo Páně.«
I hned onen dary, nádoby ze zlata, střjbra, i raucha
Stkwostná rozkládá a odewzdáwá ge newěstě,
Matce giné a giné bratrům. Tu k hostině chutné
Sedli teprw a pogedše na nočnj kladli se lůžko.
Sotwa že wýchodnjch ode hor se počjnala rannj
Rdjti zoře, Eliéser giž se pacholky osedlal

Swé welbloudy a zahalenau newěstu se chůwau
Zdwihl na neywětšj a slowy tkliwými slzjcj
Přjbuzné potěšiw w pole šjré z města klusal wen.
Ti tu plačjce se na šťastnau s nimi žehnali cestu.
Ký-to radostný hluk w okolj Abrahámowa sjdla?
W sedmdesáti plných wře oleg a kypj smola pánwjch;
Pánwe nesau hoši na sochorech; do mrákoty nočnj
Wzhůru plamen pálá. Weselý zpěw a cithary ljbý
Rozléhá se do dálky zwuk. Stanu bydlitelé giž
Wen se hrnau w pole, by plesagjcj spatřili hosti.
Neb giž Isák we swatebnjm rauchu newěstu milostnau
Od Eliéserowa dworu k otcowskému přiwádj
Stánku. Onať giž před minulými desjti dni sem se
S průwodcem wěrným z daleké swé dostala wlasti.
A dlela tam, gak poswátný obyčeg toho žádal.
Teď ale obklopena towaryškami kráčela hned za
Swým ženichem. Hlawu ozdobowal gj wjnek a rauška
Gj zastjrala ljce. Mladistwá ge tlupa přátel
Obhrnula, co zatjm Abrahám u wrat oswětleného
Stánku čekal s tauhau a celý tetelil se radostj.
Přistaupiwši uwrhla se před nohy we chwatu wraucjm
Důstognému starci; slzjc obgjmala lokty
Mu kolena; kmet gj pozdwihnuw na prsa tisknul
Po dwakrát a počal, když náhle utichnulo množstwj:
»Wizte milj, gak mocný Pán ge a týž milosrdný!
Wšecko se obgewilo, nesmjrná což geho za dnů
Zkaumánj mně a mému rodu předusaudila maudrost.
S potěšenjm tady matku budaucjch spatřugi djtek
Swého syna, gegž dobrotiwý nebe Pán mi zasljbil.
Kéž by se má byla choť tohoto blaha dočkala Sára!
»Tys,« k newěstě prawil, »bezděčně opustila matku
Swau, puzena Eliéserem, an z horliwosti ochotné
Tobě nepopřál k wyprawenj ani lhůty potřebné.
Matce milé weliká wěru býwá o dceru péče
Od času přjpowědi k době té, až swému milému
Nawždy se oddáwá. Wšelikau ona potřebu shánj,
Což k nábytku slušj a pořád bez odlewy snášj,

Až se i gj zdá, že wšeho gesti opatřeno hogně.
Když ale nastáwá ta chwjle, a na dwoře wenku
Hluk hostj zawznj a swatebnj nápěwy, a k nj
Uslzená dcera přistaupj, aby gj wzdala djky
A se rozlaučila s nj, než nawždy se manželu oddá:
Matka se odwracuge řozhorlena, a w tichu pláče,
Že z domu odcházj a že gj w zármutku opauštj.
Ó že se přeblažené doby této nedočkala Sára,
Twau gisté ona by zde milownau zastala mateř!
Sem teď přistupte, spogeni spolu na wždy budauce!«
Tak domluwil a wložiw synowu prawici w ruku rowněž
Rebečinu wztáhnul dlaně nad ně a hlasně se modlil:
»Páně požehnánj nepřeberné též newyważné
Wzegdi na wás! zbožným ale srdcem choďte wy před njm,
We wěku byste šedém blažené wnuky pozdègi djtek
Wjdali swých a dědictwj gim to odewzdali dále.«
Skončil a gásánj hlučné hned zawznělo wůkol.
W oswětleném stanu obweselil se při hostině každý
Host: Rebeka wšak nebrala gjdla ni nápoge k sobě,
Stydliwa tamto sedjc a ticha, až u plesotu přátel
S nj se konečně Isák z wečeřadla w ložnici octnul.
Mjgela léta; wečer se poklidný w saumraku bljžil;
S uslzenau twářj Abrahám sedě u stanu chwjli
Pohljžel k gasným na nebi hwězdám, ale chwjli
Zrak zas opjral o zem. Zpomenul si, co Pán gemu ondy
Swrchowaný sljbil, že totiž z geho wykwete ledwj
Národ bezčetný, až wěk doplnj se konečnj;
A že geden ze potomstwa geho wšemu lidstwu wyzjská
Spásu, a Pán neyštědřegšj že mu hogně požehnal
Na wšem tak, že ač u hrobu swého krage s blahodárnau
Pohljžel potěchau na slastmi sytý minulý wěk.
Práwě nynj luna wyšla plná a po obloze plawbu
Swau započawši swětlegšj wždy rozléwala záři
Na Abrahámowo čelo a blednaucj geho ljce.
Swůg konec on čige, geště ruce wzpjnal se třesaucj
Naproti přjwětiwé noci oswětitelkyni, a swé
Djky okem zkaleným we tiché modlitbě došeptal,

Až na prsa brada klesla, a on duši lehce wydechnul.
S Ismaelem pochowal ho Isák w té geskyni wedlé
Mateře Sáry boku, smutek odbywše mnohodennj.

Otče blahý Israëlůw, šťastně wešel gsi do řjše,
Kdež wěčná a nade wše slitowná láska obýwá!
Neb před okem twým odhaleným gako blesk se zamjhal,
Než dokonals, obraz wyprostitele wšeho lidstwa.
Tys gak u wytrženj uzřel giž *gednorozence,*
Prostřednjka toho přjsným mezi saudcem a námi,
Genž ze twého potomstwa wyšel, aby na dřewě umřel,
Sám newinen gsa, by wyswobodil nás od smrti wěčné.
Ey gediného syna z poslušenstwj ty gsi nešetřil,
Pán kdyby byl neušetřil geg. On byl geho obraz
Na dřewě obětowán mage býti; i on nesl oltář
Sám na swých ramenau. Blaze tobě, praotče
Nábožný! w Boha gednoho, neskonalého, prawého
Wjru musel zachowať lid twůg až k té času době,
Když sama Slibowaného prawá se ukázala sláwa!

MOSES

we třech zpěwjch.

Zpěw prwnj.

Bůh!

Klid powečernj dlel na luhách: nad wýši Horebskau
Střelhbitě mrak ale wystupowal a po úwale nočnj
Temnotu rozléwal. Zuřiwá z geho kypěla lůna
Bauře a blesk wen wyšlehowal, hromu rána po ráně
Praskala, až wůkol skloněné zalkáwaly hwozdy
W zátopě plápolawé, a newýslowná wznešeného
Od temene k patě až hůrau potřásala hrůza.
Gen gediný se nezachwěl muž, co nedáwno bečjcj
Po stráni hnal stádo owec, a když ta wypukla
Wichřice, pod klenutj sluge křidlicowé se gen ukryl.
U wchodu klidně seděl, zamyšlen na blesky se djwal
Swjtjcj. Brada geho, ač osmdesáte počjtal
Let, posawad byla málo šedá, po prsau ale mocných
Splýwala rozwlněná. Wolné krylo audy mu raucho
A plášť hustětkaný, gak wýchodu krog to přinášj.
Postawa tam dljcjho welebná, a kdyby on se
Zdwihnul a plápolawý obnášel po hluku lidstwa
Zrak: i neohroženého by hrůza pogjmala náhlá.
Twářj zamračenau napořád w noc bauře se djwal.
Gak po strasti plných nehodách hoře, klam, zrada, ztráta
Milowaných obličeg brázdjwá wráskami: tak mu
Záštjm rozorané k obočj čelo stáhnulo njže,
A skřiwené w oblauk se potichmo mu zachwěly pysky.

W tom wyrazil z tuče blesk a po něm se w okamžiku řjtil
Hrom; široko mraky roztřepené hned pukly a náhle
Přjwalowý se na zem lil déšť we pleskotu šumném.
Bez počtu pěniwých se shůry na njžinu bystřin
Praudilo a skalený gezerem wody pokrylo úwal.
Bauře utichla posléz, ligawec giž wjce nešuměl,
Oblaky roztrhané se zdwihše po obloze plauly
Blankytné a zas usměwawé a zlatem lemowány
Čerwánků k gasné hlawu pjnaly báni nebeské.
Swjžegi luh se i hág zelenal, a we šeptotu krotkém
Tam s lupenj bohaté setřásal kapky wětýrek,
A zde kapal mok z lesknaucjho se rauna beránků,
Genž u samého kolem pastýře skákali bugně.
On mlče geště seděl. Boha neskonalého welebnost
Powzbudilať geho srdce ku bázni, ku pokloně, k lásce,
Až z nočnjch widěnj hoře dáwnoletého procitnul.
Zrak gemu obrosily wraucj slzy; giž se ohljžel
Žádage, teď aby předce z lidj sem někdo se octnul,
Saužjcjch by pochybnostj gemu temno wygasnil.
Eyhle tu syn Raguélůw, test geho, Jethro přicházel;
Neb widěnjm nočnjm a diwými přjzraky bádán
Péčliw o swého zetě z lože powstal a sem k němu chwátal
Po pěšině, kmet geště garý, ač giž gemu bjlý
Kryl čelo wlas, bjlé gako lilie ač mu owjgely wausy
Bradu a ljce začerwenalé. Sám postawy skrowné
Swým wládnul statkem, a wždycky spráwně a řádně,
Gak slušelo swau powzbuzowal ku práci čeládku.
Maudrý a zkušený minulé wěky rád a za časté
Wychwalowal mluwný starec a mrawy mládeže káral.
‚Mose!‘ křowjm a lesem znělo, ‚Mose!‘ kolem po Horebských
Zazněło auhočinách, až stádo na bljzku bečjcj
Geskyni wyzradilo, kde seděl w myšlenj gsa pohřjžen.
‚Djky,‘ wolal stareček, ‚Bohu neskonalému, že tě zde
Chránil se stádem! Chwátal gsem; strašliwě welmi
Zuřila bauře a auzkostj mi swjrala srdce.‘
Wyřknul; onen ale naň pohledna okem zpytugjcjm
A skloně zas hlawu dj: »Wděky tobě, ty laskawě powždy

O swé péči wedeš, a požehnánj kwete za twým
Stále krokem; tys otec, manžel též neyblaženěgšj.
Než tehdáž se mi předce widj, za ginau že tě péčj
Sem nohy wedly we hrůzyplné té bauři a wichru.«
‚Ey tobě, odwážliwče, přinášjm wýstrahu,‘ rychle
Odwece Jethro; ‚gaké sobě mjsto ku pastwě objráš?
Zdažli we poswátné minulosti neslaula Horebská
Hora »Božj,« protože zgewowal se na nj lidu Bůh sám?
Z neynábožněgšjch pastýřů nikdo se po dnes
Krom tebe, smělče, neodwážil sem uwáděti stáda.
Rozwaž, cos učinil; newyzýwey Pána ku pomstě!‘
Mose mlčel. Třikráte, ano čtyřikráte wybjzel
Jethro ho k odpowědi, a naposledy horliwě hlásal:
‚Tys oněměl, že zkormaucen pro tu odwahu hřjšnau
Takto ti domlauwám? I neustanu dřjwe, dokudž mi
Swá zawřená neotewřeš ňádra; i nezamlčjm ti,
Co mne we bauři a wichru pobjzelo sem. Giž uplaulo
Třidcet a nad ně deset let, cos ty k luhům Midianským
Blaudě přišel cizinec. Mých sedmero dcer — syna stářj
Mému ku podpoře nechtělo dáti nebe — s pole práwě
Stádo brawů přihnawše napágely: když w powečernjm
Chládku synů Amalékowských pastýři přiběhli
Ku pramenům a préč násilně zaháněli ženské
Ustrašené. Ty se zastaw gich, pastýře gsi zahnal.
Když pak utekli, naléwage sám do koryt napogil gsi
Čerstwau stádo wodau; dcery mé samy trnuly nad tjm.
Gak gsem gich káral, že přišly samotny domů a
Newzaly hosta s sebau; gak otec gá ze wděku tobě
Pozděgi bez podarů a smlauwy a bez wěnowánj
Dal spanilé swé djtě Zipóru za choť, onu kněžskau
Dceř, o kterau w zemi wýbornj se ucházeli mládci,
Wjš. Owšem gediného genom dala ona ti synka,
A wšak i matka genom gediné lwowi mládě rodjwá.
On ale roste a rozkwjtá; ano hogně požehnán
Byl gsem, gak mile tys polnj se mnau i domácj
Péče dělil; neb těžce doléhaly na mne slabého
Giž kmeta. Předce ale, w geseni mha gak oblohu gasnau

Častěgi zacloňuge: tak rowněž pro tebe w ljném
Oběhu let mé auzkostj pogaté prsy tagný
Zármutek obstjral. Ty diwjš se? posud gsi mi geště
Neprogewil, odkud neznámý k nám gsi zablaudil?
Kde twá wlast, a gaký twůg rod? z blaženého Egypta
Což tebe wedlo k ladům Madianským? Snad tebe tjžj
Zlá wina? odtamtud hroziwému ušel-li gsi trestu,
Ač gsi bezauhonný a zbožný zdál se mi býti? —
Či gsi dokonce, drzj pastewci na hoře Horebské,
Předce genom modlář a lichým mi to srdcem ukrýwáš?‘
    Wzhůru na to slowo wyskočil a wzkřiknuw s těla Moses
Raucho trhal; oko zaplanulo, gako wyšlehugjcj
Blesk z nočnj temnosti mraků, an užásliwě zařwal:
»Gá že modlář? to-li tys mohl řjci? ha, gsem-li to, proklet
A zlořečen buď gá! ty utec ale, sic běda tobě!«
Wyřkna to starci slzau w zalité oči hrozně pohlédnul:
W poswátném ale poklidu růžná záře wečernj
W nich se obrážela, tak že trnuw nad swau zuřiwostj
Moses a starce chopiw za ruku: »Promiň, otče počestný,«
Dj, »synowi slowo náhlegšj; neb mau hanu dřjwe
Ústa wypustila twá. Mohl gá-li to snésti pokogně,
Genž ode mládi chowám wraucj k modlářstwu nenáwisť,
A wždy swatau se kogjm z kořenů ge wywrátiti tauhau?
Gak wydutin podzemnjch smola a sjra horaucj,
Tak mocné mi ta tauha prsau mých sjly užjrá.
K zaufánj mne dohánj strach, lid swůg že zwrhnul
Docela Pán, ač geg gako orlice, genž miluge swé
Plémě a na křjdlech ge wynášj k obloze modré,
Wždycky nosil na rukau, kdy doléhala strasť naň a nauze.
Než« — w tom pak posadil se a mjrněgi dále počjnal:
»Práwě nynj wyčekal gsem muže, gemužť otewřjti
Hodlám útroby swé hlubinu; ty podiwně gsi ke mně
Přistaupil. Nuže slyš, z ké wlasti a z kého pocházjm
Národu gá bludný twůg host; co mě wedlo ze země
Neblažené, ba kleté sem k wam; w tu chwjli ti wyznám
Co w hlubokém hoři pohřjžen gsem dřjwe tagjwal.
Amram otec gest můg, Jochedeb moge máti počestná.

Z Lewi beder, z Jakobowce, wyšel můg kmen; geg obadwa
Na slowo bráwali rádi; otec ale nikdy ni matka
Době nežehnali nešťastné, w njž syn narodil se
Gim w poli Gošemském, w kragi tučném pastwami, gegž byl
Druhdy Josef, wládař mocný, z Faraónowy přjzně
Swým udělil bratřjm. Běda, práwě krutý samowládce
Nastaupil Faraónůw trůn! neboť on dušitrapnau
Wyštwán nedowěrau Israélské noworozence
Wšecky welel w řeku házeti k utopenj. Geho gá též
Oběť zlosti plowal po wodě we košjku ze sjtj
Upleteném; auzkosti plná, sama djtě, mě sestra
Hljdala, wln aby praud mne nepozřel: Bůh milosrdný
Dal ale, že dcera králowa tam poodešla a uzřjc
Nemluwně spanilé wzala ge a přikázala sestře
Mé, by mi chůwu opatřila a mne přinesla časem swým
Na dwůr k nj. Ta domů mne zanesla k matce radostné,
Gežto prwé s báznj a s materskau šetrnostj
Mne padesáte dnj na komůrce ukrýwala temné.
Tak zachowán dobrotau mjrné dcery králowy byl gsem
Wýrostek doweden k nj ke dworu lesku plnému.
Co kdy Egypt maudrosti, umu spolu a wědomosti
W lůně chowal, wše to mi zwolenj oznámili mistři; —
Kauzedlnjci lidem slauli swedenj tito swůdci.
Neb sebe gedno pasauce, bez ohledu prawdy a falše
Na bludnau lid lehkowěrý wzdy zawáděli cestu.
Můg zbuzený ale duch wyhledáwal pod galowostj
Plew zrno prawdy zlaté, co se u člowěčenstwa padlého
Ze wěku bezwiny gestě zachránilo dušemi osmi,
Gichžto koráb Noachůw zachowal ode zkázy potopnj.
Mezi trnjm bludu a klamu nesčetného se předce
Gádro to udrželo. S tauhau wšady pátrage wraucj
Pilně ge gsem sbjral, prohledáwage wýši a hlaubi
Přjrody tagna plné: w temném co kljně činj a
Ustwořuge; kde co wáže, držj, žene, hýbe a pauštj;
Ze smrti gak co wolá k žiwotu; kde wrhá žiwoty w prach;
Gakže we wichru zuřj, a wětérkem šepce, hromem pak
Strašně kulj; wábj, odhánj; gak w nekonečné

Prostoře káže se nésti swětům a bez úbytu wůkol
Ze sluncj w rychlosti oka mžiku swětlo wysjlá;
Gak weliké, wznešené, wšemohaucj djlo gegj gest:
O wšem tom škola mi mnoho řekla; co můg ale seznal
Duch tušenjm, we prsau tagných gsem maudře zawjral.
Tak gsem dozráwal za muže; dwora rozmařilého
W lesku ač u prostřed mezi kauzly a půwaby smyslů
Předce posud mi plála žiwá w duši sláwa Jehówy,
A wraucj k lidu mému, gemužto mě odňali, láska.
Ukrutnjk mezi tjm wida rychle se rozplozugjcj
Kmen Israélůw zlostně trnul a se báti počjnal;
Pochlebnjci namlauwali mu, že se náhle a mocně
Oswobodj a snad wypudj syny wlasti Egyptské
Ze zděděného gměnj a hodj otroků na ně gařmo.
Hned ge práti bičem a ku práci doháněti kázal,
By w robotách trudných pozbýwali sjly a mysli.
Pauště synu! s podiwem bysi uzřel w té zemi města
Kwitnaucj, w krwawém potu Hebregského potomstwa
Wystawená; modlám též zaswěcené bysi uzřel
Chrámy a ohromné spolu slaupy a krytby a kobky
Nesmjrné, smyšleným genž poskytugj byty modlám.
Zřel bys, záhadné nestwůry dle náwrhu mistrů
Gak sdělali, spolčjce u diwném rozmaru wábným
S obličegem ženským podobu lwice klidně sedjcj,
By w pořadj dráhném chrámů ostřjhaly brány
Poswatné, nežiwj nežiwého strážci to božstwa.
Před ně také wysoké skupili hranoslaupy, na nichžto
Pjsmo wryté napořád bludy plodný hlásalo zákon.
Zřel bys, gak z čedièe hroby temnošedého do oblak
Wyzdili mocnářům; mladnauce ty ke čtyrem úhlům
Swěta kolem patřj a času wzdorugj skalopewným
Stawby slohem: ale před zetlenjm tělo sotwa uchránj.
Gak mastnau strogili spolu hljnu a pálili kámen
Z nj we pecech tljcjch na hradby a na wěže městům,
To kdybys uhlédal: twé srdce by puklo bolestj
Náhle w prsau citliwých a žiwot by zdál se ti bjdau.
To k činu hroznému mne wybjdlo. Za saumraku gednau

Wygda na cestě widěl gsem sám, gak otec mnoha djtek
Do prachu klesnul umjrage; geště pak od bičowánj
Nepřestal pochop ukrutný: mdlý gen se ozýwal
Po šwihotech biče wzdech. Mstitelem gest wraždy Jehówa
Sám gediný na počátku i až do chwjle poslednj.
Krew dey za krew, kdož gi prolil w chladném pohrdánj
Práw lidských a prawidla slitowné lásky nešetřil!
Než posawáde mi srdce prawj: žiwota, smrti pán gest
Hospodin; onť dáwá ho i béře: »Zabj ho!« pudil mne.
Gá ho zabiw zahrabal tam w pjsku; domů raněného
Gsem po tom odnesl na ramenau. Weliká tu myšlénka
Hýbala mých ňáder hlubinau; mněl gsem, že zawjtal
Den, mocný kdy Jehówa z rukau tyranů lidotrapných
Wyprostj swůg národ a oswobodj ho a dá mu
Na wěky zem tu dědičně, kterau hogný smilowánjm
Před wěky byl Abrahámu, Isáku a Jákobu sljbil.
Mněl gsem, lid že hoden swobody směle setřese tehdáž
Poroby wazbu krutau, a že daufá w Neskonalého.
Srdce mi prahlo, abych gá wůdcem byl gemu. Strašně!
Častěgi noc ducha člowěka obhrne, a klamawý lesk
Geg ode cesty prawé na bludný wýskok uwádj.
Mněl gsem, lid že hoden swobody: běda! šjge mu dlauhé
Otroctwj sklonilo, w prachu njzkém lézti gen uměl.
I stalo se, že geden z lidu, an geho gsem mu wytýkal
Křiwdu, hrozil mi, že králi udá, co gsem ondyno spáchal.
Gá prchl a zběh do stanu twého wešel. Ty gsi pautal
Mne přjznj stálau; mně i tobě Jehówa požehnal.
Než co prospěl čin krwawý mně i národu mému?
Swětlo zaniklo naděgné, gež byl nasledowal gsem.
Teď samoten zde trwám; černá mne nedůwěra trápj,
Swau že winau, žiwotem nectným můg lid že zadal sám
Čáku k wyplněnj slibu Hospodinem mu daného.
Pán zamlčel se, a gá zde na paušti čtyřidceti prodlel
Gsem giž let, geho pokynutj očekáwage darmo.«
Tjm skončil; na to Jethro hlawau wrtě takto se ozwal:
‚Strašliwě znj, cos mi z noci mrákotné minulosti
Teď wygewil; posawáde prsau mi hrůza pogjmá.

Gestli tě Bůh powolal, gak djš, uposlechni a wěř mu:
Gen se neklam. Wlož naň swau důwěru, on ti pomůže!'
Wyřknul a po pěšině chwátal k domowu. K zemi saumrak
Práwě padal a podále ode stanu giž se popjnal
Kauř modrawý; štěkotem na bljzku ho wjtage pes naň
Wyskakowal a geho kroky následowal; u samého
Pak dworu heyno dětj, geho sedmi dcer a šlechetných
Sedmi zeťů ratoljstky garé, šlo mu naproti, a hned
Lichotiwo wzaly geg za ruku se ptagjce po otci,
Bratru a přjbuzných, genž pásli na paušti owečky:
On ale obkljčen rodinau mlče do stanu kráčel.
Geště na zaswěcené Bohu wýšině hory zamyšlen
Pozdě seděl samoten Moses: tu widj w lewo náhle
Skákati wzhůru plamjnek. Oprawdu do wýšky se pnaucj
Keř tu hořel! Zdali pak w minulé geg bauři zapálil
Blesk, a nynj teprwé rozdmýchal wjtr ho nočnj?
Dlauho na něg patřil s podiwem a podiw geho zrůstal,
Gešto nehasna w prach neklesal keř plápolagjcj.
Rychle se pozdwihnuw šel a po znowu pátral a bljžil
Giž se plamjnku tomu. Co to zaznělo? Hospodinůw to
Anděl ze křc wolal, že pogjmala Mosesa hrůza:
‚Stůg opodále, obuw wyzugiž; staupil si na mjsto
Poswátné. Gá k tobě wolám, gá twých rodičů Bůh,
Bůh Abraháma, Isáka i Jákoba, Bůh pradědů twých.'
Mosesa úžas ugal, kolena sklonil a k zemi schýlil
Twář i čelo. Pán dále mluwil: ‚Lidu swého widjm strast
Pod gařmem násilnjků; od země Egyptské
Zaslécham lkánj a stesky synů Israělských.
Wyswobodjm ge a odwedu zas do kragin Kananegských
Oblažených, gak sljbil gsem: ty budeš lidu wůdcem.
Spěg k Faraónu a mým gménem žádey, by ge pustil!'
»Gá, pane, mám,« drkotal Moses, »gá před Faraónem
Státi a woditi lid, genž dáwno cizince mne nezná?«
Bůh promluwil: ‚Gá sjly dodám ti a srdce, že to wše
Tak wywedeš, gak tobě weljm; ano wěz, u plesánj
A s djkem ty po nedlauhém čase giž mi na této
Wýšině zaswěcené i s lidem budeš oběti klásti!'

Moses dj; »Sto roků, Pane, žil twůg lid po Egyptě,
Slýchage gen o bozjch; nic o tobě newj, gediný genž
Sám nehyneš: co powjm mu, gaké twé gméno?« A Bůh dj:
,Kdož tě posjlám, gá gsem, genž buda na wěky byl gsem
Bůh Abraháma, Isáka i Jákoba; slugi Jehówa.
Po wěčné časy tak gá slauti budu! Wše to oznam
Swému lidu, swolage staršjch. K Faraónowu trůnu
Pospěš pak a na něm žádey, aby wám tři dni cesty
Dal odegjti na paušť, že mi oběti klásti hodláte.
Desaterá geg a zem geho bjda zasáhne a hrůza,
Než powolj to a wás donutj pak urychliti odchod.
W ten den přeblažený dle nadánj mého wy tamtéž
Od lidu Egyptského dary spolu přigmete hogné,
Tak že u dlauhowěké podržj to wašinci památce.'
»Ach giž gsem lidu swému cizj,« se před bohem ozwal
Moses, »a nikdy mi neuwěřj, že Jehówa mě poslal.«
Hned ale Pán mu welel, aby pastýrskau z ruky pustil
Hůl na zem! ay ta w potworné se obrátila hádě.
Žasnul onen, a chytiw onu potworu Páně dle wůle,
Měl zase, gak před tjm w ruce hůl. Kázán i za ňádra
Skrýti ruku, skryl: ta wšak nákažliwau sbělela hned
Práchniwinau; ale na slowo Páně wyňal gi ze ňáder
Po znowu uzdrawenau. W tom přjsně Jehówa se ozwal:
,Tos-li widěl? I komu lze wywáděti z mrtwa žiwého?
Kdož mor léčiť umj? Kdo? Jehówa genom! ale gestli,
Až dwa ty zázraky úžasné wykonáš, tě za posla
Mého neuzná, na tljcj pjsek z Nilu řjčnau
Po břehu wláhu wylig: a w krew se ta náhle obrátj,
Na znamenj, že Jehówa genom gest Pán, gediný sám
A wšemohaucj Bůh: že ge Pánem i praudu swatého,
Gak ho nazýwá lid ten, genž ho bludem přežalostným
Ctj gako božstwo a bohy ginými ho geště osázj.
Po widěnj takowém Farao wás rychle propustj.'
»Ach, Pane,« dj Moses před Hospodinem, »moge ústa
Newládnau slowy přjwětiwými; ba můg neobratný
Býwal wždycky gazyk; nepořjdjm nic gako řečnjk.«
,Pošetilý,' wece Pán, ,kdož člowěku přistwořil ústa?

Kdož gazyku moci dal, zwuk a hlas že wyrážeti může?
Kdo zrak a řeč dáwá? kdo ge odnjmá? ne-li Bůh sám?
Ay, až před Faraónem státi budeš, rty nadechnu
Twé mocným hlasu mého dechem; pomocen budu tobě!"
Čerwenawým plamenem kře poswátného ozářen
Stál Moses; k nebi osloněnau teď pozdwihowal twář;
Ňádra se mu dmula wýše, pozachwělo srdce užáslé;
Duch geho we mžiku oka pogal minulost i budaucnost:
»Gest weliký a plný smilowánj Hospodin; on giž
W rozkošném sadě ráge padlému člowěku sljbil
Sprostitele, genž někdy hadu, wrahu lidstwa celého
Potře hlawu zlostnau! On geg na dřewě ukázal,
Kamž na božj kynutj, poslušen slowa Swrchowaného
Lásky plný wlastnjho otec syna gednorodého
Sám položil a tasil naň meč, obraz-to tagemný!
Zdaž přjštjho také ušetřj? K Abrahámowi zazněl
Útěchy hlas, z geho že kmene wykwete ta ratoljstka,
W njž požehnáni budem, my i weškery národy země.«
To w duchu rozgjmal a pokorná ta slowa hlásal:
»Pošli, prosjm, toho, ó Pane můg, gegž poslati hodláš!«
Keř se tu roznjtil; gako powětrná hromu bauře
Hlas se ozýwal Hospodinůw: ‚Kdož smj onu snjti
Raušku, která wěku zastjrá cjl neywzněšeněgšj? —
Eyhle s neohroženau řečí mocnostj po twém boku pewně
Před Israélem státi bude, též před Faraónem
Aron wýmluwný! brzy wýborný bratr tobě
Wygde wstřjc a s přjwětiwau twářj tě obegme.
Sgednoceni wykonáte to mocně. Ty buď gemu wůdcem:
On pak ať ohlašuge, co hlásati ty mu přikážeš.
Wzhůru! tu hůl ale wezmi a k oslawě mé gj užjwey!'
Geště ležel tam Moses a hrůzau ohromen upjal
Ku prachu obrošené čelo; a z ponenáhla se opět
Wztýčil a hůl uchopil: ale teď obkljčila noc geg
Mrákotná; nad njm gen plály na oblohy báni
Hwězdy se lesknaucj a tichau wykonáwaly dráhu.
Ač pátral wšady, poswátný giž nikde nepálal
Keř, ale šuměl gen wánjm wětřjku kolébán

We tmě. Newýslownau hrůzau z toho Moses utjkal
Mjsta, stanul pak a pozdwihna k nebesům ruce hlásal:
»Gen gediný gest Bůh! ó gak mile můg bude národ
Oswobozen: zachowá učenj to wšeoblažugjcj
Až k wěku wyplněnj a bude proň horliti wěrně!
K cjli tomu mne Jehówa wolá; kam káže mi, půgdu.«
Wyřknul a tam spěl, kdež zagaté snem stádo po pjsku
Chrápalo rozložené. I procjtilo geho wolánjm
Probuzené: on pak ge domů pospěšně poháněl.
Tam probudil bugaré čeledjny, poraučege na kwap:
»Wzhůru! hned mi sedleyte deset mezků, a naložte
Na dlauhau cokoliw potřebj bude cestu; naložte
Potrawu na ně a nádoby, raucha a ke stanu žerdi!
U dwora na mne čekeyte, zatjm gá swau probudjm choť.«
Kráčege takto welel. Strnulá chasa wšecko, co kázal,
S pilnostj konala. Prošed on přednj stanu oddjl,
Kdež za nocj chladných autlegšj bydlo beránci
Mjwali, a zdwihnuw wisutau tady koltru zacházel
Dále na prostranstwj, gež roztažená na bidélcjch,
Tkána ze srsti kozj široká pokrýwala plachta.
Toť geho a chasy mužské byt; z něho w ložnici staupil
Žen, kde Zipóra i syn geho a spolu djwky služebné
Spáwaly. Koltru tedy, wnitřek stanu zahalugjcj
Odsmeknuw, gemným manželce hlasem toto šeptal:
»Wstaň se synem wěrná, a nemeškey! Hospodinůw hlas
Káže, z luhů těch pastwinatých abychom na Egyptské
Přešli doly; bratr můg mne se sestrau tam očekáwá
A w hoři nesmjrném lid můg shánj se po wůdci!«
Wyřknul a po staně wzniklo nařjkánj. Okolo swé
Plakaly služky panj: ta wšak tiše zalkala, gežto
Zpomněla sobě, že otce drahého a sestry opauštj:
Bez prodlenj ale manželowu wykonáwala wůli.
On ale pospjchal sám ke stanu Jethrowu, genž se
Pnul w kljně wsi nade wše giné. I nepozdrawil on tam
Ze šwagrů nikoho; s žádnau šwegrušj se nežehnal,
A wšak ledwa kročil we stan spjcjho starečka
Gemně hnul ramenem geho a promluwil k němu takto:

»Na slowo Páně se, otče, wydám do Egypta na cestu
S manželkau i s děckem, abych nawštjwil a poptal
Se bratra, zdali přjbuznj mogi gsau žiwi geště?
Dey nám otče, požehnánj; to zdárně na djtkách
Dlj, gako s oblakowé na poljch rosa oblohy padlá,
Potřeba-liž nutná powelj, dceru nazpět odešlu
Tobě i djtky drahé; i žiwj ona plod pode srdcem
Po znowu, a snad práwě synáčka? I Bůh pomoziž gj!
Tak buď i on gmenowán! laskaw ty měg o ně péči!«
Obměkčen to prawil. K nebesům na to Jethro třesaucj
Pozdwihnul prawici, a požehnánj udělil gim,
A zeťowu stisknuw ruku, rychle gi pustil a pohnut
Zármutkem s twářj se obrátil ke stěně stánku,
A zaplakal po tichu, do podušky ukrýwage ljce.
Rozželenau ale welmi dušj spěl ze stanu Moses.

* * *

Neskonalý, gediný, wšemohaucj Bože, o tobě
Swědčj hwězdy a nesčetných spolu na swětě diwná
Bytnostj twář, podstata, přirozenost a přede wšjm
Sám člowěk rozumem nadaný a wolj samowládnau!
K tobě se on gediný, k Bohu powznášj gedinému!
Ó hrozná wino, gjž stwořené se dopustilo prwnj
Dwé! Tys lidstwo do nesmjrné bludu mrákoty wedla,
Až Gediného nepoznala wjce, anoť sami marným
Proslawenj též národowé se ukláněli modlám!
A wšak neskonalý a slitowný Pán Israélský
Lid wywolil, aby wjru tu sám zachowal w Gediného
Hospodina, až den spasenj by zaswjtal, a posléz
Sám wtělený Spasitel gj swětlem prawdy nebeské
Zjskal na wěky wjtězstwj. Buď smjrcowi sláwa!
Ze stjnu smrti on wywodil nás k gasnotě dennj,
K Bohu genom gedinému, prawému a neskonalému!

Zpěw druhý.

Spasenj.

Noc po Egyptě se rozkládá; doliny tma pokrýwá
Hustá, hrůzyplná. Ale gak o poledni a náhle
S oblohy padla nynj? Wždyť nad nj slunce se leskne
Zářjcjm plamenem! Swět wůkol a zwláště Ġošemská
Země, kterau darowal dobrý Israélowi někdy
Farao, když geho syn weliké gemu služby prokázal,
W swětle se usmjwá! Kdože gest, genž tak bohomocně
Žiwlům wládne a swětlo měnj we mrákotu nočnj?
Moses wýborný učinil to holj diwodègnau.

Sotwa sešel z Horebu: staršj bratr giž mu přicházel
Wstřjc Aron. Oba se w poli sešli a obgali bratřj,
Odděleni mnoho let, a z pauště se swými milými
Zpět se w Egypt a do nádherného ubjrali města.
Wůli Božj progewiw tak před Israélem i králem
Moses diwy činil, chtěge, král aby lid mu propustil.
Darmo! byloť co skála twrdé Faraónowo srdce,
Pýchau zaslepené a hrdau spolu samolibostj.
Wyhrožowánjm on pohrdal a s trůnu na bjdu
Chladně se djwal, gežto po osmikráte Egyptskau
Tjžila zem. Ay králi newljdný, tys se nepohnul,
Ač gsi widěl řeku téci krwj, a w nj ryby wšecky
Umořené, a po tom z nj skákati žáby a krýti

Město i krag a wydáwati puch smrdutý? Hmyzu heynem
Trápen lid gsi widěl, též pohromu od mnoha žjžal,
Hljzu dobytka také, i šeredných nesnesitelné
Rány wředů! I widěls hromoblesky a tu krupobitnau
Bauři a od kobylek na poljch onu záhubu! Owšems
Bjdu tu odwrátil, když pustiti lid Israélůw
Gsi slibowal; wyslance Božjho proniknula prosba
Wždycky k Hospodinu, a Egypt, gako země Ǧošemská
Byl té strasti zbawen! Ale té doby proč neplně slib
Zaslepený chwátáš ku propasti a záhubě náhlé?
Po zrušenj slowa rozpalowal wždy se Hospodinůw hněw,
Že klamaný lid zůstáwal we porobě otrocké.
W tom gakoby sletlá s nebes oblohy mrákota spadla
Na niwy aurodné: gasné gen swjtilo slunce
Nad kraginau Ǧošem; ochraňowaltě gi mocně Jehówa.
Nebyla to wšak noc, alebrž hmotná a čirá tma,
Gak we dolech hornjch; nežiwjcj swětlo nižádné
Dým makawý, těkawá mhla, a práchniwinau hrobowau puch
Nakwašený, genž po tři celé dni a následugjcj
Tři noci hrůzyplné po Egyptské půdě se wálel.
U prostřed načaté w poli brázdy oráč zadržel swau
Spřež; otrok zarazil kámen na mlýnci hučjcjm.
Úžasem omražený pastýř se z mjsta nehýbal,
Kdež geg hrůza ta se stádem zastihla bečjcjm;
S lowcem chrt do tráwy klesal. Též na trhu hlučném,
Nesčetný kde wzhůru, dolů, gako wlny se praudem
Lid walil, i klenutých we branách, kde sedjce na saudu
Wýbornj kmetowé lidu hlásali nálezy práwa,
W nádherných sjnjch králowských, w djlně i chýžce,
Úžasná s perutj noci té se spauštěla hrůza
Na wšeliký lidu staw. Slowo na rtech umjralo mluwcí;
Do sněmu kdož chwátal, strnul, an wše oněmělo wůkol;
Sewřen byl sluch i zrak we přjšerném smrti stjnu.

Wšak tyrana swědomj strašliwěgšj saužilo hrůzau,
W rozmaru genžto krutém kwjljcj házeti kázal
Též Israélské synky do wln, obmýšlege lid ten

Zahladiti. Hle onen, genž byl zachowán w rokytj, teď
Zázračnau nadaný mocnostj, od Boha wyslán
K pomstě, stál před njm: ten wšak, genž wazbami sewřel,
Nauzj trápil a newljdným biřicům kowanými
Lid pruty mrskati dal, těžkému by podlehl gařmu,
Teď sebe sám widěl obklopeným děsiwé noci sjtj;
Tmau sewřen se nehýbal sám. Gako ze mraku rána
Wystřelená s bleskem hromowým pastýře na paušti
Omráčj, genž pod hauštjm stromu rozsochatého
Ochranu sobě hledal: wida on swé sausedy přišlé
A slyše křik o pomoc, ale bez citu sám se nehýbe:
Od Boha tak seslaná zatwrzelce ta mrákota náhle
Ohromila; po celém strach a auzkost wládly Egyptě.

We sněmu tam seděli a dechem se užásali každým,
W powětřj-li wybuchla zanjcena pára, nagednau
Oswěcugjc gako blesk mihnaucjm tu tmu požárem!
Žasnuli, když se hadů hladowých z dwora sjpot ozýwal, —
Ay té twáři němé gako božstwu slaužili úctau;
Po chrámech pošetilci slepj gim dáwali gjsti! —
Každý šust listj ge lekal, gako lom se sugjcjch
Skal a gekot padagjcjch wod; i umjrali hrůzau,
Když opodál a na bljzku šelem se rozléhalo řwánj.
Z ohromených wšeliká giž sjla pomjgela ňáder;
Klesali do mdlob, a usnuli-li, sny ge trápily děsné;
Neb strašliwé střjdau se stawěly přjšery pekla
Gim na odiw, a ge k obnowené wyděsjwaly bjdě.

Po dwoře králowském se ozýwal pak Faraonůw
Nářek. Strach posléz udusil diwokého kypjcj
Tyrana zlost; otroků a sluh wůkol něho zástup,
Wždycky hotow se kořiť a skláněti do prachu před njm,
Kwjlel s njm a po něm každé slowo nářku opáčil:
„Mose, smilug se a přigdi! pomoz nám, Mose, a raď nám!“
Hned Moses před krále se dostawil, ač newiděn pro
Hustau mhlu; strašný ale ze tmy se hlas geho ozwal:

»Wěz, tu stogj Moses! nuže proč to gméno žalostně
Wyslowené po celém se rozlěhá stále paláci?«
‚Ach,' tiše král promluwil k němu, ‚nesmjrné gsi ty na mne
I na Egypt uwalil neštěstj; gá prohřešil se!
Swětlo genom wrať nám: bude wšecko propůgčeno tobě!'
Moses k oknu se přibljžiw; — gemu záři nebeskau
Noc ta neodnala, — a s dowěrau do mrákoty kalné
Hůl pozdwihnul a gj pozamáchage řekl: »Odegdi!«
Náhlým hned mizela tma letem: i pohljžela opět
Obloha blankytná leskem to tisjci tisjců
Gasných ok na Egypt, že člowěk nad nenadálau
Wjěka si zastjral proměnau a seděl gak omámen.
Hned se budil po celé zemi hluk weselý a plésánj
Nesmjrné; snažiwý chwat cesty zalidňowal opět.

Po klenuté sem a tam se přecházel Farao sjni
S plápolawým ljcem; neb žluč gemu kypěla w ňádrech;
A wida pak toho, genž mu a národu tak mnoho bjdy
Způsobil, ausměšnau k němu gal se to kázati pýchau:
‚Nu, měboděk, se wyprawte na pauť onu k paušti Horebské,
Gak libo wám — wy wšickni, stařj i mladj i služebná
Waše čeleď: dobytek ale ať w zemi zůstane weškeu;
Práwenť gj patřj; zde se wám rozhognila stáda!'
Rozpálen: »Nic,« Moses dj, »ze stáda ni paznehť
Wám zde nezůstane; neb my newjme, gaké si na paušti
Oběti Bůh wywolj, a gaký bude žádati zápal.«
Zlostj soptě onen wywolal: ‚Mne omámiti hodláš?
Nikoli péče swatá, ale tauha po wládě tě bádá
Bauřiti lid; na cizj luhy obmýšljš ho zawésti.
Hned mi odegdi s očj, ano na wěky twáři warug se
Bljžiti mé, žiwotem nechceš-li tu odwahu káti!'
»Tak budiž!« odpowěděl Moses, »ty mě wjce neuzřjš!
Slyš ale! takto mluwj sám Bůh: Prostředkem Egypta
Půgdu o půlnoci gá dnes, a prworozence boháčů,
Prworozence chudých, dědice Faraonowa trůnu
S prworozencem děwky, která w potu žernow otáčj,
A spolu prworozence howad umořjm w zemi této!

Ozwe se nářek a pláč, gakowéhos' nikdy neslýchal.
Tehdáž gen powoljš: w klidu lid můg spásy se dočká.«
To řka ušel ode krále, kterýžto se rauhage Pánu
Srdcem zatwrzelým, zawržen ale od Boha, chwátal
Zaslepenec we propasť, a našel w nj záhubu náhlau.

Hrozná teď doba půlnočnj se přibljžila, w njž se
Neskonalého ukázala moc, na lidech Israélských
Nesmjrným smilowánjm, nesmjrnau na Egyptském
Králi a národu wšak pokutau, pozdnjmu by lidstwu
Diw ten k útěše poslaužil a k wýstraze spasné.
Eyhle zabit ročnj byl na slowo Páně beránek
Giž po domech Israéle synůw; i podobně krwj byl
Podwog a práh u dweřj pokropen, wše to na znamenj, že
Bedliwě připraweni kynutj očekáwali Páně.
Bedra na cestu přepásali swá; obuti a w rukau hůl
Wšickni stáli kolem stolu a pečeného na ohni
Gedli beránka nerozděleného, i zeliny hořké
A chléb nekwašený, a zbožně to užili na spěch.
Kdož neměl rodiny, k hodu laskaw sauseda neb swé
Přjbuzné powolal: ostatky spálili w ohni.
Za wděk Hospodinu ten hod měl na wěky býti
Od lidu oslawowán a tatoť zachowána památka,
Gak nad njm smilowal se a wyswobodil ho z otroctwj
W té noci úžasem obhalené, w njž wůkol Egyptštj
Prworozenců mor plakagjce strnuli hrůzau.
Teď se zablesklo na báni nebes, a zhaubce se bljžil,
Anděl Hospodinem wyslaný. W ruce meč má plamenný
Blýskal; na twářjch děsiwý strach a hrůza, a na rtech
Sjdlil hněw. Gako luna plná mhlau někdy wečernj,
Tak geho osloněné tělo teď bylo zakryto temným
Záwogem, a kštice gindy plná spanilosti nebeské
Rozgežena. Těmi ozbrogený smrti hrůzami kráčel
Prostředkem králowských měst, a celého Egypta
Doly a rowně procházege wzhůru čelem se dotýkal
Oblohy; pod kročegem spěšným zachwjwala země.
Powždy mečem máchnul, kdykoliw se k ložnici bljžil.

Ewhle, počjnage od Faraónowa dřjwe paláce
Až k chatrčjm, prwnj rozenec z lože náhle procjtnuw
Wyskočil a proklјnage sám sebe i swoge bližšj
Klesnul a utrápen we bolestech duši wypustil.
Rozléhal se křik, bědowánj, a wšady wůkol
Zaufánj. Ušetřentě nebyl, kdo swětlo slunečnj
Dřjwe byl uzřel u matky prsau; zachwácena kwětná
Hned byla mláď; mrtwých ležely wšude hromady, tak že
Zbytky žiwých skoro nestačily, gich do hrobu klásti.
Wšecko se wyplnilo, což Moses napřed ohlásil.
U weselém ale chwátánj synowé Israélštj
Gedli beránka, gakož gim k hostině ustanowil Pán,
A slibugjce swatau spolu skládali přjsahu wšickni,
Wěrně že Hospodinůw wždy budau zachowáwati rozkaz,
A wždy mu dáwati čest. Po drahách ale wenku se nářek
Rozléhal; zpupný pych Egyptských w prach se ponjžil.

Farao hle w noci geště welel, aby Moses i Aron
Přišli, a k nim promluwil: ‚Se statkem wygděte rychle
Wšickni z Egypta, gemuž gste strasti newyslowitelné
Spůsobili; smilowánj giž a milost mi wyproste!‘
To prawil od nich odwrácen, zakrýwage zlost swau;
Neb hluboko w ňádrech tagenau gim záhubu geště
A mstu kowal; gen w té hoře době přemohla ho bázeň.
Wšickni také, kdo swých porozenců spatřili úmor
Pod wšehubjcjm anděla smrti mečem, Israélských
Sami pobjzeli teď gednjm wolagjce hlasem: »Préč
Odsud wygděte giž, abychom zde nepomřeli wšickni!«
Gak na gešeň do kragin teplegšjch se stěhugjcj
Čápi se na slatinách sletugj okolo zwoleného
Wůdce, a gak mile tento se na perutech wznese wzhůru
K obloze, následugj ho druzj we řadách nekonečných,
Kljnowatě hranatých, a křičjce a křjdly tepauce
S pronikawým powykem k gihu zaměřugj: neginače
Weškeren Mose i Arona obklopowal Israélský
Lid, připrawen w noci geště ku paušti počjnati cestu.

A hle také Miriam tam stála, ta panna prorocká,
Mosowa, Aronowa spolu sestřenice; zrak i twáře
Osloněné k onomu s hlubokau obrátila úctau.
Krásna byla; garnj gako růže a ljlie ljce
Kwetly gegj; oči fialowým gj zářily modrem;
Autlému wzrůst cedru a chůze garé skoku laňky,
A hlas ljbezný štěhotu slawičjmu se rownal.
Když mezi lid kročila, s podiwem se za nj oko každé
Djwalo a hlasitá wšech z úst gi prowázela chwála.
Krásněgšj bylo srdce a božská wěštkyně maudrost,
Mjrna bylať a chudým hotowa wždy ulehčiti nauzi.
K Mosu a k Aronu přistaupiwši to k oběma řekla:
»Dobře, že giž wedete z poroby Israélowo plémě
Na swobodu; wše to Pán, gediný Bůh, kázati ráčil.
Lid si ale stýská, že za půdu nedáno mu žádné
Náhrady, an wlastnj luhy Gošem nawždy opauštj,
Ani za pot krwawý mzdy, kterau mu dozorce robotnj
Skaupě wykázal a geště lakoměgi zadržowal. Než
Gá w duchu předce tušjm, každým Bůh wládne že srdcem.
Giž sami nutkali nás odegjti ze země Egyptské,
Zkáza by wšech nedosáhla; našich tedy Pán ukrotil giž
Srdce utiskatelů; zlata nám dali hogně i šatstwa:
Zaswěceno wše to někdy budiž gemu ke cti na paušti!
Pomněte wšak, co Josef, panugjcj země Egyptské
Mocný někdy wladař, giž umjrage sobě wyžádal,
Což mu také přjsežně waši swatě sljbili předci:
Nábožného nynj wyzdwihněte kosti a neste
Do Kanaan; přidělen tam k otcům w Pánu spočjwey!
Pomněte, gak na swatém muži tom se ukázala rowněž
Páně welebná moc a milost boha neskonalého.
Gak we mladosti kwitnaucj záwisti giž oběť
Bratrů swých se stal, wytažen pak z gámy prodán byl
Sem do Egypta a na dwoře králowském z winy mrzké
Obžalowán, ač gj čistotné mysli gsa nikdý
Nespáchal: w trapliwém wězenj ale úpěti předce
Pak musel, až Bohem oswjcen Faraónowi maudře
Sny wyložil, a před hladem ochrániw lid Egyptský

Slávy došel weliké a s maudrostj zemi řjdil.
Když pak z nauze od otce potom wyslanj geho bratřj
Před geho saud byli odwedeni, za křiwdu se nemstil
Učiněnau: alebrž po zkaušce milostiwě welmi
Obmyšlené u gegich zpomenuw si prsau na šedého
Otce plakal, a potom s čeledj do Egypta ho wyzwaw,
Pastwinaté luhy Gošemské darowal mu za wlastnost.
Wděčně wyplňte nynj muže nábožného tu tauhu.«

I stalo wšecko se tak. W čele lidstwa strašně welebný
Kráčel sám Moses. Ze Kairo-Raemsu do Sukkot
Lid se hnul wedený wyslancem Páně. Bogowných
W něm se načetlo mužů skoro šestkráte sto tisjců,
Kromě rodin a čeládky dobytčata obsluhugjcj.
Po swobodě prahnauce upřjmo ku paušti ochranné
S chwátánjm se ubjrali geště za mrákoty nočnj.
Z cesty prawé noha gim se neuhnula ni w noci temné,
Ni w gasném switu slunce; neb anděl Páně — podiwný
Toť zázrak! — předcházege gich, w noci slaupem ohenným,
We dne pak oblakowým wjrem, k nebi wzhůru se pnaucjm,
Cestu gim označowal a wodil ge po pustině k cjli.
Dřjwe k luhům Etham, a zpět zase ku skalitému
Rákosowého moře břehu bljž Pahachriot a Migdol,
Kdež se pramen prýštj, Israélský lid se ubjral.
Pán ale ustanowil, aby zahlazenjm Faraóna
Lid zwolený oslawen byl u přjštjch geště potomkůw.

Žel náramný hrýzti počal geho ňádra newljdná,
Lidu ugjti že dal, Mosem čarodějcem omámen,
K posměchu sobě a k ugmě zemi; mnoho ruk že robotných
Odnal gj, genž rozmnožowaly mu dřjwe bohactwj.
Teď mu ohlásili wyzwědači, že opuštěno opět
Hospodinem, gegž swau byli dřjwe nazýwali spásau,
U břehu rákosowého moře sem a tam se potlauká
Ustrašené a hladem mořené Israélowo plémě.
Hned powolal swé wogsko celé: i osedlali rychle

Gezdci koně; zbrog a wálečné wozy leskly se náhle
W šjru poli; král sám se hnal k moři rákosowému.

K západu práwě zlaté se uchýlilo slunce; chladjcj
Od moře wjtr zawál; temné swé raucho wečernj
Saumrak na klidné okolj wždy hlauběgi spauštěl:
Když nenadále se prach nesmjrný k obloze zdwihnul
Od strany západnj a hrůzau lid Israélský
Naplňowal. Hlásnjci po kopcjch rozstaweni hned
Přikwapili, zděšeni toto bez dechu oznamugjce:
»Moc Faraónowa sem se žene; bez počtu co pjsek
Na břehu morském nahraděný a na obloze nočnj
Swětla se lesknaucj. Ay pod kopytem geho koňstwa
A břemenem koles ozbrogených k bogi půda se wůkol
Otřásá; nikdež tu spásy; po nás weta na wždy!«
I hned náramný po celém leženj se ozýwal
Nářek a pláč: ano gak na tichém moři náhle wypuklá
Sem tam bauře metá wlny na wlny, praudy na praudy;
Gak w širokém lese wrchky o wršiny wichřice hlučným
Klátjwá lomozem: po tlupách lidu w táboře tak to
Náwěštj náhlý rozšjřilo úžas a hrůzu.
W tom běsiwé luzy hluk, genž w potřeby době negedná,
Gedno zuřj, obstaupil Mose i Arona bratra,
Posly Božj, a na ně wždy wzteklegi rozkřikowal se:
»Ha běda wám, wůdci, běda wám! wáš neskrotitelný
Pych posléze wydal nás bjdě a záhubě gisté;
Záda wy obraceli gste, když gsme tušjce hrozjcj
Zkázu w Egyptě prawjwali wám, žiwu býti že lépe
Gest w robotách než hrůzodiwau se potlaukati pauštj,
A mořiwým zahynauti hladem a dokonce se ostřjm
Wražedlného meče w zaufalstwj dáti pobjti.
Wy gste lid oklamali: waše tať wina, gestli tu pogdem!«
Tak ti zuřiwci, a reptánj se ozýwalo wůkol.
Moses pohroziwým pohledem řečnjky hlučjcj
Odbyl, a gen ta mluwil slowa k zástupu postrašenému:
‚Mysli nabuďte; posud mocné gest rámě Jehówy!
On zwolený lid zastaupj! Nuže těch nepočetných,

Gichž se hrozjte wrahů, neuzřjte wy na wěky wjce:
W Hospodina daufeyte, nebogte se, buďte pokognj!'
Domluwiw ustaupil na kopec, genž se pne na přjkrém
Rákosowého moře kragi, bljž Baalséfonu, wlasti
Bydlitelů geskyň. Množstwj geho lůno zakrýwá
Daupat a gam. Slaup oblakowý, lidu wůdce nepohnut
Stál gako na znamenj, aby lid se z mjsta nehýbal.
Ku prachu teď poklonil čelo Moses a se wstana modlil:
‚Spas lid swůg, Bože, Hospodine!' Noc ohlášela dále
Prosbu geho; hlas od oblakowého slaupu wycházel:
»Ke mně proniklo wolánj twé: dowěřug a nebog se!
Pohni se dál a hned!« ‚Ale gak? hle za námi nepřjtel,
A před námi moře!' »W ruce berlu wztáhni na záliw
Ten morský: moře rozstaupj se a ty přewedeš lid
Prostředkem na protěgšj břeh; wy suchau ho nohau zde
Přegdete. Hned se Egyptská moc bude hnáti za wámi;
Než na celém Faraónowu wogsku, wozjch a komonstwu
Gá před wámi se teď oslawjm, by wšem bylo zřegmo,
Sám geditý že prawý Bůh na wěky wládne Jehówa.«
Hle slaup oblakowý a w něm spolu Páně ten anděl
Náhle na zad se hnuw, oba tábory od sebe různil,
A w zadu ochraňowal zwolený lid před Faraónem;
Mrákotné mhly tmau geho wogsko nepohnutě přes noc
Zadržowal w leženj: Israélským byl ale ohněm
Swjtjcjm, weda gich lůnem moře rákosowého.

S kopce dolů sestaupiw Moses w pospěchu bral se
Ke stránjm morským. Žasnaucj lid ho tam uzřel,
Když prawicj zbožně pln důwěry nad moře berlu
Zázračnau wztahowal. Prudký od wýchodu wjtr
Náhle zawál, w prawo i w lewo roznjtal wody, až se
Na dno propasti wedral. Ochranný též lidu wůdce,
Páně posel, wgel z oblakowého slaupu do hlaubi
Podzemnj. Hustá pode dnem moře rozdwogeného
Směs zemnjho klj a smoly a sjry horaucj
Dautnala pod klenutjm skal ohromných we tmě propasti.
Sotwa se wšak dotknul skalnj té kůry nebešťan

Lehkoleté nohy swé dupotem; nenadále se puklé
Rozskočilo skal lůno duté a z pukliny wzhůru
Pozdwižené wykypěl we praskotu ohromugjcjm
Od spodu žár zuřiwý a do wyhlubeného ložiště
Wod se letem hromu náhle přelil a tu do dna samého
Tak wyplnil mezeru, že se zázračná Israélským
Ustrašeným w loži moře rudého wyrownala dráha
Prostranná, a hned wýchodnjm wětrem osákla.

Obrošené djků slzami k nebi dřjwe obrátil
Moses oko, a po tom k lidu, genž w trnutj se na diw ten
Djwal a teď zaplésal, pochycen nenadále radostj.
I drali se hned ku přechodu skoro wšickni na gednau;
Než Moses poručil, we řadách aby po padesáti
Wždycky přecházeli. Oblakowá gim swjtila záře,
Chwátali gako mladj k zelenému palauku beránci
Hospodina welebjce; i plésali gak garobugné
Heyno hřebat, genž uzdy sproštena, bugně řičjce,
K pastwě na luh spěchagj. Tak geště za gitra šerého
Pokragných na druhé straně wšichni dosáhnuli kopců.

Klidna noc uplynula. Lesk purpurowý zbuzeného
Gitra na wýchodě oblohu zaplawowal a nowému
K oslawě slunci plamen té záplawy swětlegi se wždy
Rozněcowal. Gasným se wšak nepodjwalo ljcem
Slunce na moře rudého roweň; neboť eyhle onen slaup,
K ochraně genž lidu Páně Egyptčany geště nedáwno
Tmau zdržowal děsiwau, zdwihnul se wzhůru a náhle
Boptage, gak tuče powětrná, hrom a blesky tagjcj
W lůně siném, morskau nade tůnj rozpoložil se.
Gak mile bránjcj powyneslo se mračno a rannj
Záře zamihla, wolal hned na swé Farao wogsko:
»Wzhůru spěgte, a hoňte a wražděte zrádce! Kořisti
Sobě dobuďte a nesmjrnau spolu tauhu
Se mnau chlaďte krwj! Nikoho z nich déle nežiwte!«
Tak wog rozplamenil. Wálečný hned na to nastal
Pokřik a koňstwa dusot; i rachot wozowého kowánj

A zbroge břinkot z tábora rozléhal se do dálky:
Prach se wzhůru walil. Zaslepenci! posud neosákla
Slza, posud ruka wám se třese, wčera zahrabowawšj
Umořené wlastnj syny: a stjháte giž opět
Lid Israélský, gegž wy sami gste prosebně wybjdli,
Rychle by wystěhowal se ze wlasti krutého otroctwa?
Ey zde propadnete trestu, gehož zaslaužila dáwno
Pýcha waše! Zde čeká wás záhuby noc nekonečná!

Hlučnégi teď se Egyptštj hrnuli dále po dráze
Wyzdwižené ze hlubin moře Hospodinem wšemohaucjm;
Giž na druhé straně swé uhlédali otroky ušlé;
Tauhau po mstě gegich zlobokogná prahnula ňádra:
Než w poly cesty tady strašliwého dosáhnuli cjle.
Hlauběgi smeklo se mračno siné: před zástupy náhle
Křiwolaký z geho lůna se řjtil blesk a za njm hned
Praskal hrom bez konce; i zachwěly úhly nebeštj
Gak by swět se bořil. W tom Farao křiknul užáslý:
»Bůh Israélůw sám boguge proti nám: zpět utecte!«
A hned obrátil kůň, a s njm se obrátili přednj
Zástupowé. Hluk byl to, łomoz, zmatek a spolu hrozná
Zádawa ze wšech stran; tlupa na tlupu tiskla, a wesměs
Řady se mátly: komoň, muž a wůz swjgel se a w gedno
Klubko se zaplétal. Gak když honěný upadáwá
Někde gelen do tenat, gež wůkol háge naléčil
W saumraku naň lowec auskočný: dřjw wázne mu paznehť,
Pak geho wětwowité parohy; ano čjm se wyplésti
Wjce snažj: tjm wjce a wjce zadrhuge těsné
Wazby kolem sebe, až pak bez dechu padne do pjsku:
Tak se zaplétalo wogsko; tu muž křičel utěkagjcj,
Tam se zpjnal kůň; zde se lámalo w obratu rychlém
Kolo neb og; wozy zaměstnáwaly k autěku průchod.

Blesk po blesku nynj sršel a hrom po hromu třjskal.
A hle dolů zase ke skalinám ze propasti wyneslým
Rychlých na perutjch snášel se nebešťan a wzhůru
Pohledě k Hospodinu s poklonau na skálu zadupnul

Lehkoletým šlapotem: ze propasti nedáwno horaucj
Zázračně zdwižené nenadále propadly se hráze.
Rozděleného moře přjwal s gekotem se přeljwal
Přes ně w lewo, w prawo, až dno staré zase wlnami pokryl.
Co znamená ten křik? ano kam Faraónowo wogsko,
Kam wozatagstwo a gjzda mizj? Pohltj-li propast to
Wšecko? ba wšecko to pohltila! mrtwých nepočetná
Sjla po tůni plowá; wlna gednozwučně se plauhá.
Neblýská se, ni nehřjmá; hromowý onen oblak
Osluněný po nebi pluge; slunce ogasňuge wesmjr.

Wystrmělé za mořem klidným se zpjnaly stráně:
Tam teprwé Moses lidu hemžjcjho se autěk
Zastawil. Auzkostj ale třásli se tam Israélštj,
Stihatelů když hluk zuřiwý s geho koňstwa frkánjm
A s koles ozbrogených rachotem k nim bljže dorážel;
W srdci gegich se hrůza, strach, diw a čáka radostná
Střjdaly, ohromený žhaucjm když bleskem utjkal
Nazpět wrah. Gak ale skalná do propasti se opět
Řjtila hráz, a přjwal wod wlnobitně gečjcjch
W gednotu slaučil rozdělenau onu zátoku morskau,
A Faraónowo wogsko celé, wozy, koňstwo a gezdce
Tůně ta pohltila: tu gegich ani srdce blahostj
Plésati wjce nemohlo; mocj gen ochráněni božskau
Wšickni na gednau s ukloněnými čely k zemi djků
Slzami prach rosili, w tichu poswátném se kořjce
Dobrotiwému Bohu, genž byl gim záštita mocná.

Moses teď pokynul: a hned mládenci a panny,
Ženy i též mužowé se stawěli po kragi morském,
Rozděleni do řadů. On pak sám nad nimi wýše
Stál na skále. Kolem ticho, až wzali w ruce nagednau
Harfy zlatostrunné umělj Bentúbal a Jair.
Od paty wystrmělé té skály se harfy ozýwal
Srdce dogemný zwuk; na počátku co šepty wětérků
Po wětwjch kwětem osněžených, ale dále co prudký
Bauře hukot temné lesa haustj pronikagjcj.

Moses pohlédnul k nebesům. Položiw ruce křjžem
Na prsa rozčilená, při strun weselém zwuku pjseň
Wjtěznau započal: a lid opětowal geho prozpěw.

‚Pěgmež Hospodinu; zwelebil sebe sám, koně s gezdcem
Srážeľ on do moře.‘ Spanilá na to wěštkyně Páně
Mirjam, Aronowy dcera sestry, buben w plésánj
Zdwihši rukau w kole žen a panen ten opáčila prozpěw:
»Pěgmež Hospodinu; zwelebil sebe sám, koně s gezdcem
Srážeľ on do moře.« ‚Gedináť má sláwa Jehówa,
Sjla i mé spasenj! on Bůh můg gest: welebjm geg!
Mých otců on Bůh; welebjm geg na wěky wěčně.
Neb rek udatný gest on a gméno geho Wšemohaucj!‘
»Onť Faraóna do tůně srazil s wozy geho i wogskem,
W moři rudém potopil wýborné wůdce Egyptské.«
‚Wjr wlnobitný ge přikryl; gako kámen upadli
Do hlubiny. W moci, Hospodine, se okázala slawná
Twá prawice; nepřjtele potřela; rauhače pyšné
Sláwa ponjžila twá. Swůg hněw gsi wypustil, a ten gich
Strávil gak strniště oheň. K dechu twému se přjtok
Nadmul a nahromadil; tekuté wody stály a morské
Zdwihlo se wzhůru suché dno propasti. Chlubil se protiwnjk:
Stjhage gich dohonjm, a odegmu kořisti a břitkau
Z pošwy wytrhnu ocel; ruka má ge w rozkoši sklátj!‘
»Twůg ale dech zawanul, nenadále ge polknula tůně.
Gak olowo w gečiwém gezeru, zmizeliť we propasti.«
‚Kdož podoben, Pane, tobě? Kdož mocný tak a silný?
Kdož se we sláwě a zázračné moci tobě wyrowná?‘
»Gen prawici wztáhnul gsi, a rychle ge požřela země!«
‚Swůg ale lid tys wyswobodil a slitowně prowázel:
Hogný w sjle také dowedeš ge k sjdlu swatému!
Bauřiti národowé se budau, hoře pogme Palestin
Bydlitele; zármutkem Edomská knjžata pomrau.
Strach na Moabské padne, a báznj lid Kananegský
Schnauti bude. Z mocné ruky syp na ně hrůzu a úžas,
Ustrnulj strachem ať zkamenj, dokawáde nepřegde
Tam twůg lid, gegž za wlastnj sám sobě obljbils:

Hospodine, zprowodiž geg sám a usaď dle pahorků
Wywolené dědiny; stálý tam stánek a sjdlo
Mjti budeš; swatyně spanilá tam tobě se chystá.
Hospodin a král nám bude na wěky wlásti Jehówa!"
»Pègmež Hospodinu; zwelebil sebe sám; koně s gezdcem
Srážel on do moře!« Takowé znělo prozpěwowánj
Ze wšech stran! poslauchage chwěl se w rozkoši wesmjr.

Sláwa ti, Mose, žes oswobodil od otroctwa krutého
Paut swůg lid! Ty podiwně gsi geg od záhuby chránil
A hlubinau morskau otewřel ku spáse mu cestu.
Tys byl předchůdcem wyprostitele wšeho mjra,
Genž od zahynutj hrozného a záhuby wěčné
Lidstwo celé pak wyswobodil. Ztraceni gsme my wšickni
Blaudili, sem tam rozplašeni, gako stádo na paušti
Bez pastýře. Přišed sám podstaupil dobrowolně
Trest rodičů prwnjch; zděděnau winu lidstwa celého
Wzaw na se trpěl a umřel. Kdož tě wywážj,
Dno maudrosti Božj? Lze-li gen Bohu-člowěku wěčný
Smjřiti hřjch proti Hospodinu? Lidské winy smjrce
Na wěky gest genom on! Zwelebugte wy národy země
Spasitele! Obore swěta klaň se mu w úctě a bázni;
Neb genom on dokonal djlo *spasenj* člowěčenstwa!

Zpěw třetj.

Wzkřjšenj.

Wgasnu poledne Sinay se wypjná k obloze wzhůru
Skalnatý; po strání křiwé bez počtu se táhnau
Sem lidu zástupowé, a před nimi — diw nepochopný! —
Powětřjm se slaup nese oblakowý gako wůdce.
Gsau to lidé Israélštj. Přišli z Elim a Maráhy
Sem od oněch stanowišť, kde se gen wody preyštily hořké:
Zázračnau ale Páně mocj ge nedáwno posilněn
Amramowic proměnil lidu žjznjcjmu we sladké;
Před Refidim uhodil do skály holj, a woda hned
Wyskočila z kamene. Na Siné gim paušti opatřil
Heyna přiletlých tam křepelek; ano Mannu podiwný
S nebe pokrm seslaný gim dřjwe na Pánu wyžádal.

Než Refidim též uzřela wjtěze Israelowce.
Rozgařený gako praud tamť Amalekowci bogownj
Náhle na Mosůw lid wrazili. Zde za wogwodu Moses
Josua Nunowiče prowolal. Sám stál na pahorku
A s njm Aron a Chur, a když dole bitwy se ozwal
Hluk, wzpjnal prositebně ruce k nebesům. Bogugjcj
Lid pohljžege sem na nepřjtele mocně dorážel,
Roznjcen dowěrau, dokawadž dlaně modle se Moses
Pozdwihowal; když mdlé ale klesnuly, ustupowal lid.
Než tu druzj dwa k rukaum geho swé připogiwše ge wzhůru

Drželi, až s wečerem se mračjcjm těl na bogišti
Nesčetných zanechaw nepřjtel dal se na autěk.

Tam bljž poswátné hory Horeb, kde z keře ondy
Plápolawého přeutěšený z úst Páně zasléchnul
W bázni slib: »Brzy giž budete zde mi oběti klásti,«
Tesť geho Jethro nynj gemu naproti šel i Zipóra
S dětmi, kterých gemu on w den odchodu swého z Egypta
Nazpět odeslal, před nehodau by miláčky ochránil.
Geršom se gmenowal staršj geho syn; narodilť se
Hosti we wlasti cizj; ale teď mladšjho nazýwal
Rád Eliéserem; ochrana bylť gemu *Bůh* a *pomocnjk.*
Přátelskými se pak powyráželi Jethro a Moses
Rozmluwami; zkušený a ochotný tchán zeti tehdáž
Swému radil, aby nad lidem ustanowil muže wážné
Saudce, by neklesl pod břemenem, od gitra šerého
Až do čiré noci, saudě ge sám a pořádage wšecko.
A když byl welebil před obcj sláwu Jehówy,
A s djkau gemu obětowal, se zetěm se konečně
Rozžehnaw, spokogen do wlastnj země se wrátil.

U paty hory Sinay a dle nj po ladech Israélský
Lid položil se. Jehówa wolal: a na wýšinu horskau
Moses wystaupiw, uslyšel slowa Páně milostná:
»Wiz, gako orlice na křjdlech swá wzhůru wynášj
Mlaďata: tak gá wás wedl sem ze služby Egyptské!
Gestliže pak budete hlasu mého poslauchati wěrně,
Obljbjm sobě wás, ač má gest weškera země.
Buďte lidem mým; králowské wám mjrně a práwně
Kněžstwo panug. Toto mluw lidu: Do dne třetjho očistěn
Buď každý; ano gá se mu w oblaku zastřen okáži.«
Moses pak lidu ohlásil tuto wůli Jehówy,
I slibowal gemu lid, že Božj bude šetřiti zákon.

Powětrný oblak zahalil nenadále wyneslé
Témě hory. Z mraku přjmo ku paušti wyrážely blesky
Gasné, křiwolaké; a po nich temný se ozýwal

Hrom; mezi tjm gečely zwuky trub, že hrozil se i weśken
Zástup, z táboru genž Mosem wyweden se přibljžil
K hoře oné, nad njž se ukázala sláwa Jehówy
W oblaku powětrném. Hustý, gako z wýhně horaucj,
Kdež ruda w obni se rozpauštj, z něho k obloze wzhůru
Dým se walil. Měděné zwučely wždy strašněgi trauby,
A z tuče powětrné hučenj hromu wětšilo hrůzu;
Od kořenů hory až k úhlům swěta třásla se země.
Ohlásil se tu Moses, a z oblaku powětrného
Páně welel gemu hlas, by do oblaku wýš on i Aron
Postaupil: ostatnj lid ale od hory dále
Se zdržowal, by zkáza nepotřela nikoho náhlá.
Wzhůru neodwážil se ni Aron gjti pro hrůzu:
Moses postupowal k wrchu s důwěrným Bohu srdcem.

Z oblakowé noci teď wykročil na swětlo a gasno.
Před okem odhaleným rozprostjral se ohromný
Chrám; wysoký geho strop se nebeské báně dotýkal,
A stěny postrannj se opjraly o swěta úhly.
Ku prachu s ukloněným čelem uctiwě pak očekáwal,
Což bude neskonalá a slitowná kázati láska.
Geště se chlum posawad chwěl a blesky se naproti paušti
Mjhaly křiwolaké; hřjmánj trwalo hrozné;
Trauby posud gečely, když Moses Páně zaslechnul
Přjwětiwý hlas a ta slowa zákona swrchowaného:

I.

‚Gá gediný gsem Bůh twůg, Hospodin; obrazu mému
Na swětě nepodobá se, ni na nebi nic; proto sobě
Neučinjš podobiznu Boha. Mne twůrce samého
Ctjti budeš, tworu neklaň se: blaze pak bude tobě!‘

A hned ljbezný, gako za gara w hági wětýrek
Šeptáwá, prozpěw ucha Mosowa gemně se dotknul:
„Genž učinil wesmjr, wšemohaucj Bůh, *Otec* on gest.“
A napotom bez počtu hlasů, gako bauře hučjcj,

Od končin se ozýwalo wůkol do swěta končin:
»Hallelujah! buď čest a chwála a poklona *Otci!*«

II.

‚Gména newezmeš Hospodina, Boha swého nadarmo!
Cti slowo Neywyššjho: bude blaho na wěky tobě.‘
Opět ljbezný, gako za gara w hági wětýrek
Šeptáwá, prozpěw ucha Mosowa gemně se dotknul:
»Slowo Božj člowěk nectil, geho wůli nešetřil:
Hned za winau zlá chwátala smrt. W auplňku wěků se
W prawdě ukáže *Slowo* wtělené, wysláno od Otce;
Od wěčné smrti oswobodj gen člowěka Bůh *Syn.*«
A napotom bez počtu hlasů, gako bauře hučjcj,
Od končin se ozýwalo wůkol do swěta končin:
»Hallelujah! čest, chwála i poklona *Synu* božjmu!«

III.

‚Pomni, abys den swátečnj swětil; an to památka,
Na stwořenj swěta; tu wždy chowey. Učiniltě we šesti
Dnech nebe Bůh i zemi; w sedmý potom odpočinul sám.
W den sedmý i ty odpočineš: blaho pak bude tobě.‘
A hned ljbezný, gako za gara w hági wětýrek
Šeptáwá, prozpěw ucha Mosowa gemně se dotknul:
»Úcta Božj wznešených k šetřenj wěrnému tagemstwj
Tobě podá; gazyky progewj ge plápolawými
Sstaupjcj s nebe nesmjrná *Ducha* láska *Swatého.*«
A napotom bez počtu hlasů, gako bauře hučjcj,
Od končin se ozýwalo wůkol do swěta končin:
»Hallelujah! čest, chwála i poklona *Duchu Swatému!*«

IV.

‚Otce i matku ctjti budeš, aby dlauho se prodlel
Tobě žiwot a došel té země, kterau tobě dá Bůh.‘

V.

,Nezabigeš;' prolitá proti práwu krew zabitého
Ke mně o pomstu wolá. Bůh twého žitj konec určj.

VI.

,Nesmilniž;' smilstwo znectj tě i též ducha twého:
Čistj w odměnu Páně budau twář wjdati wěčně.

VII.

,Nepokradeš;' ni rukau se cizjho statku nedotkneš:
A stálé se požehnánj bude prýštiti tobě.

VIII.

,Swědčiti křiwě nigakž nebudeš;' mluw prawdu, a wjru
Swým bližnjm zachowey: a bude blaze tobě i gim wšem.

IX.

,Manželky bližnjho nebuď žádostiw;' a křiwdy,
Genž poswátné swazky rušj, se dopauštěti nechtěg.

X.

,Nikdy nebaž po statku cizjm;' negen odcizowánj
Hřjšné gest; za hřjch se i zlá bude wážiti žádost.

,Wšecko to oznam swému lidu, a ku paměti wěčné
Buď to wryto w kámen a na mjstě swatém zachowáno.
Gestli poslechne mě lid, wyprawjm k němu anděla swého:
On bude chrániti geg; sám žádaucjmu ku cjli
Doprowodj wás. Gen nepopuďte geg odporowánjm
Ku hněwu; (*my* gsmeť *gedno*, i neprominul by pak odpor;)
A w zemi wás uwede blaženau a nepřátely potře.'

Tak dj Pán. Šepotem, gakowým z gara w hági wětérci
Šepotagj, ucha Mosowa dotkla se ta slowa geště:
»Owšem někdy také onen anděl mjru zawjtá,
Syn Boha Otce, mocj mu rowen, též Duchu Swatému:
Od smrti wyswobodj lidstwo smrti wjtěz i hřjchu.«

I mnoho geště welel Bůh dobrotiwý, samowládný
Israelowců král, ku prospěchu gim; mnoho geště
Ustanowil, by se bljžili k cjli milosti plného,
Až by připowězený spasitel z nowa zákon ohlásil.
Moses, Páně posel, zachowáwage wšecko to w srdci,
Náwrátil se dolů na roweň z mraku powětrného.
Blesky posud hora plápolala; hřomu třeskoty a trub
Temný zwuk se pořád rozléhaly: lid na poli stál
W úžasu pohřjžen. Sem a tam se ozýwaly autlých
Kwjle dětj a pláč matek, o děti péči wedaucjch.
W tom splesali spatřiwše nawrátiwšjho se wůdce:
»Wjtey, zgew nám wůli Božj: my pokorně slyšjme;
Bůh genom ať nemluwj, abychom zde nepomřeli hrůzau!«

Oltář teď udělal Moses, gak Pán mu nařjdil,
Z netesaných kamenů dwanácti dle zaswěceného
Počtu kolen. Ročnj dage gunce pobjti, krwj z nich
Pokropowal lid na znamenj té smlauwy. (Swětěgšj
Někdy krwj bude úmluwa pečetěna; winu wšech ta
Obmyge krew; tať i od wěčné smrti lidstwo wykaupj.)
I hned wzaw do ruky třtinu napsati gal se na blánce
Desaterý ten zákon Páně, a národu hlásal
Geg čta hlasem mocným. »Zachowáme wšecko!« celý se
Prohlašowal národ, než onen se do oblaku wrátil.

We blaženém a zbožném wytrženj gako den tam
Ušlo mu dnů a nocj čtyřikráte deset. W podobenstwj
Poswátný před okem geho *stánek smlauwy* se mjhal,
Na slaupcjch zastřen wisutými čalauny a krytbau
Ochrannj opatřen proti wětru; trogj *opona* w něm.
Neyposwátněgšj stánek zastjrala gedna,

Wnitřku druhá *swatyni*, a třetj wchod ukrýwala k sjni.
W prostranné té sjni widěl *umywadlo měděnné*
Blj̀ž *obětnice zúpulné.* W swatyni w prawo uzřel
Wyzlacený stůl a *chleby předložené*; w lewo tamže
Zahlédnul *swjcen* se třpytěti *sedmiramenný*;
We swatyni prostřednj stál *oltář kuditelnj.*
W neyposwátněgšjm widěl *úmluwy truhlu*, a w nj pak
Desky kamenné dwě složené; do obau wytesán byl
Zákon Hospodinůw; pro budaucj wěk zachowána
Tam byla *hůl* ona zázračná i w nádobě *manna.*
K wjku na truhle čelem proti sobě se dwé cherubjnů
Sklánělo, (z neyčistšjho byli zlata liti obadwa;
Truhla zlatá, i zlatý byl stůl i swjcen i oltář)
A gi celau zastjrali křjdloma roztaženýma.

W rozkošném trna Moses wytrženj tu zaslechnul
Slowa milosti plná: ‚Zde hle u prostřed cherubjnů,
Smrtedlnjku, zgewjm se milostiwě tobě; ochotně
Přispěgi tobě radau w trapné nesnázi. Za rok gen
Gednau neywyššj sem kněz bude wcházeti smjti,
W raucho to ozdobné oblečen, gak tobě ohlásjm;
Swau mu prokáži milost, když wegde do neyswětěgšjho.
Wšecko ginače s tebau. Čtyřikráte deset ode dneška
Let woditi wždy po paušti budeš Abrahámowo plémě,
Gež gá gsem wywolil, w Boha gednoho, neskonalého
Wjru by zachowalo. Od modloslub odděleno wždy
Buď; neb těchto neřest mu porušila srdce; otroctwj
Cit gemu odňalo prawdy a práwa. I wymři na paušti
Pokolenj to celé; z něho málo-kdo Kananegských
Dogde luhů: zrozený zde na paušti, nowý z cela národ
Sobě dobuď zemi, giž Abrahámowcům ode dáwna
Gsem slibowal. Wěrný gest Bůh a plný smilowánj!‘

Moses dj na to: »Hospodine, Bože můg, nehoden-li
Gá kdy milosti našel u tebe: staň se twoge wůle!
Giž nelenjm gako tam na Horebě, když se mi ozwal
Z plápolawého křowj hlas twůg: ale rád uposlechnu

Twého mi pokynutj. Pane, gen se nehorši! Widèl gsem
S ustrnutjm umywadlo měděnné, swjcen i oltář
A stůl; w neyposwátněgšjm widěl umluwy truhlu.
I udèlám to za čas putowánj swého na paušti:
Než k čemu to wše čelj? gakowé kryge se zde tagemstwj?«
A hned gak garnj šeptáwá w hági wětérek,
Ljbezný se hlas ucha Mosowa gemně dotýkal:
,Po tré sláwa znj w nebesjch: swěta Twůrci, i lidstwa
Spáse i dárci milosti swaté! wznešeného tagemstwj
Twůg-li se duch nehrozj? Přjštjho posel tys a obraz
Sprostitele. Wěčné smrti on sám pauta rozláme,
A z nowu zas přiwede k Bohu odrodilé člowěčenstwo.
Přigde milosti plný, a chrám založj spanilegšj
K poswěcenj swých někdy wykaupenců w. W podobenstwj
Djlo widjš geho teď a w poswátné době této
Gedno tušjš, co po oslawenj geho bude ti zřegmo.
Wiz w umywadle měděnném praud wody: tjm teď očištěn
Kráčjš do swatyně . . . Wody praudem očištěno někdy
Lidstwo a poswěceno gménem bude Troggediného. —
Teď mu dobytčata obětugeš a wděčně na oltář
Oběti zápalné mu kladeš? . . . Gako djtě po cestě
Té gsi woděn; temný genom obraz twé oko zjrá
Oltáře wznešeného a oběti té drahocenné,
Nekrwawé, genž na wěky má winu mjřiti lidskau. —
Což kaděnj ono we swatyni znamená? . . . Mně milegšj
Někdy bude spasené člowěčenstwo přinášeti oběť. —
Na prawo tam na zlatém stole we swatyni gsi zahlédnul
Předložené chleby? . . . Ó kdo božj maudrosti wywážj
Nezpytatelné dno? k žiwotu wěčnému žiwjcj
Chléb bude krmiti duši, a tať k Bohu swému zalétne
Slasti plná! — Swjcen gsi spatřil sedmiramenný
Tamž w lewo postawený? . . . Sedm andělů neyspanilegšjch
Trůnu se Páně klanj; na počátku i řjše milosti
Sedmero pastýřům zgewenj neydřjwe ohlásj
Mistru milý učenec tam od ostrowa oplaweného;
Sedmero poswátných swěřených bude mjti tagemstwj
Cjrkew ona: proto před oponau bytu zaswěceného

Sedmero plá plamenů. — Hrobowá se zdá tobě truhla
Umluwy? . . . Ay w auplňku wěků z hrobu někdy ze sjdla
Mrtwých w zářjcj spasitel wstane wjtězosláwě. —
Tamto klečj s čelem ukloněným cherubjni, a křjdly
Twáře si zacloňugj: . . . obraz to božjho tagemstwj. —
Často na paušti budeš rozkládati stánek a opět
Geg rozbjrati: . . . od králů proměněn na Sioně
Byt bude můg u welebný chrám: ale neyspanilegšj
Sobě Onen udělá z kamenj wybraného, žiwého,
A wznese geg ze stjnu ku řjši swětla i prawdy!“

Dni s nocemi muži bohumilému ubjhaly. Temné
Lůno budaucnosti před njm se wygasnilo náhlau
Někdy dobau, gako blesky planaucj mrákotu nočnj
Oswěcugj. I widěl w duchu národ swůg Kananegských
Giž na luzjch; saudců pak wladu, i moc a neřesti
Modlárské králů; i welebný chrám na Sioně
Dwakrát rozkotaný; w zagetj tolikráte i národ
Wjtězem odwedený. Proroci hlasu wýstrahy darmo
Pozdwihugj; w hoři neyhlubšjm ale útěchu předce
Ohlašugj. W čase pak narodiw se z panny přicházj
Zadaucj Spasitel, uče prawdě žiwé, wykonáwá
Spasné skutky: než, ach, wise na dřewu křjže umjrá!
Slawný wjtěz ale wstáwá z mrtwých a ozářen
Neywyššj welebau wstupuge k nebesům plésagjcjm.
Eyhle suché dřewo křjže, na němžto pněl, zelená se
Náhle a k obloze roste a rozwedené ratolesti
Rozkládá po zemi! strom ten pautnjku ušlému
Tljcj čelo chladj, a pokrm hladowému podáwá,
Žjznjcjho napágj, tak že podiwně posilněn
Wýše pořád se nese k záhwězdné řjši nebeské,
Kdež spogený s Otcem Syn a Duch Swat, dárce milosti,
Troggediný, wšemohaucj Bůh sám na wěky wládne.

Moses u wytrženj k zemi klesl, a pozdě procjtnuw
Hospodinůw zákon našel u hlawy swé na kamenných
Dwau wyrytý deskách; s hory na ramenau snesl obě.

Než běda, co znamená křik a hluk, ode tábora genž mu
Sluch pronikal? Co widj? hle widj — ale desky kamenné
Náhle mu padly z rukau a w půli se zlámaly obě;
S auzkostj zde widj tele ze zlata wyzdwižené a
Oběti, žertwy a ples, gakoby syny pauze Egypta
Sem byl doprowodil. »Pošetilci, zapomněli giž gste,
Což wám Bůh učinil, Pán dobrotiwý a slitowný?
Arone též? Nikoliw, tys lid powolal, by sešel se
W den přjštj Bohu zaswěcený a swau winu poznaw
K Hospodina gediného, prawého, službě se wrátil.«
Rozhorlen Moses mrzkau wzaw modlu tu w ohni
Spálil a zetřel a prach wysypal z nj w bystřinu hornj,
A z té dal lidu pjti a z hřjchu se káti. Pro hrůzu
Winnjky k meči odsaudil. Tři tisjce ohawných
Modlosluh těch Léwi mečem zahladil. Takowý se
Rowně počet k Bohu nawrátil gedinému w onen den,
Když w podobenstwj plápolawých gazyků s nebe sešla
Láska Božj, a hlasem hromu srdci pohýbal učennjk.

Když se na wýchodě den zašeřil, k bytu oblakowému
Hospodina kráčel Moses, dwě nowé nesa desky
Uhlazené na horu. Lkage tam Boha we prachu žádal,
Laskawě hřjch by lidu prominul a milostně ho řjdil
Sám a k cjli připowězenému dowésti ho ráčil.
Ay Bůh se smilowal; geho zákon stkwěl se na deskách
Obnowených. (Staršj tak smlauwa nowau bude někdy
Obnowena). S pokorau pak zaslechl ta slowa Moses:
»Wěz, což gá Abrahámu, Isáku a Jákobu sljbil,
We wlast modlosluh wás doprowodjm. Zahlazen buď
Lid s mrzkým geho modlárstwjm: Wy warugte se powěr,
Spolku a hřjchu gegich. Gim rowný teď Israélštj
Spáchali hřjch, ano wyhrožowánjm Arona swedli.
Spásu gegich wšak on obmeyšlel: budu též mu milostiw.
Buď knězem on mi s celau rodinau; budeť on winu a hřjch
Mjřiti swého lidu. Co zamýšljm w obraze tomto
Wzhlédni: ty poswěť geg na kněžstwj Swrchowaného!«
Hle w ducha wytrženj kněze neywyššjho on uzřel

Raucho: *Klobauk* neydřjwe a *wjnek* a kol čela nápis:
,Hospodinůw swěcenec;‘ *oděnj* pak blankytomodré,
Splýwagecj ku patám; spodnj též *sukni* a nad nj
Náramennjk, genž od ramenau, kryge prsa a záda,
Slušně wisel, dwěma kamenoma stkwostnýma připewněn.
Wšecka do těch kamenů byla pokolenj Israélských
Gména wryta. Nad náramennjkem pněl na řetjzkách
Ze zlata *náprsnjk;* dwanácte drahých kamenů geg
Krásilo těchto: safjr a rubjn, chalcédon a jaspis,
Onyx a smaragd, chrysolith a granát, ametyst a
Beryl, achát a opál; a na každém se stkwělo gméno
Gednoho pokolenj; na stjnu pak *Urim* a *Thumim*,
Poswátné losy od starodáwna, od otce dědictwjm
Bywše synům swěřeny, kde na gednom: ,Gest,‘ na druhém pak
Stálo: ,Nenj.‘ Kněz neywyššj, genž saudil a řjdil
Lid, dokawadž nebylo králů, zde se o radu tázal.
Kněze tak ozdobeného widěl, gak w úmluwy stánku
Obětowal, a po wýročnj modlithě kagjcj
Kozla winau lidu obtěženého ku paušti zaháněl.
A hned ljbezný, gako garnj w hági wětérek
Šeptáwá, se hlas ucha Mosowa gemně dotýkal:
»Řeč waše buď gen: ,Gest!‘ a ,Nenj!‘ řeč prawdiwa we wšem.
Někdy na paušti připowězený se okáže i mistr;
Božské lásky plný cestám bude učiti prawdy,
Mjru a sláwy prawé. Dobrowolně wšech winu wezme
On na sebe a bez auhony sám *kněz* i zárowen *oběť*
Na křjži smjřj s Bohem odrodilé člowěčenstwo.«
Gak zwuky harfy u powětřj slowa pak ta zanikla. —
Hospodinů wznešený prawicj nesa šetrně zákon
S hůry dolů sstupowal Moses. Strnulý se na něg lid
Djwal; neb, což sám netušil, božská z geho twářj
Se stkwěla záře, že pak si musel zastjrati ljce
Wzdy, kdykoliw k lidu žasnaucjmu se bljže, mluwjwal.

Bezaleél Urowič a Achimsacha syn Oholiab
Hospodinu před njm s ochotau wystawěli stánek.
On pak sám, gak Bůh mu welel, w něm wšecko pořádal.

Neywyššjho potom kněze poswětil Arona, a s njm
Aronowy syny Nádaba, též Abihů pomazal na
Řád knězský. Giž wystupowal z kaditelnice kauře
Wonný slaup! Giž gednoroký na obětnici býček
Byl položen; i trnul z nowu lid, když wážně se Moses
Přibljžiw proti hůře hlasem mocným prowoláwal:
‚Dey nám Hospodine, swau spatřiti sláwu a zgew se
Před Israélem: a lid s báznj bude slaužiti tobě!‘
»Nespatřjš mne samého: neboť spatřiw mne bys umřel!«
Z oblakowého mraku slowa zazněla: mrak ale náhle
Nad hory týmě se pozdwihnul: i ukázala pak se
S modré báně nebes we blýskánj lidu Páně
Sláwa; sletěl hned blesk a w oka mžiku oběť
Spálil a slaup zase oblakowý stan Páně pokrýwal;
A wlage gal praporec před wogskem wjtězoslawným,
Po znowu se wznášel putugjcjm před Israélem
Po planinách pustých. Domowem lidu teď byly paušstě;
Pán uzawřelť, aby plémě nowé bylo tam wychowáno,
Sproštěno gařma a modlosluhů oddáleno spolku,
Wjru aby w Boha gednoho, neskonalého, prawého
Zachowalo w tmách powěr a newědomosti, blahý až
Swětla by den a hwězda zawjtala nad Betlehémem.

Mjgela léta. Hle tam na mezjch spanilé Kananegské
Země se zastawuge putugjcj lid, a dwanácte
Wyšle mužů Moses — (z kolena každého po gednom) —
Přes pohořj bljzké, by ohlédali polohu země,
Aurodu a spolu bydlitelů moc a sjlu; welel gim
Též, by přinesli mu důkaz wykonaného poselstwj.
Ti wyšetřiwše tu zem po dnech čtyřikráte desjti
Zpět se nawrátili a z dolu Eskol nesli na důkaz
Purpurowý hrozen obrowské welikosti a tjže.
Josua syn Nunůw, a Jefúnůw syn spolu Káleb
Zwěstowali hned, žeť bohatá ona země a welmi
Aurodná: ti druzj, neudatné mysli, se po tmě
Pljžili tagně kolem, strašné ljčjce powjdky
Po stánjcjch kmene swého, že wšicknj se zachwěli hrůzau,

Ľhauce, že tam bydlj obrowé, neblahá že ta země
A prokletá. W leženj se pláč rozléhal a nářek.
Reptali tu proti Mosowi i proti Pánu, křičjce,
W otroctwj žeby gim bylo lépe zemřjti Egyptském,
Než w zemi této. Nadarmo i Káleb i Josua odpor
Kladli a wýhrůžek nešetřjce swědčili řkauce:
Lež že to gest a klam, co druzj roznášeli z bázně.
Až z nowu Hospodinem wyslán byw Moses u prostřed
Táboru stál, toto hlásage gim za zpauru pokánj:
»Z gitra hned na holau nazpět wrátjte se pauště
Pláň, a tuláci na nj budete čtyřikráte deset let.
Ze wšech, gichž byl Egypt porodil, blažené luhy uzřj
Gen Núnůw a Jefúnůw syn; oba wjtězi wegdau
Do Kanaan, že prawdu s udatným wyřknuli srdcem!«
Řeč tuto lid wyslechnuw zármutkem zarazil se.
Z gitra wšak se zdwihlo mužů do desjti tisjců
Z táboru, odhodlaných náramnau zmyti tu hanbu,
Přjmo k horám, odkud se nawrátili posli. Nadarmo
Moses gich warowal, »že nenj s nimi Hospodin, a slaup
Oblakowý že z mjsta se od stanu smlauwy nehýbe.«
Než neposlechli ho; pych marný k bugnosti ge bádal.

Což ten hluk znamená? Za utjkagecjmi se ljtý
Wrah žene a zhaubnau započjná žeň; těla kácj
W polnj prach. Z těch málo žiwých se wrátilo nazpět.
Do pole rychle dušj autrpných w průwodu Mirjam
Wyšla nesauci pomoc raněným: ale gak mile mrtwých
Spatřila těl množstwj, nesmjrný srdce gegjho
Bol se chopil: ukryté ale gen oku bránilo zášťj
Ljti slzj; neb dřjwe s lidem se dopustila zpaury.
Mlčky domů na tmau zakryté se wrátila lůžko.
Od té chwjle gegj čelo wraštila newole černá;
Netěšilať gj wjc, ani služba božj ani láska
Autrpného lidu. Zbawena wšj swé spanilosti
Zdála se gak za trwánj bauře a přjwalu růže;
S Aronemť rozhorlena Mosowi lála, Zipóry
Po smrti když manželku pogal sobě zas cizozemku.

Než trestána zlým za drzost onu malomocenstwjm
Uzdrawena byla Hospodinem na přjmluwu gen zas
Mosowu, až posléze pogal gi hrob w poli Kadeš.

Mjgela léta pořád. Israélůw wůdce zakaušel
Geště nehod mnoho na dlauhé té pauti do země
Slibowané mu Bohem. A což on w plesu wjtězosláwy
Dostati tam se nemá? ani odměnu bráti za práci
Nesmjrnau, ani tam hrobu žádaucjho dogjti? . . .
Gen doputug: swětlá ti nagednau cesta zawjtá!

Odbogný z nowu hluk! Ay Korah, Dathan, Abiron,
Smjte-li Hospodinem zwolenému opřjti se wůdci,
A před lidmi mu láti? puká wšak země a náhle
Wás i wašince propasť pohltj a se na wěky zawře.

Než co wy posměwači konať Aronowu chcete službu?
Hle před Hospodinem geho prut gen rozzelenal se:
Uschnuly waše. Budiž tedy prut geho w úmluwy truhle
Nawždy chowán pozdnjm stálé ku památce potomkům.
Wšak Bůh též pokynul gemu; dřjmá we hrobu njže
Pod Horebem, gegž byl gemu ondy a Mosowi určil
Pán tam u wod swáru pro nedůwěru ku hněwu pohnut:
»Do Kanaan ni geden ni druhý nepřigdete země.«

Než běda wám zase reptákům! na tisjce ležj wás
We prachu usmrcených; hadowé wás uštknuli hroznj.
Geště tisjcům smrt a bolesti hrozj. Kyne Pán, a
Hned Moses na slaup hada ukowaného powýšj: —
Hle wšickni gsau uzdraweni, kdož obrátili zrak naň
Důwěrný. We podobě hadj zlý se stromu swůdce
Owoce Ewě podal; z požitj toho přešla dědičná
Zkáza na nás. Zlostnjka Božj sice kletba zasáhla.
Teď ale oznamowal zawržence krutého ten obraz,
Žeť gako ze dřewa bjda wyrostla, také z něho wygde
Spása lidu; neb gak hada ondy na paušti powýšil

Moses: tak má člowěka syn též býti powýšen
Na dřewo křjže, aby kdo wěřj w něho, na wěky žiw byl.

Mjgela léta. Giž Ogg, Bazanský král a Sichon též
Král Amorrhegský pokořen byl od Israelowců.
Proč ale wjtězný meč ušetřil mrzce žiwaucjch
Modlosluhů proti přjkazu Páně? a proč se po hřjchu
Sám wjtěz bugné s modlářkami rozkoši oddal?
Než Finees, kněze syn Eleázara, Arona on wnuk,
Rozhorlen na drzjho pohrdače zákona Páně,
Zdwihna kopj prohnal geg i s ženinau geho; zač mu
A dědicům geho neywyšsj se odewzdalo kněžstwj.
Nezlořečil Bileam ale dobrořečil Israëli
K autěku král donucen Balák; ano Israelowci
Po čtyřidcjtiletém putowánj bljzci u cjle,
Giž wody Jordánské spatřugj a dělj se o laupež
Mezi sebau; o připowězené se dělj to dědictwj.

Slunce nynj zapadá; zponenáhla na oblohy konci
Hasne geho plápol; dennj hluk tichne; celý se
Swět na sen oddáwá. Po dlauhé Mosowi nastal
Pauti wečer žiwota; wěrný Bohu swému i lidstwu
K Jordánským se břehům w růženné záři wečernj
Bljžil a postana tam nadšen toto národu hlásal:
»Giž sto a dwadcet let gsem žil. Zrak můg se mi netmj
Geště; neuslabená dosawad kmetu zůstala sjla:
Gen za wašj-to winau tam u wod, kde zpauru a swár gste
Spáchali, Pán se pohoršil na mne. Do země Bohem wám
Slibowané wede wás Nunůw syn, Josua slawný.
Smlauwu swatau zachoweyte, kterau na Sinay hoře Bůh sám
Při slawném zwuku trub a we blýskánj hromobitném
Ohlašowal, a wy sljbili ten zachowáwati zákon.
Gestliže poslušnj budete, s wýšin Garizimských
Ozwe se žehnánj; s wrchu Ebalského čeká wšak
Kletba na wás, spustjteli někdy se zákona Páně.
Nechť ale zazpjwám pjseň Bohu a spasitelnau
Wýstrahu wám uděljm, než s wámi se nawždy rozlaučjm!«

To promluwiw, pohnut se po Páně stánku ohlédnul.
Zawzněly ljbezné zwuky harfy kolem, k nebi wzhůru
Když ruku pozdwihnuw tu počjnal zpjwati pjseň:

»Hlas, nebe, můg pozorug, i poslauchey wýmluwu úst mých,
Země širá! Gako bystřina hornj zpěw se rozljwey;
Gak rosy wláha kapey na lupen; na tráwu mladistwau
A osenj spauštěg se co déšť. Chci chwáliti gméno
Hospodina. Gemu sláwa i čest; náš on gediný Bůh,
I swěta on stwořitel! Co činil, co činj, wše to neywýš
Dokonalé. Přjmé geho cesty a slib neomylný;
Na wěky on wěrný a swatý a prawdy milowný!
Než zawilé to a odrodilé hřjch páchalo plémě,
Mrzkost, genž nepodobna synům. Takowau-li zaslaužil
Odměnu Pán, lide nesmyslný? I nenj-li otec twůg,
Genž učinil tebe a proslawil? Gen pomni na prošlé
Dni; powažug lidu wěk minulý; ptey swého se otce:
On tobě oznámj; starců se otaž: oni tobě
Též powědj. Když Bůh lidi rozsazowal, a potomkům
Adamowým krage rozdělowal, a kolem tebe lidstwu
Rozměřowal meze: on tě počjtal; neb ty gsi Páně
Djl a dědictwj odměřené, Israélowo plémě.
On tebe tamto žiwil na ladech pustých, a po mjstě
Hrůzy, po paušti diwé a prázdné sám tě prowázel.
On tě učil tam i ochraňowal, gako zrak oka swého.
Práwě gak orlice orljčat k letu maudře ponauká,
Nad nimi buď létá, neb roztažená ge na křjdla
Béře a wýše nosj: gediný twůg wogwoda tam byl
Hospodin, on sám Bůh; cizozemců Bůh tě nechránil.
Přes hory on tebe doprowodil! zde sytj tebe polnj
Úroda, med ze skály kapá; zde oleg ze twrdého
Se preyštj kamenj! I krawjho se dostalo tobě
Másla i mléka z owec, i tuku skopců a beránků
Basanských. Pšenicj nasytil gsi se, a dle libosti
Wjno gsi pil tady wýborné. I wytýl gsi, miláčku;
Stučněw pak wyhodil gsi patau a twůrce opustiw,
Swého gsi Pána, Boha, swau spásu a záštitu zlehčil.

Horšili geg zde cizj ohawau, a popauzeli mrzkým
Ku hněwu geg zločinem, modlám tady obětugjce
Neznámým, bohy ctjce nowé, gichž neznali dřjwe,
Gichž se nebáli gegich dědowé, než sem byli přišli.
Dáwno-li giž na skálu, na njž narozen, gsi zapomněl?
Newzpomenuls, kdo twůg stwořitel? To widěw se pohoršil
Pán, a zanewřel pak na syny swé a dcery welmi,
A prawil: Obrátjm od nich swau twář a uhlédám
Zkázu gegich a konec. Toto plémě plodj gen ohawné
Posměwače. Marnými hle modlami můg zbudili hněw,
A ctili pauhé nic! Popudjm proti nim w lidu záštj,
Genžto nenj můg lid, a ge před pošetilci zahanbjm.
Náhle se rozpaluge hněw můg, a hořj do propasti
Neyhlubšj; polnj w letu úrodu země sežjrá,
A přewrhá twrze hor. Snesu na hlawu gim hoře trapné;
Wystřjljm morowé střely swé na ně a hlady pomrau
Uswadnance; drawé na gegich se těljch bude pásti
Ptactwo. Šelem lesnjch trhawý zub gich bude žráti
A hryz a ged w prachu pljžjcjch se hadů umořj ge.
Meč zahladj ginochů na bogišti: doma strach a hrůza
Zachwátj manželky, nemluwňata, panny a starce.
Řeknu potom: Kdež gsau? ha gegich newznikla památka!...
Ještě ale prodljm pro pych odpůrců; chlubililby
Pak se sami: »Mocné to genom naše rámě dowedlo,
Bůh nikoliw!« — Lide bez rozumu, smyslů nemagjcj!
Giž-li konec gegich uznáwáš? Zda geden by tisjc gich,
Zdažby z wás dwa desjti tisjců stjhati mohli?
Sám wlastnj ge ochránce prodal a ge Pánu přepustil.
Neb negsau bozi gich, gako Bůh náš: tak sami swědčj
Odpůrci. Z kmene gsau oni wšickni Sodomo-Gomorských.
Z réwj těch gest réwa gegich; hroznů zrna hořká,
Gak pelyněk; gich wjno draků gest ged. Zda nenj to
Wšecko u pokladu mém skryto a pečetj znamenáno?
Má gest pomsta i odplata má! Den přigde a náhle
Klesne gegich noha; den bljzké na ně pomsty připadne;
Pán bude sauditi lid; ljtost bude nad sluhy mjti
Swými a poznage, sjla gegich že ochábla, že klesli,

A w zagetj že opuštěni gsau, nenadále se ozwe:
Kdež bohowé waši gsau, we které gste wy důwěru kladli?
Ať ti, gegichž obětj gste požjwali ondy, gegichž wy
Pjwali wjno, se pozdwihnau teď a k ochraně přigdau
W nauzi wašj! Nuže wizte, že gá gsem Bůh a mimo mne
Nikdo! Žiwjm i mořjm, léčjm i ranjm, a z rukau mých
Nikomu dále ugjti nedám. K nebi gá prawici swau
Pozdwihugi a prawjm: Gak gsem žiw na wěky sám Bůh,
Nabrausjm ostřj meče swého a saudu se ugme
Má prawice; pomstjm se nad odpůrci. Kdo nenáwisť
Ke mně chowal, tomu odplatu dám. Střely swé napogjm gá
Náhle krwj, a masem pobitých na bogišti se můg ten
Meč nasytj, gakž gen na nepřjteli pomstu započnu.
Uctěte, národowé, geho lid; neboť on wywolenců
Mstjti bude swých krew; za ně na wrahu náhradu wezme;
On též wlasti gegich wůkol bude žehnati nawždy!«

Když dokonal pjseň, položil do prawice berlu
Josuowi, a ruce wztáhnuw, Israélowa žehnal
Weškera pokolenj. Pláč wůkol zawzněl a nářek.
Sám pak wolnými kroky wystupowal k Abarimské
Wýši hory. Spatřil zamyšlen zde pahorky a kopce,
A spanilá před njm se celá prostjrala země.
Swého u cjle stál. K moři smeklo se slunce. Poslednjm
Růžowité osloněn Moses geho záře paprskem,
Mlčky po něm se poohljžel. W tom náhle se ozwal
Hospodinůw k němu hlas: »Pohlédni dolů w Kananegský
Krag široký. Abrahámu, Isáku a Jákobu dáwno
Sljbil gsem, že potomstwo gegich bude wlásti dědičně
Tauto zemj blaženau. Zde gi odkazugi gemu za wlast:
Gen ty do nj sám newstaupjš!« Slow ledwa poslednjch
Zaslechl, sjla opustila geg, nohy klesly a blednuw
Geště ruce wztáhnul; prachu gednau geště se dotknul,
Prachu, počátku i konce těla. Tmau zastřeny gsau nám
Weškery saudy Božj. Wýborný Israelowců
Wůdce stogj na mezjch té země, kterau geho sljbil

Národu Bůh; patřj na ni a před nj dokonáwá!
We blaženém widěnj ale hasnaucj oko geště
Spatřuge tamto na Táboru smjřitele swěta zářj
Osloněného nebes, a wedlé něho sebe samého,
Wěštce i Thesbitského widj z nowu obžiweného
W slasti plynauti newýslowné. Blažené to skonánj!
Modle se tam w ruce neskonalého Smjrce wypustil
Swého ducha; klesl do hrobu rád, z něho mage wygjti
Někdy na Tábor a ku wěčné se wznášeti sláwě!

Wzkřjšenj! swětlo milé na šeré té žiwota pauti!
Nesčetné w hrobu někdy budau dawy držmati lidstwa:
Trauby tu záwznj zwuk, a wzkřjšeni gedni se rauchem
Nesmrtnosti blahé oděgj. Smrt přestane wlásti
Na wěky podmaněná, ustaupjc žiwotu neskonalému.
Ó dni blahoslawený! Spasitel sám we hrobu prodljs
Než nenadále se třásti a chwjti budau swěta úhly
Skal mezi hrůzyplným pukotem, a z mrákoty hrobnj
Wygde zas obžiwlý smrti wjtěz a žiwota dárce.
»Hallelujah« zawznj na wysosti a po zemi wůkol.
Buď gemu sláwa i čest! Co člowěku nelze, dokázal
On; poswátnau rozpečetil knihu a zde se země
Nám k nebi cestu prawau a wzkřjšenj sláwu okázal.

SAMUÉL.

S a u d.

‚Otče, pohleď, tam třepetawý mjhá se plamének!
Swětlo to w okně snad, slibugjc pautnjkowi nocleh
Přjwětiwý! — Gak mjlo mi gindy na cestě to býwá
Nočnj: než toho gá se lekám. — Pryč, chraňme se této
Swětličky bludné; strašná před námi ge chýžka
Wěštkyně Endorské! — Na blahotné wlády počátku
Podwodné wyplenil gsi wšecky ze země modláře,
Wěštce a kauzelnjky; za odměnu došla tě hogná
Páně milost: ale teď se mu sám rauháš! Israélský
Wrať se, králi; odřekni se hřjchu, gehož nedopauštěls
Dřjwe lidu, slowu Páně wěren; zpět do stanu wrať se!‘
»Kletba na tě,« dj k Jonatě Saul, ku swému plozenci,
»Pakli mi brániti déle budeš, Endorskau hledati wěštku.
Zdažli Filistinských proti nám wčera wogsko newyšlo
A mstau nehrozilo? Dawid Isajewic s nimi táhne
Bez pochyby, a žiwot s korunau odnjti mi hodlá!
Gá dle prawidla se giž na pochybnau přjhodu bitwy
Tázal Hospodina, a hle odpowěď on mi nedáwá!
K wěštkyni půgdu nynj: mrtwj tady ať mi ohlásj,
Tmau co mi Bůh zahalil nočnj. Či snad pohrdal Pán
Saulem králem? Proč? kdož geg powolal k panowánj?«
Zlostně to dj a krokem pospěšným k geskyni kráčj.
Obrazy hrůzy plné ale před duši geho po sobě
Wystupugj, že plýtwal Páně milostmi. Žalostně
Sobě na den wzpomenul, když syn gsa chalaupky chudobné

Stopu hledal dwau mezků, genž se zataulali otci
Hlaubègi do krage; gakže božjm prorokem Samuélem
Dřjw obědem poctěn a po tom za krále mazán byl;
I wzpomenul sobě, laupežné gak lotry zabáněl
Žehnán Hospodinem; a gak ondy se srdcem udatným
Horlil a wyhlazowal škaredé modlářstwo ze země.
Než běda, pošetilá geg pýcha při bleskotu trůnu
Zaslepila! když, gak sljbil mu, přigjti na Gilgal
Prodléwal Samuél, by mu wjtězstwj proti mocným
Odpůrcům wyprosil, w den sedmý sám opowážně
Obětowal! Po tom ohlásil mu onen, že nedogde
Berla na rod geho. Geště přemohl Amalecha, Moabských,
Edomitů, Filistinských a lidj Amoregských;
A kdyby byl swůg hřjch naprawil pokorau a pokánjm,
Byl by mu odpuštěn; milosrdnýť gest a milostný
Pán Bůh swrchowaný: na hřjšnjků ale cestě
Pánu se on sprotiwil; welenoť mu Bohem, ‚by pronárod
Amalechůw wyhubil za trest neprawosti ohawné:‘
On pro lichý ale zisk ušetřil gegich Ağaga krále,
I skoty wýborné, schowané prý k oběti přjštj.
A když nedage sláwu Bohu, k wrchu pyšně se wybral
Karmelskému, by tam sobě pomnjk wystawil: ‚Ay,‘ tu
Dj Samuél k němu, ‚lépe poslauchati Pána, než oběť
Nésti gemu!‘ a hlasem doložil hrozným: ‚že mu berlu
Hospodin odnjmá:‘ a konečně ho nawždy wyhlásil
Zawržena, když Saul zuře byl wyhladil Nobe město,
Kněžstwo pobil Hospodinowo, starců ni kogenců
Nelitowal, že utjkage před geho tam zuřiwostj
Isajewic we chrámě božjm chleby poswěcenými
Se nasytiw meč odtud wzal, gegž byl Goliáši
Odňal u wjtězstwj a swé w poli záhuby zniknul.
To w duchu rozwažowal teď Saul: gak často rodjwá
Hroznau wina winu, a smrtedlnjka pohánj
Až ku propasti a do dna wrhá; — a hlasitě zalkal.
Čacký pak a šlechetný syn geho zase počjnal:
‚Geště se domnjwáš, neyčerněgšj neprawosti
Zeť winen Isajewic? Pamatug se gen, otče, mladistwý

Gak powolán on ke dworu tesknau tobě zaháněl
Chwjli a ljbeznau tebe harfau rozweseljwal!
Gak zabil obra a wyswobodil Israéle w onen den
Slávy plný! Nekonečná wšak tě nedůwěra trápj
Od té chwjle, co Hospodinem wyslaný ho za krále
Byl pomazal Samuél a štjtem geg Israélským
Být́i prawil. Dwakrát gsi při harfě ho prohnati dychtil:
Pán geg ochraňowal. On pak tolikrát se přibljžil
We zbrogi k tobě a gen kus pláště potagmo ti odňal
A twau čjši s kopjm, aby bezwinu swau ti okázal.
Šetři, Pane, mládence šlechetného; zachowey mi
Přjtele, otče drahý; mé dáwno ho miluge srdce!‘
»Mlč,« wece král krutě rozhněwaný, »wšak olaupil o berlu
On tebe i twůg rod, a ty Dawidowým se nazýwáš
Přjtelem?« ‚Oblažilať tebe, otče, ta berla?‘ opáčj
Teskliwě syn. ‚Ó proč Israélský lid se gešitně
Spustil wlády Božj! By cizjmu pronárodu býwal
Též podoben, w lidské ruce žezlo spatřiti žádal,
Spásy, ano přednosti swé nenahljžege, gjž byl
Aučasten! Oželj toho pozděgi těžce. Ach, otče,
Zdaž neukazuge sem nočnj tato chůze, že berla
Twých ni tebe šťastným nedělá? Ó wraťme se nazpět!‘
Saul se utrh zlostj, pospjchal rychlegi dále
Ku předu; ledwa mu postačili průwodci obadwa,
Syn a synůw zbrognoš, w běhu až ku chalaupce kynaucj.
Nad nj skála, gako stěna, strméci k obloze wzhůru,
Ochranný pautnjku podáwala w bauři a pljsni
Krow; neb chyšce samé s hrůzau každý se wyhýbal.
Tam čekati měli, až by se sám s wěštbau zase wrátil
Nazpět k nim; hle, giž on ku prahu strašliwému se bljžil.
Nikdy nepadla na důl černěgšj noc; s temene skal
Les skučel a hučiwý w prudkém letu wichr zanášel
Listj podzimnj; opodále gečel potoka spád.
Sowy křičjce se plauhaly powětřjm a kuljšci
Kwjleli; Saulowých průwodců hrůza obešla;
On gen sám sehnuw se kročil bez bázně do chýšky.
Teď oněměl mu swět, i zdálo se mu, zgežený že

Černokněžky widj wlas a zrak ztopený we budaucna
Hlaubi šeré a k lichým wůkol nj nástroge kauzlům.
W tom se ode wchodu mrákotného, kterým se z chalaupky
Wcházelo w lůno sluge strmiwé, k němu náhle obrátil
Mládenec andělské spanilosti a twáři nebeské;
Ustrnul obrowskau muže nad podobau, ale opět
Wil kwjtj u wěnec, newšjmage sobě cizince.
‚Gakž, anděl w čarodègčině bydle?‘ užasna pomyslil
Král a bljže kročiw spatřil spanilého mladjka
Liliowý oděw a kštice kadeřawé a krásotu ljej
Růžemi prokwětalých; prsy tagnau se chwěly hrůzau.
‚Zdaž twoge máti doma?‘ host gal se ho tázati wešlý.
»Gjž ty hledáš, doma práwě nenj,« slowa z růžowitých úst
Zazněla ljbohlasá, gakowých Saul nikdy neslýchal.
»Na štěstj scházj ti do půlnoci hodina geště,
Než ona přigde domů. Unawen-lis a ljbo-li tobě,
Na tu se láwku posaď a čekey na ni: anebo wrať se
Raděgi; nepřineseť dobrého ti nic to čekánj.«
Dj a wěnec plete dále, zpjwage sobě potichmu.
Saul zarazil se, mrzut ale předce na lawici sednul.
Po dlauhém mlčenj pak z nowa počal: ‚Ty wesel gsi,
Ač meškáš samoten w té chatrči hrůzu plodjcj!‘
Mjrně ten odpowěděl: »Weselost-li opustila srdce,
Bywši winau z něho wypuzena, tehdáž se měnjwá
Sám dwůr králowský w obydlj zármutku a hrůzy.
Negsi-li ty šťastný?« ‚Nikoliw, negsem,‘ wece host a
Ljtě zuřj: ‚ó pozney swět gen, a útěchu srdce
A klid rowně zadáš, a žiwot břemenem bude tobě!
Gjtro těšj tebe owšem i garnj twého mladistwa
Kwět: o polednách cjle dosáhni a w nádheře pyšné
Sláwy ohlédni se po swětě wůkol a řekni, budeš-li
Šťastněgšj! Běda, z podwečera nenadále se bauře
Zdwihne na obloze twé; w dechu zimnjm led krupobitný
Tobě rolj poplenj; sama nadège tebe opustj
A s klamawau se bude twářj posmjwati tobě!
Bláznowstwj gest láska, přátelstwj klam a šalba,
Wjra i důwěra blud! Ó wěz na prsau wychowal gsem

Sobě hada; ten wysmeknuw se mi pozdě́gi, čjhá
We tmě nynj a gedem uštknauti mě do smrti hodlá,
Neznáš harfenjka také? Samuél ale mého
Gest hoře půwodcem: on ze hrobu wygda poraď mi!'
»O Samuéli mluwjš?« s podiwem se mládenec ozwal,
Gsem w kragi tomto cizj; s welikau ale chwáliti úctau
Slýchal gsem muže wůkol a žehnati geho památku,
I přegi sobě o tom wywolenci dosléchati wjce!«
‚Djtě, oko twoge klidně hledj,' wece Saul, ‚a i řeč twá
Ze rtau sladce plyne: slowo bezděky wyluzugeš mi
Důwěrné; nuže slyš, co powjm tobě o Samuéli!
Hanna, šlechetná choť Elkánowa, geg wyprosiwši
Sobě na Pánu, ho zaswětila swatyni. W noci zazněl
Hlas k němu Hospodinůw. Probudiw hned ze sna libého
Wrchnjho kněze Hélího, přjštj mu ohlásil
Srdnatě saud, že neřesti synů sám přjsně netrestal,
Gežto pohoršowali a ku pádu zawáděli národ.
Křik zazněl w Israéli, a wálka i záhuba náhle
Přikwapila. Kdož ondy se rauhali swatyni Páně,
Daufali pak spasenj od nj; na nepřjtele táhli
S truhlau poswátnau u prostřed tlup neudatných.
Truhlu zagal w bogi nepřjtel; Hélího zrozenci
Padli s lidem pobiti. Stářjm giž dáwno oslepl
Kněz tam na stolici před poswátným sedě stánkem
W trudné péči o truhlu swatau trwal a hlawu ledwa
Wzhůru držel čekage na poselstwj z bitwy osudné.
Bez dechu přichwátaw posel oznámil, co se dálo:
Gak na bogišti krutý porazil Israéle nepřjtel,
Gakže i truhlu zagal Hospodinowu. Nebohý kmet
Náhle w prach spadl a hned šjgi zlomiw duši wydchl.
K mužstwj pak Samuél dospěl. Co w hrobě spočjwal
Moses, lid Israélský saudců wěrně poslauchal,
Wěhlasných-to w mjru mužůw a we wálce udatných.
Saudcem i on se stal; pln horliwosti horaucj
Wyhlazowal z krage modlárstwj, a nepřjtele potřel
Mizpaských na poljch w čas hromobitj; w Israélsku
Na wždy měl on saudců wznešený zastáwati auřad.

Než w neblahé době lid úsilně si krále wyžádal
Od něho . . . ó hrozná w mé mysli zanikni památko,
Genž tauhau ku wraždě plnjš posawáde mi ňádra !
Kéž bych byl zahynul ! Stalo se wšak ! Tam ho přede mnau
Skrýwali, gegž gá stjhal ; — tam poskytli mu přesný
Chléb k gedenj. Nobe město, plné obrazů hrozoplodných,
Swých mi wydey mrtwých ! W krwi břednau před zraky mými,
Wšech zahubil můg meč. Krwawý praud na mne walj se,
By mne také pohltil. Zmizi, než mne pomámjš
Obraze hrůzy ! — A což gá sám winu té nesu wraždy ?
Kdož mnedle ugde swým osudům ? K hoři gá narodil se !
Ó běda, slza kalj oko mé . . . ano srdce želem se
Mi chwěge . . . djtě, newjm ničehož wjc o Samuéli.
On ale wystup ze hrobu sám, a poraď mi, co žádám.
Slyš — kdo wolá ? Čili giž kyne swit mé tužbě horaucj ?‘
Rychle nynj se chopil s lawice. Z wysedliny skalnj
Wzdech se tichý ozwal. Ledowý z nj wjtr čišel ; mráz
Hostowy kosti progel, a na pautci se wlas gemu hrůzau
Wzhůru gežil, a siějce letem se zamjhaly w temné
Chodbě plaménky rudé, gako blesky we mrákotě nočnj.
Autlý klidně ginoch sedě gal se k Saulowi řjci :
»Chceš Samuéle widět a wysléchati z úst zemřelého
Náwěštj o wěcech přjštjch ? tady-liž pohledáwáš
Od něho naučenj a pomoc ? Pamatug na to, žiw co
Tobě na srdce wložil, pamatug gen na Boha swého,
Hospodina ! K němu wrať se ; genom Bůh tobě pomůže ;
Onť lituge hřjšnjka, pokudž se pokorně mu oddá
A swůg hřjch oželj ! přeg mrtwým poklid — odegdi !«
Dj to hlasem silným : ale darmo ; do geskyně hrůzy
Giž se dral rozbauřen onen, ač ohlédl se gednau
Geště po tom spanilém : ale ten zmizel od něho náhle.
Ku předu teď wydutau chwátal Saul k geskyni chodbau,
Giž se i přiblјžil ku swětlu, gaké se mu dřjwe
Z dálky zamihlo ; wisel tam ode stropu sluge železný
Swjcen a temnorudau po celé té roklině záři
Rozsjlal, kadě mámjcjm spolu kauřem a dýmem.
W tom brzy pod, brzy nad roklj zaburácela temným

Wichřice zabručenjm; stonawý z kautů se prodjral
Gek a hadj sičenj se ozýwalo na dně propasti.
Dlauho užáslý stál tam host, na wšech trna audech.
Oko plaché sem a tam po šerém switu blaudilo různě,
Až čaroděgku mdlau chatrné na slámě ležjcj
Zahlédnul. Sto giž uplynuloť gj let. Zponenáhla
Wzhůru se zdwihla; gegj oko, ačkoli dáwno wyhaslé,
Giskřilo diwě; kolem čela sněžný obletowal wlas.
Raucho šeré, wetchostj dáwno se rozpadagjcj,
Od ramenau ku patám motawým gj plaulo nesljčně.
Kostliwčj posléz děrawého ze záhybu raucha
Wztáhši po hostu ruku, z churawých to pronášela ze plic:
‚Ze stezek Endorských co pudj tebe w bauři k samotným
Těm obytům? Lidských giž dáwno se warugi spolků.
Neznám tebe — neruš mi klid a pokogně odegdi!‘
»Ženo zadrž!« dj Saul s pýchau zbuzenau; (wše pokorně
Gindy se mu klanělo) »z ljtých newybauři planaucj
Hněw mi prsau! wywoláwáš prý mrtwých duše z řjše
Mrákotné: nuže čiň se a toho mi wyzwi, gehož ti
Gméno powjm; bohatau za to dám zlata odměnu tobě!«
‚Chceš mě ošáliti?‘ dj čaroděgka hlasem nedowěrným;
‚Čjhage do dwora wlk se wtjrá w temnotě nočnj,
By dle libosti pak uchwacowal. Ty kugeš zradu? Wjš-li,
Že tady kauzelnjků, genž wywoláwali mrtwých,
Král Saul zahlazowal? w pokrytém zámyslu i tě snad
Wyslal, abys wyskaumage i mne zabil?‘ Než onen dj:
»Hospodinem se ti zapřisahám, že twau nezamýšljm
Záhubu!« — ‚Koho tedy chceš, ať wywolám?‘ baba řekla
Pak rozhorlena. Saul wece k nj: »Samuéle mi wyzwi;
Způsobowalť mi za žiwobytj mnoho zlého a předce
Gsem ho ctil. On sám zegtřegšj přjhodu odhal
Mi; trapliwau ten den kormautj mau duši péčj.«

Po slowě tom čaroděgka se zachwěla a hned odešla
W chodbu tmawau, genž hlauběgi w lewo se do strmiwého
Skal tratila klenutj, umělého by klamu a šalby
Skončila hru a lichau mzdu wyzjskala k útěše sobě.
Než nenadále z prsau se dmaucjch křik wyrazj, křik

Úžasu; dlaňmi si zakrýwá oči; náhle wracj se,
Trne, wolá, a zagjkawě táže se hosta cizjho:
‚Negsi-li sám král Saul?—»Ten gsem! Kohos uzřela práwě?«
‚Eyhle,‘ prawj ona, ‚tiše přicházj kmet; bohorowná
Twář geho gest; gako snih wrchnj geho leskne se raucho;
Zrak geho blesku rowen, lehké gako pjrka wolawčj
Fausy se rozšiřugj po prsau. Strašliwému gak ugdu?‘
»To wěru sám Samuél!« wece Saul a na kolena padna
Sklánėl k zemi čelo, skalené oči dlaňma zakrýwal.
W rokli a daupatech oněmělo skučenj; wichr wjce
Giž nehučel; s wisutým spolu swjcnem zmizelo swětlo,
Wyděšená čarodėgka se ukryla před Samuélem.
Zázračná z těla starce swatého linauci se záře
Rozkošným temnau oswjtila geskyni gasnem.
Kmet stoge před králem a pohljžege na něho smutně
Takto počal a hlasem mjrným k němu mluwiti gal se:
‚Saule, co žádáš? Proč gsi přišel, že nedáš ani mrtwým
W hrobě pokog? Na žiwého Boha s', pošetilče, zapomněl;
Radu hledáš we mrákotě hrobu a šalbě podléháš!‘
»Pane,« prawj Saul, stále čelem se dotýkage půdy,
»Nauze mě obkličuge! w poli mocná na mne dorážj
Sjla Filistinských; sám Hospodin, ach, mne opustil!
Poswátným obřadem ptal gsem se při Urim a Thumim
Po kněžjch, též po proročjch, gimž často budaucnost
We snách odhaluge: ale odpowěď on mi nedáwal:
Tauha tedy mě dohánj sem, bych tebe zas uzřel.
Gaks mi radjwal gindy, poraď mi, co gest mi počjti?«
‚Gak?‘ s twářj Samuél dj přjsnau, ‚ty gsi se Pána
Spustil a teď se diwjš, že tě a twoge rowněž opauštj?
Teď naplnj se, co gá gsem ohlásil tobě: Odegme
Tobě se žezlo a dáno bude synu Izajewu, gegž
Stále pronásleduges; w zemi on bude do smrti králem.
K wýstraze přjkladné bude na wěky twé wzdorowánj;
Tys pohrdal dřjw Hospodinem. Přemožen na bogišti
Dne přjštjho twým se synem padneš. Brzy hrobnj
Hrůza tě obkljčj; Israélské wogsko i tábor
Spolu wydá Pán ukrutnému nepřjteli k pomstě.‘

Po řeči té wykřiknuw Saul, k zemi, gakby omráčen,
Pad' na twář a dlauho trwal we mdlobě necitné.
Než se z nj probudil, giž rannj růžowozáře
Skalnj naň padala skulinau: on wzhůru se zdwihna,
Mdlý a bledý co smrt, z mrákotné prostory kráčel
Do chatrče, kde se wýstražný gemu anděl ukázal.
S auzkostj wůkol se ohljžege, ginocha wjce
Tam nenašel. S průwodci potom se do tábora wrátil.
Po několik se hodin w poli giž hluk bitwy rozléhá;
Množstwj w prachu ležj pobitých, a bljže a bljže
W gásagecjm wzteku déře se wjtěz a nikoho wjce
Meč nešetřj. Ay kdož tam s neskroceným udatenstwjm
Geště wrahům wzdoruge? a s njm kdo ta hrstka udatných?
Gsau to snad wěrnj sluhowé, co statně ho bránj?
Toť Jonathan, Abínadab, a Malchísa, plozenci
Saulowi s otcem swým; rekowé ti mladj smrti w náruč
Přjmo se uwrhugj. Lučnjci doráželi ze wšad
Na statné hrdiny. Giž Saulowi šjp smrtonosný
Swaz u lopatky progel, a krew se mu prýštěla z rány.
Též Jonathan, mjrný a šlechetný mládenec, u prach
K zemi klesá; střela prohnala mu hruď: i bratři udatnj
Mrau, bogugjce hrdinsky, s njm! Ano zaufage posléz
Nad pomocj Hospodinowau ku swému oděnci
Nešťastný se obrátiw král, prsa rozhalená mu
Nastawil a poručil ge probůsti mečem, aby tak se
Wrahu nedostal žiw do rukau: oděnec ale wáhal
Páně na pomazaného ruku wztáhnauti zločinnau.
Saul tedy sám o zem opřew meč, lehl na geho ostřj,
A w krwi se swjgew, miznaucj duši wypustil.

Strašný Hospodinůw gest saud! ano často na pauti
Wezdegšj pokuta hrozná dopadá prowinilce.
Geště hlawau házj, a hrdau zbožnému se pyšně
Posmjwá twářj: ale giž neblahá se mu bljžj
Smrti doba; před saud Wěčného wolá ho bigjcjch
Zwuk hodin úžasný. I k poslednjmu ho saudu

Trauby hlahol probudj. Sborem andělů a wywolenců
Obkljčen strašný se mu tehdáž saudce ukáže.
Pozdwižená winy wáha padá. Dni strasti a hrůzy!
Ať wolagj pak: »Země pohlť nás, hory zasypte
Nás!« wolaliťby nadarmo! Božj synu, Kriste milostně
Nás powoley, až w den poslednj k saudu zasedneš!

HELÍAS TESBITSKÝ

we třech zpěwjch.

Zpěw prwnj.

Wjra.

W stjnu šerého lesa, bljž u wchodu k geskyni skalnj
W myšlénkách sedèl ustrnulý Tesbitčan Helías,
Páně prorok. Bljž Karita, šumnotoké řeky hornj,
Nočnj tmau lesa haušť zakrýwala geskyni; wůkol
Přjkré skály, gako stěny, důl obgjmaly pustý;
Sotwa se tam kdy posud wyskytnula šlepěge lidská,
Giž w rychlém běhu rok minul od onoho dne, co geg tam
Jesabely, ženy zlořečené, byla zahnala wzteklost.
Zapřela neskonalého Boha, gedinébo, prawého;
Zaswětila w hágjch oltáře a chrámy, a Bála
Modlu ohawnau ctjc dala žáky pobjti prorocké.
Achab král w Israéli, gegj choť, k hanobě wlastnj
Nebránil zuřiwosti gegj; ona trápila lid, až Helías
Hospodinem poslán před krále staupiw ohlásil
Uložený gemu trest: »že dřjwe rosau ani deštěm
Země se nezawlažj, dokawad neodegme tu kletbu.«
Rozpalowal se polednj žár. Ani we slugi wětřjk
Giž nechladil. Žeřawým ohněm nebes obloha plála,
Dáwno bylo stromowj zeleného zbaweno listj;
Na wyšinách, na dolech giž dáwno sprahnula tráwa.
Na přjkré stoge skále hynul kamzjk; ani laň se
Od té chwjle, ni srnka neomladila; wšady wůkol
Wšecko pořád hynulo. Giž i hornj wyschlo řečiště

Karita, genž gindy s weselým šumotem s wrchowiště
Swého mezi skalami pènohognau wláhu waljwal.
Půda kolem pukagjc po otawné žjznila wláze.
Tak po Helíowě kletbě hladem se wyžjrala země.
  Eyhle ginoch spanilé a milostné postawy chwátá
S hůry dolů; oděwem se zdál pautnjku podobný,
Genž tady zablaudiw lesnj auzkostně wyhljžel
Kaut a stezku, po njž by se přjmo k domowu dostal.
Ač krylo půdu suché listj, tiše ledwa zašustlo
Pod lehkým kročegem, gako šept doneslý ode dálky.
Zármutkem skalené oči teď pozdwihna Helías
Spozorowal teprwé mládence přicházegecjho;
Zastawiw on se, gako s podiwem u skály se tázal;
‚Zdráw buď, starče milostiplný, zde na paušti mi wjtey!
Zdaž-li powjš mi stezku prawau k mé wlasti wedaucj?
Wzdálena gest. Uslyšew tam chwáliti gméno Jehówy,
Gá se na cestu wydal, a na mjstě swatém se pomodlil.
Chwátage zpátky domů, w lese tom gsem práwě zablaudil.
Parný den: trochu gen wody žjznjcjmu podey mi!
Dřjw ale oznam, proč samoten zde na paušti přebýwáš?‘
»Žádáš wody ode mne,« Helías dj, »ani hornj
Řeky pramen wody wjce nemá. Slyš a swým doma wypraw
Bjdu, která tak strašliwě na Israélsko doléhá.
Od onoho dne, co Jeroboam král spronewěřiw se
Hospodinu, modlám dal stawěti chrámy a w hágjch
Zaswětil oltáře k mrzkosti newyslowitelné,
Králowé wládli podobni gemu: wšak ohawněgi nikdo
Nad Achaba. Neb Jesabelu on Sidonianku
Obljbil si za choť, Ethbálowu deeru, který gsa
Astartin kněz, trůn Tyrský uchwátil, ohyzdný
Wrah; pokradj on dal zardausiti krále Filéta.
Jesabela zdědila krwe žjzen od otce takého.
Ey Hospodinowa ohawau byla té ženě sláwa,
A spolu muži gegjmu, který ženu mrzce poslauchá.
Aby nagednau službu Božj zničila: proroků hned
Rozkotala školy a krwe žjzniwa, gako hyéna,
W nich pobila mládence, by nikdo na žiwě nezůstal,

Kdožby učil náš lid Boha gednoho znáti prawého.
Hospodinůw mi posléze welel duch, abych se ukázal
Náhle před Achabem a beze strachu gemu domlauwal
Pro hřjšné geho zaslepenj, že posud neopustil
Nesmyslné ono modlárstwj, co giž ondy přineslo
Zkázu geho předkům a celému lidu; že čeká naň
Hospodinůw ten saud: »že dřjwe rosau ani deštěm
Země se nezawlažj, dokawád neodegmu tu kletbu.«
Gen kdyby se s lidem obrátil k Bohu, a strašliwau tu
Poznage metlu se kál, že spasj hřjšnjky pokánj.
Bůh mi welel pak utéci, abych Jesabelině náhlé
Pomstě ušel. Bohem ochráněn w ten gsem přišel auwal,
Rokle ta bezpečné poskytla mi bydlo; krkawci
Chléb a maso k gedenj mi přinášeli ráno i w saumrak,
A w hornjm potoku žhaucj gsem žjzeň ukágel.
Sám gsi widěl, gak strašliwě giž se wyplnila kletba;
Zwjřata s lidmi hynau, luhy wůkol spálilo slunce.
K owlaženj giž ani mně potok tady nepřege wlnky;
I s kamenj mechatého poslednj krůpěgi sljznul
Oblohy rozžehané paprslek. Co mi prospěge delšj
Geště žiwot? k zemi utrápen skloně hlawu tu zemru!«
,Gak?' dj ku kmetu na to ginoch, ,tolikráte gsi poznal
Moc Hospodinowu, a ty nad pomocj geho zaufáš?'
Sotwa to wyprawil, ay tu se proměnily geho ljce,
A tělo náhle nebešťanským se ozářilo gasnem!
Kdykoli od rannj libowonné brány slunečnj
Kruh z nowa wystupugje w ljbezném lesku se zardj:
Gako u wytrženj, ano očima uslzenýma
Dlauho hledjme po něm; ale gak mile k wýši nebeské
Báně se giž wyšinul: oči nám oslnauce pro gasnau
Záři geho klesagj k zemi a k modlenj rty se pohnau.
Tak podiwil se kmet, wida náhle ginochowy ljce
Osloněné, a zbožně sklopil oči ku prachu země,
Když k němu pak promluwil rtoma ljbeznýma nebešťan:
,Wzhůru, starče, wyplň neprodléwage wůli Jehówy!
On ti welj, aby Sidonského do města Sarepty
Hned se na cestu wydal. Slowu mému nediw se! Tam owšem

Wládne kruté Etbálowo žezlo: ale zde po tobě
Sljdj wůkol Achab; ljtá Jesabelina pomstau
Ňádra kypj. Ničehož se nebog; chránj tě Jehówa.
On to nařjdj, že wdowa přjwětiwá na wečer tě
Přigme pode střechu hostinskau, a žiwiť bude tagně.
Wěz, Hospodinowo proslawjš tam gméno, Helíe!‘
To řka zmizel hned před očima kmeta ustrnulého.
Gak rannj sen, genž bawil obrazy mjlohrawými
Nás, nenadále mizj, a procjtše newjme, přelud-li
Byl to, či prawda: taký se zdál ten starcowi úkaz.
Než neprodléwage, rychle chopil se hole prawicj a
Plášť na zemi složený lewicj pozdwihna, celý se
Weň zahalil, otočiw ho kolem beder, a přehodil cjp
Přes rameno, přes raucho šité z kožešinky beráněj.
Tak přioděn na horu kráčel přes drsnaté skály,
Nedbage potu, který se gemu s čela rozpařeného
A s twářj tljcjch přes bjlých kadeře wausů
A prsy rozléwal; šel, nedbage hladu ni žjzně,
Tak že gazyk o suchý swrchek úst i o hrdlo mu ljpnul;
Šel, tak Bůh mu welel, a radost mu dodáwala sjly;
Neb slowo Páně plnil bez bázně a w rozkoši srdce.

W pospěšném běhu giž se k západu chýlilo slunce
S ljcem růžemi owinutým; též mjlochladjcj
Od moře wjtr zawál, unawen když přibližowal se
Kmet ku Sarepty branám. Hustý prachu pozdwihowal se
K obloze mrak po drahách, kudy se zpět wracela s pastwy
Stáda domů; brawy nesčjslné bečely přežalostně;
Hlad nebohých neukágelo popleněné lado wedrem;
Wysušené prameniště gegich neuhášelo žjzeň.
S kormautliwau twářj, s rukama prositebně spiatýma
Stáli tu města obywatelé. Pohlédli na západ,
K gihu pohlédli také, patřjce na oblohu, zdaž by
K dešti se čáka newyskytala, a obránila gich před
Zaufánjm? Ani neštěkage, kňuče gen se domácj
Za swým wlastnjkem pes wléknul a hyna se před njm
Roztáhnul. Starci znowu slzami zatékaly ljce.

Až pak bljže u brány Benajowu wdowu zahlédnul;
S uplakanau twářj, do kljnu sbjrala dřjwka.
Gednau z té, gednau od oné strany cesty synek gj
Adoniram chrastj a suché ratoljstky přinášel,
Plésage, třjsku-li někde našel; pacholátko milostné,
Dle těla i dle duše spanilé a rodičky poslušné.
W mysli Helíowě náhle nebeský swit se zamihnul,
A prorazil oponu mhly, která zraku smrtedlnému
Zaclánj: »Ta že gest gemu Pánem poznamenána.«
Když se ohljdši okem pohlédla na hosta pochybným,
K ustrnulé s wážnau twářj on takto počjnal:
‚Zdráwa budiž mi, wdowo Benajowa! Zdráwa mi wjtey!
Zdráw buď i Adoniram twůg syn! dey wody mi pjti!
Wodu přines mi, která hliněné ti w nádobě zbýwá.
Parný den: unawen gest kmet a z dálky přicházj!‘
Té řeči wdowa se podiwila. W Sareptě pohanské
Giž byla známa Jehówowa moc, i Helíowa sláwa
W těch kraginách rozhlášena dáwno: swatý ale muž gj
Nikdy dřjw newiděl, a gegj gmenowal staw a gméno!
Mlčky chopiwši se chlapce rukau obrátila chůzi
Zpět k domowu, chatrné by a poslednj to přinesla
Owlaženj a ochotně wyplnila starcowu prosbu.
W srdci plésal kmet a za gdaucj se pln útěchy djwal,
A wzpomenuw si, posel co předpowěděl mu nebeský
Geště za nj zawolal, an giž odcházela: ‚Kausek
Chleba také mi přines s tau bánj a hlad ukog můg!‘
Wdowa uleklá hned se obrátila, a rty se třásly
Gj náramným srdce hořem, a plačjc gemu řekla:
»Žiw gest Hospodin, on Bůh twůg, on wěčně žiwaucj,
Wyššj nad bohy naše hluché a němé, neslyšjcj
Prosby lidu, že nemám doma gá chleba napečeného!
Gen něco mauky w truhle chowám, co by lehce do hrsti
Wešlo, a olege, sotwa že nádobě dýnko zakrýwá!
Práwě sbjrala gsem chrastj, a tu myslila mauku
Sobě a djtěti zadělati, chleba péci a snjsti.
A co potom? Ano odpočinem sobě a hlady zemřem!«
To prawila wzlykagjc. Na to k nj wece mjrně Helías:

„Důwěru měg k Bohu neskonalému; budeš chléb gestě
Wjce a častěgi sobě i swému pekáwati děcku:
Dřjwe genom mně koláček upec a přines mi ho rychle;
Neb to prawj Israelský Bůh: »W té truhlici mauky
Nepohřešjš ani olege w báni, dokud se Jehówa
Neslituge a nedá z nowu úrodné zemi wláhy.«
Žena plačjc nepochopila řeč onu muže božjho,
Genž aby w útěchu gj proměnil hoře, sem se ubjral.
Gen se pak obrátiwši, hlasem počjnala tiššjm:
»Powěst došla i nás, že hledá tě w kragině wlastnj
I w sausedstwu Achab, a že prahne po bezžiwotj twém,
Jesabelau gsa ku pomstě puzen. A hle mrákota nočnj
S oblohy njže padá; na cizj zde se půdě nacházjš!
A wšak ljbo ti buď, pane, a dnes pod střechu wegdi
Děwky swé, a u nás tu přebýwey na dni budaucj!
U wdowy bezpečný wol byt! Ukrygem tebe před zlým
Wyzwědačem; upřjmně a laskawě tě ošetřjme.«
Dj a spěchá napřed. Kmet následowal gi do sjně,
Odtud po stupnjch do komůrky na patro hořegšj,
Genž byla nad sjnj dolnj; k modlitbě a zbožným
Zaswěcená hodinám za pokog slaužjwala hostům.
Sotwa že postawil u stěny hůl a do kauta na lůžko
Plášť odložil wlněný: bedliwá tu přinášela w báni
Giž wodu hospodyně s umýwadlem. Báně plněgšj
Zdála se gj; dřjw k ochlazenj kmetu podala nápog.
Když se pak on, nakloniw zpět šjgi, napil do ljbosti
Z nádoby poskytlé a gi opět s djky nawrátil:
Pokleknuwši ona hned nohy mu počala mýti,
A pachole přiwolawši slowem napomjnala wljdným:
»Pogď mé djtě, a se mnau mdlé nohy pánu umýwey,
Sám bys někdy wěděl, gak slušně uwjtati hosta,
A wljdnau útrpnostj požehnánj zjskati sobě!«
Mateře poslušné hned bljžegi přispělo děcko;
Kleklo na kolena, a hladjc nohy starcowy ručkau,
Bezwinným naň okem pohljželo. Usměge se kmet,
Ruce wložil na hlawičku geho a srdečně mu žehnal:
‚Kéž bys wěrno Bohu a bez úhony kráčelo před njm!

A w duši twé bude dljti pokog, a Božj požehnánj
Kwésti bude před tebau i twými, stále a wěčně!"
Utřela geště nohy. Přednj skončiwši tu službu
Hostinskau, šla na ohni koláč gemu péci popelnj.
Truhlu otewřela, a hle, užáslá bez dechu stála
Chwjli; neboť neypěkněgšj hle naplněnu maukau
Schránku a přeskwostným olegem plnu báni nalezla.
Ey pro radost zapomjná chléb zadělávat a péci,
A spatřjc hognost po tlačjcj nauzi a bjdě,
Na horu pospjchá do komůrky a rukama tleská
Před prorokem a plésá, směge se spolu a spolu pláče.
On se gen usmjwá welebě w duchu gméno Jehówy.
Wdowa odešla a rychle pokrm chutný zadělawši
Pekla; i gedli potom. Kolugjcjm we běhu léta
W truhlici mauky aniž olege neubýwalo w báni.
Gednau před wečerem se po pawlači práwě procházel
Zbožný kmet; tagnau gemu klepalo srdce radostj;
Neb se přibljžila chwjle, w njž se u wjře w Jehówu
Hospodina měla sjliti owdowělá Benajowna,
A před nj se okázati moc a prorokowa sláwa.
Djtě ale wdowino, w spanilém ač rozkwětu krásy,
Wadlo pořád, ledowým gako wětrem odechnuta růže
Wadne; i dýchalo slabě a slaběgi, až duši wydchlo.
Na dwoře ticho; to pak nenadále přetrhlo se nářkem,
Nářkem-to wdowiným. Ucho starcowo zachwělo nad tjm
Kwjlem pronikawým: s dowěrau ale k obloze wzhůru
Pohlednuw šel po schodech až do sjně dolegšj;
Tam posadil se na láwku a němě se před sebe djwal.
A hle tu prostowlasá a bledá gako smrt a hynaucj
Zármutkem mrtwého přinášela synka do sjně
Matka; němau chwěly gj se bolestj pysky; krokem se
Bljžila ku proroku motawým a složiwši mu djtě
Před nohy, za břemenem sama na mdlá kolena klesla,
Rty swé na ledowá pacholetčj tisknula ústa;
Zalkala bolně a do hlasitého se zas dala pláče.
Náhle se powztýčjc ohljžela po dwoře wůkol;
Starci pohlédla w twář, a to dj s rukama sepatýma

Nesměle, zdlauha, tiše, — hlasitě, směle dále a rychle:
»Co mně a tobě . . co, muži Božj . . ubohá wdowa gá . . co,
Wdowa, prawjm? teď i bezdětná — ach, což pro tě gá gsem
Zawinila, proroku? čili prah gsi přešel domu mého,
Hřjchy abys mé někdegšj hroznému poodkryl
Hospodinu? — Trestey on hřjchy, a přjsně ge trestey!
Trest ale ten gest náramný, a osud ten ukrutný! —
Tys widěl andělské to holátko, tiché a newinné,
Ducha, žiwosti plné! slýchals, gak ljbě mu ze rtů
Splýwala řeč, — gak dobro a mjlo mi býwalo djtě!
Bez duše, ach, zde ležj můg poklad a útěcha wšecka!
Proroku, teď teprwé chuda gsem; — mé umřelo djtě!«
Tak we krutém hoři srdce sirá tady úpěla matka
Pro gediného syna a čelem se skláněla nad njm.
Praud slzawý se z očj gj wypreyštil a poléwal
Twář geho wybledlau i stydlá ústa i ljce.
Teď se zdwihnul kmet a zrakem přjsně zpytugjcjm
Na ubohau wdowu dlauho pohljžel a kárage hlásal:
»Gak, tys giž pozapomněla na onu bjdu a nauzi,
Z njž tebe wytrhl Bůh? hle na dobré hned zapomjná
Člowěk, a gen to zlé, co ho někdy na pauti pozemské
Střjdawě potkáwá, mu stále na paměti dljwá!
Medle, wěřjš-li také w gediného Boha a chowáš-li
Důwěru w moc a w nesmjrnau též dobrotu Páně?
Daufáš-li w něho, ženo: pomoc bude tobě nemylná!«
Zwolna hlawu wdowa pozdwihnauc od djtěte wzhůru
Ku kmetu ljce obrátila; duše gegj s kmetowým teď
Smyslem sauhlasila; ale oko gegj k zemi kleslo
Oslzené: k weliké brzy on wšak útěše uzřel,
Gak nebohá prawici k nebi zdwihla a tamo na zem zas
Němě sice, zřegmau ale dosti ukázala twářj.
»Matko, podey mi to djtě!« zwolal; žena do mdloby klesla.
Sám tedy pozdwihnul ho se země a na schody chwátal,
Nesa ho až do komůrky a tam, položiw ho na lůžko,
Poklekl na kolena, a tak úpěge wraucně se modlil:
»Hospodine, Bože můg, gediný, wěčný, wšemohaucj!
Má-li hynauti hořem nebohá wdowa, gežto mne w nauzi

Hostinsky přigala a w chýžce ukrýwala před zlým
Wyzwědačem? zahynauti-li má, swé djtě widaucj
W náručj smrti? Pomoz, Bože dobrotiwý a wšemocný!«
Takto se modlil a po třikráte se nad pacholátkem,
Gak široký, roztáhl a djtěti dýchage silně
Do twářj sbledlých, třikráte mu na rty přitisknul
Ústa a poznowu pokleknuw to skraušeně hlásal:
»Bože! horám-li prawjš: „Do propasti se sypte!" — sypau se!
Bauři kyneš: a letem hučiwým morské wlny brázdj,
A bohopustau tůň rozrýwá do dna hlubého!
Blesku weljš: a w kauři a plápolu a w rumu město
Řjtj se zničené. Twůg mocný dech wana hýbe
Sluncem, hýbe lunau, i hwězdami nesčjslnými: —
Nadchni také toto djtě dechem žiwota, wšemohaucj!«
Domluwil: a hle, ode stropu šept wětřjku zašustj,
A swětlý paprslek pacholátkowo čjlko ozářj;
I hned se studené k žiwotu znowa hýbaly audy;
Čerweno ljbezné obtáhlo twáře wybledlé.
Růžowité gak gjtro na bjlé lilie dýchá
Šarlatu lesk: neginák se gemu rděly pysky a ljce.
Zamčena pewně oček otewřel pak wjčka, pohlédnul
Osloněným k nebesům okem, a posadiw se na lůžku
Potichu zaplakal, obgjmal kmeta uslzeného,
Wraucně a pewně ho drže kolem krku, stále ho ljbal.
Rozkoše pln, na ruku wzal geg stareček a dolů hned
Chwátal po stupnjch až drnčely. Po mdlobě těžce
Oddychugjc Adoniramowa tam na schodě matka
Neynižšjm seděla, hlawu truchliwě kloněci k ňádrům.
S auzkostj zaslechla šramot; gj třásly se audy;
Rychlegšjm, silným tlukotem gj srdce tepaucj
Až pod krk nahoru, hrozilo zničenjm nenadálým.
Auzkostj mřela; ohlédnauti se nesměla z bázně;
Až pak: »Matko!« to z úst hocha plésagecjho
Zawznělo, wyskočila. Strach a úžas a hrůza se náhle
Gj chopily, když gj z nowu darowaný gedináček
Žiw, teplý, spanilý a milostněgšj skoro, než kdy,
Okolo krku wisel: tu na kolena wrhši se, wzhůru

Držela geg, děkugjc muži bohumilému, který se
S potěšenjm na to djwage stál, a to hlásala wraucně:
‚Ó, giž pewně wěřjm, že Jehówa trwá, gediný Bůh!
On mi tebau, prorokem to prawým, k wěčnému okázal
Žiwotu cestu swatau, pln dobroty a slitowánj.‘
»Tak, ženo, gest; prawilas' teď prawdu,« Helías opáčil.
»Mnoho počjnáme za dnů swé pauti pozemské,
Mnoho ničemného zde děláme, hledáme, a mylně,
Že gsme na cjli, mysljme; zatjm swedeni tělesenstwjm
Od něho wjce se oddalugem. To za newěru pyšnau
Náš gest los! Wypudiw do mrákoty člowěka z ráge
Twůrce na čas geho žiwota, dal mu za wůdkyni wjru.
Swětlo gegj, s nebe nám zářjcj, tauhy pozemské
Tmu proniká, a to gen gediné nás k cjli prowázj;
Neb wede nás k gedinému Bohu, k wěčnému, prawému.
Kráčeg wždycky za njm, ženo; twá, hle, pomohla ti *wjra!*«

Zpěw druhý.

Naděge.

Prašnau šel cestau samoten Tesbitčan Helías
Upřjmo k Samařj, k Israélských stolici králůw.
Amri, otec Achabůw, založil to město i hrad ten
Králowský. S otcem syn modloslužbě byl oddán,
A proto od Boha byl zawržen a z podjlu wylaučen,
Po Abrahámu, Isáku a Jakobu, gegžto po otci
Stále dědjwal syn aučastný Páně milosti.
Dnes posléze prorok za gjtra šerého opustil
Hostinský we Sareptě domek wdowy dobrosrdečné;
 Geště držmagecjho požehnal synka i matku,
A ta ho žádala na kolenau a slzjc, aby déle
Geště u nich zde pobyl, kde blahost rozsjwal a štěstj.
On ale dj: »Mne wolá hlas Hospodinůw; i musjm dnes
K Achabu králi dogjti, abych pohnul geho srdcem,
K Bohu by neskonalému, prawému se kage nawrátil.
Půl druha léta ošetřowalas mne tu u sebe hosta,
Zač Bůh tobě požehnáwal; poznawši ho wěrně
Ctila gsi geg a bludůw modlářstwa odřekla se nawždy.
Rozmáhey tady sláwu Božj — w Boha gednoho wjru —
W národu swém, a tisjce přiwáděg ku blaženosti.«
Odcházel. Stanula wdowa a kryla ljce slzjcj
Dlaňma a zachwěla se. — Krátký ge žiwot; dny budaucj

Mrákota zakrýwá; proto duše bolestně se laučj,
Genž milugjce se našly na pauti do otčiny wěčné!
Strašný hlad panowal we hlawnjm městě Samarském;
Mřeli tisjce, bledj bjdau a hořem: ale Achab
Král, mage srdce kamenné, lidské bjdy necjtil.
Gen mezků a konj wýborné pleti a krásy,
Gichž mnoho set mu stáge plnjwalo, těch litowal král,
Když bez pjce widěl gich u žlabu státi. S komonstwem
K hági wygjžděl a na podolj, kde potok mu hrčjcj
Gindy bawjwal sluch; tam pastwu wysljditi daufal
Hogněgšj: ale darmo hledal a nadarmo se pachtil.
Rozkyselen a plný gedu tedy na Abdiu křiknul,
A strážce dworu králowského se hned k němu bljžil.
Tenť mjrný byl a nábožný, a ochotně a wěrně
Slaužil Hospodinu, gsa pilen wšj sprawedlnosti.
Když proroků Hospodinowých a gich učedlnjků
Stjhala soptjcj wraždau Jesabel, w noci ukryl
On sto mládenců w prostranné geskyni skalnj:
W gedné gich padesáte chowal, do druhé padesáte
Směstnal též, a nosiw gim w saumraku gjdlo i nápog,
Před zuřiwostj ukrutné ženy ochraňowal ge.
Achab teď zawolal na něho hlasem ohromugjcjm:
»K Sidonu rychle wygeď napřed w tu stranu sewernj,
Sliď wůkol po lesjch; hluboké tam rokle prohljdey;
Zkaumey stráň každau; u slatinných staw se močálů,
Zdaž-li nenagdeš tam wody, tráwy a pastwy miláčkům
Mým; wěru, ti w mém srdci magj ceny o mnoho dražšj,
Než njzká lidu chatra, která mi nade wše se přjčj.
Než běda tobě, negapně-li co promineš a co w hod mi,
Obmeškáš! Za tebau ku horám hned pogedu modrým.«
Abdia před Achabem pokloniw se spěšně gel odtud.
Eyhle, na cestě přišel gemu naproti kmet. Opodál giž
Zdálo se mu, že zná osobu wznešenau: ale slunce
Snadno zrak obluzuge; i držel nad okem prawice swé
Na plocho dlaň, a hleděl pak bystřegi před sebe dále.
Meylil se či nemeylil? Byl to skutečně Helías,
Byl to prorok, známý gemu a ctěn ode wšeho lidstwa.

Abdia se hluboce před njm pokloniw padl na twář,
Až pozdwihna se pak promluwil k pautnjkowi s úctau:
‚Neklame-li mne oko? oprawdu widjm-li Helía
Po tolika strastných létech? Pane, tys-li skutečně?‘
»Gsem,« onen odpowěděl s twářj wážnau: »ty ale hned
K Achabu králi se wrať nazpět a wyřiď mu, Helías
Že k němu přigde. — Trneš? auzkostj ljce ti blednau!«
Abdia pak s pokorau a úpěnliwě takto počjnal:
‚Čjm, pane můg, gsem gá zawinil, že mne we hněwu náhlém
Pomstě wydáwáš Achabowě? Gak prawda, že Bůh nás
Oba slyšj, on na zwědy wyslal a wůkol u králů
Sausednjch dáwal se ptáti po tobě; požádal
Přjsahu, žádal pjsmo, pečeť, kde mu řekli, že negsi;
A ty nynj chceš, abych se wrátil a sám panownjku
Swému prawil: „„Mne posjlá k tobě Helías!““ I sotwa
Bych se gen obrátil, prudký by tě odnesl wjtr
Odsud zas, a nenagda tě král mne zabil by zagisté.
Gá sluha twůg, Pane, od mládj gedinému klanjm se
Hospodinu, Bohu swému. Newjš, co gsem učinil ondy,
Když Jesabel krutě wraždila proroky Páně? sto gich gsem
Skryl před nj, w gedné wždy geskyni po padesáti
Gsem uchowal a pokrm gim i nápog bedliwě dáwal.
A ty nynj chceš, abych šel a králi prawil, že Helías
Sem se wracj? Ó wěř, Pane můg, weta bylo by po mne!‘
S plápolawau twářj gemu odpowěděl pak Helías:
»Boha se dokládám, wšeho mjra twůrce žiwého,
Gá že geho sluha před Achabem, twým králem a pánem,
Státi budu dnes geště: nynj gdi s tjmto poselstwjm.«
S báznj a naděgj šel Abdia králi ohlásit,
Co tu slyšel. A hle, na mnohodražné cestě podále
Wystupowal prachu mrak nesmjrný k obloze wzhůru,
Gak za časů strašliwé, wšehubjcj wálky se wjdá;
Brzy na té, brzy pak na onné straně zaplane wjska;
Wjtěz kamkoli táhne, wrhá wšady hlawně horaucj;
Z města se dým wywalj; powětřj w kauři se zatmj.
Tak ode drah gjzdných, od chodnjků i pobočnjch
Wzhůru se wjřil prach; s gezdectwem a zástupy wogska

Achab se bljžil; lid tiskl se na tlupy wůkol
Stále přirůstagecj, o pomoc wolal, úpěl a we prach
Před Achabem se wrhal. Na tisjce wyrostlo komonstwo.
Za králem šly tisjce giných. Bez bázně, se srdcem
Swatěneohroženým gemu naproti kráčel Helías.
Poznage lid ho, křičel: »Zde přicházj prorok Helías!«
Lekna se král, před njm spěšnau hned zastawil gjzdu,
Stál a čekal tam na proroka. Čjm dřjwe hrozil mu,
Na to si newzpomenul. Mohlť on teď pomoci bjdě,
Genž hubila kraginu, kdyby mu z nebe wláhu wyžádal!
Takto přemjtal modlosluha w duchu a zawolal naň:
‚Tys-li to, genž Israéli plodjš toto hoře a bjdu?
Teď ale nám, gako gindy, neugdeš. Wláhu wyžádey
Mi s nebes oblohy od Boha swého Jehówy, kterému
Ty se klanjš. Popudiw geg ku hněwu, geg zase ukroť!‘
»Gá nikoliw,« prorok odpowěděl, »ale ty a otec twůg
A twé plémě Božj gste popauzeli hněw, a na lid swůg
Bjdu uwedli krutau; klaněli gste se modle ničemné,
Bálowi. Gá prorok ohlásil lidu gen, co přigjti
Má, aby kál se a Pána krotil: slitowal by se Bůh byl.«
Gak wlnobitné moře gečj, gak wichřice klátj
Šumějecjmi lesy: hlasy tak lidu rozgařeného
Zmjtaly se w křiku odporném: »Boha ukroť, Helíe,
Hospodina gediného, by on s nebes oblohy wláhu
Dal nám úrodnau!« „Astartě chwála i pocta!“
»Bálowi sláwa i čest!« „Hněwiwé Bohy ukroť, Helíe!“
Tak se tisjcerořstný hluk po drahách a po cestách
I w poli rozléhal. Král často welel ticho, až pak
Pozdě diwý utišil se powyk a to přestalo lermo.
Rozbeogené tak gezero dlauho po bauři minaucj
Ku břehu geště metá wlny a k nebi pěnami střjká.
U prostřed hlučiwého lidu wznešené a welebné
Postawy stál tiše kmet. We twáři geho hněw a úsměch
Střjdaly se; wljdná gen přjwětiwost a slitowná
Bránila gemu tichost, že lidem nepohrdnul ohawným.
Teď pohrozil prawicj, hluk utichnul a on promluwil k nim:
»Giž-li newjš, lide, giž-li zapomněls, gak milosrdným

Bůh se ti prokazowal, na počátku s twými praotci
Gak sám smlauwu byl ustanowil, gak gim za dědictwj
Dal zemi tu šťastnau, gak tě z Faraónowy wazby,
Gak tě z Egypta wywed'! Gediná tak máti milowná
Djtě nosj na rukau; by nepadlo, wodj ge a šetřj.
Zdaž-li geho prawice w moři rákosowém newywedla
Cestu suchau, nepohraužila tam Faraónowo wogsko?
Zdaž newodil tě po pauštjch? zdaž nesytil tě podiwně?
Tys Boha neskonalého, prawého opustil a modly
Sobě dělal. Nuže teď, wy tělesnj, pogďte a wizte,
Co wše Božj dowede prawice; w patrném znamenj to
Dnes poznáte! Obraťte kagjcjm k němu se srdcem! —
Králi! rozešli nynj hned posly a kněžstwo shromáždi
Bálowo, wšech čtyř set padesát; Astartino kněžstwo
Sbeř počtem rowné, genž smilstwem — kletba sleposti! —
W hági ctj bohyni chljpnau; gich se stolu swého
Sama žiwj Jesabel! Běda, těch že obljbila sobě!
Rychle na Karmel wšech powoley; tam pak se ukáže,
Zdaž-li Jehówa či Bál gediný gest na wěky Bůh náš!«
Posli se rozletěli. Nepočetné zástupy lidstwa
Za králem šly a za prorokem, genž gim w čele kráčel.
Po hřbetě Karmela, k obloze wyzdwiženého, se táhla
Stezka mezi skalami. Čerstwý co ginoch po ni napřed
Pospjchal stareček; prsy a mdlé sjlila audy
Tauha swatá pro sláwu Božj a pro blaho lidstwa,
Gež odwrátiti obmýšlel od modloslužebných
Šalby bludůw a uwésti k službě Jehówy.
Pracně a we tljcjm parnu bljzkého poledne
Na gihozápadnj hory bok posléze se dostal.
Lučná tam planina, trávnjkem stále porostlá,
Rozprostjrala se w kole, na kragi obrubowal gi
Temný les cedrowý. U prostřed tam se Helías
Zastawil a zaslzel; spatřil k hoři swému, kde gindy
Hospodinu stál zaswěcený oltář, rumy různo
Rozmetané, zuřiwý důkaz Jesabeliny pomsty.
W myšlénkách stál Páně prorok. Tu na západ obrácen
Pohljžel přes cedry na nesmjrnau plochu morskau.

K gihu se obrátiw oko opřel o wrch oliwetský
Města swatého u Jerusaléma; po tom na kopec se
Djwal Golgotský. Geho duchu se tam dni zamihly
Přjštj we switu gasněgšjm, kde gen obrazy temné
W přjtomnosti posud bludnému se gewily lidstwu.
Srdce mu hlasitěgi klepalo, oko giskřiwě plálo,
Když pozdwihna rukau wytržen k nebi djky wysjlal.
We přjsnost hroznau ale gasná se změnila twář
Prorokowa, když pohromadě tady zástupy uzřew,
Lehkost a klam a zaslepenj a hřjch w oku čjtal
Těchto tisjců. Zdwihna se pak to k zástupu hlásal:
‚Proč, synowé Israélštj, nestálau se klanjte
Myslj hned Bohu a hned Bálowi? Proč wy rušjte
Zákon onen, gegž Moses wryl w prwnj onu desku:
„Necti mimo mne Bohůw ginakých; gá twůg gediný Bůh!“
Kdož tedy Bůh wáš: Bál či Jehówa? — Koho chcete, wolte!‘
Weškeren lid oněměl. Gako blesk wýčitka se srdcj
Dotkla gegich; neyblјž stál wedlé proroka Achab;
Wztek mu z očj giskřil, a tisjce se na strašliwého
Djwali krále; neb on modlám sám horliwě slaužil.
Eyhle, kněžj tady Bálowi, do čtyr set padesáti
Chwátali při zpěwu a hluku sem od cedrowa háge.
Na dwoře zadrželať Jesabel Astartino kněžstwo;
Bezpečné nezdálo se gj to Helíowo náhlé
Wyzwánj. K hořkému swatá se mu pohnula ústa
Úsměchu; usmjwal se potichmo a lidu to hlásal:
‚Ey zde stogjm gediný; tam do čtyr set padesáti
Mocných Bála kněžj, swedených nebo swůdců,
Zaplesalo. Wyhledeyte dwa wolky na pastwině dolnj,
Rychle přiweďte ge sem: ať sobě wolj oni kus, gá
Sobě druhý podržjm; připrawiwše se k oběti ať swůg
Na dřjwj položj, a pak ať wolagj k Bohu swému.
Gá to samé učinjm. Ale slyšte: oheň wyprosjme
Od Boha swého; kterýkoli nám s nebe sešle oheň, gak
Druhdy ho Bůh slal na wznešený Abelůw a ne Kajnůw
Oltář, ten buď wšech nás Bůh; ten w nauzi pomůže!‘
Hlasitě lid zaplesal: „Toto buď znamenj nám!

Maudré, starče, slowo's promluwil; uwidjme, kdo Bůh náš!“
Bezděčným kynutjm lidu aumysl potwrdil Achab.
Bez prodlenj sem přihnali z háge dwa wolky bučjcj,
Prostředkem lidu ku přjsnému ge proroku wedli;
Zdráhawých muži drželi pewně za růh. Wida posléz
Nádherně strogené se stawěti Bálowo kněžstwo
Před králem, zachwěl se prorok a to horliwě hlásal:
‚Nuže tedy zmužile! slyšeli gste, že Bál tady lehké
Dobude wjtězstwj. Oltář wystawte a wolka
Gednoho gak obyčegně zabjte k žertwě a ke cti
Swému Bohu. Přednost wám dáwám; počněte dřjwe!
Mocně woleyte k Bálu, oheň aby k oběti seslal
A mne, Jehówy sluhu, před wámi zgewně zahanbil!‘
Stáli kněžj zmateni a pohljželi na se posuňkem
Rozpačitým. Neywyššj z nich, Asnad, z řady wen pak
Wystaupiw, zkypělau duse žluč, zuby hlasitě skřjpal.
Pych gemu zasmušowal čelo, kostrbaté kštice pautal
Zlatoryzý wjnek, černými známkami popsán.
Ze sněžné wlny raucho tkané k patě plaulo mu w hogných
Záhybech, a to podobně zlatá obgjmala páska.
Stawěl se zmužilým, ač prsy mu swjrala auzkost,
Pozdwihl berlu a pomatené swé družině kázal:
‚Wolka zabjte, woleyte k Bálu wšeckomohému,
Horlete o geho čest a toho zde zahanběte starce!‘
Dj. W duchu u sebe sám usmál se Helías, a klidně
Před Páně zbořený oltář posadil se do tráwy,
Podpjral hlawu o dlaň a patřil, gak hbitě kněžstwo
Snášelo sem kamenj a čtwerhranný brzy oltář
Postawilo a zemj geg pokrylo a swrchu trawau;
Gakže zapjchli dobytče a rozsekané kusy kladli
Na dřewa rozštěpená a dokončili přjprawy k žertwě.
Teď teprwé děsný sluchu Bálowa kněžstwa počjnal
Pospolitý hluk a wřesk. Bez smyslu objhali oltář,
Skákali a wztekagjce se wolali: »Bále, wyslyš nás!
S oblohy sešli oheň; wyslyš nás! sešli oheň nám!«
Tak do poledne pořád wolagjce bez úlewy stále
Pachtili se. Bál wšak neslyšel gich a geště nedáwal

Odpowědi; s nebes oblohy blesku ni giskry neposlal.
Powstana tamto prorok mdlé, sotwa giž oddychugjcj,
Kněžstwo potem spařené slowy ůštěpnými popauzel:
‚Ay, proč Bál neslyšj? newidj wás? proč oněměl teď?
Snad hlubokého co rozgjmá? či wydal se na cestu?
Neb co giného dělá? Gen křičte a mocně woleyte!
Či snad spj? i probuďte ho ze sna, procitne zagisté!‘
Tak se gim on posmjwal a sám bradu ku předu sehnuw.
Opřel o hůl sukatau a se djwal na kněze, gak se
Diwně twářili a křičeli a se pachtili opět
Se wztekem obnoweným, posléz i nožjky se bodli
Zaslepenj pošetilci, a krew se rozléwala hnusně
Gim po těle; zwyk byl takowý w zemi modlosložebné.
Giž se ale přibljžila chwjle, dle zákona Páně
Kdyžto Božj ctitelé swětjwali w chrámě wečernj
Oběť a geště se Bál pomocj ni radau neprohlásil.
Rozpálil se prorok; sukatau hůl od sebe mrštil,
Lidu kynul tesknému, by přistaupil k němu bljže.
Něm, slzy mage w očjch kamenů dwanáctero wybral
Ze zbořenin oltáře Božjho, (tolik z rodu wybraw
Jakobowa Bůh pokolenj, Israélský lid ge nazýwal) —
A s bedliwau snažnostj k oběti wšecko pořádal.
Na kynutj geho mužj gařj kolem obhnali stružkau
Prostoru tak širokau, k osetj co by čtwrtina korce
Auplně postačila. Dřjwj sám kladl pořádně
Na hranici a na wrch položil wola rozsekaného.
Po wšj přjprawě té hlasu pozdwihl a to poraučel:
‚Čtyry a pak osm geště kbeljků wody přineste,
A dřjwj to poljte! poljte i oběť i oltář!‘
Stalo se tak. Hrkotem s dřjwj, s oltáře i s žertwy
Tekla woda w tu stružku dolů a se po krag
Naplnila. Pogal úžas lid se bljže tlačjcj.
Když doba poswátná giž nastala k oběti pozdnj,
Důstogný s twářj wážnau k oltáři Helías
Přistaupil, ruce pozdwihna k nebi takto se modlil:
‚Bože prawý Abrahámа, Isáka i Jákoba otcůw!
Neskonalý, gediný Bože každého, kdo tě wěrným

Poznage úmyslem, miluge tebe a w tebe daufá:
Zgew se nynj, Bože můg wšemohaucj, w ohně pražiwlu
Swému lidu, plamenem aby božské lásky proniknut,
Slaužil tobě pořád a nepochybowal, co konám, že
Twá gest wůle swatá! Bože Hospodine, hlasu mého
Prosbu wyslyš, aby lid se pokánjm k tobě obrátil!‘
A hle wynikne w oka mžiku blesk a oheň nenadálý
We strašné hromonosné ráně a prasku zapálj
Na hromadě dřjwj; hora Karmelská se zatřásla,
Ze dna se zachwěla; rozwiklané lesy úpěly teskně;
Šumělo moře, a diw! spadlý s nebes oblohy stráwil
Obět oheň, stráwil dřjwj, kamenj, zem i tráwnjk.
Z přjkopu wyhlubeného wypil wodu dech geho žjrný.
Sbledlý, ustrašený stál lid a co se stalo, ledwa
Pochopowal; rázem se celé množstwj k zemi wrhlo,
Achab na kolena; ztrnuloť samo Bálowo kněžstwo.
Nastal pláč hlasitý; lkali teď synowé Israélštj:
»Hospodine, Bože, tys gediný Bůh náš a slitownjk!«

Tak před Hospodinem smjřil Israélsko Helías.
Pokradmo, strašliwým aby ušlo zrakům geho, páchlo
Bálowo kněžstwo préč: ale hrozně mu oko zapłálo,
Když prawici pozdwihna wolal hlasem ohromugjcjm.
‚Držte hanebnjky! zde stogjm gá we gmenu Páně,
Genž saudj na smrt i žiwot, geho gsem zde služebnjk:
Wy gste Božj lid wywolený, král wáš tady Achab
Gest geho poswěcenec. Proč rušily zákony Páně,
Proč se mu rauhali, proč oni k rozbrogi, zpauře a wraždě
Bádali lid, swozugjce ho k mrzké Bálowě službě?
Na wěky wám nebudau tu lichau rozsjwati w srdce
Powěru. Hned zgjmeyte a weďte ge až k řece Kýson,
Zbjte ge tam, s šumiwým ať krew gegich uteče praudem!‘
Achab pokynutjm přiwolil. I hned se tisjce
Za kněžmi hnali a splnili, co poraučel Helías.
K Achabu pak se obrátiw kmet, gemu wljdně domlauwal:
‚Hřjchu-li giž litugeš? blaze tobě! Nynj k lesu pospěš
A s weselým si poruč tam srdcem uchystati oběd;

Zdá se mi, od daleka že přicházj déšť wodošumný,
A strašliwá brzy giž s twé země bude sňata kletba.
Sotwa se král wzdálil, wystaupil k wýši Helías
Karmelské, posadil se mechem na skálu porostlau
A skloně ku kolenám hlawu dj k sluhu swému Hakímu:
‚Djwey se s wrchu neywyššjho na hladinu morskau:
Gá se zatjm pomodljm, a co uhlédáš mi pak oznam.‘
Tak šestkráte welel mu se djwati na plochu morskau.
Ten wždy se wrátiw dj: »Ničehož, Pane můg, newiděl gsem.«
Až posléze po sedmé hlas zaslechna Heliůw,
Poskočiw oznámil: »I widjm wystaupati mráček
Arci malý gako člowěka dlaň od hlubiny morské.«
A prorok odpowěděl: ‚Nuže nedli a k Achabu pospěš,
Ať zapřahá a domů i s komonstwem rychle se wrátj,
Než zastihne ho déšť náramný geště na cestě!‘
Sotwa ten odběhl tam, powstáwal k obloze wzhůru
Mrak, černý, gako noc. Mocná ho přinášela bljže
Wětru peruť. Nedlauho a hogný s oblohy přjwal
Hustě dolů padal a prahnaucj lauky napágel.
Achab zapřáhnuw k Jesrélským rychle ugjžděl
Swým ohradám; a Helías bedra přepásage sobě,
Pochwalnau hodlal před lidem geg slawiti pjsnj,
Že se giž odwrátil od Bálowy modly ničemné.
Dřjw ale geště prorok při šumjcjm pleskotu deště
S potěšenjm na kopec Bethlehémský pohledě zapěl:
‚Nesmjrné ge twé smilowánj, můg Bože, spáso,
Nesmjrná i milost! žjznjcj půdu napágjš
Poznowu a wywodiw osenj a tráwu ze země
Swé sytjš twory, dáwage owoci kwésti a zráti.
A wšak i hřjšnjků litugeš! Hle w radosti pohljžjm
Bethlémský na kopec a zpjwage w rozkoši plésám:
»Obloho sešli rosu, mraky deštěte sprawedliwého!
Země, wydey plodiny, spasitel z tebe wygdi! i pučte
Wy kmenowé w Israéli, kwěť ratoljstko a každá
Nes owoce stkwostné; den Páně na bljzku!« Budaucj
Tak wywolá w Israéli prorok. Žádostiwě taužjm,
Bych spatřil geho den, geho tamto na Táboře slawné

Proměněnj! wěkowé pominau ale w temnotě geště,
Než panowánj hřjchu zrušj a hrot smrti wěčné,
A swětlau založiw řjš prawdy a blaha prawého,
Modlárstwj z kořenů wytrhá. Po něm ohniwě taužj
Sprawedliwj!. — Co kogj hlad a žjzeň po splněnj těch
Geho slibůw? Wěrná člowěčenstwa ta uhněteného
Potěšitelkyně: *Naděge*, dar nebe dobrotiwého!

Zpěw třetj.

Láska.

Z roztrhaných mračen u zlatolesklé wečera brány
Slunce wyhlédlo se laučjcj a ozářilo baštý
Jezrélské. Rachotem hromu do hradu práwě přigjžděl
Král na woze. Hned wšecko oživělo na dwoře pustém.
Před Jesabelu Achab staupil zaražen. Ona wládla
Wládcem národu: on gen wůli kruté ženy poddán
Od nj snadno se ke wšemu zlému nabádati dáwal.
Owšem na hoře tam se geho dnes zachwělo srdce,
Když k němu w bauři Jehówa mluwil: ano sám blaženěgšjch
Dnů přjštjch zbožný w Israéli nadál se Helías.
Než na wěcech swětských gen stále swětákowa hřjšná
Ljpne mysl. Gako letnj slunce na úhle sewernjm
Skřehlau kůru nerozpauštj ledowých ker a pustin:
Tak geho srdce nezahřjwá ani prawdy nebeské
Gasný blesk, až odumře dokonce a na wěky skřehne.
Ledwa ohlásil Jesabeli, že Helías u praudů
Kýsonských dal Bálowo knězstwo pobjti, ona hned
Zaklela se před swau družinau: »Bozi nechť zahubj mne,
Gestli na něm se nepomstjm zegtra do saumraku, a w tu
Chwjli, w kterau wčera on krwawé se wraždy dopustil!«
Starce Helía pogal strach. K Bersebě dal se na autěk,
Kdež wěrného Hakíma opustiw sám se obrátil
Přjmo ku paušti šjré, kde swobodně Arab na swobodných

Bydle ladech, pohrdá marnými libůstkami města.
Pod břemenem stářj, pod wedrem klesage dennjm,
Bez potrawy wšeliké posadil se do chládku galowce
Rozsochatého a po smrti tauže, wzhůru pohlédnul
K obloze, rukama lomě prosil Boha a lkage hlásal:
‚Wezmi, Pane, mne k sobě; zkusil gsem giž hoře dosti.
Dlauhoť gsem zde pobyl; k zašlým i připočti mě k otcům!
Negsem gich lepšj. Ó deyž, Bože můg, zde ať umru!
Gen k lepšjmu probuď mne žiwotu, wezma mě odsud!
Nawždy ukryg mne předʼ těmi ukrutnjky, u wěčném
Poklidu bych blažen odpočinul w Abrahámowě lůně!‘
Skončil a pak do stjnu tmawého kŕowj se uhostil.
Ljbý sen ho zagal. Gemný k němu wáli nebeštj
Wětřjci chládek; nadzemská záře mu ljce
I čelo oslonila. Hle tu na perutjch spanilého
Gjtra se přibljžil podruhé k němu zase nebešťan,
Genž lesnj od skrýše u Karyta bystřiny hornj
Tehdáž gjti welel gemu k owdowělé Benajowně.
Mjrně se dotkna geho hlawy, tiše mu w ucho pošeptal:
‚Wstana, Helíe, pogez!‘ — Stareček probuzen podiwil se,
Wedle boku spatřiw chleba žádaucjho koláček,
Pod popelem tljcjm pečený dle té zwyku země,
U hlawy postawenau spolu čjši plnau wody čerstwé.
Wstaw gedl pak a napil se, a zas položil se a usnul.
Z nowu nebešťan, hlawy se dotkna, potichmo zašeptal
Starci w ucho: ‚Wstana geště, Helíe, pogez a napj se!
Dlauhá cesta ti nastáwá, čtyřidcetidennj
Po dalekých pauštjch. Neb nawštjwjš ona mjsta,
Kdež proslawil mnoha zázraky Pán Israélowo plémě.
Tam nedosáhne tě nikde krutá Jesabelina dýka!‘ —
Poslechl, gak mu welel anděl; gedl, pil a posilnil
Srdce; pokrm ten zázračný naplnil geho audy
Statnau náhle silau ku pracné pauti a dlauhé.
Rychle se pozdwihnuw šel dále a dřjwe neustal,
Až dospěl k Horebu, k wrchu gmenowanému Božjmu,
Kdež se lidem za wěků dáwných Bůh často gewjwal.
Tam na patě wrchu, do stěny wystrmělá kde se skála

Přes cestu klenula, spatřilť onu geskyni, před njž
Někdy se Bůh Israélský Mosowi wůdci ukázal
We křj plápolawém. Posledni haušťinu pablesk
Pozlacowal; giž slunce se w oblohy lůno wečernj
Smeklo a od podolj studený dech wáti počjnal.
Přjwětiwá hostinsky ho wjtala geskyně skalnj.
Wůkol swět oněměl. S poswátnau kmet wešel úctau
Wnitř a na láwce kamenné odpočinauti se chystal.
Sotwa opřel zrak o půdu šerau, oblétali geg hned
Uplynulých dnů obrazowé, a w tom nenadále
Hlas diwný, wšak ljbezný, k geho uchu docházel:
‚Proč gsi, Helíe, wyslanče Božj, luhy wlasti opustil?
Tam tě činůw mnoho geště čeká. Či na paušti posléze
Odpočinauti si hodláš? Bog za Jehówu tě zemdlel?‘
Kmet pak dj: »Bogowal gsem za swěta Pána, Jehówu,
Swého Boha; bogowal gsem a trestal přjsně modlářů,
Genž po celém Israéli Božj opowrhnuli prawdau;
Horlil gsem, wida rozkotané oltáře a wšecky
Zmordowané proroky. Z těch gsem gediný genom ostal;
Wražedlná minula mne ocel: ale giž se mi sjly
Mdlému nedostáwá; nemohuť se obrániti praudu.«
Newiditelně tam obletuge kmeta nábožného nebeský
Druh, gemu přikazowal: ‚Nůže z geskyně wygdi, Helíe;
Dobrotiwý a milostný Bůh zde se tobě ukáže
Na chlumu tom, gako někdy se Mosowi wůdci ukázal!‘
Auzkostj se Helías chwěl, mage Pána uzřjti.
Eyhle gaký se hlomoz wůkol nenadále rozléhá?
Wichřice, bohpomozi, bljžj se, skály porážj
A wrchy rozštěpuge. Před Hospodinem wichr owšem
Wál prudký, w něm wšak nepřicházel geště Jehówa.
Skály třesau se a wrch zachwjwá; les w drkotánj
Praská, prach wjřj, puklé se pahorky ssugj w důl.
Uhly nebes před bljžjcjm se otřásaly Božstwem:
A wšak Bůh nepřicházel we prachu ni w třasu země.
Černý oblohu mrak zahalil, tuče se w letu náhlém
Přihnala; blesk wyrazj, a za njm se tisjcero blesků
S wýše sypá a tisjceronásobný zabučj hrom,

Praská, sopce, zuřj, gakoby w prach obrátiti chtěl swět.
Blesk a hrom předcházel Hospodina: ale předce
W blesku ni hromobitj nepřicházel geště Jehówa.
Nastalo ticho; wětérka genom dech gemně zawjwal
Gako po garnj baufce, a hýbage obrosenými
Wrcholy háge, šumem ljbezným znáti se dáwal.
Ledwa Helías zaslechl šum, pláštěm zahalil hned
Swůg obličeg; wykročil pak z geskyně; srdce mu tlauklo,
Když čekage wně u skály stál. Nenadále mu zazněl
Hlas takowý: ‚Nuže proč samoten zde, Helíe, prodléwáš?‘
On pak dj: »Wždy se gá s odpůrci twými potýkal,
Hospodine, wšeho mjra twůrce, a giž se mi sjly
Mdlému nedostáwá; nemohuť se ubrániti praudu!«
‚Wrať se,‘ prawil k němu Pán, ‚cestau proti paušti Damašské,
Na hlawu lig tam oleg swěcený Hasaéli a Jéhu;
Ten buď nad Israélem, onen buď w Syrii králem.
Poswěť za proroka syna Safatowa, Eliséa,
Od Abel-Meholy: hřjšnjky gegich zahladj meč.
Geště do sedmi tisjc zbylo mi w Israéli, kteřj swých
Před Bálem kolenau neskláněli a ho nelJbali ústy.
Ostatnj ušetřjm pro ně lid, chtěge býti milostným
Gim Pánem, gako že wěrný gsem Bůh a slitowný!‘
Ku prachu se snjžiw, modlil se dlauho Helías;
Hole potom se chopiw putowal nazpátky po paušti
Až k Abel-Mehole, zelené kde ho wjtaly ljhy.
Tam w den podzimnj snažný z dwora práwě wygjžděl
W pole oráč, aby připrawowal ge k setbě žiwjcj,
Řjdě wolů spřeženj hlasitým na ně pokřikowánjm,
Kráčel sám za pluhem. Putugjcj kmet wida dlauho
Pohřešenau onu pjli, radostj w srdci zas okřál.
A kdo ge ten rolnjk možný, genž bljže u cesty
Auhor orá? gedenácte mužů před njm pole brázdj:
On welitelsky za nimi dwanáctau brázdu natjná.
Pán-li to gest gedenácti oněch? Owšemť, Elisej to!
Mlče Helías naň patřil, mlče též oragjcj
Ohlédnul se; onen pak gemu o ramena rychle
Plášť široký zawěsil. Wznešený proroků znage auřad

I znamenj Elisej, poručil z pole geti oráčům,
Sám pospjchage za starcem k němu gal se to řjci:
‚Gen, pane, geště dowol mi, abych se od otce a matky
Rozlaučil; za tebau pak, kam bude ljbo ti, půgdu!‘
»Gdi,« prorok odpowěděl, »ale ať tebe péče domácj
Od cjle wznešeného neoddálj! pamatug, že
Důstogný auřad proroků gsem tobě propůgčil!«
To řka ušel. K domowu chwátal Eliséus a tam hned
Přátel swých powolaw a zabiw wola, gjmžto zoráwal
Swé popložj zděděné, maso dal peci na dwoře wlastnjm,
Rozdělage hranici z dřew ze pluhu rozlomeného.
Takto se odřeknul pluhu a žiwnosti domácj.
Oběda pak se swými požil a na rozchodě geště
Wšem ruce tisknul a pospjchal za Heliem,
A wěrný byl pak geho zaswěcenec a učennjk.
Lid se ale rmautil; přehroznau spáchala wraždu
Ukrutná Jesabel, a gegj byl král spoluwinnjk.
U hradu Jesrélského dědičný swůg winohrad měl
Nábot, sprawedliwý občan. Zaň král se nabjzel
Dáti mu náhradu peněžitau nebo winici lepšj.
Nábot ale zdráhal se w cizj ruce dáti dědictwj
Otcowské; za penjze ni na směnu dáti gi nechtěl.
Zarmautil se Achab. Jesabel ale poslala králůw
Půhon pod pečetj a nawedla mužů nešlechetných,
Před saudem by swědčili, ze zlořečil Bohu Nábot
A spolu krále haněl. Kamenjm proto byl hned uházen
Měšťan u winice té, že gi nechtěl prodati králi.
‚Gdi,‘ Jesabel wece králi, ‚kteraus chtěl, winice twá gest;
Nábot nežige wjce!‘ Achab koně rychle zapřjci
Daw spěl wen, by cizjm na statku swé oko pásl.
Zárowen od Boha wšak wyslán toho zločinu saudce
K winici se bljžil. Staupiw před krále Helías
Rozhorlen, s twářj žhaucj pohrůžliwě hlásal:
‚Krew na ruce twé chljpj. Tys pošlapal směle práwo
Poswátné! Proč uchwátils ošemetně magetnost
Nábotowu? Slyš, Bůh co prawj: U winohradu, kdež byl
Ctnostný kamenowán občan, twau někdy budau psi

Ljzati krew; w ohradách Jesrélských roztrhagj psi
Twau ženu ukrutnau; shozenať bude s okna a koňské
Pošlape gi kopyto, a na zeď wystřjkne gegj krew!'
Třásl se král a prawil: »Zdali Jezrélského zabil gsem
Občana? gá-li wylil geho krew? Učinil gsem ohawnost
Kdy před Hospodinem? Nepřjteli můg, to dokaž mi!«
‚To ti dokáži, modláři ohyzdný,' wece Helías
Rozhorlen. ‚Podlý otrok swé gen ženě slaužjš
Swéwolné; pášeš, co ge zlého před očima Páně!
Trestu Božjho se war; tebe i twých brzo dosáhne!'
Ledwa že král tuto zaslechl řeč, i hned padl na twář,
A snjžiw čelo ku prachu před prorokem pláče zalkal.
Znowu Helías řjci se gal: ‚Ay slzy wyléwá
Achab? Hřjchu pyká; roztrhuge raucho litostj,
W žjni chodj, a smutně wzdychá a přjsně se postj.
A proto Hospodin ohlašuge, že ho geště ušetřj
Za dnů žiwobytj geho. Syn Achabůw teprwé se
Záhuby té dočká; geho dům pak padne a zagde!'
Než mnedle gak wyplnil Bůh tuto Helíowu hrozbu?
Achab s Josafatem Judským spolu táhl na wognu,
Hodlage Benhadaba, Syrského přemoci krále
Wjtězstwjm a wzjti mu Rámot, město Galadské.
S nábožným srdcem slaužil Bohu Judstwa panownjk.
Na měniwý pomysliw boge wýsled, tak se prohlásil:
‚Achabe, na slowa Hospodina wzepteyme se dřjwe!'
Achab modlosluhů se ptal a ti wěštili gisté
Wjtězstwj: Judský ale král chtěl též radu bráti
U sluhy Páně, přikáže-li Bůh mjr neboli wálku.
Achab tehdy welj aby Mícha prorok hned osobně
Před něho a před Josafata staupil. ‚Prorokug gen
Dobré,' dj wyslanec; ‚proroků čtyři sta we wálce
Sljbilo wjtězstwj králům!' »Gak Bůh mi přikáže,«
Mícha mu odpowěděl, »oznámjm wěrně budaucnost,«
A s twářj klidnau staupil před wládaře mocné.
Achab táže se geg: ‚Rámot dobudem-li Galadský?'
»Šťastný bog wěštj proroci twogi,« Mícha opáčj:
»Hospodin ale prawj: Israéle widjm, gako owce

Blaudjcjch po horách bez wůdce po různu: i tak se
Bez wůdce wrátj a domů bude chwátati nazpět.«
Achab rozhorlen dj k Josafatu: ‚Neprawil gsem,
Že wždy mi zlé geho ústa mluwj? Běda lháři lichému!‘
»Nuže,« prorok doložj, »slyš to slowo Páně osudné!
Slyš, co widěl gsem té noci a wida sám gsem užásnul.
Wytržený k nebesům na wyneslém trůnu gsem uzřel
Seděti Hospodina; po prawé i lewé ruce wedlé
Stálo w nesmjrné řadě weškero wogsko nebeské.
Od stupňů stolce hromowý blesk stále se mjhal.
Nad nim wyklenuté gako oblauk sedmibarewný
Zářilo se sklepenj; od stupňů linula záře
Po zemi prostranné i po modré hladině morské.
W tom silný, gako gek potoků hornjch a pazaunů
Zwuk a hromů kulenj, hlas odtamtud se ozýwal:
‚Kdož Achaba přemluwj, aby táhl gešitně na Rámot,
Město Galadské, tam aby w záhubné padl bitwě?‘
W prawo i w lewo počal wůkol nesrozumitelný
Náhle howor, gako šust listj w čas bauře po hágjch.
Duch pak wystaupil něgaký na prostoru swětlau:
Lesk geho byl ale wybledlý, gako zacloněná mhau
Hwězda šerém na nebi. K zemi gen pohljžege hlásal:
»Gá přemluwjm Achaba; prorokům neprawé wěci nalhu;
Proroci geg přelhau: w bog wygde a před wrahy padne.«
Achab wzteky se třásl celý a welel: ‚Do žaláře weden buď
Posměwač odwážný! Kowanými ho sewřete pauty!‘
Do wězenj wedený tiše usmjwal se, swobodným
W čistém srdci se čil, ač tělo mu tjžily wazby.
Tyranowa nepřemohla ho moc ani okowy zemské.
Hospodinem powolán odtud, by nahlédl do tagné
Skrýše budaucnosti, z noci té se k řjši nebeské
Powznesl a w swětlegšj prostoře pléše radostj.

Hlas Achabůw bog rozplamenil. Ale geho udatnost
Náhle ochábla; zrušilť mjr s Benhadabem. I nabádal
Král Syrský neystatněgšj reky naň. Ošemetný
Bál se Achab; za zlaté oděnj wyměnil si železný
Zbrognoše haw; zakuklen tak domnjwal se, že ugde

Záhubě té předpowězené. A wšak ode dálky
Střela sičj a ta hluboko protne mu slabinu břišnj.
‚Rychle wywezte mě z půtky!' wolal a krwácege padnul
Do wozu na swau twář, a wogáci se dawše na autěk
Rozprchali. Gako bez pastýře stádo bogácné
Blaudjwá po horách, wůkol se zataulalo wogsko.
Na zbroceném woze přigel Achab k winohradu posléz
Nábatowu, a hle tam, gak předpowěděl mu Helías,
Psi geho ljzali krew, než bjdnau duši wypustil.
Bohumilý odešel pak s Gilgalu kmet s Eliséem
A rowinau putowal Sáronskau k wýšině Gázské.
Sotwa že došli na wrch a prodleli málo, Helías
Ohlédnuw se widěl z nowu gen sám powědomého
Posla Božjho, který mu prawil: ‚Den brzy zawjtá,
Kdy tebe Bůh prudkostj wichru a ohně se země
Wezme a do blažených tebe přigme bydel, kde po pauti
Dokonané duchowé čistj podagj ti newadlý
Sláwy wěnec k utěše přjštjho potomstwa a ke cti
Gména Božjho a wyznawačům geho k podnětu, wěrně
By w čas pokušenj božský zachowáwali zákon.
Brzy tě Bůh powolá. Než wiz, tam posli se bljžj
Ochosiáše, který rowen Achabu otci klanj se
Modlám; on padl a poranil se a teď w loži úpj.
Zastaw gich a mluw, co ti práwě wnukne Jehówa!
To řka zmizel, a Helías šel hned naproti poslům
A w hněwu plápolawém promluwil k nim ta slowa hrůzná:
»Králi, nenj-li Jehówa Bohem, že smjte se tázat
Bál-Sebuba, Ekronské modly na úwale Séphel:
Pozdrawj-li se anebo umře? Žiwý ale Bůh dj:
Brzy wypustj duši ničemný modloslužebnjk!«
Ledwa to wyřkne prorok, wyhradj se na obloze modré
Mrak černý a celau zemi nočnjm oděge pláštěm.
Blesky rudé se křjžowaly; hrom z temna zabraukal;
Ohlas geho se o hluboké doly wůkol odrážel.
Posli domů spěchali. Král rozhněwaný ale wyslal
Zástupy wogska i wůdce, Helía zagjti přikázaw.
Ti wšak nesměli se přibljžiti k muži Božjmu;

Báli se twáři geho, a genom naň wolali zdůlj:
‚Muži Božj, král káže, abys k němu gjti newáhal!‘
»Gestli Božj gsem muž,« rozhorlen wece Helías,
Z oblaku blesk ať sljtne na wás, žoldnéři ohawnj!«
Oblak náhle se roztrhl a hned oheň wychrlil se
Na ně na důl; zamlčel se hrom, ale předce wogáci
Bez ducha padli w prach! I druhý tak muže Božjho
Wyzwal zástup: oheň s nebe zachwátil ge podobně.
Wůdce třetj tlupy wogska přišed, poklonil se pln úcty
Před prorokem a prawil, slzy mage w očjch, prositebně:
‚Šetři žiwot lidu mého, Božj proroku, a sledug nás!‘
»I gdi za njm!« w uchu gemně mu šeptal newiditelný
Druh geho andělský: a Helías šel s nimi wolně,
A staupiw před krále chorého, mu přjsně domlauwal:
‚Slyš, co prawj sám Bůh: Neobrátil tys se ku Pánu,
Neskonalému, prawému Bohu; od modly si daufal
Sobě pomoc, od Bál-Sebuba, boha much, w poli Ekron.
A proto slyš: Lže swé neopustjš wjce a náhlá
Smrt tebe zachwátj. Modlářům k wýstraze býwey!‘
I skonal Ochosiáš, gak předpowěděl mu Helías.
Oblaky zacloněné wždy hlauběgi k západu slunce
Se smekalo a rudau twářj prohlédalo hustý
Chwjlemi mrak, w němž powětrná z nowu kysala bauře.
K lesknaucjm se wlnám Jordána se mlče Helías
Tehdáž bral s Eliséem a giž se bljžila chwjle,
Když se měl rozžehnati s njm a we wichru a bauři
Býti wzat do nebe. Dobrý stařec uspořiti chtěl
Hořký bol rozžehnánj wěrnému učenci,
A proto zastawiw on se to s rozmyslem mu poraučel:
‚Wrať se do Béthel nazpět a mládenců školy nawštěw,
Kdežto se wycwičugj, aby lid potom učili kázni.
Gá ale na slowo Páně se k Jerichu přjmo obrátjm!‘
»Přisámbůh gediný!« gemu odpowěděl Eliséus,
»Gá se giž od tebe newzdáljm. W tom rychle přiběhli
Od Béthel mládenci a saukromj Eliséa
Tázali se: ‚Zdali wjš, že Jehówa toho dne Helía,
Pána twého a mistra se země na nebesa přigme?‘

»Wjm, gen mlčte!« gim odpowěděl, a hned za Helíem
Pospjchal. A před Jerichem k němu dj stařec opět:
‚Prodli tady; k šumnému wolá Jordánu mě přjkaz
Hospodinůw!‘ A po něm se zas ohlásil Eliséus:
»Přisámbůh gediný, že tě giž, pane můg, neopustjm!«
Mládenci, čekagjce u cesty se tázali tak, gakž
Béthelštj, a podobně gim odpowěděl Eliséus.
Půl sta mužů šlo za oběma až k Jordána řečišti;
Wesměs mlčeli a na kopec pospjchali bljzký,
Genž zelenau swau pozdwihowal hlawu nad břehy řjčné,
Tam byli swědky, kterak oslawil Bůh wěštce swatého.
Na kragi šumnotoké řeky zůstal státi Helías
S učedlnjkem swým a prosebným wzhůru pohlédnuw
K nebi zrakem, swůg plášť swinul a položil ho na pokrag
A udeřil na wodu. Hle gaký diw! náhle z obau stran
Wlny se rozdělily; gako zeď aneb ohrada pewná
Strměly zelenawé stěny praudu. Suchau gak obadwa
Wešli nohau, tak i wyhlubeným šli zwolna řečištěm,
Tak na druhý se pnaucj břeh wystaupili rowněž.
Za kroky pautnjků opět se zawjraly praudy
W tok gediný. Gako rozdělené sem a tam weslugjcj
Páry za gjtra nebes hluboké dno na obloze modré
Ukazugj; prudká ale gak mile zachwěge bauře
Se sražugj, spogené pak dále se po zemi táhnau:
Tak se i tam wody srážely a spogené spolu dále
Spěchaly, až morská gich pozřela na wěky tůně.
Slunce na západě hasnaucj proswjtalo mračny.
Z hluboka zahřmělo, a hned wichřice zachwěla ze wšad,
Brázdila praud, že rděl a pěnil se co krew; zuřiwý pak
Od břehu gednoho wjr na druhau stranu wlnami házel.
Wůkol oheň blesků sikotal, a strašně se kaulel
Bljzko i w dálj hrom. Po celé chwěla přjrodě hrůza,
Když na onom břehu Jordána stoge po tichu modlil
Se stareček. Nad njm w powětřj oswěcowal se
Oblak a gen wůkol ze hluboka hrom se ozýwal,
Gasnohlasý gako zwuk mědi neb gako w hági se praskot
Rozléhá, nočnj když bauře w něm kmeny kácj.

Teď uchopiw ruku učedlnjka milého, se laučil.
Rychlegi dýchage, pohnut a na kwap dj slowa wraucj:
‚Žehnám tě, synu můg, Elisée milý! Dotrwal gsi
Hospodinu wěren! Ay tak udatně bogug zaň a stále
Gen usilug, by prawého Boha wždy se šjřila dále
Služba swatá. Ale zgew mi naposledy geště, co srdce
Twé sobě žádá? Bůh mne wolá. Spatřjme se opět!‘
Dj pak onen: »Muži wýborný, hle na tobě spočjwal
Páně mohutný duch: dwognásobný ducha twého
Djl dán buď mi a zastanu Pána, gak ondy Helías!«
‚Nesnadné wěci žádáš,‘ odpowěděl kmet; ale slyš:
Stane se tak, uwidjš-li mě, až gá wzat budu odtud!‘
W tom se strhnula bauře; chomol wysoko prachu slaupy
Zmjtal powětřjm. Čironočnj oblohy brána
Pukla nagednau, a hned blesk a tisjcero blesků
A hromowých i tisjcero ran zapraskalo wůkol.
Náhle Helìa chomol uchwátiw, pozdwihl před njm
W ohni na wůz tažený plameno-frkawými konjmi.
Spatřiw geg Eliséus pléše wolal: Israélská
Sjlo, Helíe, tys, otče, ugat nám? Wjr, hrom a blesk gsau
Tobě i wůz i spřež? Oslawen buď wůdce Jehówa!‘
Dj to a nazpět pospjchá, a w pjsku Helíůw
Ležeti plášť uzřj a zdwihna ho wrauaně poljbj,
A udeřj na wodu. Proroka hle Bohem zwoleného
Poslauchá wody praud a dělj se. Suchau řeky on dno
Přegde nohau. Na druhé straně geg oblj̈čili žáci,
Zalkali, zaplesali. Bůh mistra swatého gim odňal,
A wšak na nebesjch oslawil. Tu počal Eliséus:
‚Chwalte plešjce hlasem, Boha! Pjsněmi Pána welebte!
Chwálu gemu wzdáweyte slowem! Gemu srdce tepaucj
Wzdáwey djky wřelé! Milosrdný gest a slitowný
Pán Bůh náš; mdlých pozdwihugeť geho prawice mocná.
W prach pyšnými metá. Gako nemluwňátko milowná
Matka chowá a ošetřuge: tak nad lidem slitowal se
Hospodin; odpustil gemu zaslepenj, blud a newděk.
Ay widěli gste tu, gak mocný gest Bůh a welebný!
Blesku a wichru welel: žiwlowé slowa Páně poslušnj

Bez prodlenj proroka zwoleného wytrhnuli odtud
Z wezdegšjch obytů a přenesli do sjdla blahého.
Ať wám, genž widěli gste plamen ten, wždy připomjná,
Lásku Božj! Wztekle hlodagjcj láska pozemská
W člowěka ňádrech oheň zažehá; tljcjm gako Sámum
Ona dechem spaluge zde prawé blaženosti počátek.
Pauhý lásky Božj paprsek ale mjrně zahřjwá
Srdce a trusky mu odnjmá a smutku zahánj
Stjn wšeliký a nehasnaucjm ge ozařuge gasnem.
Hle w den někdy blahoslawený z nowu Bůh s nebe sešle
Plamen očišťowacj, gako gazyky ohně žiwého,
Na swé plémě nowé, gež on od wěčnosti obljbil
Sobě! Staré wše pomjgj, a wše se obnowuge w té
Řjši swaté, kdež na wěky trůnj *Láska* slitowná.

ELISÉUS

we dwau zpěwjch.

Zpěw prwnj.

Smrt.

Slyšte, gaký se hluk od Edomských pjsčin ozýwá?
Nočnj stjny zem obhalugj. Nebes obloha owšem
Hwězdami gest poseta; z moře swětla slabý ale gen se
Zábřesk dnes preyštj; w leženj kolem ohně planaucj
Lesk nebes oslepugj. Mezi tábory oddělenými
Hrůzu plnj řehotánj koňstwa i wogska wolánj.
Proč ale odpůrců k diwokému se hlomozu bljžj
Páně prorok Elisey? proč chwátá sem w klidu nočnjm?
Gak mile tam na Po-jordánj, než wzat byl Elías
We hromoblesku se země, swěřil gemu plášť, přewelebný
Znak hodnosti prorocké: náhle swatý w geho ňádrech
Zňal se plamen pro sláwu Božj. Neprodléwage dále
Spěl a počal učenjm a mocj skutků přepodiwných
Blaudjcj na prawau k spasenj lid uwáděti cestu.
W sausedstwj Jericha škodliwým chuť i powahu dobrau
Nawrátil pramenům, soli málo přimjchage studnjm.
A když před Bethelem se mu chlapci w swéwoli bugné
Rauhali: on s pewnau dowěrau gen k obloze wzhlédnul;
A trest dostihl posměwačů; zuřiwj z lesa náhle
Medwědi wyšli a modloslužebných těch pacholjkůw
Hned rozsápali, že směli Páně utrhati wěštci.
Spozorowal w poli pak tábor. Welitel Israélský
Joram tamto ležel, spogený s Judským panownjkem

Josafatem a s Gjmala krále wogem Edomitským,
Hodlage mocně mečem národ potřjti Moabský.
Neb král Mésa se mu zprotiwiw odepřel na dobytku
Dáwati auročnj daň a k odbogi mocně se chystal.
Od moře mrtwého smutných končin spogené se
K Edomu wogsko bralo a bez oddechu ku předu táhlo,
Až posléze na pjsčinaté zablaudilo paušti.
Sedmý blaudilo den; žjznj skoro wogsko hynaucj
Křičelo o swlaženj ku panownjkům. Israélský
Král Joram nad spásau zaufage hořce naříkal:
‚Ach běda, we strašliwém hněwu Pán táhnauti po této
Paušti pobádal nás! Po zkáze našj a po pomstě
Prahna nepřjtel náš pramenů zasypal stopu wůkol;
Nikde nenj tekutých wod aniž bublawého praménku,
Genžby horaucj owlažowal pjsek. Lidu wadne
Srdce i sjla dobytku, a my zde klesneme nectně
Dřjw než nás meč Moabitů si za oběť oběře!‘
»Gak?« Josafat gemu odpowěděl, »ty se Pána dotýkáš?
Ó kéž byl by božj při ruce zde prorok, a ohlásil
Nám božským duchem oswjcen wěčnau radu Páně!«
Eyhle tu opatrnj sem práwě přiwáděli hosta
Neznámého wogáci Edomštj; okolo stráže
Dále pokogně se bral; gimž od nepřjtele wyslán
Wyzwědač on se zdál, aby tábor kradmo ohljžel.
Gawše ho w Joramůw stan wedli, kdež w radě wažné
Knjžata s wogwodami spolu seděli; wšech se nagednau
Zraky obrátily naň. Tam stál wzhledu plápolawého,
Skrowné postawy, oplchalý, šediwec w kwětu mužstwj;
Neb we žilách gemu kypěla krew, a oheň ho sežjral.
W úžasu pak wywolal Josafat: »Koho zřjm? zdali tys to
Syn Safatůw, Elisey? Sám Bůh tebe sem doprowázel.«
Sám Joram chwatu pln a netrpěliwosti dokládal:
‚Mluw, proroku slawný, uzawřel-li Jehówa, gemuž se
Wěrně klanjš, že w bitwě Moabský lid překonáme?
Čili se rozplamenil geho hněw, a nepřjteli nás on
Tady wydá? Boha swého se taž a prawdu mi oznam!‘
Zasmušilý pohleděl Elisey naň, a horliwě hlásal:

»Ha mne-li modlosluho, ty se tážeš, mne sluhy Páně?
Proč ne Bálowých proroků, se kterými otec twůg
Wždy se radjwal Achab, gichž u dwora hostila skwostně
Máti twá Jesabel, mocná gegich ochranitelka?
Kdyby při tobě nebyl Josafat, genž Twůrce žiwého
Ctj a ne modly: nedal bych, králi, ti na tu dotázku
Odpowědi! Wšak slyšte mě: we gmenu Páně přicházjm!
Harfennjka přiweďte, strun by zwukem doprowázel
Poswátný můg zpěw. Ohlásjm wám radu Páně!‘
Dj to a na wlněný koberec sedw u stanowého
Wchodu čekal slawného na harfennjka; přišel pak
Sem starec osleplý po letech hoře neskonalého
Strast we prsau raněných tage; we hluku lidstwa
I w kole důwěrných přátel mlče powždy sedáwal.
Neb gemu časně i milowanau choť i djtky kwetaucj
Odňala smrt: stál we swětě on samoten a opuštěn!
Do stanu pak wstaupil chlapcem gsa weden; lewicj se
Ramene geho držel, pod páždj šetrně harfu
Nesl a w ohbu třesaucj prawice gi k zemi spauštěl.
Tam posadiw se na láwku nagednau zkušowacjmi
Prsty progel struny ozlacené: a twář se mu mjrně
Oslonila, když ljbezný byl zaslechl sauzwuk.
Mocně i gemně, brzy spogené, brzy pak struny gedny
Zbuzowané lewicj, prawicj — zaznjwaly; srdce
Tlauklo wšem we prsau, až gako po bauři sewernj
Západnj ljbé započjná šepty wětérek,
Ze mnohozapletených zwukořad zponenáhla do měkka
Rozwinutý lahodil uchu nápěw pjsně welebné.
    S poklidnau twářj poslauchal wýzwuku harfy
Swat-wěštec; teď rozplamenil se; bledé geho ljce
Tljcj čerwec oblil; pozdwihna se wzhůru se země
We wznešeném gako wytrženj pěti takto počjnal:
‚Gest weliký Bůh — Pán: geho země i obloha sláwu
Ohlašugj; slýcháš gi w hučjcj bauři, we bystřin
Poskoku šumnohlasém, zeleného i w šustotu háge.
Wjdáš w setby zlaté gi wlnách, i we barwitolesku
Kwjtků rozmanitých, i w gasnotě oblohy hwězdné.

Strašně gewj se hromem chuliwým; w letu křiwolakého
Blesku děsj plamenem; ale žiwěgi geště tlukaucj
Srdce ti ohlašuge Boha neskonalého welebnost,
Když k němu pohledneš s dowěrau prose o slitowánj.'
,Slyšte to Páně slowo, spogenj tady národowládci.
Na podolj, w poli též množstwj naděleyte doljků:
Nezašumj sice wjtr, ni oblohu neuwidjte
Zacloněnau mračnem chowagjcjm přjwaly w lůně:
Přede ale důl i celý tábor spatřjte přehognau
Naplněné wláhau; zotawj se i wogsko i koňstwo.
Padne Moab přemožen. Běda wjtězi tobě krutému!
Dosti-li geště nenj kaziti twrze, bašty a města?
Proč sekerau podtjnáš napřaženau a owocnj
Štěp w prach uwrhugeš, a studnice wod zasypáwáš
Pjskem nabraděným, aby pautnjků nenapágel?
Zaslepený-li mstau na rolj lidu hogně požitná
Hláskowitým házjš kamenjm, aby na wěky spustla?
Kam tě neljtostná a slepá tato pomsta zawádj?' —
Hospodinůw zamlčel se prorok; i přestala znjti
Harfa: a on se obrátil tam, kde na obzoru konci
Osluněný blankyt hory Karmelu na něho kýwal.
Dále na wýchodě giž otwjraly gjtra se brány
Ohňorudé: gindá tato záře wěštila walný
Déšť neb wětry kolem zem owjwagecj: w noci té wšak
Wjtr nebauřil, aniž pak žádaucj ze těhotných
Nespustil se mraků déšť: a hle, předce za gjtra
W hodinu oběti poswátné se wypreyštila čistá
A chladiwá woda, gak Elisey to dle Pána ohlásil,
Lid w poli wůkol a týž w leženj občerstwila weškeu!
Wýborné pluky sebraw udatný knjže Moabský,
Na spogené tři krále se k odbogi mužně přichystal.
Wůkol na pomezj nepočetné zástupy stáli;
K obraně tam čekaliť mužowé i starci a mládci
Ozbrogenj, hotowi wraha zahnati nebo umřjti.
A když ráno bogownjkům na stráži stogjcjm
Zarděna wláha zořj gezerem krwe zdála se býti:
Hned mužowé, ginoši a starci se chápali zbrogstwa

We chwatu náhljcjm; neb myslili, dřjwe že wogska
Sgednocená neshodše a mezi sebau se pobiwše
Pokryla pole krwj. Uhodiwše kwapně na tábor
Křičeli: »Wzhůru Moabštj k wjtězstwj a kořisti!«
Juda wšak spogený s Israélem na wrahy powstaw
Bil ge mocj takowau, gako w daubrawě bauře zuřjcj
Sjlu kmenů z kořenů wywracj a w praskotu kácj:
Tak ostřjm meče tamto tisjce poráželo wogsko.
Hrůzyplný wůkol byl na pobité w poli pohled.
Mstau pak nakwašeni hnali přes luhy dále ochablých
Moabitů a studnice wod zacpáwali wůkol
Pjskem a hlázky zaházeli wšecka rolj a owocnj
Podťali štěp w ohradách, Elisey gak dřjwe to wěštil,
Bez počtu zbořili měst: králowská gediná gen
Stolice, Kirhasareth, zděmi ohražená wysokými,
Ochranu dáwala přemoženým. Král Mésa se bránil
Statně prakownjkům, a pořád na hradby tekaucjch
Odháněl: než ačkoliw odpůrců mnoho padlo,
Náděgi k obraně wšecku tratil. We mrákotě nočnj
S ostražitým lidem, odhodlaným na smrt, se probjti
Chtěl; ale darmo! tu zaufalstwjm gemu duch se zatemnil.
Neb Bohu, Hospodinu gedinému neslaužil, a zákon
Neskonalého cizj gemu zůstal. Blud geg omámil;
Myslil, že skwostná gen krew bohy smjřiti může:
Wzaw gediného syna wlastnjho a dědice trůnu,
Obětowal zabitého před očima wogska na hradbách.
Wljdněgšj hrůzau Josafatowo zachwělo srdce,
Gjmalu kypěla žluč: oba od Israélowa krále,
Genž wedl ge w krwawý bog a té byl přjčina hrůzy,
Hned se wytrhli domů: a Moab zase wolněgi dýchal.
Přes luhy usměwawé Sunemské přjmo na Karmel
Nawracowal se wesel Elisey. Tam práwě propůgčil
Wdowě pomoc, když gj wěřitel dwa bugně kwetaucj
Wzal syny, odhodlán gich na trhu prodati za dluh.
Nádoby walnau sotwa pogjmaly olege hognost.
Pána prosiw wěštec nuzným tuto wýplatu zgednal.
W Sunemi často prorok poklidnau hospodu mjwal

U dwau manželů, genž upřjmnau slaužili s úctau
Hospodinu; truchliwým gediný ku blahosti domácj
Scházel geště dědic. I ta gim se wyplnila žádost;
Přeblaženým rodičům Elisey ode Pána wyžádal
Synka milostného; w spanilé on kráse wyrůstal.
Na klasitém poli wenku seděl mezi ženci garými
Pod stjnem stromu rozsochatého otec, a wysjlal
Djky wřelé k nebi dobrotiwému. Zlatých moře klásků
Se wlnilo před njm; usmjwala naň se budaucnost.
Eyhle čilý pacholjk taužebně w parnu polednjm
Wyběhl wen k rodiči, přitulil žhaucjmi se ljci
K geho prsům a otec ho na koleně laskawě haupal.
W tom: »Běda, má hlawa!« blednaucjma prawj rtoma djtě,
A gako bez ducha náhle poklesne do otcowa kljnu.
‚Rychle dones geg k matce domů,‘ wece on ku pacholku,
‚Gest nemocen pacholjk; tljcjho slunce paprskem
Na hlawu těžce boden: bohdá zotawj se we chládku.‘
Pospjchal pacholek nesa matce drahé ono břjmě,
Sám se děsil, že nedýchalo to spanilé pacholátko.
Bledšj než sám syn mrtwý, něma, náhle ulekla
Zdwihla ho matka potom na ruku; nohy zachwěly pod nj.
Stála utrápena, ani slzám bol téci nedáwal;
Patřila bez hnutj tu na djtě, tu k obloze wzhůru,
A lkala o slitowánj a o pomoc. Oči hasly
Gj, gako hwězdy, kterým těkawá w geseni mlha zaclánj,
Když w hoři trwala tom: ale náhle zagiskřily gasně;
Blesku papršlek ozářil noc zármutku gegjho.
Chtěla křičet na hlas; ale gen tiše hýbaly se rty
Oněmělé. Zmužná w duchu přes schody letěla wzhůru
Do pokogjka, který Eliséu na patře hořegšjm
Ondyno wystawila, přjslušnostj opatřiwši
Geg wšelikau. Zraky odwrátiwši položila djtě
Na geho lůžko a zawřela dwéře a srdnatě odtud
Na pole přikwapila, kde gegj manžel mezi ženci
Byl zabawen. K němu wece se slzami zaraženými:
‚Sluhowi rychle přikaž, by mi mezka osedlal; i mám teď
Gednati co s prorokem; brzy od něho zpět se nawrátjm.‘

Muž se diwil slowu; w nowolunj a w sobotu gindy
K němu docházela, z úst aby prorokowých spasitelnau
Slýchala kázeň o Hospodinu a o zákonu wěčném.
Než pokynul na pacholka, a brzy panj nesa saumar
Zacwálal w poli; wěrný geg wedl sluha na uzdě
Přjmo ke Karmelským skalinám k Eliséowu sjdlu.
,Hleď Sunamitka přicházj,' ke sluhu swému Ghiézi
Mluwiti gal se prorok; ,běž naproti nj a dotaž se:
Dobře-li geště se máš, choť a djtě magj-li se dobře?'
Pospjšil služebnjk a wyřjdil ženě otázky;
Než ona, ačkoli geště nedáwno přikázala wûdci,
Mezka by lépe poháněl žádaucjmu ku cjli
K bydlu prorokowu, hrozné když otázky zaslechla:
,Dobře-li geště se máš, choť a djtě magj-li se dobře?'
Myslila, hned že hořem zahyne, wšak pewněgi geště
Opřela oči o zem, a hlasem nuceným děla: »Dobře!«
Teď na horu přigeli, kdež we stjnech susliwého
Gaworu opřena o skalinu muže chýžka božjho
Stála. Se sedla skočjc a hynauci hořem se uwrhla
Do prachu, a kolena Eliséowa obgala kwjljc.
Často wšak býwá dobrého i pána služebnjk
Newljdný a twrdý a milosti bránu zawjrá
Otwořenau. I Ghiézi honem nebohau nemilostně
Odstrčil od pána. ,Nech gi,' Elisey mu domlauwal
Hněwně, ,gegj autlau duši nesmjrné hoře tjžj.
Ačkoli Hospodinůw dosawáde mi neprogewil hlas,
Co se tu gj stalo; oko gegj ale neblaho wěštj.'
»Ach!« nešťaštná zalkala matka, »proto's-li mi ondy
Od Boha byl wyprosil syna, bych tak záhy geg opět
Ztratila gá nebohá, a hořem pak pošla ukrutným?
Běda ležj mrtew; od zaufánj kdo mne obránj?«
Mlče potom Elisey odešel do chalaupky pokogné:
Neprodléwage wšak wrátil se nesa w ruce hůlku
Wyřezanau z keře tamaryšek a pozorně u ohně
Usušenau, aby lehce se nesla u wětru wanaucjm.
Tu sluhu swému podal a hlasem přjsným gemu kázal:
,Rychle si bedra přepaš, a do Sunemi města odegdi;

Arci na cestách konce nemjwá pozdrawowánj,
Marná ta zdwořilost. Pautnjk znowu stále počjná,
Laučj se a wracj, a dle zwyku táže se opět.
Ty wšak nikomu pozdrawenj ani djky nedáwey;
Až dogdeš k domu matky žalostiwo hořekugjcj,
Tam položjš tuto hůl na spjcj djtě, a uzřjš,
Zdažby se, gak w powětřj péro, na chlapcowu srdci
Zdwihala a klesala, a dechem rtů pohnuta zdažby
Dáwala na wědomj, ukrytý že wládne žiwot w něm.'
Hned se Ghiézi přepásal a šel. Ale matka se wrhla
Stjsněna auzkostj ku nohaum Eliséu, plačjc mu
Kolena obgala a zwolala: »Žiwť Bůh, swěta twůrce,
Genž mne widj a slyšj, tebe nespustjm se, mohutný
Proroku Hospodinůw, leda bys šel laskawě semnau!«
Tak wolagjc pohlédla okem k němu bol zgewugjcjm.
On se přepásal a šel za rodičkau hořce plačjcj
K Sunemi s hůry dolů. Tu Ghiézi podále u brány
Potkaw gich s twářj mrzutau Eliséowi taužil:
,Ey co platen byl můg pospěch do domu smrti? Sotwa
Dech popadám a tljcj pot se mi lige po údech.
Hůlka co platna na mrtwého wložená, i ta zkauška,
Zdažby se, gak w powětřj péro na chlapcowu srdci
Zdwihala a klesala, aneb úst pohnul-liby gj dech?
Giž nebylo w něm hlásku, ni citu, ni žiwota giskry.'
Přjsně za njm pohleděl wěštec, a hned do komůrky
Na horu po stupnjch pospjchal, na wlněném kdež
Lůžku ležel mrtwý pacholjk w taženj smrti bljzkém.
Zawřel dwéře, by nářek matky nebyl mu překážkau.
W důwěrných prosbách k Bohu slitugecjmu se w nauzi
Na kolenau zalkal: »Nezamjtey ach Pane, prosbu
Swého sluhy w prachu! Dey, aby zas ozdrawělo djtě
K utěšenj rodičům přemilowným, k posile wjry
Twým na zemi ctitelům, genž tě gmenugj w nebi otcem!«
Tak wolal a lehl, gak ho učil tomu mistr Elías,
Na pacholjka celý, přiložil k němu ústa na ústa,
Oči také na oči, stjskal geho ručky wychladlé,
A wraucjm modlenjm důwěrně wzýwage Pána

Stjskal ruku rukau, až pak rozehřál se na lůžku.
Eyhle popustilo pauto mozek křečemi stahugjcj
Páně na pokynutj, a k rozkoši muže božjho
Náhle do sedmikrát a prudce zakýchalo djtě;
Wesele očka otewřelo, a po šeré se komůrce
Dlauho ohljželo a Eliséowi sednúlo na kljn.
On celowaw ho wyšel a wolal tu do sjně: ‚Ghiézi,
Weď Sunamitku do bydla žiwých, weď na horu gi hned!‘
Ay pospjšila matka a wrazila tam do komůrky
Auzkostj — naděgj puzena; i wzkřikla třesaucj
Zdwihši ruce k nebesům, u plesánj wzdáwala djky,
K žiwotu prokwětalému syna zbuzeného widauci.
Ljbala, stiskala geg ku prsům, a k nohaum se posléze
Wzkřjsiteli geho wrhši prolévala slzy blahostj.
W rozkoši této řeči zbawená wyběhla z komůrky
A na rukau wstřjc otci domů gdaucjmu ho nesla.
Tam w dálj za horau wšežiwjcj přjwětiwého
Slunce wyhasnul oheň; činného tu žiwota žjla
Přestala tlauci; tiché pole wůkol pokryla temná
Noc, a prorok wznešený ze samotné dlauho komůrky
K hwězdám pohljžel. W duši gebo se mjhaly wážné
O smrti myšlénky. W té střjdě citů prowoláwal:
‚Den, noc, gak žiwot a smrt. Hle w temnau, hrobowau noc
Náš i klesá žiwot, a wěčná pak mrákoty hrůza
Swit geho zastjrá krátký. Zdali hrůza ta wěčná?
Ne! Spasitel můg žiw; wjmť, poslednj že w onen den
Powstanu ze prachu zas, že ho w oslaweném těle opět
Uhljdám, Boha swého, w něhož gsem na wěky daufal.
Byl by to blud? — Trnu hrůzau! geště dnes kolugjcj
Skáče mi krew po žilách, sem a tam moge pohybugj se
Audy; posud wesele pohljžjm žiwota pestrých
Do motanin; ucho mé ljbezná hudba zabýwá;
Z těchto prsau slow gasných sjla a lidmi pohybná
Moc se wywjgj dnes: ale zegtra? to náhlé tuhé a
Wychladlé a bledé tělo w rakwi ležj, ano, hrozno
K pohledu, co newidět, rozpadne se we prachowau prsť!‘
Teď zamlčel se a w rozgjmánj z nowu počjnal:

,Wysoko člowěka duch taužj po stezce žiwotnj,
W sebe, kolem sebe a wzhůru k wěčnému pohljžj
Swětlu, a srdce swatými plnj se mu pocity ctnosti,
Gestliže tjm rozum oswjcen poznáwage prawdu,
Důstognau swobodau k dobrému nakloňuge wůli. — —
Ay ta bytost, rozdjlná od těla prachniwělého —
Duch — duše nemraucj — kam utjká? proč newracj se
Nikdý zpět, by smrtedlnjkům zpráwu přinesla
O swětě tamto druhém, gegž hrůza ohaluge wěčná?
Někdy Prworozený z mrtwých tři odpočine dni
We hrobowé skále; wstane slawně ale dne třetjho.
Mocné pak zawznj slowo, a swěta zatřese úhly:
»*Smrt* gest pohlcena wjtězstwjm na wěky wěčně!
Kde twé wjtězstwj, smrti? twůg kde krutý, *smrti*, osten?«

Zpêw druhý.

Nesmrtedlnost.

Rannj wjtr zawál studený, když Galgaly temnau
Nawracowal se branau Elisey; nawštjwiti žáky
Mistr chtěl, a k nim gako gindy se laskawě bljžil.
‚Djtky,‘ prawil důwěrně, naleznuli zásoby gjdla?
Chladný gitra ge dech; pautnjka hlad upomjná.‘
Smutně mu odpowědj: »Wjš, učiteli mnohowážný,
Že w zemi modlosluhů zle se nám wede! Či slowo twé nás
Gen zkaušj? Sprostau kaši sobě při ohni wařjme
Tu z diwného zelj. Přineslť nám posluha ondy
Z pole planých tykwj; nasbjral gich plnu sukni.
Hlad donutil nás. Ljbo-li, s námi pogez toho gjdla.«
A hle přinesli hrnec; okusiwše wzkřjkli nagednau:
»Ó běda, hořká šťáwa co ged! běda w nádobě dlj smrt!«
Než Elisey hned k Hospodinu pln důwěry wzhlédnul;
Wzal do štipky, co gim zbylo mauky, hodil gi do hrnce,
A wše požehnage děl: ‚Nuže gezte a zdráwi požjte!‘
A hle ta tráwenina we pokrm se změnila chutný,
A hladowj se posilnili žáci a chwálili Pána!
S osloněnau twářj mezi nimi seděl. Wznešeněgšjm
U widěnj diwný stawěl se mu před oči obraz.
‚Tamto na wýši hory tráwnjkem bugně porostlé
Mistr seděl, božské twářnosti; dwanácte učenců
S nim, a kolem nich zástup do čtyr bljzko tisjců

Hlaw, lačný, genž Pána poslauchage, následowal geg.
Odhalený drže koš promluwil k němu teskliw učennjk:
»Wesměs máme chlebů pět, a usmažené dwě rybičky.«
Božský mistr požehnage chléb a rybičky, welel ge
Rozdáwat mezi lid lačný. A wšickni do wůle
Tjm byli nasyceni. A dwanácte garých pacholjků
W přinesené koše sebrali geště, co zbýwaly drobty.'
Krista předobrazowaw Elisey po modlitbě pokorné
Klidně do sjně hleděl. W okolj se ohlásila powěst,
W Gilgalské že přišel zdi, by swých nawštjwil učenců w.
Sprawedliwý rolnjk sem we waku práwě přinášel
Zrnowité z prwnjch stébel sežaté klasy a k těm
Dwadcet geště bochánků gečmenowých proroku w dar:
Wšak we patách tomu z města ulic sto chudých šlo nagednau
Až k geho sjni a čekalo tam; a Božj wida muž to
Wymořené množstwj, sluhu swému Ghiézi přikázal:
‚Upraž klásky na ohni a gak obyčeg, s olegem ge
Připraw a se chleby rozdáwey mezi ten nebohý lid.'
Mrzutě newljdný potom odpowěděl mu služebnjk:
»Gak, pane, možna mezi sto lidj těch děliti chljbků
A klásků smažených? To nepostačj ledwa desjti!«
‚Čiň, co ti káži,' prawil Elisey rozhorlen, ‚i sám Bůh
Gednati tak mi welj. Nasycen lid odegde ze sjně,
I zbude geště něco; bude pak za to chwáliti Pána.'
Stalo se tak: požili, zbylo gim, a chwálili Pána.
Rychlým teď se krokem do králowského ubjral
Města prorok w Samařj, »bohabogný kdež gemu Sulmal
Hospodu přjwětiwau wždy přál. Tu na silnici zahřměl
Temně wozů rachot a kowoleskle podkowy koňstwa
Zawzněly náhle po dlažbě ulic; sto wozů gelo z města
K poctě Naámanowi Syrskému to naproti wůdci,
Gegž Syrský král sobě nade wše knjžata wážil.
Onť pokořil Israélowu moc. Ale malomocenstwjm
Byl nakažen po těle sněhobjlém. Lékaři Syrštj
Newěděliť pomoci; mnoho gim zlata darmo podáwal;
Až pak služka mladá, Israélská djwka, kterau on
Odwedl do Syrie w zagetj, ku Naámanowé to

Řekla choti: »Kdyby šel můg Pán gen do Samařj tam,
K proroku, oč žeby byl sproštěn toho malomocenstwj?«
Na slowo této děwečky přigel bohatými opatřen
Poklady do Samařj do králowa sjdla Naáman;
Králi odewzdal list králůw, aby geho miláčka
Sprostil té nemoci. Polekán tjm král Israélský
A spolu rozhorlen s těla raucho trhal w radě to řka:
‚Gsem-li Bohem? zdali nad žiwotem a smrtj wšemohaucj
Wládnu co Bůh? Gá měl bych léčiti malomocenstwj?
Hospodinu lze to gen. Syrský, newidjte-li, král že
Znowu hledá gen přjčinu k wálce, pokaušege tak nás!‘
»Ať gen přigde,« prawil Elisey slyše, gak si nařjkal
Král, »a zwj, že prorok posawad žiw gest w Israéli,
Gegž gisté oslawj moc Páně; wyřiďte to králi!«
Wůdce přigel a stál Eliséowa u prahu bydla.
Zákona dle gsa nečist k čistým přistaupiti nesměl.
‚Wygdi,‘ prawil Elisey k sluhu swému Ghiézi, ‚a řekni:
Ať cizinec w řece Jordanské sedmkráte se kaupá:
A bude uzdraweno škaredé geho malomocenstwj.‘
Sotwa ta wyslechnul slowa, rozpálil se Naáman.
On giž dřjw se mrzel, že geg obljbence, k němužto
Wšecko se lichotilo, Elisey nepřicházel osobně
Wjtati. Ze Samařj od stolce králowa na kwap
Odgel w průwodu nádherném a uhlédage Jordan
Na břehu prodlel a rozgitřen promluwil ke komonstwu:
‚Proč gá pošetilec k Israélské gsem se obrátil
Wlasti? Čekám, že prorok mne uwjtá, a mi pomůže,
Swau ruku že wznese nad neduhem, a wzýwage gméno
Swého Boha žádaucj uzdrawenj mi wymůže?
On pak dj: Sedmkrát w Jordáně se myg! Nerozum to!
Gsau-li wody naše Farfar i Amana bljže Damašku
Méně zdrawé než tať? Krutě náděge má oklamána!‘
Rozkyselen to prawil. Ale sluha geden prositebně
Tak ho krotil: »Nepohrdni radau proroka wznešeného;
Wstup a w praudě se myg! wětšjm byl bys podrobil se
Nesnázjm pro drahé zdrawj, kdyby byl ti to kázal.«
Rozmysliw se Naáman a sestaupiw sedmkráte

Pohřjžil se w Jordáně; s dowěrau umyl audy
W praudech a byl pak čist. Gako djtěte audy se lesknau
Kwětaucj, z řeky tak wystaupil očištěn a opět
Zdráw; a hned s družinau k Eliséowu bydlu se wrátiw
S oslzelau mu prawil twářj: ‚Oprawdu nynj giž
Poznáwám, že Jehóva genom gest Bůh wšemohaucj,
A ty prorok geho, že k němu blaudjcjch zpět uwádjš!
Muži božj tyto wezmi prosjm dary od sluhy swého.‘
Snažně a dlauho prosil, Elisey ale ničeho newzal.
Rozmysliw se Naáman geště posléze ho žádal:
‚Dey mi s sebau něco země swaté; z nj gá doma oltář
Hospodinu udělám, a na něm budu oběti klásti.
Bůh mi promiň ale, gestliže wéwoda krále do chrámu
Rimmonowa prowodjm; neboť on se na mau ruku tehdáž
Podpjrá, kdy se modle klanj; to promiň mi Jehóva!‘
»Ach;« w duchu rozgjmal Elisey; »blaudjš posawáde
Tmau, mysljš-li, že potřeba prsti našj, by klaněl se
Pánu, a čest-li twá ti milegšj, než geho sláwa!«
To w duchu rozgjmal, a obrátiw se k němu hlásal:
»Gdi w pokogi; wšemohaucj Bůh tebe chraň a prowázeg!«
Když se na cestu wydal a tratil se w dálce Naáman,
Šel Ghiézi za njm. ‚Můg pán,‘ w duchu sobě powjdal,
‚Nic nepřigal od wůdce Naámana; gá dary přigmu!‘
Ohljdnuw se skokem staupil s wozu wéwoda Syrský
Z úcty ku proroku, a zaražen se Ghiéze otázal:
‚Dobře-li pak se děge?‘ sluha odpowěděl gemu: »Dobře!
S neschůdných Efraimských hor ale přišli nynj k nám
Mládenci dwa; ti stjženi gsau bjdau. Elisey mne
Poslaw k tobě prosj, bys k úlewě těm darowal mu
Hřjwnu stříbra, a oběma pak dwoge raucho proměnné.«
‚Wezmi dwakráte tolik,‘ potěšen řekl gemu Naáman,
A hned rozkázal, dwa by před njm zbrognoši silnj
Nesli dary a odewzdali ge w Eliséowě bydle.
Sotwa powyšli na wrch ošemetnjk muže propustil,
Skryl dary w domě cizjm, a pak odšel slaužiti Pánu;
Ljčil gasně čelo, stawěl se neřesti newinným.
Než Eliséůw zrak pokryteowu duši proniknul,

Ptal se genom : ‚Kdes byl ?' ten pak zase : »Gá ?—Kde ?« se tázal
S podiwenjm, a dělal, gakoby z domu byl newyšel. »Ha!«
Dj k němu rozpálen Elisey, »w duchu gá newiděl-li
Gednoho, genž s wozu rychle skočil, ano naproti kráčel
Sluhowi mému ? Toliž tedy čas byl, bráti penjze,
A lžj sobě wyzjskati raucha ? Nu kup tedy sobě
Dům, ano nagmi čeleď a služ chlipnosti neřádné !
Wěz ale, před pohanem Boha swého že slávě se rauhals,
A přelhals, pokrytče, mě wůči : Naámowa nawždy
Se přichytj tě nemoc i twých, lži twé na pokánj !«
Sotwa Ghiézi wyšel, poraněn byl malomocenstwjm.
Ondy wyšel Elisey k Jordánu prudkotokému
Sám, na skále kdež Dothan bylo stawěno město.
W podhágj tam na břehu práwě poráželi dřjwj
Žáci geho k stawenj sesutého domu. Zde na blizku
Mistra zahlédše hned ho radostně wyzýwali k práci.
Když tu geden z žáků úsilně strom podutjnal,
Sekera mu sletěla s topora a spadla do praudu.
‚Běda,' wolal nuzný, ‚ztracena wěru sekera, ač mi
Půgčena gen ! kdež gá ubohý za ni náhradu wezmu ?'
Politowal ho swatý muž, a z autrpnosti se tázal :
»Kam asi padla ?« a žák mu okázal mjsto. Prorok tu
Se stromu wrchol uťal a kolem usekal s něho wětwe,
A w řeku uwrhl geg, až praud se ode dna zawjřil,
A sekera hle na powlowný břeh náhle wyplaula.
‚Wezmi si gi zde !' swému prawil prorok učedlnjku !
A spolu připomenul, aby důwěřowal se a s láskau
Pánu kořil, a že nagde pomoc pak i útěchu w nauzi.
Brzo se rozlila Benhadada Syrského to krále
Moc po zemi Israélské; král Joram lidi sebraw
K odbogi powzbuzowal; na bogišti krwe mnoho teklo.
Překwapenj nočnjho času w radě s wůdci wogenské
Král Syrský uzawřel. Elisey ale wýstrahu králi
Joramu dal a prawil : ‚Bljž Dothana na tě wypadnau.'
Mjsto druhé i třetj, kde nepřjtel záhubu chystal
Rowně mu oznamowal, a z nástrah krále ochránil.
Benhadad rozwzteklen pohrozil wšemu swému komonstwu :

‚Kdož pak z wás, co počjnám, wšecko nepřjteli powždy
Oznamuge? Znátež toho zrádce a předce mlčjte?‘
Na to mu Bertazan odpowěděl: »Muže znám toho dobře,
Wšecko, co králi počjnáš, a w radě tagně zawjráš
W komnatě neyzažšj, Elisey, prorok on w Israéli
Wšecko to wůdci a králi nepřátelskému donášj.«
A w hněwu král poručil: ‚Gděte, wizte, kde gest; ale chyťte
Geg, chytrosti i sjly, krutého i plenu užiwše.‘
A dowěděw se potom, Elisey že k Dothanu odšel,
Poslal wogsko za njm weliké, wozy, pěchotu, gjzdu.
W noci přitáhše zakljčili město, by zagali wěštce.
Když ráno probuzen Samma, sluha ten Eliséůw,
Wýchody wšecky widěl zastaupeny, Pánu ohlásil:
‚Ach, pane můg, nepočetné wogsko zakljčilo město!‘
Pohlédnuw Elisey k nebesům k Bohu tiše se modlil,
Žádage Hospodina, milosrdně by záclonu temnau
Sňal s oka swého sluhy, nenadálý diw aby uzřel.
I promluwil k němu: »Obrať oko k wysokým hory stránjm,
Wiz, naše gest wětšj, než moc nepřjtele, sjla!«
Samma se obrátiw spatřil horu obhalenu mhau;
A w té plápolawé wozy, gjzdu i wogsko nebeské
Ozbrogené bleskem, hrozné oku smrtedlnému.
Z Dothanu šel k Samařj Elisey, bez bázně prošel giž
Tábor nepřátel. Strnulé pohljželo wogsko
Dlauho za njm; sto bogownjkůw geg stjhalo dále,
I ptali pak se ho po Eliséowi proroku mocném.
‚Pogďte,‘ prawil, ‚gá powedu wás k němu, koho hledáte.‘
A k Bohu Hospodinu w duchu ústy tichými se modlil:
‚Raň ge, Pane, slepotau, a mužů těch pamět a smysly
Spleť, aby zřjce kolem nikdež nerozeznali cestu.‘
Do Samařj wedl gich; oni geg doprowázeli slepě.
Tam mezi lidstwa hlukem u králowa trůnu na bljzku
S oslnulých gim očj klamawá ta mrákota spadla:
Gasně nynj widěli; strašné to wšak bylo gasno.
»Zbjte ge wšecky!« wolal lid, a král Eliséa se tázal:
‚Heslo-li dám, aby ge zbili?‘ Odpowěděl Eliséus:
»Žiw gich; neb zdali tys ge zagal a nutil ge lučištěm

Sem aby přišli? nebj zagatých, ale raděgi dey gim
Chléb a wodu, a dopusť, by domů se nawrátili ke swým!«
Stalo se tak: hostil ge král a domů ge propustil.
A w tábor se wrátiwše slawili Eliséa;
Syrský knjže po bezžiwotj geho wjce netaužil.
S nesmjrnau ale táhl mocj na město Samarské.
A zkusiw odpor tam zmužilý položil kolem ohrad
Wogsko a sjlu wozů, a přjkopy tábor obehnal,
By množstwj zawřené u wnitř bylo zemdleno nauzj.
Obleženj zplodilo hroznau w tom zádawu městě.
Umořených padalo w prach sjla lidj i dobytka,
Zaufalstwj rozmáhalo strasť, nelitostiwě matky
Tam zuřili proti wlastnjmu plodu. To wida Joram
Nahlas hořekowal, s těla raucho trhal a uprostřed
Zástupu lidstwa křičel: ‚Kdož nás oklamal? Samaría
Ubránj se prý wrahu, a zdi Jehóva ochránj!
Náděge marna byla w něho; w bog gsme se pustili marný!
Pomsta čeká nás ukrutná; Elisey oklamal nás,
Ten neprawý prorok a wšak lež tu hlawau zaplatj nám!'
Srdnatě před něg pak Elisey kročil, a to prohlásil:
»Slyšte, co Hospodin oznamuge! W tuto hodinu zegtra
Gečmene a pšenice w Samařj takowé bude množstwj,
Žeť za malý si penjz každý swau zásobu kaupj.«
Wéwoda wšak wzácný, o gehož ruku král se we sláwě
Podpjral, uwodil w pochybu slowo muže božjho
Řka: ‚Kdyby sám s nebe Bůh gako déšť obilj to na zem nám
Padati dal, to se newyplnj!' »Uwidjš,« Elisey mu
Odpowěděl, »ty wšak gediný nebudeš z toho gjsti.«
Ký wyplnil zázrak slowa ta proroka wznešeného?
Eyhle nebeské wogsko, které uzřjti dopustil
Sammowi Hospodin, ozbrogené hnulo se nenadále
S hůry dolů a wytáhlo we padlé mrákotě nočnj
Naproti Syrianům. Opodále zabauřila bitwa;
We wzduchu bljže lomoz rachotil; blesk tmau se zamjhal.
Hrůza bogownjkůw pogala; gako gežkowi gehly,
Strměly gim wlasy, a když powětrného wogenstwa
Zbrog a wozů kowaných lomoz a spolu konstwa dupánj

Nad hlawama gim zahučelo ze wšech swěta uhlů:
Wzkřiknuli Syrianė a utekli; a zásoby wšecky
A sklady pjee opustili w táboře širokotáhlém.
Myslili, že s lidem Egyptským spogen a s Kananegským
Král Israélský se bljžj, by se nad nimi pomstil.
Na spěch utjkali, a hluboké ticho tábor owládlo.
Diwno, k newěřenj! Giž ráno za gitra šerého
Přišli ku králi muži, a ohlásili přjhodu náhlau.
Král wše skaumati dal, až byl pak doswědčen autěk.
Wen w tábor nepřátelský ze bran se tlačil lid,
A zlato, střjbro a zásoby nahraděné w stanech, odsud
Odnášel w město. Wšem plesalo srdce widaucjm
Pohřešený giž dáwno chléb a kořist drahocennau.
Wéwoda genom onen neywzácněgšj, w lidu tjsni
Klesnul w bráně šeré, pošlapán byl a náhle tam umřel.
Prawdu prawil Elisey: »Uwidjš nebuda z toho gjsti.«
Mjgela léta; mazán za krále Jehú Eliséem,
Achabowo prokleté zahubil z prostřed lidu plémě.
S okna srazit kázal s hradu Jesrelského ukrutnau
Jezabelu, krew pokropila stěnu, kopyta koňská
Gi šlapala, hladowj psi gegj tělo odňali pohřbu.
Saud ten Hospodinůw ohlásil dřjwe Helías.
Stý doplniw giž rok Elisey onemocněl a z lůžka
Smrtedlného nepowstana wjce smrt očekáwal,
Joas král w Israéli přišel k němu w ložnici temnau,
A mraucjho wida kmeta nad njm pláče se sehnul,
Ústa na ústa geho studená, čelo na čelo tisknul
Obrosené, ledowau geho prawici, gindy mohutnau
Pozdwihnuw přiwinul ku prsům, a lkawě to hlásal:
‚Otče opauštjš nás, ty, který, gako někdy Helías
Přewyšowals Israélowu moc, wozy, gjzdu i wogsko?
Neb mocnými tě oslawowal Bůh zázraky stále!
Ach ty opauštjš nás, a my pod Syrského železným
Uhněteni ghem darmo se ohljžjme po spáse!
Nadege wšecka mizj we mrákotě záhuby náhlé!‘
Teď se kmet wztýčil, gakoby se mu wrátila sjla;
Z oka mu giskřil oheň: a w twář plačecjmu pohlédnuw

Králi prawil: »Ty plačeš, proti odpůrcům Israélska
Spásu hledáš? daufey gen w Hospodina Boha swého.
Na znamenj střely wezmi a luk, a powjm ti budaucnost!«
Joas poslechnuw powstal, střelu wzal i lučiště.
»Napni luk,« ozwal se prorok. On luk rychle natáhl.
Kmet pomodliw se potichmo, wložil ruku na hlawu králi
Joasowi a prawil: »Nuže okno otewři na wýchod,
A střel w powětřj!« on wystřelil, a Elisey dj:
»Hle střelu wjtěznau gsi wypustil dowěře Pánu!
Wálečným slals obyčegem střelu k wýchodu, Syrským
Ku hranicem, znamenj, že udatný počnete autok.
Polnice zahlaholj, a wy bljže samého Damašku
Tamže u Afeku bezčetných porazjte nepřátel.
Geště se táži tebe, w Boha důwěřugeš-li se swého?
Rci, kolikrát pyšného nepřjtele zbjti si traufáš?
Wezma w ruku střely, bj gimi silně o zem. To budiž mi
Na znamenj.« A střel pewným swazkem potřikráte
Král bil silně o zem, a se na kmeta wesele djwal.
Tento hlawau newrle krautiw to králi ohlásil:
»Negsi udatněgšj? gen třikrát zwjtěziti chceš?
Staň se; kdybys byl wjce se důwěřowal w Boha, byl bys
Pět- šestkrát wjtězstwj nad nepřátely zjskal!«
To řka, na lůžko zpět poklesnuw duši wypustil.
We skalném hrobě smrtedlná spočjwala schránka
Muže božjho giž rok, když tam w zármutku přinesli
Muži rakew zemřelého měšťana zachowalého
Ze Samařj. Zbožný spolu Micha prorok doprowázel
Pohřeb. W tom z hor wyskočili nenadále Moabštj
Lotři na ně. W rychlosti opustili nosiči máry,
A genom odwalili s hrobu kámen a tělo hodiwše
Na Eliséowy kosti, utekli bogjce se lotrů.
Ledwa ale wložené tělo do hrobu maně se dotklo
Článků prorokowých: duše eyhle se wrátila opět
W mužowo tělo mocj a milostj Swrchowaného.
Srdce mu tlauklo wřelé a nowý rozlil se po audech
Wykřehlých žiwot, oko otewřel a k obloze wzhlédnuw
Z hrobky wyšel, Bohu djky wzdal a w město se wrátil.

Micha stál na skále a západu slunce se djwal
Osloněným okem a wytržen to za njm prowoláwal:
‚Zagdi na odpočinek: ale přjštj ráno okaž nám
Twáři paprskowitau a celé z nowu okřege tworstwo.
Tak gsem dřjwe widěl mrtwého wycházeti z bydla
Práchniwiny; zbudilať mocná geg prawice Páně
K utěše nám a k náděgi žiwota neskonalého.‘

Národowé oslawugte Boha! gitro spanilegšj
Wzegde po střjdě dnů a nocj; i nenastane wjce
Saumrak aniž noci hrůza po něm; oku osloněnému
Sjdla se na wěky neskonalé blaženosti otewrau,
Gichž nám Syn s Otcem a Swatým Duchem ondy milostně
Ustanowil. Gak sljbil, sám on přigde pak opět,
A z hrobu nás probudiw powolá w onu řjši přegasnau,
Kdež *nesmrtedlnost* kyne nám a radost nehynaucj.

MACHABEJŠTJ

we čtyrech zpěwjch.

Zpěw prwnj.

Mathathias.

Útěcha.

Wzhůru wyleť má pjseň a po kraginách swěta gasný
Twých perutj se ozýwey zwuk! Slaw plémě hrdinské
Gežto za Hospodinůw horljwalo zákon a za mraw
Otcowský bogugjc nad ukrutnými udatně
Wjtězilo wrahy! I zwelebug ženu, genž ge přemohla
Též myslj wznešenau, zmužile patřiwši na trapnau
Smrt kwětaucjch sedmi synů, by nowému potomstwu
Skutku swého kořist dala: přjklad ctnosti welebný.

Antiochos, onen Asie král, gegž pochleby podlj
Nazwali Znamenitým, nesmjrnau wýprawu wyslal
K wyhlazenj Israélských, gichž nenáwiděl on wždy.
Autokem ondy dobyl giž Jerusalém a pobil tam
Lidstwa za den gediný skoro osmdesáte tisjců;
Wraždil mládce, muže, kmety, panny a matky kogjcj;
Odwlečených na tisjce prodal gako zwěř na tržišti;
Část po kragjch rozptýlil a wazbau swjral ohawnau
Do krwe, až posléz otců odřekli se wjry.
Rozkotal ohrady a spanilé wěže města swatého,
Přemožený aby lid shanobil. Ani poškwrněného
Chrámu nešetřil a obětnj z něho nádoby pobral,
Ze zlata oltář, stůl k wýstawě chlebů i se swjcnem;
I schowaný w kobkách podzemnjch odnesl poklad,

Gegž mu bohaprázdnj za lichau mzdu okázali zrádci.
Než neyhrozněgšj bylo zřjti dušjm bohabogným
We swatyni, kam k Hospodinu newiditedlnému
Gednaukráte za rok neywyššj kněz bohabognau
Wcházjwal s úctau, kamž geg lidu zrak z opodálj
Úžasu pln stjhal, když odhalil oponu wážně:
Tam sochu Zewsowu postawil Antiochos, a přikázal
Zpjwati chwály bohům a přinášeti Zewsowi žertwy.
Lidu welel, aby modly ctil a se odřekl wjry,
Giž na Sinaj hoře ohlásil sám Hospodin otcům,
Poškwrněné na wýši Zionské stawěti dal hrad,
Ozbrogených aby žoldnéřů geho zběř lidotrapná
W uzdě lid udržela, by tyranské wůli podléhal.
Wěrných mřely tisjce za wjru a swobodu wlasti:
Ale tisjce giných mučenj se a smrti bogjcjch
Zapřely wjru dědů a přinášely oběti modlám.
Ustrašenému lidu strast geště hrozila wětšj.
Zawzněla zpráwa kolem strašná, pomstau že kypjcj
Král sbjrá po mezjch řjše swé lid nepočetný,
A že bušj kladiwa wšady we wšech Asie wýhnjch,
Nástroge wálky kugjce a poroby pauta ohawná.

Eyhle těhotno samé nebe úžasy plodilo tehdáž;
Neb diwné z geho lůna se rodily přjzraky, lidstwu
Nehody wěštjcj. Čtyřidcátau noc hrozowěštný
Slýchán giž lomoz a strašný boge hluk we powětřj.
Gako mizj k wečerau růženný na nebi oblak,
Gak myšlénky a sen rannj: tak rychle se rowněž
Mjhali obrazowé wětrnj we mrákotě nočnj.
K obnowené od wýchodu k západu pádili půtce
Plápolawých na konjch. (Luna gak w auplňku se zářj,
Takto zlatého gegich oděnj blesk oswěcowal noc.)
Zdwihše kopj nad helmy se sráželi a proti sobě
Swáděli půtku krutau w dawu koňstwa a we zbroge blesku.
Ráno za chladněgšjch pak dob na tráwě a chrasti
Mjsto rosy tkwěla krew we rdjcjch temně se kapkách.
W městě swatém bezčetný lid se na oblohu djwal

W úžasu; newzpomenul si bogownjk na zbraň a rolnjk
Na spřež a pluh, gegž na zaťaté w poli brázdě opustil.
Djlny wyprázdnily se; z domu wen do ulic a na hradby
Lid se hnal a stál a k Hospodinu hlasem úpěl:
Kéžby tyto spasenj nám wyznamenáwaly hrůzy!

Wjtěz král rozeslal z Egypta domů se nawrátiw
Wýhrůžné a plné hněwu listy na wéwody wogska,
Genž we městě swatém, a po hradcjch wládnuli pewných:
„Na wěky buď ze kragin Israéle a Judy wylaučen
Zákon Hospodinůw a s njm i gazyk starodáwný.
Gen pauhý lid Hellenský w té řjši obýwey,
Genž k geho trůnu slušj.“ Syrian tak pyšně se chwastal.
Wogwodowé diwokau s radostj wůli wyslechli
Králowskau. I hned poswátná trhali pjsma,
A smyšleným po kragjch oltáře stawěli modlám;
Nutili mládence, kmety, muže i ženy i panny,
Na wdor Hospodinu, by požjwali gjdla nečistá,
K posměchu Mosowi, genž otcowsky a maudře o wšecko
Péči weda, w parném swěta pásmu to lidu zakázal.
Kdož se dle wjry chowal, katané geg wraždili náhle
Bez slitowánj, s ausměškem a krutau krwe žjznj.
Smrti a biče katů mnozj se hrozjce poslechli
Králowy wůle a sprawedliwých zarmautili srdce.

W národu pak powstal Mathathías, syn Jochanánůw,
Wnuk Simeónůw, neywyššj on Hospodinůw kněz,
Důstogný stareček. Wznešené u welebě po chrámu
Kráčjwal, když střjbrné kštice ozdobowal mu
Značný růh a s ramen se spauštěly přes prsa lesklé
Klénoty a sněžné ku patám mu splýwalo raucho.
Bohumilým otcem wýborných pěti synůw geg
Lid gmenowal; i chudých otcem, obhágcem ochranným
A štjtem wšech utlačených ho nazýwali wůbec.
Hluboce zarmautil se duchem, wida národu swého
Záhubu náhljcj a zkázu města swatého.
Před syny roztrhl raucho na sobě a takto nařjkal:

,O běda mi, k čemu gá se zrodil? přetrpjm-li to déle?
We swatyni wládnau cizozemci, a powrhelem se
Stal dûm Hospodinûw; poswátné nádoby chrámu
Gsau pobrány a odnešeny; geho sláwa uhasla.
Starci, děti zbiti po ulicjch; ginochû a mužû kwět
Zdáwen aneb přeohawně zbawen zbraně za roba slaužj.
Město swaté, tato panna swobodná, ach, otročj teď!
Weta po kráse gegj! pohané gj wzali dědictwj
Nakwašeni lakotau, i uwrhnuli hanbu na čistau.
Pryč odtud, synowé mogi! tamto na piščině pusté
Tam mezi šelmami paušti diwé bude hospoda lepšj,
Než w pelechu morowém toho města krwj zbroceného!'
A wstaw hned do Modina ušel, horského do města,
A s njm šlo pět geho synûw bugarých a rekowsky
Horljcjch pro spásu a oslawu wlasti. Na noc se
Ukryli w osamělém domě: a wšak i tam se ukrutnj
Dostali pochopowé, a hned wyzdwihli kamennau
Modly sochu a lid ustrašený přiwoláwali k žertwě.
I přizwal Mathathiu Apelles té tlupy wûdce:
K oběti geg měl modlářské a weřegně to hlásal:
,Pogď, kmete dûstogný, a přistup bljže a mocným
Klaň se bohûm a kadidlo na uhlj wlož a to kûzle
Na trhu pak obětug, by tě otce blahoslaweného
S wýbornými syny před oltářem zde Modinštj
Uzřeli bydlitelé a přjkladu twého poslechli.
W Jerusalémě se lid podrobil. Naplnjš-li ochotně
Rozkazy králowy, obohatj tebe zlatem i střjbrem;
U geho trûnu státi budeš se swými rozenci.'
S odhodlanau wážnostj odpowěděl Mathathias:
„Ať i celý Israél uposlechne králowy wûle,
Země ať odstaupj od zákona Páně a modlám
Ať se klanj: než gá sluha gednoho Boha žiwého
A synowé mogi a bratřj mogi zákona otcû
Swých poslušni budem; spolu státi budem, spolu padnem,
Gak bude ljbo to Hospodinu, gedinému, prawému!"
Než domluwil těch slow, wystaupil Isachar, ay ten
Nestydatý smjlnjk, gjmž lid pohrdal, (i byl ondy

Pro zločiny těžké z poswátné obce wylaučen)
Drze zapále kadidlo wolal: ‚Poslušen hlasu krále
Před Diowým oltářem odřjkám se Jehówy,
A wždy ctjti bohůw budu ‚neskonalých, wěkožjzných!‘
Když wykonal kaděnj a těmi slowy Pána porauhal,
Přiběhl do prostřed Mathathías; nesnesitelný
Žel naplnil geho ňádra swatá; želem audy se třásly;
Roznjcen pro Božj zákon bogownjkowi náhle
Od boku wytrhl meč a hned k oltáři se přihnaw
Rauhače tam zaklál i Apellesa wůdce wognjnůw,
Genž se za njm žena a zlořeče chtěl starce zabjti;
Modlu shodil s oltáře w prach a swým pak ohlásil:
»Za mnau pogďte mogi; strašliwá nám nastala chwjle,
Kdež my wylaučeni z okresu žiwota pospolitého
Gedno na paušti, w lesjch, skalinách a poljch na bogišti
Statně se od poroby hřjšné wyprostiti můžem.
Ey kdo smlauwu Božj a Jehówůw hágiti horlj
Zákon, pogď za mnau; swogi buďme žiwi, swogi padněm!«
Zaplesal wůkol něho lid. On se syny swými
Bral se k horám lesem obklopeným. I odešly tisjce
Wolně za njm; zděděné dobrowolně opauštěly statky
Wšickni pro službu a wjru swatau. Na rukau swoge djtě
Nesla milowná matka; garau ohrnut rodinau tam
Kráčel otec a mnohý nesl dobrosrdečně slabého
Starce ginoch na plecech; ku horám pospjchali wšickni,
Wzdáleni od tyranů w temných by se ukryli rokljch.

Brzo do Jerusaléma došel hlas: »Gak Mathathías
Roznjcen pro Jehówowu slávu Apellesa wůdce
Náhle zabiw lid zbauřil a k odbogi drze wybjdnul!
S wýše Zionské poškwrněné, kdež na hradě wládli
Utwrzeném pohané a celau zemi w uzdě železné
Drželi, wogsko wysláno, a to hned okřjdlilo krok swůg,
Mstau prahnauc po krwi lidu oddaného Jehówě.
Gak w temnjch lesinách diwocj sem a tam se pohůnci
Na lewo, na prawo obracugj a pozorliwě sljdj:
Tak oni pátrali po stopě rozprchalých utečenců.

Než tu bohaprázdná baba wůdci ukázala cestu
K auwalu záhornjmu, kdež tyto bydlili w rokljch
K wýstraze řekla mu pak: »Ne dnes, ale zjtra na ně wraz;
Neb sobota bljzka; w ten den Israél odpočjwá.«
Stalo se tak. Mathathías i též synowé geho wogsko
Sbjrali dál u Modína; a lid zde byl obrany prázden;
Práwě slawil w pokogi swátečnj den to sobotnj.
Wůdce tedy hlásného wyslal tam na horu dřjwe;
Hlásati on započal: ‚Odbůgnj, wygděte z gam swých!
Úctu prokažte bohům, zjskáte žiwot si a lásku!‘
Lid ale gednohlasně mluwil: »Neposlechneme krále;
Gen gediný gest Bůh; marným neklanjme se modlám.
Krew-li naši chcete, wezměte gi; zde my do hrobu klesnem
Bez winy: Než běda wám! swědčj nám nebe i země,
Nás že wy mordugete, Jehówě my ostali wěrni!«
Bog se počal chrabrosti nehodný. Klesalo mužstwo
Bezbranné; pohanů wztek rostl; zabjgeli wesměs
Ženy, děti, kmety; hle tři tisjce gich obětowáno
Modlám; i zbili gim dobytek a spálili mrtwé.

Náramný rozrýwal žel Mathathíowo srdce,
Když truchliwá o zmordowaném lidu zpráwa ho došla.
W prach posadiw se plakal a o záštitu se k Bohu modlil,
Posléz pak na potaz powolaw swoge, tak se prohlásil:
»Přegte ochotně mi sluch! wrahům-li se dáme pobjti,
Nebránjce se we swátek: brzy nezbude nikdo
Ze wšech nás na zemi; pročež odpor mužně lstiwému
Klaďme wrahu, kdyby we swátek bog s námi počjnal.
Hlawnj nám buď wěc, abychom nepřátely wzteklé
Wyhnali préč, pro Bůh bogugjce a swobodu wlasti!«
I wzdali chwálu radě wšickni. Hned k autoku mocný
Odhodlán kmet sestupowal s wybranými tu lidmi
S hor lesem obhalených na rowen a tu wjtězoslawně
Sjlu přemáhal nepřátel; i zrádce potrestal,
Genž newěrni Hospodinu se obrátili k modlám.
We prach rozmjtal oltáře a chrámy pohanské,
Poswátný oltář Bohu wyzdwihowal gedinému

We hražených městech, co dobyl gich na wrahu silném,
A wlast oswobodil wjtěz. W kragi wolněgi dýchal
Giž Israél: pohané se třásli na wýši Zionské.

„Syrský wůdce Seron dowěděw se, horách na Modinských
Že zbůgnjci se k odporu sesilugj, (pohanům tak
Slauli udatnj hrdinowé, genž k obraně wjry
Powstali odhodlanj zděděný swůg hágiti zákon!)
Weškery wůdce swolal na potaz, poručiw, by se sešli
Na hrad do Samařj a mluwil k nim na sněmu takto:
‚Statnj muži a bratřj, slyšte! Horách na Modinských
Sešla se podlá sběř a drzostj nesmyslného
Odboge zaslepená chystá se s námi wegjti
W bog a mnj w poli swobody sobě dobýti a sjle
Přeslawenébo se wyrwati Antiocha. Ký nesmysl, wizte!
Mám-li ukázati na statná ona králowa wogska,
Genž tuto chatru opowrženau, ten lid Israélský
Wždy w poli zmohly a gj rozprášili, gak plewu wjtr
Náhle na humno se prodrawšj? I utekli pokaždé
Před wašima zrakoma, gichž ozbrogugj smrti blesky!
Neskonalau teď i gá chci dobýti si wjtězoslávwu.
Wy sami se podiwjte, Seron gak rychle a strašně
Potře wrahůw. Dnes geště za saumraku wezma tisjcůw
Třidceti otužených wálečnjkůw obořjm se
Kwapně na ně spjcj. Gako nočnj bauře se náhle
Bljžjwá, přiwaljm se a gednjm potru tu holotu rázem.
Tobě, Apollo, přegi štěstj; ty přede wšemi prwnj
Šik powedeš, řadu wýborných slonů zawedeš w bog
Proti nepřjteli a s nošených těch bašt nenadále
Krupobitjm střel a kamenjm ze praků na ně házeg.
Gedny dosáhne rypák a slonů šlap červy zamačká,
W autěku pak zastihne osud wšech záhuba a smrt.
My na bogišti krwj zalitém zjskáme kořisti.
Pomněte wšickni na bog a na wjtězstwj neomylné!
Lid hotowý mne čekey! Čest Antiocha naše heslo!‘

Takto mluwil k wůdcům, genž rychle se do sněmu sešli.

A hle nedlauho po tom giž wogsko w řadách ze Samarských
Táhlo bran k temným dolinám horského Modína.
Dřjwe prakownjci se wyhrnuli, řadu krygjce
Těch dwanácti slonů, kteřj wěže nesli na zádech,
A we wěžjch muže ozbrogené; pod šlápoty těchto
Owěžených obrů wůkol zachwjwala země.
Za nimi wůdce prakownjků se přiháněl Apollon
Odwážný. Hlaholem hromowým čtyry hřebce poháněl
S dwogkolowého wozu, sem a tam se progjžděge létal.
Stegnau spřež bičuge s wozu bohatě pozlaceného.
Neywyššj gel wůdce Seron w srdci wšeho wogska.
Mocně welel bogownjkům do desjti tisjců
Ozbrogených brněnjm, helmau a kopjm a pawézau.
W následnjm to třetjm šiku wýprawy této wogenské
Střelci byli rownj počtem gako zástupy přednj.
Těmto welel Zorain, prudký rek we hluku wálky.
Wálečných sto wozů w zadu drnčelo; na woze každém
Kromě spráwce wogjn seděl ozbrogený mnoha welmi kopjmi.
Seřaděné w bog tak na nepřjtele chwátalo wogsko.

Tam na dole skalnjm we stjnném zákrytu lesnjm
Klidně dřjmal otec Mathathias a kol něho rodnj
Leželi též synowé; dolinau, po stráni a rokli
Rozpoložen byl pluk zbrogemocných osmi tisjcůw;
Na šumiwém listj odpočjwali pokryti pláštěm.
Půlnoc pominula, i wyhasly po táboře wůkol
Ohně; genom modrawý dým ze tljcjho po různu
Popele wystupowal a se rozplýwal we powětřj,
Mhy gako dech mezi wrcholemi stromowj košatého.
Kmet ale nepohrdal potřebnau opatrnostj;
Wálky gako zkušenec nezapomněl střjci se záloh
A lsti nepřjtele, záhubné též pomatenosti.
Po wšech wysočinách a lesjch měl stráže a hlásné
Rozstawené, se skal genž na strany wšecky hledjce
Wšecko donášeli, což od rowin lidu rozloženému
W táboře podezřelé a nebezpečné se událo.
Teď se přibljžil kwapně Refim, strach we zraku gewě

A chwěge se gako listj osikowé w dechu wětru,
I uchopil ruku dřjmagjcjho starce a myslil
Dřjwe po tichmo ho ze sna zbudit než zástupy spjcj.
Kmet ale přjwětiwý gasnýma se očima djwal
W ljce gemu; neboť anděl Páně ho práwě opustil,
Genž we snách ho těšil a k důwěře geg napomjnal
W Hospodina, wjtězstwj sljbiw a odměnu přjštj.
Strážce wrchů ale oznamowal: »Pohané nepočetnj
Mocně hrnau se na nás. Zbraně blesk a wozů hřmot ohromný
Mne polekal, na hlawě gežil se mi wlas, ano pro strach
Gsem klesl na kolena, před sebau wida šelmy ty pauště
Obrowské; gako hory walj se na nás w čele wogska.
Na hřbetě zaklenutém wěže, zbrognoši obsazené, gak
Bašty, nesau, strašným smrt wyhrožugjce rypákem,
Genž teď mezi tesáky wisj skrčený, ale rychle
Pak, gako blesk, se ode tlamy prodlaužj a wogjna
Náhle chopj a smáčkne a pak wyhodj do powětřj,
Zlostně aby spadlého w prach zašlápnuly cápy.
Wěř mi, Pane, nepomůže-li Bůh, a newyswobodj-li
Od wraha sám swůg lid, zahuben bude na wěky gisté!«

Z čerstwa wstal starec a knězi pak pokynul Abisálu,
Genž i hned na pazaun polnj tak mocně zatraubil,
Že hlahol odražený od skal, gako hrom se ozýwal
Údolinau, a na rychlo se lid kolem otce shromáždil;
Neb tak z úcty swaté Mathathíu starce nazýwal.
Prwnj, rek garobugně kwětaucj, Júda udatný
Wyskočiw od steliwa zřel bystře do mrákoty nočnj,
Lwu podoben srdnatému, kdyžť odpůrce na bljzku
Zawětřj. Wytasil meč, očj nespauštěge s otce.
Zároweň i Jonathan, Eleázar, Jochánan a Símon,
Bratřj s plápolawým srdcem přikwapiwše se tážj
Péčliwě otce, z gaké se přjčiny ozwala trauba?
A hle šlechetný kmet lidu se sběhlému přikázal:
‚Taste meče; my potáhneme hned na nepřjtele Páně!‘
Lid mezi tjm ale postrašený od zbrognoše báznj
Zaslepeného se giž dowěděl o přesjle nepřátel

A zprawau o řadách šelem obrowských polekán byw
Reptal na hlas a neystaršj wece horliwě Sádok:
‚Twá ta neohrožená mysl čestna ge, otče welebný;
Zde wšak tě swozuge; zapomjnáš opatrnosti,
Genž tebe gindy wodj; nepočetným naproti hodláš
Gjti wrahům s hrstkau gen nepatrnau lidu swého,
Zmořena genž mnoha posty tlupám se wyhýbala menšjm!
Pošetilost byla by a drzost opřjti se králi!
Hospodin rozhněwaný w moc nás gemu na wždy odewzdal.‘
Hořce rukau pohroziw Mathathías gemu domlauwal:
»Wjtězstwj nepogišťuge moc lidu we hluku bitwy:
Mocné rámě Božj i malé dá důrazu hrstce.
Onť milosrdný Bůh a slitowný, když gemu ljbo,
Wyswobodj zwolený od nectné poroby národ!«
A w tom strašliwě rozhorlen nenadále wytrhnul
Júda ze pošwy meč a prawicj swalitau mnohotjžnau
Cedry uťal wětew od kmene, žeť rozljtla se w dálku.
Sádok užáslý odskočil a swau ku prachu snjžil
Twář; neb zdálo se mu, že w okamžiku smrt ho zasáhne.
Auzkostné ale podiwenj wšem sewřelo srdce,
Nad sjlau ginocha, genž roznjcen k lidu hlásal:
‚Ha wy bogjte se hřjšnjků, luzy té se bogjte,
Genž u diwém wzteku morduge wám ženy hořekugjcj,
A u prsau matek usměwawá nemluwňata wraždj!
Genž muže a ginochy, chtiwa zisku lichého, prodáwá
Gak galowý dobytek swětoběžným na trhu kupcům.
Gižli také wy Božj mysljte se rauhati sláwě?
Lepšj smrt w bogi, nežli to žiwobytj hanoplodné.
My bogugem pro Bůh, za wlast, za žiwot! Nuže wzhůru!
Mysli netraťte, newáheyte; w bogi Bůh bude s námi!‘
To prowolaw šel; roznjcen lid následowal geg.

Sjršj cestu, která w podolj luhy rozmanitými
Wedla kroček pautnjkůw ku skalným w lese rokljm,
Lid pominul Mathathiůw a směle na wrahy táhnul
Po stránjch lesnjch a spěl až k městu Bethóron,
Kdež se poslednj chlum w rowen usměwawau ku kobercům

Zelenawým njžj a k roljm klasy ryzozlatými
Skwostně protkáwaným. Tam Júda wogsko pořádal.
Křjdlo lewé Jonathánu odewzdal, wládu prawého
Dal Eleázarowi, w bogi bauři by řjdili autok.
U prostřed on sám prwnj w čele wogska rekowsky
Stál a neohrožený očekáwage wraha zagásal,
Když se nynj připogil hrdina k němu bratr Jochánan.
Símon, neystaršj Mathathiůw syn spolu s otcem
Stál na wrchu skalném. Než otec dal wýstrahu geště
Júdě rukau zdwiženau a ptal se ho pečliwě welmi:
»Júdo, powážil-liž pak cjl, skaumal-li si srdce
Swého skreyš hlubokau: Zdali odwážná tebe pýcha,
Zdaž tebe dowěra na wlastnj gen sjlu, či marná
Chlauba genom na nebezpečné ono mjsto pohánj?
Wraucně prosil-lis Hospodina a pokorně wyžádal
Sobě milost a swatau-li ge wjrau twé hnuto srdce?«
Júda hned odpowěděl: ‚Cjl rozwážil gsem i tagné,
Otče milý, prohledal gsem kauty a záhyby srdce;
Odwážný mne nebádá pych, ani dowěra k sjle
Wlastnj: že w čele wogska stogjm, to mi káže Jehówa;
Bůh mi do srdce wolá, bych řjdil w bitwě našince.‘
To prawiw obnažil on swůg meč, posadiw se do tráwy,
Bradu rukau podepřel a plápolawýma se djwal
Zrakoma w noc černau, zdaly giž bljžil se nepřjtel.
Gako lew odstawený od kogné matky nedáwno
Na wlastnj swau sjlu spoléhage z brlohy wstáwá
A před daupě se postawiw obzjrá lesy wůkol
Krworudým zrakem, odpornjk něgaký-li se bljžj;
Po krwi prahna si oblizuge tlamu gazykem ostrým,
Chocholatým ohonem bige drnčjcj o zem, až prach
K obloze wjruge, a řwe a hřjwau mocně potřásá:
Takto seděl na zemi před zástupy rek a pohljžel
Bystře dolů na roweň, žádostiw krwe nepřátel.

Než hle na wýchodě swětlegšj nebe obruba giž se
Zardjwá; rannj wětřjk prchawé mlhy zahánj;
Wzhůru se we plesu pozdwihugj skřiwánci a wůkol

Po zrosených lučinách zwuk po zwuku se poozýwá
Zde w lese, tam po wršjch i po hlubšjch auwalu skrýšjch.
Až posléz pozdwihnulo slunce hlawu plamennau
Ze zlatolesklých wln, a den omlazený twory wábil
Ku plesu. Ey Syrská tam přes rolnjkowy setby
We klamawém klidu táhnula sjla; Seron si umyslil
Překwapenjm náhlým potřjti nepřjtele we snách.
Owšem lid se lekal Israélský, zástupy spatřiw
Nesmjrné před sebau a slonů hroznau řadu napřed
Neystaršj Símon Mathathiůw, starce swatého
Syn přispěl pak s hůry a Júdowi wůdci poraučel:
‚Smělče, wywol gen dobrowolnjky z wogska, kteřj se
K spáse lidu smrti zaswětje na nepřjtele wrhnau.
S howady obrowskými zdá se mu strašliwa půtka.
Ať oni ku dlauhému a k okowanému kopišti
Meč připogj, meč pak silnými na oštěp upewnj
Řemeny a w dawu bitwy přede wšemi ať obořj se
Na slony a směle gich poranj do měkkého rypáku;
Trapná gich se bolest uchopj a oni hned uwrhnau
Na swoge wogsko diwý zmatek a smrt a zádawu hroznau.‘

Pozdwihnuw meč Júda kynul swau pochwalu bratru
Důmyslnému, a sotwa do řad woge sestaweného
Zpráwa o tom smělém roznesla se podniknutj: sta
Hned wystaupila srdnatě se k činu obětugjcjch.
Z těchto mužů statných Símon dwanácte gen obral,
Zkušeni genž w poli giž nepřjteli býwali hrůzau.
I hned neydále stihnaucj wybrali dřewce,
Silným pak na ně meč auwazkem připiali pewně,
A spěli rychle dolů, kdež podlé cesty se táhlo
Křowinaté hauštj a nepřjtele čekali kradmo.
Bljž a bljž prachu wjrowaté se zdwjhaly chumle,
A z wjrů prachowých se kmytaly blesky, kterými
Slunce paprskowité se odráželo od zbroge lesklé.
Bljže tisjců krok se ozýwal a zástupy úžas
Předcházel dusotem; nastáwala bitwa a zkáza.

Gak mile Júda okem bystrým nepřjtele uzřel,
Powztýčiw se zahaukal, až hory, doly se wůkol
Třásly a wšickni kolem se ulekli i sám Mathathías
Na wrcholi skalném. I nepřátelé ohromugjcjm
Heslem užáslj ustrnuli a z řadů se wytrhli.
Než wida gen po stránjch odpůrců w takowémto
Počtu slabém a holým mečem ozbrogených, nemagjcjch
Pancjřů ani helm, ni wozů ani gjzdy na křjdlech:
Diwě Seron zasmál se a pohrdliwými posuňky
Tak se k Apollowi, wůdci šiku přednjho prohlásil:
‚Ba wěru gáť myslil, že celý Israél obořj se
Tady na nás a wšem připrawj smrt a záhubu hroznau!
Má-li se wogsko to wýborné s tau měřiti chatrau,
Genž gako laupežiwá zběř w lesnj hauštině bydlj,
Zbroge a braně nemá a w zaufalstwj zde hledá smrt?
Ať sami střelci genom s wěžj na ně šjpy wypustj
S těchto dwanácti slonů, a prakownjk ať na ně házj
Smrtjcjm kamenjm: utekau před námi užáslj!‘
A hle tu ku předu dále ženau slony wšecky pohůnci
S náramným powykem do pole; břidkými wogáci
Pjkami gich s wěžj bodagjce dráždili k zlosti.
I hnula gim se žluč, do hrudj se bigjce rypákem
Pokročili w před a po mstě horaucj frkali tauhau.
Krupobitj střel wylučených tu naplnilo šumným
Powětřj sikotem; i prakownjk kamenem ostrým
Zakružowal, až pak se šňůra spustila prstu:
Ay tu letěl kámen huče powětřjm a na kopci
Tam spolu se střelami statného wogjna zabjgel.

Pozdwihnuw Mathathías oči k Bohu wraucně se modlil:
»Spas, Pane, lid swůg od nepřjtele, genž gemu chystá
Zkázu pychem zuřiwým a prawému, žiwému se rauhá
Tobě Bohu! ó deyž nám wjtězstwj, wšemohaucj,
Ať wrah náš pozná s auzkostj, žes', Pane, mocný!« —
A hle tu wýborných a zaswěcených smrti slawné
Těch dwanácte mužů na přednj šik se uwrhlo na gednau;

Každý na slona nastaweným naměřil si kopištěm
A do rypáku wraziw hluboko poranil; nechybil gen
Z Gázy Dorach; s hladkého tesáku se mu swezl oštěp;
Skrčeně gen wisutý lalok ušnj zwjřeti protknul.
Strašliwě nataženým ale slon se chopil ho rypákem
A hruď mu stisknauti a ze msty ho mrštiti wzhůru
Chtěl, aby geg spadlého na zem, w prachu geště zašlápnul.
Nábal wšak Bethóronský w čas přiběhl geště,
Wzhůru kopj pozdwihna mečem připiatým mu wypjchnul
Giskrnaté oko, a to co gindy rozumně a chytře,
Klidně a krotce wyhljželo, teď se zapálilo ljtě.
Zlostj a wzteklau uchwáceny wšecky bolestj
Šelmy nynj na poljch zuřily; s wěžj hogownjky
Swrhly na gednau a frkagjce pobjhali sem tam,
Prorazili wlastnj řady wogska, by w bystřině šumné
Hlubokorozštěpených ran tljcj schladily zápal.
Neywětšj zawadil o Seronůw wůz kolugjcj,
Ku předu když frkawé se sedla hřebce poháněl
A z daleka spatřil, na slonech co spáchali práwě
Odpornjci drzj; i začal domlauwati wůdcům
A spolu přikazowal, aby odwážliwce nagednau
Potřeli: — než tu ležel w prachu s koňmi krwácege swými;
Wůz překocen w poli a zlámán. Neb rychle gako blesk
Roztřjská stoletau u prostřed háginy sosnu,
Tak že ležj z nj trosky kolem kmene roztřepeného:
Na takowé kusy rozlámal slon wůz kolugjcj,
I pošlapal koně a s nimi wéwodu zlořečiwého.
Syrianė se we zmatku diwém rozutjkali různo.

Teď z gara gak gihem odwlhlá se walj sněhowá kra
S hůry skalinaté rachotem doly ohromugjcjm,
Les wywracj, pole, lauky trhá a se na doly wrhne:
Tak se hnaw od kopce dolů Júdas Makabegský,
Ozdoba swého rodu skwostná, rek, mládec udatný,
Sám w čele wogska wrazil na hřbet wrahu zamotanému!
Bil a napágel žjznjcj meč w krwi nepřátel.
Tak Jonathan, tak i rek Eleázar. I nikdo newáhal

Z wogska gegich. Křik wjtězný se podále rozléhal.
Mnoho tisjc pobitých krylo stezky, pole, krylo úwal.

Pod hágem cedrowým na bljzku města Bethóron
Odpor gen kladl ještě Apollo smělý; zdržowal swých
Autěk a sám se pak odwážil w bogi čestně umřjti.
Júda nemeškage na statného nepřjtele mocně
Tam udeřil; a když se hnal naň Apollo kopistěm
Ohroténým, zablesknaucjm se mečem přeťal oštěp
Naměřený we dwé a wrazil mu ho přjmo do ledwj
Hluboko tak, že Apollo spad s koně duši wypustil.
I hned bohatě ozdobený meč Júda mu odpnuw
Od té chwjle pořád ho nosil a tasil ho za wjru
Poswátnau, za mrawy zděděné a na obranu wlasti
Utlačené, k wjtězstwj národu swého a slávě.
Hle w rychlosti pozůstatky rozprchly se wogska,
Genž na zkázu Židů bylo wypraweno; z něho málo
Kdo wrátil se domů, by swým ztracený bog ohlásil.

Ey bljžj se konec Mathathiůw. Duch smrti cjtiw
On we prsau zdárné powolal swé k sobě rozence
A w loži pozdwihnuw se hlasem tkliwým ge požehnal:
»Přigměte mé to požehnánj, synowé drahocennj,
Deyž wám Bůh swau stále milost, tak abyste wy hodni
Otcůw swých dobré činili wždy na cestě newinné!
Strastiplný gest wěk, w němž žigete; po swětě zpupná
Wládne hrdost; pych křiwdu a zkázu chudému zamýšlj.
Zákon Hospodinůw opatrugte a pomněte skutků
Swých otců a tu, giž si wyzjskali, slávu hledeyte:
Nad ni neceňte žiwot; wěčná waše pak bude sláwa.
Sprawedliwým Abraham sluge; we zkaušce wěren obstál,
Josef Egyptský mocně také panowal; w nehodách i
We štěstj ctil Hospodinůw zákon; sprawedliwě
Horlil i Fínes o sláwu Božj a za odměnu kněžstwj
Dáno mu neywyššj a bylo w rodu geho dědičné.
Josua wěrně činiw, co welel gemu Pán, Israélských
Oswobodil. K lidu prawdu mluwil a weřegně gi zastal
Káleb a aučasten byl sljbeného dědictwj.

Dawid byl dobrý a wljdný, zač gemu panstwj —
Gemu i geho potomstwu také — bylo na wěky dáno.
Sláwa Božj roznjtila Thesbitského Helia:
A za to byl w nebe slawně přigat w hromoblesku a wichru.
Sidrach, Misach i Abdenago Bohu zůstali wěrni:
W odměnu Hospodin ochránil ge w plápolu ohně.
Čistá též Daniélowa ctnost i lakotných ukrotila lwů.
Hle tak Bůh w rannjm šeru dawnowěkosti swaté těch
Odměňowal, kdož geg milugjce mu slaužili wěrně!
Násilných moci hřjšnjků se nebogte ni hrozby;
Sláwa zlého ge prach a ta zetlj gak ruby wetché.
Ať se nadýmá dnes a hrozj zemi i nebi pěstj:
Zjtra ho wjce nenj; neb do hrobu mrákoty nočnj
Klesne geho wzdor nesmyslný, geho pýcha i bugnost.
Wzhůru, milj synowé! gen mysli netraťte; trweyte
Zákonu wěrni: Božj mocné wás rámě obránj.
Neystaršj, zkušený, maudrý, můg Simeon otcem
Wám buď a wůdcem na mrákotné žiwota pauti:
Rek ale můg Júdas Machabegský, z mé krwe wjtěz
Proslawený, buď wogwoda wáš w poli bitwy železné,
W táboru byw wychowán, bude wám w bogi záštita statná.
S oběma buď Jonathan, Eleázar, Jochanan; i buďtež
W spolku bratrském sgednoceni. I seberte udatných
Wšech Páně ctitelůw za swatau k bogi swobodu wjry;
Setřete wlasti nečest mocnau na nepřjteli pomstau!«
Gak tuto řeč dokonal, hlawa klesla mu zpět na podušku.
 Geště milých žehnal a na ně hledě duši wypustil.
Plakali geg synowé a zdj opodále Modínských
Smutně do hrobky dědů mrtwého ku pohřbu donesli.
Lid po celém Israéli po Otci nařjkal a truchlil.

Než u plesánj wywolených mu s hwězdowitého
Trůnu podal wěnec odměnný milosrdný Bůh, wšeslitownjk,
Že zde se důwěře mu w nočnj stál žiwota bauři
Statně a pozbudiwau wšem dobrým *útěchu* wléwal.

Zpěw druhý.

Eleázar.

Odewzdanost.

We hlubokém swé zahrady lůně, we chládku šumjcj
Palmy seděl Eleázar kmet; čta w pjsmu se usmál
Práwě; swatau rozkož nad mjstem knihy pocjtil.
I znělo mjsto: ‚Sluhům Abraham dole prodleti kázal,
A naložiw na syna k zápalné oběti dřjwj
Postupowal na horu, w ruce meč a oheň nesl sám; syn
Následowal geg Isák; wywolen on k oběti pachtil
Welmi se pod břemenem. Šli oba spolu nic nemluwjce.
I promluwil pak Isák: »Můg otče!« a ten: »Synu co chceš?«
Dj zas Izák: »Drwa gen zde widjm a oheň, ale nic tu
K oběti zápalné, a kdež toho dostaneš, otče?«
Sotwa otec utlačil slzu, gen sewřeným řekl srdcem:
»Mlč synu můg; sám sobě opatřj Hospodin oběť!«
I neohljželi se zpět a šli spolu k wýši Moría.‘
»Newino andělská,« dj k sobě starec, »patrnýs ty
Spasitelůw obraz! ó přeblaze člowěku, gegž Bůh
Naznamenal sám k utrpenj; trnowých zde po cestách
On kráčj s weselau twářj do sláwy nebeské!«
Sámť netušil, že i naň čekagj muky strašněbolestné,
A že i on powolán, aby trpěl rowně za prawdu
Bohumilau a za wjru swatau a pro zákony božské.
Ey wyslanj tu přicházeli drábi a mocně zatlaukli
Hned na dwéře domu, w němž osamělý kmet obýwal.

Bez prodlenj otewřel a před ustrnulými počjnal:
‚Ay co widjm? zbraně a hroziwé tady twáře wogjnůw?
Zdaližli w tomto tichém přjbytku co řjditi máte?
Koho hledáte, toho zde nenj; meyljte se gisté;'
»Neblaudjme; tebeť, Eleázare, práwě hledáme!«
A tlupy wůdce prawil: »Král Asie Antiochos, twůg
On též král, sám k tobě posjlá nás, abychom tě
W poutech před geho trůn a do seślé obce přiwedli.
Gak se ti tam powede, co čeká tebe, sám gediný Zews
Wj s wěkowládnaucjm osudem; skryta wůle nebešťan.«
Usměge se Eleázar dj: ‚Gak, máš-li mne w poutech
K Antiochowě trůnu a do sboru obce přiwésti?
W poutech starce slabého? i půgdu s tebau samowolně.'

A hned geg tito wedli na trh, kdež Antiochos král
Sedě na trůnu zlatém nepočetným lidstwem a wogskem
Ozbrogeným obkljčen ke cti bohům, toť Olympským,
Oběti klásti welel a hrami wšelikými ge slawně
Ctil, kdokoliw koho byl w záwodnj předstihl gjzdě,
Neb kdo předc wšemi dál mnohotjžnau desku wymrštil,
Neb z luku wystřelený neylépe do terče wrazil šjp:
I kdo koho pěstj zmohl, a w běhu zápasiwém kdo
Swjtězil, odměnnau z ruky wlastnj wšem cenu dáwal.
Slawně pak ohlásil: ‚Mogi národowé, nehynaucjm
Wšickni se klaňte bohům; oltář Judského Jehówy
Na wěky buď zničen, a kdo ctil by ho geště drzostně
Proklet buď a mukám trapným a smrti odewzdán!'

Hrůza celý gala Jerusalém, když na trhu přjkaz
Ten strašliwý se byl ohlašowal. Boge muk se a hrozné
Smrti giž obětowal negeden modlám a prawého
Zapřew Hospodina, wlastnjho se národu metlau
Stal krutau, gako Jason, po cti lakotně bažjcj
Muž, za penjz hřjšný od krále nedáwno si kaupil
Kněžstwj neywyššj a teď odřezanec ošemetný
Wztekle zuřil proti wlasti a otců wjře dědičné.
Dáwno nenáwiděl on Eleázara tagně, gehožto

Swětlá ctnost noci duše geho wlastnj se protiwně
Přjčila a geho bezbožnost odkrýwala zřegmě. —
Býwáť, ach, wždy zlý člowěk dobrého nepřjtel! —
Pomstau rozdrážděn, že dle práwa kněz Eleázar
Kněžstwj neywyššjho nedůstogným ho prohlásil.
Zwěstowal Antiochu: »že wládu haněl Eleázar
Králowskau, králem pohrdal, tjm Syrianjnem,
Genž mrawy Hellenské po celém Israéli zawádj!«

Mezi dawem hlučným lidu hemžjcjho se wůkol
Zbrognoši starce přiwáděli, a wšady gemu se množstwj
Z úcty wyhýbalo a lkalo, rozwažugjc nepochybný
Los stařečka, gemuž w Israéli se nikdo nerownal.
Jason na stupnjch trůnu stoge, smál se radostj
Pekla, zlobau ďáblů: w duši odpauštěl mu trpjcj.

Odwracuge twář, by utagil wztek rozgitřeného
Srdce, a o stolici zlacenau podpjrage rámě
Antiochos na trůnu seděl. Pokynuw odřezanci
Jasonu přikazowal: »Ať on obětuge zde weřegně
Zewsowi, swrchowanému wládaři nebes i země,
Tam hle na oltáři; pokořj-li se, sláwu-li uzná
Neskonalých bohůw, odpustjm dnes gemu geště.
Než neposlechne-li wůle našj, zprotiwj-li se dále,
Deyte katům geg na skřipec, ať we mukách duši pustj!«
A hned wedli w bog na žiwot, na smrt reka Páně.

Naproti králowě trůnu, na sedmi powýšena stupnjch
Stála Olympčanowa z kamene tesaná socha. Slaupy
Mramorowé nad nj klenutau powznášely kupli.
Njže okrauhlé před modlau na obětnici dýmal
Zápalný k nebi kauř; po celém trhu táhla se wůně.
Kol čela wjnkem a swátečnjm okrášleni rauchem
Stáli kněžj w kole, pjsně bohům ku chwále pěgjcj.
Eyhle swatý stareček u welebě teď úctu weljcj
Wšem k podiwu kráčel po stupnjch wýše ku chrámu;
Obrátil se; newýslowné pln gemnoty gindy

Zrak mu planul na lid ustrnulý; slzy wšak mu wytiskla
Autrpnost, ty se plápolawých praudjce po ljcjch
Přes prsy w lesknatě perlowaných rozléwaly kapkách.
Než nenadále stál zaražen; rty otewřel a cyhle
Třásly se mu; oko haslo a poznowu gasněgi plálo,
Gako měsjc, gegž rychle minaucj zakryl obláček.
Teď mu kolem rtů poletowal nebes úsměch: i zřel zas
W modro před sebe bez pohnutj. To se tak lidu zdálo:
Než milosrdný Bůh mu nebešťana k útěše wyslal.
Rychle dolů Uriel na zlatých se snášege křjdlech
Ke kmetu přistaupil. Dwě zlaté gemu čjše přinášel;
W oči se pak ljbezně usmjwage k ustrnulému
Starci prawil: »Eleázare, rok giž dewadesátý
Tobě minul a deset gich zbýwá do hrobu tobě!
Wiz w lewici zde držjm moc, tobě prodlaužiti zemský
Geště žiwot dle libosti twé; wiz we prawici zde
Náhlau a trapnau smrt, ale přjštjmu potomstwu
Spásu a útěchu powzbudiwau. Z obogjho co žádáš?
I wztáhnul ruku před sebe kmet, ano třásl se tauhau
Po blaženém tom oka mžiku žiwota neskonalého,
Hřjchem nechtěge kaupiti sobě žiwot a uwážiw
Muky za nic, neywýše ceně smrt w Páně milosti,
Andělu sáhnul po prawici a wytrhna mu čjši
K ústům gi přirazil; pil a diwně se silna pocjtil,
Bog aby dobogowal, spanilau by dráhu dokončil,
A wydobyl si wěnec neuwadlé wjtězosláwy.
Anděl pak obgal Eleázaru šjgi we záři
Gasněgšj a hlasem dj powzneseným: »Neopustjm
Tě w bogi; mysli dodám, osladjm hodinu smrti tobě!«
Tak wolage w rychlosti pomjgel w prostoře wyššj.

Jason přistaupj a mocj klade w ústa mu gjdla
Kus, gež Mose nečistým prohlásil; i prawil mu:
»Ke cti Bohům mocným to požj: gá pak tě ochránjm!«
Než Eleázar geg za ruku wzal a gjm strčil, až na
Stupni zawráworage klel a zlostj strašliwě soptil.
Přistaupil k němu rowně Nikánor, wéwoda Syrský,

Genž Eleázara dřjwe na králowském dwoře poznal;
Na stranu s njm odešed gemu pln šetrnosti domlauwal:
»Wýborný kmete, pomni na čas, když na dwoře krále
Antiocha, gegž nazwal swět Welikým, sme se ondy
Wjdali; on tě ctil Israélskéhoť lidu posla.
Na blažené dni se upamatug, genž nám tam uplauly
W obchodu důwěrném, když gá twůg přjtel u krále
Práwa lidu Israélského pro přjtele mužně
Zastáwal gsem a lid z nátisku neskonalého,
Z necty a z otroctwj wšezáhubiwého wyprostil;
Pomni na to, kmete, swůg zachowey žiwot; onť drahocenný
Národu twému, Nikánoru twému i králi samému!
Wiz gedinau tuto k ochraně cestu. Gaké ti dopauštj
Zákon gjsti maso, takowého přinésti si dey kus,
Gen zde požj ho u Zewsowa oltáře! I učiň to
Na oko: doswědčjm pak, žes od žertwy požjwal.
Tak zjskám ti u krále milost a budeš pak ochráněn.
Gen mne poslechni! Hle, gak mi tekau potu krůpěge tljej
S čela dolů! Wjm že zděděného se zákona smyslu
Přjsně a pewně držjš . . . ale přede tě ochrániti žádám.
Šetři hlawu swau wšectěnau, i slitug nad sebau se
Sám, miluges-li swůg lid a přjtele nezměněného!«

Takto mluwil pohnut, i zaléwaly slzy mu twáře.
Než uchopiw Eleázar za ruku geg, wedl přjmo
K mjstu, na němž tehdáž mu dopustil státi Jehówa.
Přistaupil k soše Zewsa Olympiana; stoge swého
Uważowal rodu ušlechtilost, wznešenau i tu přednost,
Giž mu dodáwal wěk, a šedin swých ozdobu wzácnau,
I minulá žiwota ctnostného léta přehljžel
K utěše swé, a dodaw sobě mysli weřegně prohlásil:
»Slyš Israéli, newčasná zde chce mne wyprostit
Od smrti autrpnost; masa dowoleného požjti
Mám ale na oko gen a žiwot mi pogišťuge delšj.
Mám býť pokrytcem? učitel lidu, kmet Eleázar
Dewadesátiletý si wykaupiti má několik lét
A snad bjdných na swětě tom za tu cenu ohawnau?

Gá-li faleš podlau mám kázati mládeži autlé?
Přetwaře a klamawé lsti, drzjmu i též pohrdánj
Prawdau, můg hřjšný by potomstwo měl učiti přjklad,
W hrobě tmawém aby zlořečiwá mne kletba zasáhla?
Nikterak! ať sekyra zdwižená mau padne na šjgi!
I kdybych ukrutnému ušel katu teď a těšil se
Z žiwota pokrytstwjm nabytého, neprospělo by mně
Nic; neb gá hřjšnjk opowážný bych neminul se
Předce ani zde ni tam božského mstitele trestu.
Deyte mi smrt! tiše uplynulého wečer mi nekalte
Žiwota, rág bezauhonného nekalte mi srdce,
A mne nenuťte k té dušemorné pošetilosti!
Za přjklad ginochům chci státi, by gen se bogjce
Pomsty Božj, mrtwého se člowěka hrozby nebáli,
Genžto zuřj a hrozj dnes a zjtra němý uléhá w hrob, —
Aby po té, giž sem gim ukázal, kráčeli pauti,
Za pradědů aby zákon a wlast a za wjru dědičnau
Hrdinowé duši wolně a rádi wydáwali na smrt!«
Skončil a rychle sešel odhodlán k poprawě gjti.
S ausměškem pohleděl Jason na Nikánora wůdce,
Genž ho ochrániti chtěl. Autrpnost wůdcowa pak se
Proměnila w záštj a slitownost we krwežjzeň.
Myslilť Syrianjn, že se nábožný stařeček mu
Posmjwá. I hned, co welj, se krále dotázal:
Král rozhauřen a dáwno zamýšlege muka mu trapná,
Wztekle wolal: »Ušleheytež do smrti toho zlolagce!«
A hned od oltáře k temné ho wywáděli bráně
Wen za město; za njm lid rozplakaný se ubjral.
Němě hleděl Eleázar před se na pauti poslednj.
Zrak mu planul, wyššjm se mu ljce zanjtily ohněm;
Hospodinůw ho posel předcházel. Stále obrácen
Ljbě paprskugecj twářj ku starci swatému
Před něho růže na cestu metal plny wůně nebeské.

Za městem kati teď Eleázara do prachu wrhli,
Audy mu roztáhli a železnými pruty různě
Od sebe ge šlehali. Boha on pln důwěry wzýwal:

»Tam konec utrpenj! Wšemohaucj sil mě slabého
Starce! Ty wjš, podlau gá nechtěge obrati cestu
Ku spáse hřjšné, wywolil sem smrt winy prázdnau.
Aužjcj duši, dobrotiwý, rozwaž těla wazby!
Wzhůru se nes, duše má, ku swému twůrci se nawrať!«
W tom uklonil se k umjragecjmu starci nebešťan,
A třesawá z oka geho se naň wyprýštila kapka,
W njžto se nadwětrný lesk autrpnosti zrcadlil
Andělské a dokonce zlatých perutj fofrowánjm
Ljce mu ochlazowal rozplápolalé a dodáwal
Důwěry w Hospodina srdci w hoři potopenému.
Gak za dobau rannj bělawá s hor se mha popjná
K obloze wzhůru a giž taužj wypnauti se wýše
K modré báni nebes; strmiwé ale skály gi týmě
Geště držj a gegj autlá pata wázne na wýši:
Tak geho duch zponenáhla se od těla lauče potichmo
Wznášel a srdce pořád geho slaběg' a slaběgi tlauklo,
A mdle se zachwělo gen a stálo, a zůstalo státi:
Teď ale na blažené prsy druh se mu wrhna nebeský,
Na rukogemstwj žiwota neskonalého poljbil
Geg wřele w ústa; u wytrženj oba w obgemu spolném
Sgednocenj tmě čiré odljtli s kaule pozemské.

Swlék geho smrtedlný lid očistil w bystřině lesnj
Od krwe a prachu, a plaše odnesl až k pohřebišti
A w pewně hrazeném pochowal geg truchliwě hrobě.

Zpěw třetj.

Matka se sedmi syny.

Odewzdanost.

»Dobrotiwá powěz mi panj, kde dlj Salomóna,
Hewilowa wdowa, bohumilá, šťastná ta rodička
Sedmi synůw dobrých, té matčiny chlauby a sláwy?«
Neznámý wece, genž gako letmo do swětnice wstaupil.
Lekla se geg Salomóna: byliť dnes, gak obyčegně,
Zawřeny dwéře, — kterak se otewřely? a proto hrůzu
W srdci gegjm a strach wzbudila slowa hosta cizjho.

W komnatě poklidné za wečernj saumraku chwjle
Sama sedjc dotkáwala šat ze wlny sněhobjlé
Newěstě syna neystaršjho, kterau sama mu dle
Země mrawu zwolila, mysl syna tichého uhodnauc.
Rychle se pozdwihši, plna důstognosti welebné,
W ústrety neznámému šla hostu a řekla to wážně:
»Hewilowa wdowa gsem Salomóna; w Pánu mi wjtey!
Než podowol, zawolám syna gednoho k posluze tobě!«
Řekla to a chtěla wen gen ugjt, se štjtěci mužských.
Host usmjwage se řekl gj: ‚Syny wšecky si ráno
Wyslala na winohrad weselý, by sbjraly hrozny:
Utěšena za malau dobu gich doma wespolek uzřjš.
Mne se neboy, Salomóno; služebnjk Páně přicházjm
K tobě wyslán. Poslyš wážné slowo mé a pozorně
Sobě na mysli uważ znamenj dnů strastmi hrozjcjch.

Mocna w Pánu bys utwrdila sebe i swoge djtky.
Od té chwjle, co Antiochos poručiw Israéli
Páchati wšecku neřest a Swrchowanému zakázaw
Čest Bohu, powěru nesmyslnau a modlárstwo ničemné
Mečem učj a mukau trapnau, mnoho zapřelo slabšjch
Giž Boha Hospodina, a ti newěrnjci ohawné
Modly ctj : i padá na sprawedliwé strach a úzkost,
Gežto widj šlapanau w prachu ctnost, a w slávě ničemnost.
Rozplamenil sice lid Mathathiůw ondyno přjklad;
Přigde i wjtězný den a před geho klesne rozenci
Syrská moc, a prosta wrahů oddechne si země!
Smrt Eleázarowa pozdwihnula mocně tisjců
Srdcj k Hospodinu a wdechnula důwěru slabšjm.
Zlý ale wrah nedlj. Ano geště hrozj Israéli
Strast wětšj, hoře mjra než naplnj se do konce,
Giž Bůh ustanowil, aby lid za hřjchy potrestal.
Kdož ho pak ochránj, až rozpálen k zuřiwosti
Antiochos mučenjm a hrozbami smrti poňauká
Geg k zapřenj Boha a k zradě prawdy a wjry dědičné?
Někdy se welmyslnj mužowé pozdwihli a srdcem
Stáli neohroženým a silau bránjwali lid swůg.
I w pohlawj twém autlegšjm mysl plála hrdinská
Častokrát; sama wjš, gak Debora, Judith a Esther
Pro swau wlast a pro Bůh slawných wykonáwali skutkůw.
Než kde se nagde nynj wznešená tak mysli statečnost,
Gež by se obětugjc sama ku spasenj Israéle
Srdce giných ku činům roznjtila rowně šlechetným?‘

Rozgasnil se poslauchagecj ženy zrak, a rudý gj
Liliowých ze prsau na bledšj ljce na gednau
Wstaupil oheň; a sklopiwši oči k zemi gala se řjci:
»Dárce milosti ge Bůh; dalekoť za panjmi swatými
W zásluze a w hodnosti stogjm, gichž gména si s úctau
Teď wyřknul, w tak hrozné nástrahy nesměla bych se
Pauštěti, k odwážnému nemám činu podstatu mysli:
Hospodina wšak nikdy nezapru, i byťby katowský
Meč nad mau wznášel se hlawau, Boha swého nezapru.

Často mi zaplesalo, Pane, srdce, když gsem u prostřed
Djtek swých městem šla a lid w ulicjch mne srdečně
Pozdrawowal, na hlas matkau mne nazýwage šťastnau.
Šťastna gsem; moge pýcha gsau, též moge bohactwj
Hewilowi synowé. Zdařilit se po něm děti mé, gichž
Gá gsem pod srdcem nosila a ukágala mlékem
A w kázni cwičila, by bez auhony slaužili Pánu.
Než i ge bych smrti zaswětila, kdyby sláwa to Páně
Neb lidu žádala spása: a gá bych gen byla bjdna,
Kdyžby odewzdaně, wěrně a rádi nezemřeli w Pánu.«

Bljže onen přikročiw, zářjcjm gj w oko patřil
Pohleděnjm, že oslepla a nebe i země se zdály
Mjgeti gj; on pak uchopiw se gegj ruky hlásal:
‚Čacký slib zachowey; w swětlé uwidjme se rjši,
Až twůg duch Bohu swému wěren wyzdwihne se wzhůru!«
To řka náhle zmizel. Salomóna odešla užáslá
Ke dwéřjm a otewřela, oslnulá posawáde
Nad zářj nebešťanowau: ale tam nenadále
Rauška tmawá gj spadla s očj. Zde cizince pozorným
Hledala wůkol okem, geg wšak nespatřila wjce.

Eyhle tu práwě ruku w ruce Hewilowi synowé se
Z wenku domů wraceli, a milau obkljčili matku;
Pozdrawili slowy gi něžnými a ljbali w ljce.
Než ona přehljdla zgewy lásky a úcty rozenců
Swých; posud ustrnulá ani neymladšjho, miláčka
Swého, si newšjmla; anobrž na cizince, co práwě
Z domu wyšel, zdali potkali geg? gich se ptala spěšně.
Oni na ni s podiwem pohleděwše: »Nepotkali« řekli.
Zdlauha řadau ona djtek umlklých kráčela nazpět,
Dřjwe mlčjc, teprwé we swětnici počala temně:
»Cesty podiwné Bůh mjwá. Onť anděla wyslal;
Neb člowěk to nebyl, by swé zwolené warowal nás,
A w bogi za spasenj Israéle a we smrti sjlil,
Gestli by hrozila nám za wlast, za wjru a zákon.
Spěgte, milj, na klid; gá dnes budu bdjt a se modlit.
Pohnuta pak se s očj smutných oddálila djtek.

Když od wýchodnj nebe brány do ložnice slunce
Přjwětiwé zaswitnulo, probuzené děti matku
W podlaubj dalekoprostranné zahrady státi
Uzřeli zástupem ozbrogeným obkljčenu: i hned
Wšickni se hrnuli wen, hotowi swau zastati matku.
Ale ona s twářj weselau k nim gala se řjci:
»Slyšte, milj mogi, Antiocha slowo krále! Weljť nám
Geště dnes w radě odřeknauti se Mosowy kázně,
Smlauwy swaté, Boha Hospodina gediného žiwého,
A chce bychom Bohu newěrni, ctili modly ničemné,
Ctnosti se rauhali a s nj zapřeli wjru a prawdu.
Znám syny Hewilowy a widjm w gegich oku planaucjm
Stkwjti se wůli hrdin; žiwotem oni pohrdagjce
Raděgi smrt wywolj, než aby zde slaužili hřjchu.
Klekněte wedlé mne, a we mjrném dechotu gjtra
Omlazeného a při switu slunce paprskowitého
Modleme se k Bohu Hospodinu: »Z hoře nás, Bože, wyprosť!
Nebo dodey nám sjly, bychom muky snášeli a smrt
S poddánjm, než abychme slabých pohoršili hřjchem,
A zradili twůg zákon a pekla si obrali cestu!«
A synowé wšickni zwolali spolu: »Staň se, Jehówa!«

Tak se pomodliwše s twářj gasnau se nagednau
Zdwihli a wolně šli we kruhu ozbrogených bogownjků
Spěšně dolů po stezce pěšj na cestu weřegnau.
Mimochodem Salomóna komůrku spatřila klidnau,
Kde swé djtky zrodiwši ukágela, a kde maličkých,
Pomoci potřebných, od wšj škody péčliwě střehla.
Kdež we spolku s chotěm správným gj mjgela léta
Přeblažená; zde gegj oko oblily slzy nehanné:
Hned ale utřela ljce a kráčela ke trhu přjmo.

Ustrnulý patřil na ctnau wdowu lid; co milý gj
Umřel choť, ona gen málo kdy opauštěla dům swůg,
Nad syny též strnul ukrutným wedenými wogjnem.
Hemžjcjm se lidem se zaaužily silnice šjré,
Za swatau rodinau na hlučný trh šly tisjce

Tamto na pawlači ozdobené sedě Antiochos král
W nádherném oděnj taužebně ge giž očekáwal.
Neb sám když zakuklen w době nočnj město procházel,
Chwáliti ondy slyšel nábožnau matku s rozenci,
Genž otce zbaweni, k nj přilnuli čistosrdečnau
Přjmostj a péči gegj odpláceli láskau.

Než hle gaké to diwadlo leká lid sem se hrnaucj?
Zdeť Zewsůw oltář; k mučenj tam nástroge hrozné:
Náramné wraucjm olegem a smolau plny, kotle,
Zawěšené nad ohněm, a rozžehané spolu kleště;
Na slaupu strmiwém biče, metly a pauta hanebná,
We gmenu králowu ohlašowal pak wéwoda Chusim:
‚Slyšte, měšťané, kterak Asie wládce milostiw
K zatwrzelým se gewj weytržnjkům! Wěrohodnj
Doswědčugj muži, že wdowa ta a gegj synowé se
Rauhali Antiochu slawnému, gemuž moc a maudrost
Nad lidi smrtedlné bohowé dali wěčněžiwaucj,
Gežto posud Israélský lid wyprostiti žádá
Od hany a snjženj, co pro powěru Mosowu snášj,
Matce, gegjm i synům gednau a na posledy geště
Z náplně swé welikomyslnosti trestu podáwá
Prominutj: wšak gen když Olympčanu Zewsu Kroniu,
Otci bohůw a lidj, spolu s námi druhými kadidlo
Teď na oheň položj a klečjce pokorně ho poctj.
Nenčinj-li, — popatřte na přjprawy muk — pošetilci
Z počtu žiwých wymazáni budau dnes geště a trapně!
Máchabe prworozenče, prwý bohu srdcem ochotným
Wygda nynj obětug! poslušenstwj králi a wěrnost
Swau proukaž, mladšjm dage přjklad k následowánj!
Ptám se tě gen, k čemu to wzdorowánj a zdali zpaura....

„Ha,“ ohniwý běže ku předu pewně se Máchab ozýwal:
„Neptey se! chci negen gá, my chceme pospolu wšickni,
My Machabejštj, gichž w Israéli slawj chwalopjsné,
Snášet smrt i muky, kterými ty wyhrožugeš nám!
Nikdy se nespustjme swaté nám wjry dědů a

Zákona Páně, žiwý genž sám w nebi na wěky wládne!«
Hlas geho rozléhal se trhem. Zmužilosti se té sám
Antiochos nenadál: proto náhle s šarlatu powstal,
A wzteku pln, že rty pěniwé se mu třásly, poraučel:
‚Do smrti mučte toho zpurnjka; čeká bohatá mzda
Wás!‘ Chopiliť se ho teď. Ale čj to křik z opodálj
Ostře sem až proniká? Z autlých to prsau wzdech a auzkost
Znj, a milenčino zaufánj w hoři tom se pronášj.
Z náhla se lekla toho hlasu máť Salomóna a na syna pozřjc
Myslila s auzkostj: ‚Kéž by hluchotau tebe dřjwe
Bůh sám byl poranil, než ušj twých dotkl se hlas ten
A duši ti prorazil!‘ Powzdechna, se Máchab obrátil
W tu stranu, odkud byl se dogemný křik onen ozwal.
Smrtedlné bledo a tljcj zase červeno ljce
Geho měnj; rty w křik otewřewše se zachwěly němě.
Arci bolestně drahau wzpomenul na newěstu Sarónu,
Pomněl na sny hrawé o dnech blaženého budaucna:
Ku předu se protlačiw ale předce katům se odewzdal;
Nešťastná ta hynauci hořem pak do prachu klesla.
Než u welebě dogemné matka se djwala po swém
Prworozenci. Gako sněžné bez barwy se pjná
Hůry čelo, twář byla gegj, když w důwěře pewné
K Hospodinu wzhlédnuw strašliwé smrti syn se odewzdal.
Trápili geg, a když we waru smolném pak umjral,
Geště se s uslzenau twářj napomjnali bratřj,
Že w bogi setrwagj gmenu ke cti božjmu a slávě.

Skončil giž. Ale rozželená Salomónina ňádra
Sedmihrotý rozrýwal meč; každá synu rána
Zasazená autlé spolu matčino srdce zasáhla,
Pod njmž geg nosila s láskau do dewjti měsjců.
Co lze člowěku snésti, ona statečně pro Bůh to
Wytrpěla; trapné widěla zmučenj syna swého.
Než takowau šestkrát měla geště wytrpěti zkaušku.
Ik dož autlocitau máteř k té sjle powýšil,
Že ztrwala? Sám Bůh milosrdný a wšemohaucj.
Neb když onen wjtěz duši Pánu poraučege wydchnul,

Přibljžil se lidem newiděn, patrný ale matce
Wýborné druh onen s nebe, co wčera w saumraku gj se
Byl náhle zgewil a zmizel opět w záři nebeské.
On sedm gj wěnců s osmým spogených z neuwadlých,
Wonných ráge haluz u trůnu Božjho podáwal,
Wljdně se usměwage gj wdýchal sjlu i stálost.
I hned ona k nebesům pozdwihši zrak wzdala djky
Otci tiché a plačjcjch tak napomjnala bratrů:
»Neplačte pro blahoslaweného! wěnec neuwadlý
Týmě geho hlawy ozdobuge; ten wám hotowj též
Bůh: zjskeyte si geg! Wždyť oka mžik a od žiwota krok
Gest gen ke smrti, nábožným ale k oslawě wěčné.
Wy zmužile gděte za bratrem; milerádi we Páně
Umřete službě, a Bůh, gak Mose w pjsni welebné
Prozpěwowal, nad wámi také ljtost bude mjti!«

Rozhořčen nad statnostj prwnjho wolal pak
Wůdce druhého syna wdowy nábožné a počjnal:
‚Wygdi Abire, a Zewsu Olympčanu uctiwě klaň se
Tamto před oltářem a pokorně požj krm obětnj!
Wšickni wězte také, že gemu s těla sedře se kůže,
Pakliby pošetilec, gako Mákab, rowně milostj
Králowskau pohrdal; zpurných král přjsně potrestá.‘
Wolně wyšel hned Abir; ze rtů Salomóně se křik giž
Wykluzowal; rozběhla se a stanula znowu, w srdci
Auzkost utlačugje a potichmo zašeptala k sobě:
»Gak, Bože, on ty muky snese, od autlého dětinstwj
Neduživého těla? zmužilého chowá sice on též
I statného ducha: katané wy slitugte se nad njm,
Deyte mu rychlau smrt! Pane, sil ho w hodince poslednj!
To w tichu šeptala a prawicj swé tisknula srdce.
W tom se Abir k lidu obrátil. Bledost geho ljcj
Liliowá, oko oblakowé a gak obloha mjrné,
Wzbuzowala w lidu i w ňadrách katanů slitowánj.
Ale ginoch promluwil: ‚Smjm poslechnauti? prawého
Smjm-li zapřjti Boha? smjm modly ctjti ničemné?
Ne, toho neučinjm! počatý dokoneyte wy aukol!‘—

Wztekle na něm pak wyplnili msty přjkazy dřjwe
Wyhrožené. I wolal on umjrage geště ku králi:
‚Ukrutný tyrane, zemský nám žiwot ugjmáš:
Než swěta král probudj nás ze chropotu smrti opět;
Neb za geho mřeme zákon a wjru swatau našich otců!
On wzkřjsj nás w den blažený a k rozkoši wěčné!‘
Tak duši wydychowal. Zuřiwý ale wéwoda soptil,
Že králem pohrdal ginoch a geho přjkazu nedbal.

Wystaupil Machír, z bratrů to třetj z rekoslawných.
Hnuwši hlawau se zamyslila matka, když tu docházel
Cjle ginoch. Giž děcko miláček býwal on otcůw;
Krew ohniwá mu w žilách, a wzhůru se wznášelo srdce.
Záhy cwičjwal rámě, zbranj by zacházeti uměl.
Častěgi rozweselen pak otec k Salomóně prawjwal:
‚Pomni, drahá, slowa mého, že on pohanům bude hrůza.
Ey lesknýms gak máše mečem a lučiště napjná!
Gakže kopjm házj, kamenem i do dálky hučjcjm!
Wogwoda we hlučné nepřjtele bitwě zagisté
On porazj; zjská swobodu swé wlasti a sláwu
Též Israéli celému; šedin mých on bude pýcha!‘
W duchu to rozwažugjc Salomóna pomyslila: »Od cest
Páně skrytých gak blaudjwá mysl častěgi lidská;«
Ledwa ho Chusim uzřel, katanům hned zlostně poraučel:
‚Utněte pochopowé mu gazyk, ruku a nohy obě,
Než by počal mluwiti; zbugnjk by drzostně se rauhal!‘
Zrak se zagiskřil a ljce zaplály garému mladjku;
Sám dobrowolně podal ruku bljžjcjm se holomkům,
Nohy také i gazyk, hlasitými pronášege ústy:
»Audy ty gá od Pána přigal: teď za geho zákon
Zpět ge ochotně wracjm, i kogjm se blahau nadějj, že
W den mého z mrtwých wstánj nahradj mi ge opět!«
Chusim bledna se zachwěl a král sám mezi komonstwem
Na swém trůnu trnul a užasnul nad zmužilostj
Ginochowau, genž posmjwal se mu we smrti trapné,
A zlostj drkotal, že neohroženosti tolik lid
Geště gewil, gegž wyhladit on chtěl s twáři pozemské,

Matka okem ale osloněným tkwěla na porozenci
Swém a to řekla na hlas: »Rek gest, gak otec ho nazýwal,
Můg Machír, těžšj bog podstupuge, neklesá teď,
A strašliwých we mukách rek udatný duši wypauštj!«

Jůdu přiwedli nynj k poprawišti; za njm běžel Achas
Pospěšným kročegem: i bylit blјženci oba dwa.
»Gako na báni nebes,« mluwila k lidu matka šlechetná,
»Hwězdy blјženců wždy nerozdwogeni spolu táhnau,
Tak blјženci mnau zrozenj. Od swého dědictwj
Auzce sgednoceni wždy se též milowáwali wraucně.
Gednau zablaudil Jůda w lese. Listu kozjho
Zápach omamný geg uspal. Wše nadarmo wolánj,
Marno hledánj: sotwa ale k lesu přiběhl Achas,
Sauhlasný wedl pud dobré toto djtě; podále
Od hauštj co zakrýwalo pohřešeného wolal giž
Mladšj: ‚Tamhle milý bratr na mne čeká we křowj tom!‘
Tak spolu bywše žiwi, gsau we smrti spolčeni geště!«
Spatřiw oba spolu wéwoda prudčegi geště se horšil:
‚Wizte to plémě hadj za ruce spogené se wedaucj!—
Ausměšnau twářj do očj mi gewjte-li zpauru?
Wšak utrpjte za to w plamenech toho kotle pokánj!‘
Stalo se tak. Obrácen k trůnu se Jůda pak ozwal:
»Králi, slyš! nebudeš, gako gá, blaze na wěky žjti!
Lépe tebau že trpjm tu smrt: ale gá w Boha daufám.
Naděgi on wyplnj mau dobrotiwý a slitowný!«
I mladšj promluwil, gak onen, bez bázně a hrůzy:
»Králi, i tys gen prach, gako my; hrobowým gsi ty poddán
Puchu plným hrůzám, ač teď panugeš libowolně
W nádheře bleskotné a zlé gen z rozkoše pášeš!
Marně nekog se w mysli, žeť od Boha náš lid opuštěn.
Snad brzy sám uwidjš, gak mocný na wěky Bůh náš.
Rámě geho wšemohaucj twůg i twých přelomj pych!‘
Dj a oba mřeli stegně, nerozdwogenému podobni
Páru zpěwáků ljbezných, od hnjzda teplého,
Genž pospol gedné na haluzce se do smrti haupá,
Pěge i létá i spáwá, a samička-li mrtwa

S wětwe padá, sameček i po nj zárowně umjrá.
Tak milugjcj bljženci zde umjrali stegně.
Ňádra se naplňugj auzkostj matce šlechetné.
Došla nynj na Aretha k mukám řada; o něho gen se
Bála a třásla. Mladjk sice zlomyslný nebyl, a wšak
Někdy gen obzwláštnj obmysly a záměry mjwal,
Od bratrů se porozdělowal we hrách samowolných;
Rád se i wysmjwal, gich škádlil, wzdory prowáděl:
Teď ale péči budil w nepokogných mateři ňádrech;
Neb po stupnjch wzhůru powystupowal k wysokému
Oltáři s rukama složenýma a dlauho kamennau
Prohljžel sochu, úctu i posměch okem obogetným
Progewowal; i zdál se posuňkem skaumati chytrým
Gjdla i nádoby obětnj; a dolů sešel opět.
I když polnj wůdce potom slowy přjwětiwými
Geg napomjnal, aby králowské wůli se poddal,
Zmaudřel a rozwážil si milost, kterau mu podáwal
Král wysokomyslný: stál geště a rozpakowal se;
Wryt do sebe, škaredau twářj k zemi dlauho pohljžel.
Giž Salomóna rukau zdwižených k nebi zpjnala wzhůru,
Auzkostj o pomoc wolala w té nauzi hrozjcj.
W tom wystaupil Areth; k soše Zewsa Olympčana wzezřew
Hlasně se usmál, s ausměškem na to chladně se tázal:
»Ay to ge Bůh? Ale řekněte mi, když Bůh na počátku
Báni nebes, šjrau zemi a wše, co gest a se hýbe,
Ustwořowal, wědomoť, že to Bůh wěčný učinil sám
Wšecko Jehówa: i kdež pak wáš byl Zews Kronionský?
Ay widěli ste kolébku geho! měltť wysokorodnau
Chůwu, která geg odchowala a ho učila žwatlat!
Blázni, pokadž mysljte, že ten gest neskonalý sám,
Gegž na celém oboru swěta spatřiti nikdo nemůže,
Každý wšak, chce-li gen, poznáwá w srdci upřjmném,
Genž se gewj w bauři hromowé i w šeptu wětřjků,
A wšemocen wznášj se i na perutjch zoře gitřnj,
Wše stwořil i wše posud zachowáwá, maudře i řjdj:
Tenť Bůh neskonalý! Pohané, toho učte se znáti!
On se nedá ale patřit okem! O bozjch wy mluwjte,

A w mrtwých ctjte swých djlo rukau podobiznách!«
Wzkřikli kolem něho teď pohané s diwokými posuňky,
A hned k usmrcenj a mukám geg wedli nelidským.
A wšak Areth giž umjrage do duše králi domlauwal:
»Antiochu, mysljš Israélský takto potřjti
Lid? Ljbj se ti swau tak ukázati wůli a wládu?
Ach gediné pro hřjchy naše nám Bůh toho seslal
Utrpenj a na čas wjtězstwj tobě dopauštj!
Než běda tobě, ukrutnjku; msta čeká tebe hrozná,
Gežto se odwažugeš bog s Hospodinem započjti!«
Když tak Areth wydechnul duši, přikročila k poprawišti
Matka honem, stanula, ruce rozpiala a k zemi pak se
Nad těly uklonila. Leželyť tu zbytky gegjho
Někdy bohactwa, pro něž gi lid byl blahoslawjwal;
A wšak netruchlila: s poklidem wznešeným w oku, gak ho
Slza radosti gen obhaluge, promlauwala na hlas:
»Bogowali ste udatně a wýborného dosáhli
Cjle Božj s pomocj! I spatřugi wjtězoslawné
Wěnce wašich na hlawách a radostj pléše mi srdce
Neb kdož wám dal sjlu wytrpěti muk těch ukrutných?
W žiwotě materském početj waše diw byl a zázrak.
Kdož pochopj toho? gá ducha wám ani duši nemohla
Wljti do těch složitých audů. Stwořitel swěta mocný,
Genž osudy člowěčj a na obloze oběhy řjdj
Hwězd, ten wám takowau dal sjlu; i on milosrdný
Wás probudj w den poslednj, i wstanete z mrtwých,
Že s wůlj pewnau a ochotnau zákonu wěrnj
Ste zwolili smrt raděgi, nežli hřjch bohopustý!«
Ačkoli tjm swých šesti odewzdaných Bohu djtek
Žehnala matka slowem: gednau ale geště se hrůzau
Zachwěla; neb ze wšech neymladšj giž gediný gj
Zbýwal Sálem; oko swé s aumyslem po celý čas
Od něho odwracela, kdy tyran mu bratry zabjgel,
Strastiplnau by neohrožená přestála tu zkaušku.
Rukama tiše lomjc tu se modlila: »Sešli, Jehówa,
Anděla swého gemu, hrůzám by nepodlehl těmto!«
Než pacholjk mlče stále seděl na zemi při ukrutném

Bratrů swých mučenj, mage zahalenau hlawu pláštěm.
Náhle se pozdwihl pak a tisjce ztrnuly nad njm,
Andělskau spatřugjce twář autlého chlapečka.
Sám strnuw Antiochos k arkýři welel mu přigjti,
A wstana se stolice promluwil k němu sladkolichotně:
‚Chlapče, ty wjš, Salomóna zamjtá slowa milosti,
Gichž gá dřjwe mluwil: odložtež Mosowy řády,
Genž wám zášť a opowrženj we wšech lidu srdcjch
Spůsobugj, před Zewsem a před bohy neskonalými!
Pošetilá ona k odwážné pobádala zpauře
Bratry twé a mukám ge a na smrt wydala wesměs.
I chci ušetřiti gi pro tebe; poslechni a gá tě
Obohatjm zlatem a střjbrem; dám zbraň, koně dám ti,
Dám krásné wozy, raucha i nadherná, ano gak syn
Můg mi státi budeš po boku, ctěn a před wšemi wážen!‘
Geště rukau pokynul a okem naň wljdně se djwal,
Srdcem aby hnul tiše přemýšlegecjho chlapečka:
Wšecko nadarmo; neb on tak na hlas a rázně se ozwal:
»Gá neposlechnu tě, králi; Jehówa ge Bůh gen a Pán můg!«
To promluwiw zase odběhl a samoten opodále
Matky stanul. Welel Antiochos přistaupiti matce;
Laskawě a slowy přjwětiwými gi tak napomjnal:
‚Ženo, powaž ten osud a konec, gegž twým porozencům
Urputný připrawil wzdor a nezkrocená diwokost twá!
Tys ge ponukla, smrtj a mukau že pohrdali hroznau.
Syn twůg neymladšj zbýwá, krásný, gako bůžek
Lásky: spas toto djtě newinné, než porazj geg
Drába diwého wztek; newydáwey matko ho w obět!
Králowskau wychowám ho milostj; chci milugjcjm
Býti mu otcem a za wlastnjho geg syna přigmu;
Tebe powýšjm s nim, aby pak oslawil tebe každý;
Spěg syna wyswobodit! Okus on gen před čekagjcjm
Smjrné žertwy lidem! To genom pro lid od tebe žádám,
To gediné. Matko! lzeli tobě prodléwati déle?‘
Když byl král domluwil, Salomóna pronesla to wážně:
»Dobře, na srdce wložjm synu, kdež gemu sjmě blahosti
Wykwjtá, a gakým owocem chce dařit ho budaucnost!«

Podiwu hodnau a wznešenau se ukázala matka
Zástupu lidstwa kolem, když k poslednjmu se brawši
Synku, s okem gasným a s twářj rudoplamennau
Kráčela teď řadami pohljžegecjch na ni drábů.
Gindy tak autlá a wljdná, žena práwě šlechetná,
A wědoma, co slušj choti a spolu matce a dobré
Hospodyni, wše tisjcery péče ochotně činjcj —,
Snesla synů swých utrpenj, plna sjly podiwné;
Ač pod ranau každau gj srdce krwácelo, bol swůg
Mužně přemáhala; nad rekynj wše strnulo množstwj.
Njžegi ukloněna to nynj pacholjkowi řekla:
»Synu, slitug se nad swau matkau, genž tebe dewět
Nosila pod srdcem měsjců a tebe s láskau
Odchowala; poslyš mne, milé, gediné moge djtě!
Pohlédni k nebesům a ohlédni se po zemi wůkol!
Wiz, cokoliw tu i tam twé spatřuge oko pozorně,
Wšecko ge djlo Boha wšemohaucjho, z ničehož genž
Nebe i zem' i lidi stwořil a wše milostiwě řjdj!
A proto, djtě, nebog se hrozeb, ale bog se lichotných
Slow těch tyranowých! i ukaž ty také, že roweň gsi
Bratrům swým a hotow, gak oni, statečně wygjti
Wstřjc muce a smrti, bych tě na poslednjm s nimi saudu
Někdy zas uzřela a w blaženém spogenj na materské
Srdce přitiskla! ta gedna radost mi buď odměna wěčná!«
‚Matko,' chlapec padl gj do řeči, ‚proč pak se děsj twé
Srdce o neymladšjho syna? Boha gá gediného
Poslauchám slowa zákona, gegž služebnjk geho Moses
We hromoblesku na hůře Sinay hlásiw našim otcům
W desky kamenné wryl, abychom Bohu gen gedinému
A ne cjzjm se bohům klaněli a mu slaužili wěčně.
Pogď, welikomyslná matko, slyš teď sama, co twé
Djtě neodrodilé bude tam přednášeti králi!'
Matka radostně se zachwěla. Náhle nebešťan onen se
Zastkwěl w záři nebes wedlé pacholjka, a přjmo
K pawlači králowské wedl geg prawicj. Powysedše
Z řad diwokých drábů stanuli; promluwil tady Sálem:
‚O ty, který maudrosti nemáš ani tauhy šlechetných

Mocnářůw, aby swůg nepočetný lid a nynj můg
Tobě zbranj též podrobený národ oblažils, ty
Saudu se hroz, děsné té wáhy; hle gedna ta mjska
Prázdna se wyšwihuge a druhau břjmě zločinů a
Bezbožnosti tlačj we propast hoře neskonalého!
Třes se; posud si rukaum wěčného sudj neuprchnul!
Owšem Hewilowých na synech twůg wztek dowršil se.
Tys mé bratry zabil bohabogné: wšak gedinému
Slaužjce Bohu a wěrnj geho zákonu w lepšj
Wešli žiwot, gegž nám Bůh náš pln lásky přisljbil
S umučenými děljm osud; obětugi Bohu wolně
Swůg žiwot. O kdyby gen našim utrpenjm ukrotil se
Hněw geho, genž na našince posud přetěžce doléhal!'
Přjwětiwý nesmrtedlnjk s oka matčina miznul:
Než ta přiběhla honem a synáčkowu objala šjgi,
A spiawši třesawé ruce splésala a wzdala djky
Hospodinu. Žlučj pukal Antiochos, že ho djtě
Na trhu potupilo; poručil, by ge zmučili skřipcem,
A w newoli prudké pospjchal zpět do paláce.
Když neyautlegšj ono žiwota kwjtko wydechlo
Wůni garau pod rukau krwawau katanů necitelných,
Stála na gednau matka bleda. Strašliwau porozenců
Smrt widěla a s odewzdánjm gedinému se Pánu
Statně bolesti newýslowné přewytrpěla ten den.
Oběť giž dokonána a hořká do rmutu čjše
Poslednjho wyprázdněna: teď přepiaté struny w srdci
Matčině w násilném bogi tom zponenáhla bolestj
Pálčiwau rozpauštěly se. Gasný oka plápol
Hasnul a ljce morautnau giž se potáhly bledostj:
Se rtoma otewřenýma pohlédnula k obloze a mdlých
Tiskla na srdce rukau sepiatých; po celém těle každá
Žjlka se třásla; hynauc zamotawši se do mdloby padla,
Dráb geden ukrutnau prawicj gj probodl srdce,
A blažený duch na zwučných perutjch pozalétnul
K Neskonalému. Gegj synowé na ni tam čekagjce
Wjtali gi plesem utěšeným a poklekše u trůnu
Sgednoceni u blahosti wylévali slzy radostné.

Mlčky a zasmušile s trhu se rozcházelo lidstwo.
Nebyloť odstrašeno, rozbauřeno srdce tisjců
Bylo nynj. Ženy wýborné smrt budila statnau
Sjlu; synů bezwinných utrpenj budila zde
Trpěliwost w srdcjch lidu. Cjle chybil se ukrutnjk.
Doma to wyprawowal manžel manželce, dětem to
Pohnuta matka powjdala; wen se na silnice prašné
Do měst neyzazšjch, do chalaupek i osamělých ta
Walila přehrozná powěst, gako rozbrogených wln
Přjwal zámorským ku břehům; a odewšad udatných
Hluky mužůw se scházeli k Jůdowi Machabeowci.
On ge wodil w pole wjtězné, a bránil a hágil
Wlastenské mrawy, wjru dědů a božj spolu zákon.
Tak tedy utrpenjm rodiny ctnostné w lidu sláwa
Páně se utwrdila, w Boha gen gediného i wjra.

Odewzdanosti! — ty aumysle důstogný a welebný!
Wětšj wšaks' a welebněgšj we skutku šlechetném!
Člowěk ochotně odewzdáwá, cokoliw na zemi swým
Zowe za cjl swatý; žiwota wlastnjho nešetřj,
Ni toho co dražšj mu ge, nežli žiwot; wše to wěrně
Obětuge, i by pak se tiché zakrwácelo srdce.
O ctnosti wznešená, důstogná oslawowánj!
Než gediný Syn Člowěka twau tu zatemňuge záři;
Onť božstwj skrýwal we smrtedlném těle lidském;
On se ponjžil sám dobrowolně a lásky slitowné
Pln služebnjkowu wzaw na se twář i naše mdloby snášel,
Do smrti tak poslušen, spasného to do smrti křjže!
O wyslowiť se nedá to odewzdánj se před Otcem!
Toť gen chápe Seraf a něman to wygádřuge úctau.
Čest *Eleázarowi* kmetu! čest buď i *Matce*, gegjm též
Sedmi Synům! w žiwota knize gich wšech gméno se zářj.

Zpěw čtwrtý.

Judas Machabejský.

Wjtězstwj.

Wiz to swaté šero gjtra tichého a slyš, ku Zionské
Wýši se wzhůru nesau zwuky hlubokopronikagjcj!
To zpěwy wjtězné, wděkohlasné pjsně ku poctě
Hospodina, spásy z hoře, bjdy, a dárce milostj.
Nesmjrný lidu daw nese we prawicjch ratolesti
Z palm a se bljžj k žádaucj hoře w průwodu slawném.
Chwjle blahoslawená, která Israéli dopřála
Swůg wznešený z nowa zřjti chrám a klaněť se na mjstě
Poswátném, gež sám wywolil si král wšeho mjra.
Giž wraha prost slaužj Israél Bohu swému swobodně.
Kdož ale ten welitel, genž kráčj w čele tisjců?
Chůze gewj zmužilost a kwětnau sjlu; hnědý wlas
Šjge kolem gemu hrá; oči gindá we kluku bitwy
Strašliwogiskrnaté slzau teď mjrně se lesknau
Obrosené; po wjtězstwj směle wydobytém on
K obnoweným Páně službám wede lid plesagjcj.
Toť Jůdas nazwán Machabejský, syn Mathathiůw.
U Bethoron mocným geho pod ramenem klesl ondy
Přemožen Antiochůw na železném poli udatný
Wůdce Seron. Král, genž oswjceným lidu swému
Slaul, zlostj zaplanul, a wogjnů na sta tisjcůw
Hned wyprawil do pole, poručiw gich Lysiu wůdci.
Sám ale Antiochos do Persie táhl, by zlaupil

Tam na lidech zlato a střjbro hroznau libowůlj.
Giž nepočetný lid přemožen reku podlehl Páně,
A wzteku pln zwolal Antiochos, uslyšew tuto zpráwu:
»Kletba na mau hlawu padni, zbranj krwawau-li newezmu
Nad buřiči mstu! Powalte w prach zdi Jerusalémské!
Starce i matky zadawte a o zdi kogence meteyte!
Júdstwo staň se hrobem, buď powrhelem swěta na wždy!«
On wšak sám zahnán ode zdj Persépole nazpět
K Ekbataně se wracel, opowážnau poklady chrámů
Wšady rukau laupiw a zlaté z nich nádoby pobraw.
Ledwa nynj mstau rozpálen wozu spráwce pobádal
Ku spěchu, náhle poli w šjrém geg Páně zasáhla
Sprawedliwá prawice; s wozu on spadl a w prachu sypkém
Tam leže úpěl a zabědowal čige bol dušitrapný.
Zpupný ten hrdopyška, který wztahowal po měsjci
Prsty a geg za zlaté rohy chtěl stáhnauti dolů a
Pauta wlnám morským a křjdlům wichřice wazby
Obmeyšlel, a na wáhu nerownau skály a hůry
Klásti chtěl, zdechl tam; žel a zaufánj necitelné
Gindy rozerwaly srdce geho, (neb dřjwe tisjce
Srdcj roztrhal on) tam opuštěn duši wypustil.
Před Emaum stál teď Lysias proti Júdowu wogsku.
Štjt Israélska neohrožený do desjti tisjcůw
Čjtage ledwa bogownjkůw wedl na sta tisjcůw
Lysiowých. Ale Júda udatný swých napomjnal:
»Bezčetných se nebogte wrahů, ale pomněte, gak Pán
Oswobodil u rudého moře swůg před Faraónem
Lid zwolený: k němu teď pozdwihneme hlas! ano Bůh se
Rozpomene na smlauwu, kterau s Abrahámem, Isákem
A s Jakobem učinil a nepřjtele swau wšemohaucj
Potře zde prawicj, aby národy poznaly wšickni,
Žeť Israélowa on gest ochrana na wěky wěčně!
I zwolali k Bohu zdwihše ruce k nebi o slitowánj.
Dalekо tam za horau pod růžowitými zapadlo
Čerwánky slunce splanulé; a w saumraku mizly
Beztwárné luhy; noc černým zemi zakryla pláštěm.
Neywyššj tu počal ke Gorgin wéwoda Syrský:

»Odwážliwce widěls? Ey gakž té chatře ničemné,
Genžto nemá přilbic ani pancjřů, a kopjmi
Gen máchá w bogi, dřjwe tolik podlehlo udatných
S nesčetným wogskem wůdcůw! Snu se oddali gistě
W doweře pošetilé a dřepěli w táboře ljnj,
Národnj ani sláwy, cti nešetřjce ni wlastnj.
Takto nebuď se mnau! ani nenaděgj se, ge potru.
Pospěg hned k Bethúře dolem se dwadcjti tisjci,
Tam wystup na kopec a na odbognjky se wrhni,
Přjwalným nadutá gak deštěm bystřina horská,
Wystrašených ze sna we slepé bj mrákotě nočnj;
Neutekau ti, bez odporu wšickni a bez braně padnau.
Gá wygda z leženj wjtězstwj pak rozešjřjm
W té hrůzné noci až před ohrady Jerusalémské.«
Tak hrdopyška: ginák ale maudrost určila wěčná.
Júda leže w poli se swými s twářj prositebnau
Patřil ku hwězdám: tu se bljžil náhle bogownjk
W střjbrnolesknawém oděnj, wzhledu přespanilého;
Ruku podaw mu prawil: Obmeysljš w srdci udatném
Té noci překwapenj nepřjtele. Powstaň a wjtěz!‘
Dj a spěl na před. S auzkostj i se radostj
Anděle Páně rozeznal Júda; (Bohuť gedinému
Známo bylo, co w mysli tagil) a za nim w čele wogska
W tu dobu následowal. Opodál Syrského se brawše
Táboru tam za přjkopy giž widěli stany prázdné
W oddělených bez konce řadách; ty se k auwalu táhly:
Gestě nedáwno wyšel s nepočetným wéwoda wogskem,
Pyšný on Lysias nočnj pospjchage cestau.
K cjli se přibljžiwše, milostný mládenec opět
Ruku podaw mu prawil: ‚Mec w tábor hlawně horaucj,
Polnj heslo wydey a wyšlého nepřjtele potři!‘
Júda oheň roznjtil a hlawně metal u plesánj:
»Gest Bůh Pán weliký!« a zapálil stany se dmaucj.
A hle s hor bljzkých půlnočnj strhl se wjtr
Prudkoletý a plamen hltawý we praskotu rozwál
Táborem rozléhlým; a rudá, nad mrákotu nočnj
Wyzdwižená k nebi záplawa krag wšady plnila hrůzau.

S wýhrůžným pohledem pak Jůda wolal k lidu swému:
»Nikdo z wás ruku newztáhniž, by w táboře laupil.
Gednoho teď potřebj! na wrahů w bogi záhubu náhlau
Myslete gen a do wjtězstwj bohatý plen odložte!«
To řka spěšně se obrátil, nepřjteli na hřbet
By uhodil. Hle plamennozraký před nim letěl anděl.
Půtka zuřj strašná; we řadách nepřjtele břitký
Meč se wztekå; neb na kwap udatné Jůdowo wogsko
Odnjmá padlým geg Syrianům. Strach a hrůza
Nesmjrného se wogska chopj; i zmátla samého
Lysia, genž se nedáwno chlubil, že Jerusalémské
Zdi přewalj a cizinci prodá wes lid Israélský;
Neb s morských ostrowů a z končin Hellady krásných
Přibližowal se kupec od Antiocha giž obeslán,
Za zlato a střjbro chtěge obywatelstwo zawléci,
Aby se pak rozptýleno s modláři slilo w gedno.
A hle nežil giž wjce tyran: wyslaný geho wůdce
Mrzce utjkal sám mučený náramnau srdce bolestj,
A pobitý geho lid široké pole smrti pokrýwal.
Slze se obljžel po nebešťanu Jůda, by mu wzdal
Djky: než on mizl před hrdinau s twářj slibugjcj
Wjtězstwj. Gediný mu hrozil w poli Gorgias geště.
Po stránjch horských w šeru gjtra nowého přitáhl
On s wogskem: ale náhle užásl se, wida tisjce
Tam pobitých na poli smrti a rumy táboru w dýmu
Roztáhlém a w postawenj nepřjtele hrozném.
A wšak utéci se zdálo mu hanbau; zničiti daufal
Odwážliwce a we kwapu powětrném se dolů hnal.
Jůdůw pluk spatřiw nepočetnau sjlu nepřátel,
Lesknawých brněnj a přilbic a zbraně strašné,
A strašliwěgšj daw gezdců na konjch garobugných
Harcugecj, s auzkostj gen djwal se na wůdce.
On ale k obranci w nebesjch ruce pozdwihl wzhůru
A prositebně wolal před nesmělým tady mužstwem:
»Slawa budiž Israélowě obraně tobě! tys obra
Přemohl Dawidowau prawicj, Jonathánu si dal w moc
A wěrnému geho staupenci celý Filistinských

Tábor! Dey we řadách odpůrců zmatek a hrůza
Ať wládnau: a počet nesmjrný mužstwa i koňstwa
Swůg tady nagde konec, ano padne w bitwě neslawné,
A twůg lid tobě chwálu wzdá a tě zápaly poctj!
Spas geg, Hospodine, od ohawné wazby otrocké!«
Heslo wydal pak wálečnj a na polnice kázal
Traubiti: rozgařený se za njm dral zástup udatný;
Máchše zbranj, silau na nepřjtele wrazili ráznau.
Gako sekáč osetém na poli klasy zrnatotjžné
Šustmo porážj ostře kosau sklepanau: tak i Jůda
Haufy nepřátelské w záhubné půtce potjral.
Než koho teď geho ustrnulé oko na poli stjhá?
Zdažli to k odpůrcům z geho zástupu zrádce přebjhá?
Žel proniká mu hruď. Toť Sourůw syn Eleázar.
Pod suknj ukrýwage meč samoten mezerau teď
Nepřátel kročegem rychlým dál dále se déře.
Wýborný tento ginoch zradu swým nezamýšlel,
Spásu zamýšlel gim a nepřjteli zkázu a pomstu.
Spozorowalť před tjm s wrchole skalného hrozjcj
W záloze geště slonů počet a z nich gednoho zwláště
Skwostně přiozdobeného zlatau uzdau, pokrytého
Šarlatowau čaprakau s wisutými třapci zlatými:
I hned w mysli tušil, krwežjžniwého že wůdce
We wěži na hřbetě wyklenutém nese šelma.
»Hle« si pošeptal tagně, »šlechetný kmet Eleázar
W strašných ondy mukách za milau wlast, za Boha umřel!
Gá geho gméno dědil, gež wděčno potomstwo počjtá
K oslaweným: a mně ke skutku by scházelo srdce?
Nelze-li šarlatem a zlatem ozdobenau onu šelmu
Z chytra probůsti mečem? ocelj na ni gá si zamjřjm,
Ať gako skalnatá hora padne a do prachu lehne!
Ať mne i rozmačká: i nepřátelský shyne se mnau
Wůdce a lid geho pomatený zaufá nade spásau,
A w bogi Páně bogownjkům podlehne udatným!‘
Řekl a pospěl tam. Nepřekážel wrah gemu, mysle,
Z bitwy že gen se z bázně wytrh a k záloze chwátá.
Pod břichem obrowské šelmy stál giž a tasiw meč

Probnal gj ranitelnau měkkotu bljzko žaludka,
Ránu rukau dorazil, sám pak wjtězně zagásal.
Chrochtage slon padl a zdechl; půda kolem se zatřásla,
Prach wyletěl a w praskotu zawzněla rozbořená wěž.
Trosky gegj a mužů třideet zemi pokrylo wůkol.
Mládce šlechetného strašně rozmačkalo břjmě
Networy té; než wůdce, gehož chtěl záhubu Sourůw
Syn, přemožen frkawého koně z hluku bitwy poháněl.
Gorgias, eyhle, se giž nechlubil! geho rozprchalého
Wogska křik a konj zpjnánj nezkrocené mu
Plnilo ňádra strachem; on ugel a za nim geho gjzda
Wyplašená; ani na krwawé to bogiště okem se
Wjce neohlédnul, mraucjch kde tisjce opauštěl,
A kde tisjce giných meč dáwil a we hřbetu wogska
Stjhaného zuřil! samoten do wlasti se wrátil
Poskwrněný hanbau; geho lid po kragjch se zataulal.
Wjtěz pak nazpět se zas obrátiw nakořistil
W táboře náramný zlata, střjbra a klenotů poklad.
Jůda s radostj to spatřil, i geho spolu bratřj
Simon, Jochánan i též Jonathan, tito wesměs udatnj
W bitwě reci, k nimž on promluwil; »Giž na hlawu wrah náš
Gest poražen: ale teď pospěšme k wýši Zionské
S wýbornými pluky; swatyni tam očistěme a dle
Přjkazu Páně se slušnau zas wystawme gi péčj!«
Poslušni slowa wůdcowa k Jerusalému přitáhli
Pospěšným kročegem. Než tamto na wýši Zionské
Spuštěn byl chrám Hospodinůw, w něm poškwrněn oltář,
Spáleny brány a na dwoře rostlo trnj a bodláčj.
Bugněla tráwa, stjn wrhaly křowiny. To widauce
Rozžele niwnitřnjm zármutkem trhali raucha
Sobě s prsau, popelem sypali hlawy a w prachu dlauho
Seděli a hlasem úpěli k Hospodinu, Bohu swému.
Jůdowo na kynutj s hory zawzněla trauba Zionské,
Gak před milostiwým létem; s tauhau přeradostnau
Daw lidu sem se hrnul; ke službě swaté wywolil před
Pánem kněžstwo bezúhonné; i wyčistili weškeren
Be liwě chrám ode wšj stopy modloslužby ohawné.

Poskwrněný wynesše, nowý wystawěli oltář
Ze dwanácti neotesaných kamenů to dle řádu;
A brzy obnowena byla weškera swatyně Páně.
Stánek smlauwy, zlatý swjcen, giž stály na mjstě,
K wystawowánj stůl, kadidelnj rowněž i oltář.
Kauř s oltáře se pozdwihowal s dýmem libowonným;
Poznowu oswěcowal swjcen tam sedmiramenný
Swým plamenem sjnj klenutých; w prawo chleby obětnj,
Wystawené na zlatém stolu, ležely řádně we wrstwách,
I wlniwau oponau byla oddělena, gako dřjwe,
Swatyně; na stěžegjch se pak obracela wrata lesklá.
Nastala nesmjrná w Israéli radost a plesánj.
Weškeu lid giž za swjtánj gitra mladého
Chwátage k hůře swaté se hrnul. Weselé zwuky harf a
Cimbálů zněly, trauby měděnné hučely w dálku;
W to lidu djky se mjsily k Hospodinu, z moci genž gich
Oswobodil tyranů a z ohawné služby otrocké,
Chrámu nynj počalo swěcenj dle přjkazu Páně;
Kněžstwo krwj kropilo na rozjch oltáře obětmi
Obloženého a lid po osm dnj pjsněmi chwály
Chrámu slawil swěcenj. Wše se dálo dle zákona Páně,
Každý den lid postupowal do chrámu božjho
Wzhůru a tam s twářj skloněnau k zemi Pánu tu pjseň
Prozpěwowal: »Nebo dobrý gest a geho slitowánj
Konce nemá!« Slawně zněly pak cimbály a harfy.
Když ale byl chrám obnowowán a ta slawena slawnost,
Powstana Júda počal před zástupy nesčislnými;
»Patř, Israéli, nynj, co ti Hospodin ondy propůgčil
Dobrotiwý! wyplnil, co božj muž Mose we pjsni
Přislibowal: »Že tisjc gediný dwa desjti tisjcůw
Stjhati někdy budau!« Protož ozdob wěnci zlatými
Dwéře geho swatyně; střechy týmě pawézami ozdob
Z táboru nepřátel; wjtězstwj tobě dal on sám.
Poznowu wrah se hrdý zdwihá. Bog smrtedlnjků
Stalý gest na zemi zde osud. Sám w hlubině srdce
Swého tušjm, že i gá též w poswátném bogi padnu
Za swobodu! I nebog se; božj tebe rámě ze každé

Nauze wyswobodj, zachowáš-li smlauwu a zákon
Wěrně a nesmyslným nebudeš-li slaužiti modlám.
Hle bratřj, synowé Mathathiowi: Simon, Jochanan
A Jonathan powedau w pole tě prawicj zbrogemocnau
K wjtězstwj! Neymocněgšj pak národy přjzeň
Twau ocenj. Swým gedno budeš poslauchati wládcům!
Neb od Júdowa pokolenj nebude wzata berla
Dřjwe a moc, dokawad čekaný sám wůdce nepřigde:
Ten znowa králowstwj založj a lid oswobodj od otroctwj,
Smrti a zahynutj. Geho řjš brzy tobě zawjtey!«
To promluwiw odešel. Hluboko hnut lid w duši, pak se
Též rozešel welebiw Boha, Hospodina, z moci genž geg
Ukrutných tyranů wyprostil a Jůda posilnil
Wywoleného sluhu, swatyni swau pak na Ziónu
Wyzdwihl a blaho přislibil pozdnjmu potomstwu.

I přišel on giž dáwno, onen čekaný lidu wůdce,
Lásky, milosti plný! národ wywolil sobě ze wšech
Pokolenj a kmenů lidských, a wšecko to množstwj
Bezčetné ku blahosti wodj w cjrkew; ze žiwého
Chrám ten krásněgi wystawený kamenj, se welebně
Powznášj k nebesům! Proti cjrkwi swaté sice bauřj
Mocnj odpůrci, wše nadarmo! neboť založil gi
Na skále; spogené s odpůrci brány pekelné
Nikdy gi nepřemohau. *Wjtězná* w sláwu nebeskau
Přjmo pořád putuge; ale *čjstjcj se* spočjwá
W čáce milosti Božj; *bogugjcj* sjlena Pánem
Náručjm mocným obgjmá lid nepočetný.
A spogenau tu *trogj* gediný gen wjnek owjgj.
W té *gedné* ale na wěky znj čest, chwála a sláwa
Prostřednjku, který nás hřjchů a smrti sprostil
A swé cjrkwi swaté wjtězstwj na wždy pogistil!

Konec.

Janu Ladislawu Pyrkerowi,

půwodnjmu skladateli

Perel poswátných

překladatel.

Pěwče Bohu swěcený, poswátné Twé zwuky harfy
Mau omdléwagecj zachwěly mocně dušj.
Twůg dušegemný zpěw probudil w ňadrech mi ten ohlas:
Slyš ho a pozney gen, Twého že gest ducha dech!

Žiwotopisná zpráwa.

Čtenářowé překladu mého nepochybně žádostiwi gsau, něčeho se dowěděti o žiwotě wznešeného půwoda *Perel poswátných.* Abych poněkud žádosti gegich wyhowěl, přikládám tato žiwotopisná dáta, wyňatá djlem z konversačnjho slownjka Brockhausského, djlem z listu wysoce ctěného muže, gemuž některé přjběhy ze žiwota Pyrkerowa gsau powědoměgšj. Aby ale mogi milj kragané směr a powahy ducha půwodnjho skladatele Perel poswátných bljže poznali, přidal gsem na konci krátkau úwahu geho poetických děl, gežto se w takowých spisech obyčegně zwláštnj náhledy a powahy půwodowy progewugj.

Jan Ladislaw Pyrker, nynj arcibiskup Jagerský, Geho c. k. Milosti skutečná tagná rada a t. d. narodil se 2ho listopadu 1772. w Uhřjch we stolici Bělehradské w Langu, kdež byl otec geho spráwcem; nawštěwowal školy w králowskem Bělehradě a pak akademii Pětikostelskau. Po odbytj studij akademických cestowal po Italii; z Neapole wrátiw se do Wjdně wstaupil do řádu cisterciáků Lilienfeldských w dolnjch Rakausjch. W semináři Swatohypolitském slyšel bohoslowj, 1796. na kněžstwj byl poswěcen; 1798. přigal sprawu klášterské oekonomie, pozděgi řjdil kancelář a úřad polesnj, 1807. stal se farářem w Tirnici na statku klášterském, 1811. byl do kláštera Lilienfeldského za přewora powolán, roku následugjcjho za opata zwolen, 1818. od geho c. kr. Milosti za biskupa Spišského, r. 1820. za patriarcha Benátského powýšen a roku pak 1821. za skutečnau tagnau radu gmenowán

Powýšenj na tak wysoká důstogenstwj patrným gsau důkazem neywyššj důwěry. Do wýtečných wlastnostj tehdegšjho praeláta Lilienfeldského owšem se nadjti dalo, že se stane negen správcem ale i oprawcem swěřených sobě dioecesj. Šťastně wywedl aukol swůg we Wlaských Benátkách, ačkoli nasazenjm swého zdrawj; nač ohled bera Geho cjs. král. Milost w unoru 1827. patriarchowi Pyrkerowi arcibiskupstwj Jağerské uděliti ráčil. Wšak i postawenj arcibiskupa Jağerského nenj snadné za přjčinau spogeného s důstogenstwjm tjm auřadu wrchnjho županstwj we stolici Hewešské. Wůbec uznáwagj se zásluhy Pyrkerowy w okresu geho duchowwjho powolánj, zwláště o cwičenj a wychowánj mládeže, o kázeň cjrkewnj a o probuzowánj značných schopnostj u mladšjho duchowenstwa. Dobročinnosti Geho Excellencj děkuge i naše česká wlast wystawenj hostince pro wogenské oficjry w Karlowých Warech. Neywětšj sláwu zjskala gemu básnická geho djla: *Perlen der heiligen Vorzeit* (we Wjdni 1823, 1826 a posléze w Stutgardě 1841; wlasky w Brescii 1824.); *Tunisias* (we Wjdni 1820 a 1826; wlasky od Malipieri w Benátkách 1827.) a *Rudolfias* (we Wjdni 1824 a 1827.) Sebraná wyšla u Cotty w Stutgardě a w Mnichowě we třech swazcjch; a posléze pohromadě 1839. Fr. Ed. *Söller* wydal o nich kommentár w Augsburku 1840, a neyspanilegšj kusy bedliwě wyznamenal. Podlé sauhlasného saudu wážných kritiků německých nazýwá Söller půwoda Tunisiady, Rudolfiady a Perel poswátných »twůrcem nowého eposu křesťanského.« W těchto, w každém ohledu dokonalých djlech gewj se wšeobsáhlý duch půwodůw. S wyššjho stanowiště djwá se na běh swětowý, a šlechetné geho srdce plápolá wšady po blahu lidstwa. Pochybugi, žeby který básnjk rázněgi byl wytknul swaté powolánj křesťanského mocnáře a zárowen nezadané práwo a důstogenstwj člowěčenstwa, gako Pyrker w Tunisiadě (I. 260—5.) ústy posla Božjho k cjsaři Karlowi V.:

Er durchschaute dein Herz, das heiss für unzähliger Völker
Wohlfahrt schlägt, und jetzt den Sklaven Errettung bereitet.
Schön ist der Kampf für Recht und des Menschen heilige Freiheit,

Gottgesegnet der Muth, die schmählichen Ketten zu brechen,
Die der freche Tyrann im Wahnsinn höhnenden Stolzes
Jenen ersann, die Brüder ihm sind und Erkor'ne des Himmels.

Wyproštěnj křesťanstwa od laupeženj Hairaddina Rusobradého na moři, dosažené dobytjm Tunisu za Karla V. nadechnulo básnjka našeho ku skládánj té hrdinské básně. W Rudolfiadě slawj založenj mocnářstwj Rakauského, weden citem rakauského wlastence, widaucjho we wzniklé moci domu Habsburského na Podunagj základ ku požehnané gednotě národů gindy rozdwogených. Známo, gak nečku cizjmi ale i domácjmi kronikáři ohyzděn, ano zpotwořen byl priwátnj žiwot a karakter welikého soka Rudolfowa, našeho Otakara, než geg šlechetný obhágce historické prawdy, Palacký náš, od neprávě mu přičjtaných win před swětem osprawedlnil: i nenj diwu, že oslawowatel Rudolfůw čerpage ze spisů saučasného, ale nad mjru stranného Horneka, Otakara do stjnu postawil. Nicméně wnuknul gemu dobrý genius pěkné swědectwj o Otakarowi, gež na počátku Rudolfiady klade w ústa Českého kmeta, genž ku pautnjku domu se wracegjcjmu takto mluwj:

Fremdling, suchst du den Mann, der hier ein Eden erschaffend
Wie durch Wundergewalt das Leben der Menschen verschönt hat?
Nun ist er fern: denn wiss' es, der Held und erhabene König,
Ottgar, streute mit Liebe die Saat, und ihm reifte zum Segen
Wohlstand unter dem Volk in des Landes erfreuender Schönheit,
Auch erlagen die Gegner ihm stets, und es kündiget allwärts
Seines Namens Unsterblichkeit der herrlichste Siegsruhm.
Dennoch hielt er so gern in der dunkeln Scheide das Eisen,
Frieden ersehnend zurük, und entblösst es auch jezt nur gezwungen,
Gegen des streitbaren Rudolphs Macht.

Sprawedliwě cenj také každau národnost, gmenowitě uznáwá i čestné powahy národu, gemuž Otakar panowal. O rytjřjch českých zpjwá:

. . . . *Die muthigen, löwenbeherzten*
Lenkten die Rosse mit Kraft und Geschik, die feurigen Blutes
Wild umtobten im Kampf, und die Reihen der Feinde zerstampften.
Lobkowitz führte sie an, der ruhmgekrönete Feldherr.

Anobrž i we wýprawě proti Tunisu uwádj pět set Čechů pod spráwau Waldsteinowau, a ljčj ge wýraznými slowy:

Böhmens tapferes Volk, das eisern im eisernen Schlachtfeld
Ausharrt. . . . .

W Perlách poswátných předkládá nám swaté widy w neyskwělegšjch obrazjch z wěku starozákonnjho, a rozhorluge čtenáře láskau k wěčné prawdě a setrwalé ctnosti. Podiwu hodným wtipem spogeny gsau w nich gednotliwé a časem od sebe wzdálené obrazy (Abraham, Moses, Samuel, Helias, Eliséus a Machabejštj widau křesťanstwa. Spogenj to naznačugj zwláštnj nápisy zpěwů: *Zasljbenj, Bůh, Spasenj, Wzkřjšenj, Saud, Wjra, Naděge, Láska, Smrt, Nesmrtedlnost, Útěcha, Odewzdanost a Wjtězstwj.* Naučné ukončenj každého zpěwu wysjlá swětlo na předložené obrazy. W půwodnjm gazyku staly se Perly poswátné obljbenau wzdělawatelnau knihau w rukau lidu; a wýtečné části gegich často se užjwagj k deklamacjm. Rozebránj 500 wýtisků překladu českého před wygitjm druhého swazku podobně utěšeným gest rukogmjm, že i nábožný smysl kraganů našich w Perlách poswátných oblibu nacházj. We wšech Pyrkerowých skládánjch wěge prawý básnický duch; homerická obrazotwornost gewj se na každé stránce. Pyrker gest newyrownaný maljř gak w oboru přjrody, tak i w okresu duševnjho a mrawnjho swěta. Geho básnické malby gsau wěrné obrysy rozmanité, klidné i žiwly pohybowané přjrody. Duch geho proniká do neyskrytěgšjch záhybů srdce lidského, rownau oprawdowostj ljčiti umj každé hnutj od citů neyautlegšjch až k neyprudšj wášni. Osoby, gichž nám na odiw uwádj, žigj před okem našjm. Geho wzdělanost obgjmá wšecky stránky lidských wěd a wtip geho

umj wšeliké i nowé nálezy umělecké přiwinauti do oboru básnického djla bez násilj, wždy whod a na swém mjstě, i abstraktnj a na pohled prosaické představy obléká we wkusné raucho, a ze zdánliwě neaublednó hmoty twořj básnické widy. Mimo giné překwapuge čtenáře podiwně geho zewrubná známost wogenského uměnj, ano žiwé popisy žiwota plaweckého a swěta afrického podaly přjčinu k daleko rozšjřené, ačkoli neprawdiwé powěsti, gakoby byl skladatel Tunisiady sám zakusil zagetj Tuniských laupežnjků mořských. Řeč geho má do sebe zwláštnj půwab a kauzlo; slowem malowati umj, slowem nápodobj rozmanitau mluwu přjrody. Obrazowé geho zanjmagj oko i ucho. Šestiměrý werš geho gest plynný, rozmanitý, žiwý. Struny harfy geho pohybugj dušj. Pyrker gest Homer wěku swého. Mimo dotčené spisy wydal také r. 1825. we Wjdni Hanthalerůw: »*Recensus diplomatico-genealogicus archivi Campiliensis*,« a w loni: »*Legenden der Heiligen auf alle Sonn- und Festtage des Jahres*«; nynj wycházegj od něho: »*Bilder aus dem Leben Jesu und der Apostel*«, skwostnými rytinami ozdobené.

Českým geho ctitelům wědomo také buď, že podobiznu geho dostati lze u Kronbergra a Řiwnáče w Praze.

Dlauho geg zachowey Bůh lidstwu i cjrkwi!

W červenci 1842.

Poznamenánj

ku

Perlám poswátným.

Abrahám.

Žiwot arciotce Abraháma wypisuge kniha Mos. prwnj od XII. až do XXV. kapitoly. Přjběh, gegž nám zde básnjk neyprwé před oči stawj, naleză se w kapitole XVIII.

Werš 1. Hág *Mamre* byl u starobylého města Hebronu w zemi Kanaan.

Werš 5. Na wýchodě, kdež lidé wůbec gen lehké podešwy nosj, anebo dokonce bosi chodj, *umýwánj noh* býwá neyprwněgšj služba hostinská.

Werš 50. U Arabů podnes osoby neyznamenitěgšj k hostinám dobytek zabjgegj a gjdla strogj.

Werš 53—57. Na popsaný zde způsob strogjwalo se za starodáwna maso we wýchodnjch kraginách.

Werš 113. Město *Sichem* pozděgi na tom mjstě wystawéno bylo, kdež Abrahám oltář obětnj postawil. Leželo w Samařj, kde nynj Naplouse.

Werš 118. *Farao* nazýwal se každý král Egyptský až do zagetj babilonského.

Werš 129. *Knjžaty* se zde wyrozumjwagj hlawy mocných čeledj pastýrských.

Werš 189. Od narozenj Isákowa do wygitj lidu Israelského z Egypta uběhlo 400 let.

Werš 203. *Ismaelowi* potomci, Arabowé, posud gsau bogownj a laupežiwj.

Werš 210. *Abrahám* znamená „welikého otce národů.“ Wýchoďané měnjwali si při zwláštnjch přjpadnostech gména. Ruth I. 20, Mat. XVI. 18.

Werš 316. We *branách* shromažďowali se Wýchoďané k radě, k saudům, i k rozpráwkám kratochwilným.

Werš 349—370, Žiwý ten popis gitra a bauře znj w origináln:

Aber schon hob sich der junge Tag, rothwangig, im Osten
Heiter empor. Wie das Kind an dem Busen der zärtlichen Mutter
Leise geküsset von ihr, erwacht, und mit glänzenden Augen
Schaut, holdlächelnd, umher; so sah er, mit Rosen bekränzet,
Drüben aus Osten heran. Schon glühete heller und heller
Uiber ihm hoch das zarte Gewölk, bis jetzt vom dem Erdrand
Plötzlich ein Strahl auffuhr, und drauf in erschütternder Hoheit
Sich die Sonn' erhob, 'zu beginnen die herrliche Laufbahn.
Sie begrüsste vom Feld, von dem säuselnden Hain' und des Himmels
Blauen Gezelt' der jubelnde Ruf unzähliger Vögel.
Und die Wälder, die duftende Blum', und ein jeglicher Grashalm
Schimmernd im reichsten Schmuk von des Thau's hellblitzenden Perlen,
Beugten sich ihr in des Lüftchens Hauch, willkommend, entgegen.
Aber ach, da erscholl urplötzlich vom Süden herüber
Furchtbaren Lautes ein Sturm; da zog im brausenden Eilflug
Her ein schwarzes Gewittergewölk, verhüllte der Sonne
Strahlende Bahn, und umnachtete rings die Städt' und die Fluren!
Sieh', und alsbald fuhr, wie im Sommer der prasselnde Hagel
Dicht aus dem Luftraum stürzt, und die Aehrengefilde vernichtet,
Blitz auf Blitz, im Donnergetümmel, auf jene herunter —
Nimmer rastend, bis sie nicht allein zerstöret im Schutte
Lagen mit allem Volk, das sie bewohnete, sondern
Unterirdische Gluth, genährt von Schwefel und Erdharz,
Aus der berstenden Erde herauf, gleich Fluthen getrieben,
Sich auf die Felder ergoss, und rings Verderben zu schau'n war!

Werš 396. *Mrtwé moře* široké gest 6, a dlauhé 24 mil.

Werš 532. *Beršeba* (studnice přjsahy) ležela od města Hebronu na gižnjm pomezj kanaanském.

Werš 537. Na wýchodě woljwagj rodiče dětem chotě.

Werš 563. Kraginau *Morjah* táhly se stegnogmenné hory. Dle domněnj některých wykladačů pjsma byl na gedné z nich Kristus ukřižowán.

Werš 614. *Arba* nazýwalo se dřjwe město Hebron.

Werš 618. Wýchoďané mnoho držj na wlastnj a dědičný hrob, pročež Abrahám si geg zakaupil w zemi Kanaan, w které pohostinu bydlel.

Werš 770–823. Wěrný popis swatebnjho weselj podlé obyčege tehdegšjho. I w Čechách, gmenowitě w některých obcjch Boleslawského krage, panuge posud obyčeg, že přiwedená newěsta do domu ženichowa, s njm se neydřjwe k nohaum rodičů geho wrhá a gich objmagje ljbá.

Moses.

Předmět, na kterém se obsah těchto třj zpěwů zakládá, gsau přjběhowé Mosowi, gak se w II. až V. knize Mosowě wypisugj, a sice hlawně powolánj Mosowo k wyswobozenj lidu Israelského z poroby Egyptské; wygitj geho z Egypta, a dánj zákona na hoře Sinaj.

Zpěw I.

Werš 2. Hora *Horeb* má dwa wrchy; wyšsjmu řjkagi nynj hora sw. Kateřiny; sewernēgšj prawý *Sinaj* wypjná se nad moře 6000 střewjců.

Werš 43. *Jethro* byl kněz w kragině Madian, dle II. Mos. XVIII. 12.

Werš 78. Kragina *Madian*, do které Moses utekl, ležela w Arabii skalnaté u moře rudého.

Werš 109. Trhánj raucha bylo na wýchodě znamenjm zármutku.

Werš 165—176. Půwodnj básnjk newyrownaně ljčj Mosa, gakožto skaumatele přjrody:

. . . . Von den Höhen und Tiefen der, ureinst
Freierschaffenen, hehren Natur: wie im dunkelen Schooss sie
Wirket, und schafft: nun bindet und lös't, nun hemmt und beweget;
Aus Verwesung das Leben ruft; das Leben in Staub wirft;
Wie in dem Sturme sie braus't; im Lüftchen säuselt; im Donner
Rollt; anzieht, abstösst; unzählig erleuchtete Welten
Schweben heisst in dem Aethergefild; im unendlichen Eilflug
Sendet das Licht umher aus den rastlos kreisenden Sonnen
Und in allem der Allmacht Werk so erhaben und gross ist;
Davon sagte die Schule mir viel; gar Vieles erkannt' ich
Ahnend im Geist, und verschloss es im heimlichen Busen mit Sorgfalt.

Werš 195. Egyptčané stawjwali u wchodu chrámů řady *Sfinx*, ohromných kamenných podobizen ležjcjch lwic se hlawami ženskými, čjmž bezpochyby wyznamenati chtěli tagemstwj služeb božjch. O sfinxách wšelikých domněnek stáwá.

Werš 198. *Hranoslaupy* (Spitzsäulen) ginák obeliský Egyptčanům slaužjwaly k ozdobě chrámů, před nimiž stáwaly, častěgi 150 střewjců wysoké, obyčegně z gediného kusu žulowého wytesané, a tagemným, poswátným pjsmem, hieroglyfami, pokryté.

Werš 200. Králowé Egyptštj stawěli sobě pyramidy, krypty z kamenj a z cihel pálených. Okolo Memfisu stogj posud 60 takowých pyramid; z kterých neywyššj Cheopsowa do 600 střewjců wýše a tolikéž-to šjře obnášj.

Werš 274. *Kanaan*, Palestina, zasljbená země, býwala neywnadněgšj část Syrie. Meze gegj byly: na wýchod pustá Arabie, k gihu panšť Paran a Egypt, k západu moře střednj, k sewern hory Libanské a Fojnikie.

Werš 283. Židé bydleli po smrti Jakobowě 215 let w Egyptě.

Werš 314. Řeku *Nil* měli Egypťané za božstwj.

Werš 372. Stany Arabů magj obyčegně tři oddjly, w prwnjm obýwá chasa s neymladšjm odchowáwaným dobytkem, w druhém mužská rodina, a w třetjm ženská.

Zpěw II.

Werš 75. Hadů okrocených užjwali keykljři Egyptštj k ošálenj sprostého lidu.

Werš 127. Na wýchodě posud málo mlýnů wodnjch stáwá, a mauku melj tam na mlýnech ručnjch. Těžkau tuto práci wykonáwagj otroci.

Werš 310. *Baal Zefon* znamená mjsto, kde se mnoho roklj anebo geskyň nacházj, což na kraginu u Suezu ukazuge.

Werš 335—350. Wedlé knihy maudrosti ljčj básnjk welmi žiwě onen zázrak:

. . . . . Alsbald herbrauste des Ostwinds
Stürmender Hauch, er warf sie, querdurchwühlend den Abgrund,
Links und rechts, und siehe, der Engel Jehovas, des Volkes
Leitender Hort, fuhr jetzt aus der Wolkensäul' in des Erdballs
Tiefen hinab! dicht unter der erst empöreten Meersfluth
Kocht Erdharz und Naphta, vermengt mit bläulichem Schwefel
Mitten im finsteren Raum der rings umschlossenen Felsen.
Kaum berührte das feste Gestein mit des schwebenden Fusses
Leisen Druck' der Himmlische, da hob, plötzlich des Felsens
Berstendes Haupt sich empor — nachbrauste der feurige Brodem
Mit unendlicher Wuth und schreckenvollem Geprassel
Durch den gewaltigen Spalt, und drängt urschnell in des Meeres
Tiefgehöhletem Bette den Grund im donnernden Flug' auf
So, dass erfüllet die Kluft, und Israels zagenden Schaaren
Durch das Schilfmeer hin, allmächtig, geebnet die Bahn war,
Breit und getrocknet sogleich vom dörrenden Hauche des Ostwinds.

Zpěw III.

Werš 6. Den cesty od *Suezu* nacházegj se posud prameny, kterých Arabowé gmenugj studnicj Mosowau. *Mara* znamená w hebregštině něco hořkého.

Werš 10. Paušť *Sin* gest pjskowitá, dlauhá rowina podlé břehu morského, přjgemnēgšj část Arabie skalnaté. Asi 20 mil od pauštē Siné západnē od wrchu Sinai ležj kragina *Refidim*.

Werš 258. *Salmanassar*, král Assyrský odwedl neydřjwe deset kmenů do assyrského, a *Nebukadnezar* ostatnj dwa kmeny do babilonského zagetj. (II. král. 6; a XXIII. 11.)

Werš 280. Pohanštj národowé slawjwali swátky swé obyčegnē obētmi, hodowánjm a plesy tanečnjmi; tyto poslednj přewrhly se častēgi w neyhrubšj nestydatosti.

Werš 313. Židé nosjwali na čele i na rukau tkanice s napsanými na nich krátkými průpowēďmi ze swatého pjsma (tefilim, filakteria); zawēšowali podobných nápisů nade dwéře. Slowa: „Hospodinu zaswēcen“ wrýwali na ljstek zlatý, a upjnali geg přes čelo od ucha k uchu.

Werš 315. Náramnjk (efod), odēnj bawlnēné, předobrazugjcj onen druh raucha biskupského, genž Tunicella se gmenuge.

Werš 323. Urim a Thumim nazýwaly se tři kamjnky losownj, z nichžto geden poswēdčowal, druhý zapjral, třetj nigakau odpowēd nedáwal.

Werš 463. Král Moabský Balák wyslal proroka Bileama, aby zlořečil Židům, genž Amorrejských přemohli. Bileam ale proti wůli swé dobrořečil Israeli. (IV. Mos. XXII — XXIV.)

Werš 482. Hory *Garizim* a *Ebal* působj úzké audolj, w kterém leželo mēsto Sichem. S onné požehnánj prohlašowati dal Moses plnitelům zákona, s druhé ale kletbu na přestupnjky geho.

Samuel.

U prostřed swētlých obrazů předstawuge nám básnjk tuto nočnj malbu, gegjžto přjšerné formy mysl podiwnē gjmagj.

Werš 5. Endor býwalo nepatrné mēstečko nedaleko Sunem, kdež král Saul polem ležel naproti Filistinským. (I. Sam. XXVIII.)

Werš 18. W pochybných přjhodách tázali se králowé Hospodina po knēžjch a prorocjch.

Werš 81. Dle zákona Mosaického panowal sám gediný Hospodin nad lidem Israelským, a ochraňowal geg, dokud zákonu wērni zůstáwali. Tuto zákonnj *božiwládu* mēli powažowati za přednost sobē zwlášť udēlenau.

Werš 234. Že se šáliwé řemeslo wywoláwánj mrtwých také u pohanských národů prowozowalo, swēdčj Lukan (Pharsal. VI. w. 592); Ovid (Metam. VII. w. 199.) a Horatius (Lib. I. Satyr. VIII. 20.)

Hellas Thesbitský.

Helías narodil se w Thisbě, městečku w kragině Nephtali w hořegšj Galilei.

Werš 4. W horách Palestinských nacházegj se prostranné geskyně, w kterých za čas wálky množstwj lidstwa obýwalo. Židé takowým geskyňákům řjkali enakim, Řekowé troglodyté.

Werš 10. *Bál*, modla Fojnjků, zdá se býti zbožněné slunce.

Werš 47. Po smrti krále Salomona rozdělila se řjše židowská. *Rehabeam*, syn Salomonůw, podržel gen kmeny Judůw a Benjaminůw, ostatnjch deset wywolilo *Jeroboama*, syna Nebatowa za krále. Aby geho poddanj k domu Dawidowu opět nepřestaupili, hleděl zrušiti pauti do Jerusaléma, postawil zlaté tele w Bethel a Dan; wystawěl gim chrámy a oltáře; kněžstwo zřjdil; přeložil slawnosti swátečnj na druhý měsjc, a uwedl modloslužbu po celém Israeli; pročež záhuba domu geho mu ohlášena byla. Sjdla geho byla Sichem a Thirzo.

Werš 59. We školách *prorockých* cwičili se mladjci w zákoně, w hudbě a w giném uměnj.

Werš 96. *Sarepta* bylo město fojnické u moře střednj mezi Tyrem a Sidonem.

Werš 228—256. Tkliwý přjběh wyobrazuge básnjk sám:

Aber des Weibes Kind, voll zartaufblühender Schönheit,
Welkte dahin, wie Rosenblüth' im frostigen Nordwind
Welkt, und athmete matt, und matter, und hauchte den Geist aus.
Unten im Vorhof scholl urplötzlich ein Heulen und Weinen —
Scholl des Weibs Wehruf, in der Still', erschütternd den Ohren.
Alsbald hörte der Greis die Jammerrede; sah mit Vertrauen
Auf zu dem Himmel, und stieg die Treppe herab in des Vorhofs
Halle. Er sass auf der Bank, und sah', verstummend, vor sich hin.
Aber mit losgewühletem Haar, mit bebenden Lippen,
Starrem Schmerz und Verzweiflung im Blick, todtbleich und vergehend,
Trug die Mutter den Sohn auf den Armen heraus in die Halle,
Nahte dem Seher mit wankendem Schritt', und legte den Knaben
Ihm zu Füssen. Sie sank mit brechenden Knien der Last nach,
Stöhnt' im Fall', und presst' auf die eisigen Lippen des Kindes
Ihren Mund, und bebte vor Schmerz, und weinete laut auf.
Doch nun fuhr sie empor; sie blickt' umher in den Vorhof;
Sah dem Propheten ins Aug', und begann, mit gefalteten Händen,
Leis' erst; rief dann laut, schnell zögernd, entschlossen und furchtsam:
„Gottes Prophet! Was hattest du hier mit der Wittwe . . wie sagt' ich,
Wittwe? ja, doch jetzt auch kinderlos! — was zu verkehren.

Du mit mir o Prophet? Betratest du darum die Schwelle
Meines Hauses, dass du Jehova, dem Furchtbaren, Strengen,
Aufhüllst meine Sünden von einst — er strafe die Sünden?
Doch ist die Strafe zu gross, und zu hart dies entsetzliche Schiksal!
O, du sahst ja diess Engelskind, die Blicke voll Unschuld,
Sanftmuth, Leben und Geist! So oft hörtest du selber, wie süss ihm
Tönte vom Munde das Wort, wie gut mein liebliches Kind war.
Doch, nun liegt es entseelt! Da liegt mein Reichthum, mein Alles:
Jetzo bin ich erst arm, Prophet — mein Kind ist gestorben!"

Zpěw II.

Werš 257. Že se kněžj pohanštj noži, pjkami a bičjky bodali, swědčj Plutarch, Laktanc, Tibull a Lucian.

Werš 337. Město *Israel* leželo k sewern 5 hodin cesty od Samarie.

Zpěw III.

Werš 115. *Abel-Mehola* ležela na hoře Gilboa mezi Sichem a Bethesan.

Werš 157. Zákon nedowolowal prodáwati nawždy půdy dědičné.

Werš 193. *Ramoth* bylo město swobodné w králowstwj Israelském, na wýchodnj straně Jordanské, a patřilo Levitům.

Werš 255. Gilgal leželo na západnj straně Jordanské w rowině Saronské, mezi horau Gaas a mořem střednjm.

Werš 273. W Ekronu, městě Filistinském býwal chrám Bál-Zebuba boha much.

Werš 398. *Samum,* horký, rychle umrtwugjcj wjtr w Africe.

Eliséus.

Zpěw I.

Werš 25. Moabité byli potomci Lotowi. Král gegich od času Dawida poplatný byl Israeli.

Werš 149. *Kir-Hareseth*, hlawnj město Moabitů leželo w horách; Arabowé gmenowali ge pozdĕgi Carcha.

Werš 165, *Sunem*, město w pokolenj Isachar, 2 hodiny od hory Tábor.

Zpěw II.

Werš 111. *Rimon*, syrská modla.

Werš 147. *Dothan*, 4 mjle od Samarie k hoře Tábor.

Werš 295. *Afek* město leželo den cesty od moře Tiberiadského, sewerně k Damašku.

Werš 306. Hrob Eliséa proroka byl dle swědectwj sw. Hieronyma nedaleko města Samarie.

Machabejštj.

Wětšj djl historiků za to má, že přjgmj Makkabaeus (Machabejský) nenj rodinné, ale že se dáwalo za času krále Antiocha Epifana (166 a 167. př. Kr.) každému, kdo hrdinskými skutky a horliwostj w obhagowánj prawé wjry a mrawů otcowských se wyznamenáwal. Přjčinu k tomu dal snad nmjragjcj Mathathias, prorockým duchem nazýwage třetjho hrdinského syna swého Judu *Makabi*, gakoby řekl kladiwnjk (Hämmerer) t. g. kladiwem bogugjcj rek.

Mathathias.

Werš 9. Antiochus Epifanes (Oswjcený), syn Antiocha Welikého (před Kr. 175.) stanpil na trůn syrský, genž wlastně Demetriowi, synu staršjho bratra geho, Seleuka Filopator, přináležel. Polybius i Diodor Sicilský powahy geho tak ljčj, že zasluhowal spjše přjgmenj *Epimanes* t. g. powztečený, gak mu poddanj také přezdjwali.

Werš 106. *Modin*, město nedaleko moře západně od Jerusaléma.

Eleázar a matka se sedmi syny.

Rozličně se udáwá mjsto, kdež tito swatj mučedlnjci za wjru trpěli; někteřj myslj, že se to událo w Antiochii; ginj w Jerusalémě. Zastawatelé druhého mjněnj udáwagj, že Antiochus r. 166. před Kr. zprawen byw o rozbrogi w Judstwu osobně do Jerusaléma přišel. Josef Flavius a kommentatoři geho zachowali gména Matky a sedmi synůw gegjch.

Eleázar.

Werš 206—222. Wýborně ljčj básnjk umjránj umučeného Eleazara, a laučenj se duše od těla u přjtomnosti anděla wy:

Doch der Unsterbliche beugte sich jetzt nach dem sterbenden Greis hin,
Und ein zitternder Tropfen sank ihm herab aus den Augen,

Dess ätherischer Glanz des Mitleids innige Wehmuth
Spiegelte: kühlt ihm sofort die Gluth der thauenden Wangen
Sanft mit dem fächelnden Schwung der goldenen Flügel, und haucht' ihm
Muth und Vertrau'n auf den Herrn, in das angsterschütterte Herz ein,
Wie von dem Alpengebirg des Morgens schimmernder Nebel
Auf gen Himmel sich schwingt, und schnell in den bläulichen Luftraum
Fortzuschweben sich sehnt: doch hält ihn des ragenden Felsens
Scheitel noch fest; er haftet mit zartem Fuss' auf den Höhen:
Also schwebte sein Geist, nun los von dem Leibe sich ringend,
Leis' empor, da stets ermattender'n Schlages sein Herz schlug,
Jetzo nur schwach mehr zitterte, stand — und ruhte für immer.
Doch nun stürzte der himmlische Freund an die selige Brust ihm;
Drückte den Seelenkuss zum Pfand des unsterblichen Lebens
Ihm auf den Mund. Sie standen, entzückt, in hehrer Umarmung,
Und entschwebten vereint den düstern Gefilden des Erdballs.

Matka se sedmi syny.

Werš 476—493. Podobně smjřliwý cit wléwá básnjk do srdce čtenářowa popisem smrti matčiny:

Als auch die zarteste Blume den Duft des blühenden Lebens
Unter der blutigen Hand der grausamen Würger verhauchte:
Da stand plötzlich die Mutter erblasst. Ertragen mit Starkmuth
Und Ergebung in Gott, den Einigen, hatte sie heut' hier
Unaussprechlichen Schmerz bei dem furchtbaren Tod der Erzeugten;
Doch nun war das Opfer gebracht; des bitteren Kelches
Letzte Hefen geleert: nun rissen im Herzen der Mutter
All', im Todeskampf mit Kraft gestählten Saiten
Leise mit brennendem Wehe sich los. Der glänzenden Augen
Flamme verlosch, und die Wangen umzog die Blässe des Todes.
Mit eröffneten Lippen, den Blik zum Himmel erhebend,
Presste sie matt an das Herz die gefalteten Hände; sie wankte,
Zitternd an jeglicher Nerv', und sank, vergehend in Ohnmacht.
Einer der Krieger durchstiess mit unmenschlicher Rechte das Herz ihr,
Und der selige Geist flog auf mit tönenden Flügeln —
Auf zu dem Ewigen, wo die wiedergefundenen Söhn' all'
Ihrer harrten mit jubelndem Ruf'. Sie knieten am Thron' jetzt
Seligvereint, und weineten dort nur Thränen der Wonne.

Judas Machabejský.

Werš 32. *Ekbatana*, nynj Tabris, býwalé sjdelnj město králů medských, a pozděgi také sjdlo králů perských w kragině hornaté.

Werš 205. Zákon Mosůw (III. kap. 25.) ustanowowal, aby každý sedmý a padesátý rok byl *milostiwým létem*; pročež na konci šestého a čtyřidcátého dewátého roku nechávali ležeti pole ladem a réwa se nekosila. W den smjru traubili po celé zemi, ohlašugjce obywatelům slawnost padesátého léta, w kterém se newolnjkům židowským swoboda udělowala a zastawené rolj wracely; tjm způsobem každý usedlý žid neydél za padesáte let přišel ku wlastnosti swé a otročiti nawždy nemusel.

Werš 251. Řjm a Sparta.

K o n e c.

